Louis D. Brandeis   Labor Palestine

LABOR PALESTINE

UNIVERSITY
1837
OF LOUISVILLE

SPECIAL SOUVENIR NUMBER

◆

DEDICATED TO THE TENTH ANNIVERSARY OF THE GEWERKSCHAFTEN CAMPAIGN AND THE NINTH ANNUAL CONVENTION OF THE NATIONAL LABOR COMMITTEE FOR PALESTINE.

234
PRINTED IN U.S.A.

DECEMBER, 1933   Fifteen Cents

BEST WISHES

FROM

Herrick, Hocart & Co.

City Bank Farmers Trust Company Bldg.

▼

TWENTY EXCHANGE PLACE

NEW YORK

Labor Palestine

Vol. I, No. 4 December, 1933

TABLE OF CONTENTS

Prof. Einstein on Labor Palestine 2

Ten Years That Have Made History 3
An Editorial

Fraternal Greetings 5
1. From the British Labor Party
2. From Norman Thomas
3. From Joseph Schlossberg

The Workers of Palestine 6
By David Pinski

The Labor Movement in Palestine 8
By Dr. Leo Wollman

A Year of Progress by the Histadruth 9
By Walter Preuss

Financial and Economic Institutions of Palestinian Labor 11
By E. Davar

Recent Jewish Immigration Into Palestine 13
By H. Frumkin

Population Growth in Palestine 14

The Call of Duty 16
By Maximilian Hurwitz

Financial Statement 21

LABOR PALESTINE

Published Every Month Except July and August by the

LEAGUE FOR LABOR PALESTINE
1225 Broadway, New York, N. Y.

Subscription, $1.00 a year; single copy, 10 cents. Owing to the extra cost of publishing this large number, the price of a single copy of it is 15 cents.

Contributors to This Issue

PROF. ALBERT EINSTEIN is the world's greatest scientist and best loved man.

DAVID PINSKI is one of the foremost living Yiddish novelists and playwrights, whose writings have been translated into many languages. His plays have been produced by Max Reinhardt on the German stage, by the Theatre Guild on the English stage, and by the Jewish Art Theatre on the Yiddish stage. He is an ardent and active Labor Zionist and recently spent several months in Palestine.

DR. LEO WOLLMAN is an eminent economist and chairman of the Advisory Labor Board of the NRA.

WALTER PREUSS is a member of the statistical department of the Histadruth.

E. DAVAR is the pen name of a Palestinian journalist.

H. FRUMKIN is a member of the stattistical department of the Histadruth.

MAXIMILIAN HURWITZ is a veteran Anglo-Jewish journalist. He is the translator of six books, the author of three, and the editor and compiler of several more. The latest book to be edited by him is Salomo Birnbaum's *The Life and Sayings of the Baalshem,* now in press. To the general public he is best known for his English synopses of all plays produced by the Yiddish Art Theatre during the last eleven years.

Prof. EINSTEIN on Labor Palestine

(Address Delivered at the Banquet of the Los Angeles Chapter of the League for Labor Palestine, Roosevelt Hotel, Los Angeles, February, 1933)

◆

Left to Right: P. Cruso, Dr. N. Saltzman, Hannah Chisik, Prof. Einstein, and Mrs. Einstein.

TO-DAY you have had occasion to listen to two people, sitting beside me, who have described in a most effective way the work done in Palestine. Only persons who have put their whole soul and energy into the work can talk in this way. If I try to talk to you and say a few words to you, as I think it my duty, it is not to tell you something new, but to enable me to make reference to this great cause.

Labor Palestine represents the Zionist group that is doing the finest work in the country, for they, by the labor of their own hands, are transforming deserts into blossoming settlements. These workers, by giving of themselves freely, conscientiously and unselfishly, have become the elite of the whole Jewish nation. They are not uneducated laborers who sell their handiwork to the highest bidder—they are educated, spiritually awakended, free individuals, whose peaceful struggle with the negelcted soil brings direct and indirect benefits to the entire Jewish nation. A life that is so worthy must be encouraged, preserved and its heavy load lightened as far as is possible. That struggle of the first settlers on soil that was unprepared was not only a difficult and dangerous enterprise, but it demanded the utmost personal sacrifice. How true that is, can only be appreciated by one who has witnessed their work with his own eyes.

Whoever makes possible by his contribution better equipments for the labor settlements is furthering the work from a particularly important angle. But even more is done, for it is only this group of workers who are in a position to create a healthy relationship with the Arab nation. This is one of the most important political aims of Zionism. Administrations may come and go, but human relationships are, in the last analysis, the decisive factor in the life of nations. Therefore the support of labor in Palestine means furthering a political policy of cooperation and understanding with one's neighbors, that should be an effective weapon against those narrow nationalistic undercurrents from which the entire political world as well as Palestine is suffering to-day.

LABOR PALESTINE

Official Organ of

The League for Labor Paestine

MAXIMILIAN HURWITZ, *Editor*

VOL. I, No. 4 DECEMBER, 1933

Ten Years That Have Made History

TEN YEARS have passed since the National Labor Committee for Palestine was born. A decade is but a bubble on the stream of time, but in the life of man it may be pregnant with the destinies of great nations.

This is particularly true of the decade which has elapsed since that memorable day, June 24, 1923, when the United Hebrew Trades, the largest body of organized Jewish labor in America, proclaimed its solidarity with the Jewish workers of Palestine and with their great organization, the HISTADRUTH HAOVDIM (Palestine Federation of Labor.

This was indeed a daring step. The courage of it must be evident to every one who is familiar with the history of the Jewish labor movement in America. For decades the Jewish workers of this country, and particularly their leaders and spokesmen, had been nursed on a curoius kind of cosmopolitanism which lookd with favor on every national movement among oppressed minority peoples, but frowned upon any manifestation of nationalism among their own people, the most oppressed of all! And here was the oldest and largest Jewish labor organization in America voicing its sympathy with the Jewish pioneers and workers who were building the Jewish National Home in Palestine. What a break with the past this was! What a triumph over a time-honored and deeply rooted prejudice! And so we are not exaggerating when we say that the step taken by the United Hebrew Trades (popularly known as the "Gewerkschaften") on that historic day in June, 1923, was epoch-making, marking the end of an era of hostility and opposition to the aims and efforts of Jewish labor in Palestine, and the beginning of an era of goodwill and cooperation.

Yes, "and cooperation." For the United Hebrew Trades did not stop with this expression of sympathy, knowing full well that fine words butter no parsnips, and that a long neglected country like Palestine cannot be built up on sympathy alone. And so, suiting the action to the word, it proceeded to translate its sympathy into active support. Under the inspired leadership of the late and unforgettable Max Pine, then secretary of the Gewerkschaften, a conference of labor leaders and representatives of the Poale Zion, Zeire Zion, and the National Jewish Workers' Alliance, was convened in New York in October, 1923, at which the National Labor Committee for Palestine was formed. There, too, it was decided to launch a fund-raising campaign for the benefit of the Jewish workers in Palestine. The drive, which began on February 14, 1924, and lasted a little over five months, yielded the substantial sum of $51,165.96.

Such was the origin of the National Labor Committee for Palestine and of the "Gewerkschaften Campaign." Since then the Committee has steadily increased its following until to-day it comprises 30,000 individual contributors and about 900 affiliated organizations with a combined membership of well over 250,000. Nor is this all. Among those who have endorsed the work of the Committee and given it active support are such world-famous Jews as Prof. Albert Einstein and Justice Louis D. Brandeis; such an outstanding leader of American labor as President William

Green of the American Federation of Labor, and such eminent American Socialists as the late Eugene V. Debs, the late Victor Berger, the living Norman Thomas, and that Grand Old Man of American Socialism and Yiddish newspaperdom, Abraham Cahan.

And the nine annual campaigns held so far have brought in over a million dollars. With the money thus raised in America, the Histadruth has provided modern agricultural and industrial machinery for the Jewish pioneers of Palestine, built homes and community centers, established and maintained hospitals, schools, and libraries, as well as a great variety of other welfare, cultural, and cooperative institutions, which have benefited not only its own members (now 35,000 strong), but the whole country, including the Arabs.

If the Jewish workers of Palestine are to-day the greatest constructive force in the development of the country; if they are now laying the foundation not only for the National Jewish Home, but also for the Cooperative Commonwealth of Labor, it is due in no small measure to the moral and material support which the National Labor Committee for Palestine has enlisted for them in America.

We are proud of our ten years of service to labor Palestine; we are happy over the part which have been privileged to play in one of the most thrilling dramas in the history of mankind; we are grateful to those, living and dead, who have helped us to perform our historic task worthily.

But though justly proud of our achievement, we shall not rest on our laurels now, but on the contrary, redouble our efforts in the cause to which we have dedicated ourselves. For never before did labor Palestine need our assistance so badly as now.

This is one of the most critical periods in the long and martyred annals of Israel. The great bulk of Poland's three million Jews are in a most precarious condition, the rise of a Polish middle class having forced the Jews out of many an economic position which they have held for centuries. The same is true of the Jews in the other countries of Eastern Europe. And need we speak of the tragedy of German Jewry? Millions of Jews in Germany and elsewhere must emigrate. But **wohin?** Whither are they go? The doors of America, once the haven of refuge for the oppressed, are closed, and so are those of the other immigration countries.

Palestine alone is a happy exception. During the last twelve months Palestine has absorbed over thirty thousand new Jewish settlers. And among those who have found homes and livelihoods, peace and security, in the Jewish Homeland, were thousands of Jewish refugees from Hitler-ridden Germany.

To-day Palestine is the chief haven of refuge not only for German Jews, but for all Jews who must emigrate. And the Histadruth stands ready to teach the newcomers manual trades, provide them with employment, and help them become useful citizens of the country.

In this great work of reconstruction, of turning middlemen into productive workers and tillers of the soil, our help is of vital importance. We cannot, we dare not, fail the Histadruth now, if we do not wish to stand condemned before the bar of history.

And so, standing on the threshold of a new decade, the National Labor Committee for Palestine appeals to its members and friends to give generously, to give until it hurts, to its tenth annual campaign, now in progress, for the benefit of labor Palestine.

Close ranks! Forward, march! On to victory!

MAXIMILIAN HURWITZ.

FRATERNAL GREETINGS

FROM THE LABOR PARTY

Transport House (South Block)
Smith Square, London, S. W. 1
November 14, 1933.

MR. A. SHIPLABOFF,
National Labor Committee for the
Jewish Workers in Palestine,
1225 Broadway,
New York City.

Dear Comrade:

Again the friends and co-workers of organized Jewish Labor in Palestine meet in Convention in New York City. They meet, we hope, with undaunted courage and faith undimmed, at a moment when their kith and kin, worthy representatives of the brotherhood of man, are being mercilessly persecuted in Central Europe. The Conference Hall reverberates with their sorrow and suffering. It is all the more poignant because it is unexpected and unmerited. We had thought that Western Europe at least was civilized. But now we find that the Jews have still to bear the burden of other peoples' sins. The German Jews are the World War's latest victims.

It is at such a moment that even the aloof and unsympathetic understand the Zionists' ideal of a Home for the Jews in Palestine, and that the British people feel more profoundly than ever the responsibility which they have accepted. We are proud that in the great work of political and economic reconstruction which goes forward in Palestine, the organized workers are in the van of progress, and are marching forward in confident and loyal co-operation with their Arab friends.

Yours fraternally,
WM. GILLIES
Secretary International Department.

FROM NORMAN THOMAS

November 16, 1933.

MR. ISAAC HAMLIN, National Secretary,
National Labor Committee,
1133 Broadway, New York City.

Dear Comrade Hamlin:

Please convey to the Annual Convention of the National Labor Committee for the Organized Jewish Workers in Palestine my most cordial greetings. Unfortunately I shall be out of town on the days of the Convention, so I cannot express these greetings in person.

In a troubled world it seems to me that organized labor in Palestine has kept both its ideals and its head in a way that is an inspiration to all of us. It has done ths great thing in the face of a type of Fascism in Palestine not easy to combat. Not only do I wish for organized labor in Palestine continued growth in power and usefulness at home, but ever expanding influence through the contagion of its ideals on the workers of the world.

Fraternally yours,
NORMAN THOMAS.

FROM JOSEPH SCHLOSSBERG

Sec'y-Treasurer, Amalg. Clothing Workers' Union of America

AS WE are celebrating the 10th anniversary of the National Labor Committee Campaign in support of Histadruth, my mind wanders back to an earlier beginning of this movement.

I refer to the Workers' Congress for Palestine, held in New York, in 1918, when the World War was still raging. That congress was the first attempt, on the part of Jewish workers in America, to demonstrate their solidarity with the labor pioneers in Palestine. But there it ended. Perhaps it had to be so. Perhaps the five-year gap between that congress and the National Labor Committee Campaign was unavoidable.

When we made the new beginning in 1923, our movement was far from popular among the broad masses of Jewish workers. We were hindered by serious obstacles, including the boycott. But we carried our message to the workers. In time that message was received, understood and accepted.

In my association with this movement two gatherings stand out most conspicuously: the 1918 Congress, referred to above, and the World Congress held in 1930 in Berlin. The first was a turning point in our attitude towards our comrades in the ancient land. It marked the beginning of the end of the blind prejudices and opposition among large numbers of otherwise enlightened Jewish workers to all activities in behalf of the organized workers in Palestine.

The Berlin Congress stands out because it was the first meeting of that character held by Jewish workers. It was my privilege to participate in that congress. While there I could not help thinking of the beginning of organization among the Jewish workers more than four decades back. With the exception of England, where there was a very small Jewish labor movement at that time, there were no organized Jewish workers anywhere in the world. In the course of the four decades, great, powerful and influential labor movements grew up among the Jewish workers in various parts of the world. They won the recognition of the International Labor Movement.

We have now reached a point where we must establish our organization on a much more permanent and sound basis. I refer to the organization of the Leagues. Somehow the educational feature of our work was subordinated to the solicitation of funds. Education must be our chief objective. The Leagues will make that possible. We want the Jewish workers in America to be fully enlightened upon the work of the Histadruth. In Palestine the working class is building up a nation. This is something new in the world's history. Let the light be turned on in full upon that extraordinary phenomenon.

It is in this spirit that I greet the delegates to the 10th Convention of the National Labor Committee. I am looking forward to the future with utmost confidence. We send our most fraternal greetings to our felow workers in this country and in Palestine. Onward to further progress and achievements!

THE WORKERS OF PALESTINE

Impressions of My Visit to the Land of Israel

*

By DAVID PINSKI

*

BLESS, O my heart, the workers, the organized Jewish workers of Palestine, the brave bearers of the wonder-working idea of labor. They are the advance, they are the restoration, they are the rebirth. Of all the creative forces in the land, they are the most creative; of all the fruitful ideas, their idea of work is the most fruitful.

Palestine is flooded with sunshine, but its light and warmth emanate from the Jewish workers, and from their motive force, the idea of labor. They are the fructifying element, they are the source of energy, from them derive growth and florescence, they spell enrootment and firm foundation. They are the battle and the victory; their way alone holds the promise of a great future. If the diaspora has made of the Jews a parasitical people that lives by the labor of the nations among whom it dwells, the workers of Palestine represent the true redemption, for they redeem the Jewish people from parasitism by leading it to self-labor.

To win the Jew for physical labor, to turn him into a productive worker! For generations men talked about it in various countries. Idle talk. When they passed on to actions, the actions proved futile.

Let America bear witness. The Jewish immigrants were forced to become workers. They became tailors, pressers, basters, finishers; they sought out the lighter kinds of work for a period of transition. As soon as they managed to save up a few hundred dollars, they abandoned manual work. They became shopkeepers, middlemen, *luftmenschen.*

To work—what for? If merely for a livelihood, to make a living, then each seeks his own way. When there is no other way out, one becomes a tailor. The moment another way appears on the horizon one gives up tailoring. But work as a philosophy of life, work as a public service, work as a future for mankind, work as a solution for the embarrassing, oppressive Jewish question,—that gained no foothold.

In Palestine it has attained fulfilment.

Work has become the highest aim, ideal, love, song. Middle-class youths, persons with college diplomas bookmen, young and old, men and women, took to work, all kinds of work even the hardest, the most unpleasant, the most painful. They became, in alphabetical order:

Blacksmiths, boiler men, brick makers, bridge builders, carpenters, cement makers, chauffeurs, chemical workers, concrete mixers, electricians farm laborers, gardeners, iron workers, locksmiths, longshoremen, machinists, masons, mechanics, needle workers, orange planters, plasterers, plumbers, porters, potash workers, railway engineers, railway workers, road builders, roofers, sailors, salt workers, shepherds, soda-water workers, stable boys, steel workers, street pavers, swamp drainers, telegraph and telephone workers, waterworks workers, well diggers, wine makers.

And what workers! Among the best and ablest in the country. Bookmen, who had never handled a hammer, built the Rutenberg Power Station. Bookmen are the builders and workers of Nowomejski's potash works on the Dead Sea. Both works are situated in regions which are far below sea-level, and the heat there during the day is unbearable. But labor calls and commands, and so they stand and work.

The Jew for all kinds of work, all kinds of work for the Jew. The second is the more difficult. To become workers depends on those who want to become workers. To obtain work—this already depends on those who have work to offer and who must be willing to give it to Jewish workers.

'Tis an old story. He is too expensive, too smart, too revolutionary. The employer also assumes an air of pity: how can he give a refined man such hard and dirty work?

Nor was the idea of the regeneration of people and country of any avail. It was soon forgotten. Even those who went to Palestine with the slogan *Beth Yaakov, lechu venelcho* ("House of Jacob, come, let us go"), and became national heroes—the Biluim—even they soon forgot the basic idea that there can be no regeneration without Jewish labor. Their fields were not moistened with Jewish sweat, their plows were not steered by Jewish hands, their harvest was not gleaned with Jewish songs, in their labor Jewish youths, seeking to become workers, had no share. They transplanted the diaspora in Eretz Israel, the continuation of the parasitical life of a people living by the labor of others.

The Jewish workers had to force the Jewish employers to give them work. Among all other nations, the workers fight for the liberation of work; in Palestine the Jewish workers had to fight for work itself. And not merely for themselves, that *they* might have work.

No, they fought for the principle of the thing. Jewish work for the Jew. All work that has to be done for Jews should be done by Jews. If Palestine is to become the National Home of the Jewish people, we must desire and strive for a larger immigration, we must provide work for the new immigrants, so that the Jewish nation in Palestine may be reared on the foundation of self-labor.

To work, to work, to transform the Jews into a people of workers, to bring them true salvation. To work in factories and workshops, in all industries, at all trades old and new. But also back to nature! Back to the land, to the tilling of the land, from the city to the village.

Nevertheless, the ideal is not merely work, but the liberation of work. Their ideal is socialism, the abolition of private property, a new social order, new relations among men.

They worked in the factories and in the colonies as a *kevutzah*, as a collective, and they began to settle on land in *kevutzoth*, in collectives. Everything is everybody's, all work for all, and all are equal. In the midst of our declining civilization, outposts of a future world.

So the Jewish workers toil in their kevutzoth and *moshavim*, and in poverty and privation develop a farming industry of fruit and grain, of poultry and eggs, of milk and honey. Labor cooperatives in the cities buy their products, prepare them for the market, and distribute them to the consumers and the whole country enjoys and becomes aware of the achievements of the Jewish workers.

They are a minority in the land, as yet a minority, but who can estimate their influence upon every phase of life? They *live* their ideas, and this gives them wholeness and strength, this makes them the vital spirit of the country.

They are the vital spirit, and also the bearers of culture. Their hard labors have not coarsened or barbarized them; books are not neglected. They are never so tired as to refuse spiritual sustenance. The word of the spirit is their recreation when most fatigued.

On the gates of the Nesher cement plant there are notices of new books which have been received in the workers' library; of a discussion on Paul de Kruif's book on microbes, which the workers are exhorted to read so that they may be able to take part in the discussion; of an evening to be devoted to the works of a deceased poetess, and of another evening to be devoted to a living poet.

The organized Jewish workers of Haifa number three and a half thousand in all, yet they have built an amphitheatre with seats and standing room for four thousand persons, and a labor lyceum, a three-story structure with a large reading room and an auditorium where lectures are held and authors are given receptions. And they have built them with their own hands and at their own expense. They did it during a period of unemployment, making use of their idle time; but at such a time their contributions in money were certainly the greatest sacrifice offered on the altar of culture.

Their kevutzoth and moshavim have stages in their meeting houses. The artists of the three theatrical institutions of the country—Habima, Ohel, and Metata—as well as all visiting artists declare that their real enjoyment comes when they perform at the kevutzoth.

A Jewish shepherd on Mount Gilboa pastures his flock and reads a German work on the philosophy of Schopenhauer. The high British official who saw it was highly incensed. He had always known how to talk to a shepherd, but he did not know how to talk to a shepherd who studies Schopenhauer. He did not even know how to bear himself in his presence. And really, how does one behave toward a man who studies Schopenhauer and becomes a shepherd because his view of life demands it? Verily, such men should not be admitted into the country.

The greatest prize for a worker who distinguishes himself in the city or in the kevutzah is a three months' course at the workers' seminar. During the three months he has to work only two days a week, while the rest of the time he studies and is maintained at the expense of the kevutzoth. Sixty such students are provided with board and lodging by the kevutzoth in which the seminar is held in rotation.

Oh, these are but fragments, picked at random. How wonderful is their everyday life! Hard prose of a very hard life, lightened and illumined by a great world-idea.

Bless, bless, O my heart, the Jewish workers of Palestine.

A Palestinian Glossary

Chalutz (plural *chalutzim*): A pioneer.

Histadruth: The abbreviated name of the *Histadruth Haovdim Haivrim Haclalith b'Eretz Yisrael* (General Jewish Federation of Labor in Palestine).

Irgun (pl. *irgunim*): a group of farm hands who are preparing to form a *moshav* (which see).

Jewish Agency: An official body, representing Zionists and non-Zionists, which administers the affairs of the Jewsh National Home in Palestine, and which was formed for the purpose of advising and cooperating with the Palestine Government.

Jewish National Fund: The instrumentality or agency of the World Zionist Organization for purchasing land in Palestine, which land it holds *in perpetuo* as the inalienable possession of the Jewish people, leasing only so much of it to individual settlers or groups of settlers a they can cultivate with their own labor.

Kevutzah (pl. *kevutzoth*): An agricultural commune or collective farm.

Kibbutz (pl. *kibbutzim*): A collective, that is, an organization of workers on a communal basis; also, a group of such collectives.

Moshav (pl. *moshavim*): A cooperative settlement of farmers. It differs from the kevutzah in that each settler cultivates his own plot of land, but the settlers sell their produce and purchase their supplies collectively.

THE LABOR MOVEMENT IN PALESTINE

By DR. LEO WOLLMAN

THE labor movement of the Jewish Workers of Palestine is the youngest of the world's labor movement. As it is known today it began its work as late as 1920. In this short period of time it has built a complete structure of organized labor and of cooperative institutions. The achievements are so astonishing as to be a tribute to the devotion and spirit of the ranks and leaders of the Jews who have settled in Palestine and are making their contribution to its upbuilding.

The circumstances of the country and of the Jewish immigrants have forced the movement to be considerably more than an ordinary trade union, as we know it in agriculture and in industry. It has been forced to teach its members the common trades of industry. It has set out to become at once a training school and a political and business institution.

In its relations with the employers of Palestine the labor movement has already encountered the common problems of organized labor elsewhere. It has undertaken the task of settling Jewish labor in the Zionist colonies and it has found employment for thousands of Jewish workmen in the old colonies of the country. Under its initiative there has grown up an elaborate system of collective bargaining with the private industry of Palestine, which has weathered the storms of a severe depression of several years' duration.

Adjustment of the difficult problem of establishing friendly and workable relations between the Jewish and Arab workmen has from the beginning been undertaken by the labor movement. Some results of this are already visible in the rising standards of living of Arab workmen, in the slow spread of organization among them and in the gradual awakening of a spirit of fraternity and mutual understanding.

The importance of political power and representation has not been overlooked by the movement. It has made its political contacts inside and outside of the country. In many places in Palestine it has already won important political recognition and has come in foreign countries to be accepted as the representative of the substantial workers' interest in the methods and results of the development of Palestine.

Toward the building of a cooperative economic society in Palestine, the movement has made direct and, I hope, lasting contributions. It has carried cooperative ideas and organization into agriculture and industry. It has set up its own financial institutions and cooperative marketing agencies and in the process has instilled in the mind of the Palestinian workers the ingredients of cooperative policy and spirit.

Its cultural activities surpass those of most other movements. From the theatre to political education, the movement has organized instrumentalities of thought. Its experiments in these fields have already yielded original contributions that have won recognition and applause from the outside.

So vast an undertaking in so short a span has naturally not been undertaken without mistakes and serious consequences. The hopeful sign for the future is that the movement has developed a growing number of men and women with intelligence, insight and experience. As their number and influence grows, the errors will become less frequent and less disastrous.

The Histadruth, the organized movement of Palestine Jewish labor deserves the sympathetic attention and support of organized labor elsewhere. Its institutions, now resting on a sounder foundation, should not be allowed to languish for lack of understanding and resources. The labor movement of this country can make lasting contributions to the upbuilding of Palestine not only through financial participation in labor's enterprises but by creating direct contacts with the management and plans of these enterprises.

The Arlosoroff Memorial Project

On Friday night, June 16, 1933, the Sabbath peace of the all-Jewish city of Tel Aviv was shattered by shots which were heard around the world. Dr. Chaim Arlosoroff was cut down in his prime by the bullets of cowardly assasins firing in the dark. His death robbed the Jewish Homeland of one of its shining figures, and Palestinian Jewish labor of its ablest leader and spokesman.

To perpetuate the memory of its fallen leader, the Histadruth has launched a campaign for an Arlosoroff Fund with which to colonize a large number of Jewish families on hitherto uncultivated land in the Jordan Valley, and to give the new settlement the name of Arlosoroff.

The project to commemorate the name of the martyred labor leader by means of an extensive Jewish agricultural settlement sanctioned by the recent World Zionist Congress, and money for this purpose is being raised in many countries. By a recent decision of the National Labor Committee for Palestine, a considerable part of the proceeds of its campaign this year will go for the Arlosoroff Memorial Project.

Send your contributions to the National Labor Committee for Palestine, 1225 Broadway, Room 404, New York N. Y.

A YEAR OF PROGRESS BY THE HISTADRUTH

By WALTER PREUSS

THE Jewish year 5693, which ended last September 20, was for the Histadruth one of continuous entrenchment, organizationally and economically. Never before had Palestinian labor been so united as in the past year (as witnesses the elections for delegates to the Eighteenth Zionist Congress). The anti-labor campaign by certain elements not only did not weaken the Histadruth, but, on the contrary, enhanced the inner solidarity, the discipline, the will to gain a foothold on the soil, the resolve to defend the interests of labor. The membership grew apace. Multitudes of fresh immigrants swelled the ranks of the Histadruth. The labor institutions remained unshaken. In the face of danger from without, the inner differences were well-nigh wiped out. The past year demonstrated that Palestinian labor had learned from its own experience and that of others, knew how to control itself, fully confident of the soundness of its ideology and of its policies.

Immigration

In the nine months from October 1, 1932, to July 1, 1933, 5.530 entered the country by means of labor certificates. They were accompanied by 3,364 dependent relatives (wives, children, etc.). Six thousand newly arrived settlers registered at the Histadruth Immigration Office during the first seven months of 1933. We may therefore assume that during the year 5693 the labor market was increased by 10,000 new workers, of whom 52 percent went to work in the agricultural settlements, about 38 percent in the cities, and about 5 percent on the labor farms.

According to these figures, the total number of Jewish wage earners in Palestine (not counting housewives as workers) rose from 30.000 to 40,000, and the membership of the Histadruth increased from 25,000 to 33,000. This means that *eighty percent of all Jewish wage earners in Palestine belong to the Histadruth.*

The immigrants arriving during the past year were absorbed without difficulty. On the contrary, it may be said that the demand for workers exceeded the supply. This enabled the Histadruth Employment Bureau to concentrate its campaign on the government work front, where indifference to Jewish labor is so pronounced. These efforts were largely without any positive results, but this is not the fault of the Employment Bureau. The bureau paid special attention to the immigration of Jewish workers from Germany, elaborating plans and giving concrete aid.

Rural Colonization

The will of the land-hungry workers was not paralyzed by the all but empty treasuries of the national Zionist funds. With their own means, and with the assistance of the Histadruth, the workers began to settle on the land and to take root in the soil.

The colonization on land in the Wadi Hawarit district commenced in the year just passed. The Jewish National Fund allotted land to 1000 families in nine colonization points. Most of the new settlements started operations (plowing, planting, digging wells, erecting buildings) during the year. When an additional 5,000 dunams became available, two new *irgunim* (*i. e.*, colonizing groups organized on an individual-cooperative basis, on the style of the *moshave ovdim*) settled there. The *kibbutzim* (collectives) and irgunim in Wadi Hawarit received no grants of credit from the Jewish Agency; they settled on the land with their own, rather limited means.

The so-called Colonization of One Thousand Families project made progress during the past year. Two hundred and two families were completely settled on land, and 238 families partly. For those irgunim and collectives which were not included in the aforesaid project, special efforts were made by the financial institutions of the Histadruth. The Workers' Bank and Nir (the cooperative association of the Histadruth for the colonization of workers on land) established a Loan Fund for New Colonization, from which ten irgunim obtained loans aggregating £14,000.

The most important problem confronting these new colonizing groups is long-term credit to enable the workers to go on with their planting and building plans until they become wholly self-supporting.

The kibbutzim of farmhands in the private agricultural colonies grew numerically and economically stronger in the past year. The auxiliary farms were enlarged; capital was accumulated. The labor farms at Gush Hakishon and in the Afuleh district were consolidated to a considerable degree with the aid of a loan from the Jewish Agency. A number of cooperative labor farms enrolled new members. Water was discovered on several labor farms (Tel Adash, Kerkur, etc.).

Urban Colonization

The year 5693 has many notable achievements to record in the matter of residential quarters for wage earners.

Cooperative houses for workers were erected in three cities. A workers' quarter was built in Haifa; another such quarter, called "Shekunat Poalim," was reared in Tel Aviv; homes were put up for a thousand families on cheap land in the vicinity of Mikweh Israel, and a special quarter for teachers, white collar workers, and the chauffeurs of the Hama'abir Transport Cooperative, was built in Tel Aviv. The Borochov Quarter, likewise in Tel Aviv, was enlarged.

In the past year many labor institutions acquired buildings of their own in Jerusalem, Tel Aviv, Rechovoth, Nes Ziona, Petach Tikvah, Hedera, and elsewhere.

Organization and Labor Conflicts

The year 5693 witnessed many defensive battles waged by the Histadruth against reactionary forces in city and

country. Besides the fight for the employment of Jewish labor, the Histadruth was forced to conduct a number of strikes as well as to engage in struggles before the tribunals of various public agencies (the city council of Tel Aviv, the village councils, etc.). A large part of the Jewish *bourgeoisie* in Palestine was determined to wage a war of extermination against organized labor. An alliance was formed between the employers, the venomous strike breakers, and the representatives of the propertied classes in the public bodies (*e. g.*, the city council of Tel Aviv).

This alliance, which remains firm despite the grave suspicion of political murder which rests on one of the allies, the Histadruth opposed with all its might, anxious to come to terms, but prepared to fight if necessary. The Fourth Convention of the Histadruth declared anew the need of reaching an understanding founded on the recognition of the rights of labor and the need of compulsory arbitration based on collective agreements. The Fourth Convention also adopted a resolution providing for the conclusion of agreements with the other existing labor organizations in order to make possible a just allocation of available work and a common defense of working conditions. In the spirit of this resolution and agreement was made with Hapoel Hamizrachi (orthodox labor organization) which has been scrupulously observed by both parties.

In the field of organization efforts were made to organize certain neglected trades; for example, the orange packers and the well diggers. A vigorous campaign was conducted by the White Collar Workers' Union to organize the commercial clerks. Mention should also be made of the campaign to organize the Yemenite and Sephardic workers.

The struggle of the farm laborers for the employment of Jewish labor was kept up, not without clashes. The struggle, however, was somewhat impaired because the Histadruth, owing to the Government's restrictive immigration policy, was unable to meet fully the demand for Jewish help. In a number of colonies there were clashes with Revisionist workers of the B'rith Trumpeldor organization, who were—and are—trying to undermine the stronghold of organized labor.

Relations became strained between the workers and the employers in the building trade, especially in Tel Aviv, the center of building activity. The building workers succeeded in effecting a considerable improvement in their working conditions; but the high cost of consumer's goods and the exorbitant rent diminished the value of these gains as regards wages. In two of the most bitterly fought strikes—the one at the Frumkin Biscuit Factory in Jerusalem, and the one of the building workers at Petach Tikvah—the B'rith Trumpeldor was involved, playing the contemptible role of strike breaker.

A considerable improvement was effected without serious conflicts in the working conditions of those employed in the printing trade in Jerusalem and Tel Aviv. The bakers finally won the 8-hour day.

Organizing the Arab Workers

An awakening was noticeable during the past year among the Arab workers. This expressed itself particularly in the strike of the Arab employees of the Nesher Cement Plant in Haifa. The strike received considerable support from the Histadruth. An amelioration in the working conditions of the Arab stevedores in Haifa was brought about with the aid of the Central Trades and Labor Council of Haifa, affiliated with the Histadruth. There were also strikes of Arab workers who are not under the influence of the Histadruth. The International Union of Railway, Postal, and Telegraph Workers also kept up its activities under very difficult conditions. (The Government maintains an attitude of extreme hostility toward the union.) Signs of a movement to organize were also in evidence among the Arab chauffeurs.

The Juvenile Workers

The Federation of Juvenile Workers strengthened its ranks. The boys' farm Na'anah, now comprises 200 members. Another boys' farm came into being: Kefar Jonah. Last July the first country-wide conference of juvenile workers took place. The Federation of Juvenile Workers conducted a three-week seminar in leadership at Ben Shemen. There was a considerable improvemnt in the employment situation affecting juvenile workers. Hundreds of boys obtained employment, and working conditions were ameliorated in Haifa and Tel Aviv. The workshops founded in memory of the late American labor leader, Max Pine, continued their activity. However, the need of a vocational school was more keenly felt during the past year. The publication of the juvenile workers, "Bema'alah," now has a circulation of over 4,000.

Labor Sports

The labor sports organization, Hapoel organized branches in the new colonization points. Hapoel now has 4,000 members. Country-wide sections were established for aquatic sports, maintenance of public order, football and handball. There are a number of children's groups within Hapoel. With the new immigration there have come to Palestine a number of athletics instructors, especially from Germany and Austria, who direct athletic activities in the various localities. Five groups affiliated with Hapoel have their own buildings. There were two successful athletic meets: an aquatic meet in Haifa and a general meet in Tel Aviv. In 1934, during the annual fair in Tel Aviv, a world meet of Hapoel organizations of Palestine and other countries (Poland Lithuania, Latvia, Austria, etc.) will take place in that city.

Cultural Activity

The cultural work of the Histadruth was carried on by means of two agencies: The Committee on Educational Institutions, and the Subcommittee on Culture of the Executive Committee of the Histadruth. The Histadruth schools have an attendance of 2,837 children and employ a staff of 80 regular teachers and 56 kindergarten teachers.

Intensive activity was carried on by the Pro-Ohel organization, an association of friends of the labor theatre, Ohel.

a fitting monument and expression of devotion on the part The Pro-Ohel organization has a membership of 4,000, who jointly contribute £1000 a year. During the past year Ohel staged three new productions (Leivick's "Shop," Gorky's "Lower Depths," and Brecht's "Groschen Opera"), and took an active part in various labor and general celebrations.

In the past year the Histadruth conducted three successful campaigns: a campaign to boost the circulation of its Hebrew daily, "Davar" (the most widely read newspaper in Palestine), which during the same year was increased in size and otherwise technically improved;* the campaign for Nir, and the campaign for the Arlosoroff Memorial Fund, which is not over yet, but which promises to develop into of the Jewish workers of Palestine to their prematurely deceased leader.

Conclusion

The foregoing facts and figures show whither Palestinian Jewish labor is tending. The Histadruth is determined to extend its influence, to increase its ranks by the addition of new members, to make use of the present favorable juncture to intensify the colonization of workers in city and village. The road of the Jewish worker in Palestine is not an easy one, but his loyalty to the Histadruth and his fighting mettle in critical moments make his triumph certain. The year 5693 should serve him as a source of inspiration and of satisfaction in work well done.

Financial and Economic Institutions of Palestinian Labor

A Review of Their Activities in the New Year That Ended September 20, 1933

By E. DAVAR

I. The Workers' Bank

A REPORT on the Workers' Bank is really a report on the economic activities of Palestinian Jewish labor in city and country. No economic project is or can be undertaken by labor without the assistance of the Workers' Bank. A brief summary will afford a vivid picture of its widely ramified activity.

1. Since its establishment, the bank has granted loans aggregating over ten million dollars, divided as follows:

a. To agricultural enterprises, co-operative institutions in the moshavim, Tenuva (cooperative for marketing farm products), kibbutzim, and irgunim,, four million dollars;

b. To public service and building enterprises, a million and a half dollars;

c. To cooperatives—producers', consumers', transport,and contracting—over two million dolars;

d. To credit societies, four hundred thousand dollars;

e. To colonizing institutions and irgunim for the settlement of workers in the cities, over two million dollars.

The total amount due to the bank from clients is one million dollars.

2. Deposits in the Workers' Bank on September 1, 1933, amounted to about one million dollars, of which 46 percent represented deposits by working people, and 54 percent deposits by individuals of Palestine and foreign countries. Public confidence in the bank is growing, and deposits are rapidly multiplying.

3. The bank showed satisfactory profits. The net profit for 1932 was $25.000. The same year the Bank paid 4 percent dividend to its shareholders. This was the third time the Bank paid dividend, and it is expected that hereafter it will pay dividend every year.

The capital of the Workers' Bank now amounts to half a million dollars.

II. Loan and Savings Societies

There are 12 workers' loan and savings societies in Palestine, three in the cities and nine in the villages. Four of them were founded this year. On August 1, 1933, the combined membership of the 12 societies was 10,468, an increase of 24 percent over 1932. Their combined capital is about one hundred thousand dollars.

The deposits in these societies on September 20, 1933, aggregated $400,000. This was a gain of nearly 100 percent since the beginning of the year.

The capital reserves of the loan and savings societies amount to $200,000, representing cash in hand and bank deposits. Their total indebtedness to banks amounts to $120,000, of which $75 000 is due to the Workers' Bank.

Loans granted during the first half of 1933 totaled $320,000. Loans are increasing, especially in the colonies. Loans are granted as a rule for constructive economic projects, such as the purchase of land, the building of homes, and the establishment of farms and other cooperative enterprises for the members. For the purchase of land and establishment of farms the sum of $200,000 was lent. Such loans must neces-

* This was made possible through the acquisition of a modern power press, the joint gift of the Hebrew Typographical Union, of New York, and the National Labor Committee for Palestine.—Ed.

sarily run for long periods, and the societies would be unable to grant them without the assistance of the Workers' Bank, which extends long-term credit to them.

III. Hasneh

Hasneh (Workers' Insurance Company) also made considerable progress during the past year. The number of policy holders at this writing is 1,200, an increase of 20 percent since the beginning of 1933. The value of the outstanding insurance is $900,000. The types of insurance mostly in demand are life and endowment. Of late there has been an increase in the demand for fire and accident insurance. The premiums paid on policies amount to more than $35,000 a year. Hasneh has begun to grant loans up to $400 to policy holders for a period of four years. These loans now total $75,000.

The capital of Hasneh is about $35,000. As yet only 4 percent of the members of the Histadruth hold policies from Hasneh. The company thus has a large field for further activity and growth.

IV. Consumers' Cooperatives

Although the consumers' cooperative movement in Palestine is only a few years old, it already has many accomplishments to its credit and keeps on growing.

1. *Hamashbir* (Workers' Cooperative Wholesale Society). The gross revenues of Hamashbir averaged $47,000 a month for the first half of 1933. Hamashbir sells goods only to cooperative consumers' societies which are affiliated with it; it does not sell to individual consumers or to cooperative groups unaffiliated with it. Its customers are as follows: 28 kevutzoth, 10 moshavim, 26 consumers' societies, 42 kibbutzim and irgunim of workers in the colonies, 9 women workers' farms, 11 agricultural schools and experimental stations, and 3 cooperative restaurants for workers.

All the agricultural establishments of the Histadruth, all consumers' societies (save one), and most of the kibbutzim in the colonies are affiliated with Hamashbir. If some of the new kibbutzim are not yet affiliated, it is because Hamashbir is very strict in the matter of extending credit. Hamashbir is of supreme importance to the kibbutzim in the colonies who used to be shamefully fleeced by private storekeepers.

Hamashbir makes its purchases largely for cash. In 1932 the cash purchases amounted to 50 percent of the total. Commodities which are not produced in Palestine are purchased abroad, especially from the British cooperatives. Hamashbir has no notes payable outstanding.

The capital of Hamashbir amounts to fifty thousand dollars. This capital was accumulated from the profits of the last three years. These profits are comparatively small, as it is the policy of Hamashbir not to charge high prices. The net profit in 1931 was 7.95 percent of the gross receipts; in 1932 it was 6.44 percent; this year the percentage will be still smaller, because prices have been reduced. In 1931 the members were refunded, by way of dividnd, approximately 2 percent of the amount of their purchases; in 1932, 2.25 percent.

Hamashbir has concentrated in its hands the sale of grain, flax, and other crops of the workers' cooperative farms. It advances money to these farms and helps them dispose of their produce at a goodly profit. This year most of the workers' farms were hard hit by drought, and Hamashbir supplied them with necessaries and with seed, which required a large outlay. In this Hamashbir was aided by the Workers' Bank, which granted a special loan for the purpose.

Hamashbir is now firmly established, with its own capital, and with a large labor clientele.

2. *Consumers' Societies.*—The organization of such societies is proceeding slowly, especially in the cities. It is to be hoped that the city workers will, as a result of their concentration in workers' quarters, begin to form consumers' societies.

Seven more consumers' societies have been formed in 1933, making a total of 27. Nearly all colonies, with the exception of Petach Tikvah and Rishon le-Zion, have such societies.

The aggregate capital of these societies is $25,000, and the membership 1,000. The gross receipts for the first six months of 1933 were $200,000. At the last conference of representatives of these societies it was decided to create a fund for the organization of new societies. It is expected that the gross receipts of these societies added to those of Hamashbir will this year reach a total of one million dollars.

An Epic of Labor Palestine

The Boston chapter of the League for Labor Palestine, one of the most active in the country, is to be complimented for another distinguished service to Palestinian labor. It has just published an English version of S. Kushnir's story of Kfar Yehezkel (Village of Ezekiel), one of the most successful moshavim in Palestine. The story is an epic of the heroism, enterprise, and idealism of the Jewish workers and pioneers in Palestine. The splendid translation is the joint work of Dr. Frances Burnce and Ruth Goldstein. A review of it will be printed in our next issue.

The book is beautifully printed and illustrated. The price is 25 cents a copy, which includes postage. Copies of the book may be obtained from the national headquarters of the League for Labor Palestine, 1225 Broadway, Room 404, New York, N. Y.

Recent Jewish Immigration Into Palestine

By H. FRUMKIN

JEWISH immigration into Palestine during the year just ended* was the mainspring of the Zionist movement, of Palestinian Jewry, and of all Palestine. It contributed to the growth of all branches of Jewish industry, increased the Jewish community and the number of its workers, and strengthened the economic position of the whole country.

Since 1925, the year of mass immigration, there has not been another twelvemonth when the volume of immigration was so large as in the year 5695. We may estimate the number of Jewish immigrants and tourists who entered and settled in Palestine during the past year at nearly 30,000. However, *the country could have absorbed a great many more than that* if it had not been for the harsh restrictions imposed by the Palestine government. The volume of immigration was *less than the absorptive capacity of the country.* This has caused a serious shortage of labor which hampers the growth of various industrial enterprises and greatly impairs the whole economic life of the Jews.

Jewish immigrants poured into the country from all corners of the earth, from forty lands of the diaspora, ranging from rich and cultured countries like England and America to Persia, Yemen, and China. There is no place in the world where parts of the Jewish people are not faced with the need of emigrating and where their gaze is not fixed upon the one hope: Palestine.

It is difficult to summarize the immigration figures for the Jewish year. We shall therefore avail ourselves of the official figures which were made public at the end of the first half of 1933 and assume them to be typical of the entire year.

During the first six months of 1933 there entered Palestine 9191 Jewish immigrants of all categories, besides several thousand Jewish tourists who settled permanently in the country. Among the lands of origin Poland ranks first, with 5104 persons; Germany enjoys the "privilege" of ranking second, with 721 (as against 153 for the whole of 1932). Next come the United States with 510, Lithuania with 511 Roumania with 510, Yemen with 492, Greece with 364, Latvia with 165, Russia with 143, Czechoslovakia with 126, etc., etc.

In the number of Jewish tourists, too, Poland holds first place and Germany second. During the first half of 1933 there were registered in the immigration bureaus of the Jewish Agency 8028 tourists (some of whom have already left the country). Of this number, 2055 were from Poland, 1473 from Germany, 825 from the United States, 766 from Roumania, 525 from Austria, and the remainder from other countries.

* The writer is referring to the Jewish year 5693 which ended September 20, 1933.—Ed.

Of the immigrants admitted into the country, those holding labor certificates numbered 6736, or 73 percent; persons possessing over £1000 comprised 1221, or 13.5 percent; dependent relatives of Palestinian inhabitants (parents and children under 18 years of age), 961, or 10.5 percent; students and religious functionaries (rabbis and ritual slaughterers), 137, or 1.5 percent; artisans, professional men, and those possessing £500, 136, or 1.5 percent.

This classification shows plainly that the *Immigration Department of the Palestine Government has succeded in nullifying all the provisions of the immigration law regarding artisans, professional men, and those possessing £500, and that the "easements" of the law which, forsooth, were lately made for their benefit are nothing but dust thrown in the eyes of the public.*

But perhaps these restrictions are necessitated by the economic condition of the country? A slight acquaintance with the developments in the economic life of the Jewish community will show clearly that these measures represnt nothing but blind obduracy in the face of the absorptive capacity of the country.

It is a well known rule in economics that every hundred inhabitants engaged in industry, building, and agriculture create employment for a substantial percentage of other inhabitants in the handicrafts, personal service trades, liberal professions, clerical work, business, etc. Palestine is in this respect no different from other countries. According to the official census of 1931, 60 percent of the Jewish inhabitants derived their livelihoods from industry, farming, handicraft, building, transport, and civil service. The remaining 40 percent obtained their livelihoods from clerical work, business, the liberal professions, and the return on their capital. It is thus evident that with each increase in the number of Jewish immigrants who are absorbed into the basic industries, possibilities are created also for the absorption of the above-mentioned categories that accompany them. If in the first half of this year 9,000 immigrants entered the country by means of permits granted them as workers and men of means most of whom were sure to be absorbed into new enterprises, why, these new settlers created opportunities for the absorption of several thousand artisans, professional men, clerks, and others enumerated above. Yet the Government's Immigration Department permitted the entrance of only 136 persons of these categories!

Is it surprising, under these cruel and unwarranted restrictions, that many tourists found numerous opportunities to establish themselves in these occupations and decided to remain in the country and engage in them? Can there be any justification for the complaint, now common in governmental spheres, about the tourists who have remained in the country, when the Government with its own hand closes the door to an adequate volume of immigration, thereby caus-

ing an acute shortage of skilled workers, artisans, and professional men? Is the tourist who sees an opportunity to establish himself here easily and at once, without causing any hardship to any one, to be punished for availing himself of it? Surely the Government, which complains about the breaking of the law by the tourists is aware that this is merely the result of its own violation of its duty in regard to immigration by imposing obstacles and permanent restrictions which have no basis whatever in the economic condition of the country.

The Histadruth was this year, too, the most important factor in the absorption of immigrants. *Nearly ten thousand men and women during the year* 5693 passed through the Central Immigration Office of the Histadruth and were supplied with work. If we add to this number the dependents of these immigrants, their wives and children, it will be found that the Histadruth provided employment for 40 percent of all the immigrants. In addition, a considerable number of relatives of workers entered the country and established themselves by their own efforts. One may therefor say that *over one half of those who immigrated in the year* 5693 *consisted of wage earners.* The rest were men of means, relatives, merchants, professional men, etc.

Of the 5000 immigrants who passed through the Central Immigration Office of the Histadruth during the first half 1933, 2712 persons, or 54 percent, were assigned to work in the agricultural colonies and farms, and 1914 persons, or 38 percent, in the cities. The disposition of the remainder is not yet certain. Thus the village this year played the chief part in the absorption of immigrants. Of the 1914 immigrants established in the cities, only about 1000 were sent to Tel Aviv. The rest were settled in Haifa and Jerusalem. Only a fair number were assigned to the building trades and public works in the cities; the overwhelming majority were absorbed by industry, handicraft, and personal service. These facts shatter completely the legend that "all immigrants flock to Tel Aviv and establish themselves in the building trades." There was, to be sure, a drift from country to city, from agriculture to building, but this was confined mostly to workers who had immigrated in previous years.

The kibbutzim have played also in 1933 an important part in the absorption of immigrants, accounting for 1500, or about 30 percent, who in the villages and in the cities formed the chief nuclei for the acquisition and safeguarding of Jewish labor in the plantations, public service, and international corporations.

The number of women workers registered at the Histadruth Immigration Office in the first half of 1933 amounted to 39 percent of the total number.

Any study of immigration into Palestine shows that the volume of Jewish immigration falls short of the absorptive capacity of the country, and is certainly not adequate to the crying need of the diaspora.

The struggle for Jewish immigration is now the most vital question before the Zionist movement.

POPULATION GROWTH IN PALESTINE

There are now over 227,000 Jews in Eretz Israel, or about 21 percent of the Total Number of Inhabitants.

THE Jewish year 5693 (which ended September 20, 1933) marked a considerable advance in the growth of the Jewish population of Palestine. Since 1925-26, the years of mass immigration, there had not been such an increase as in the past year—32,000 persons. The maximum increase during the post-war years occurred in 1925, when the Jewish community was enlarged by the addition of 32 700 persons. But there is a fundamental difference between the two years. The end of the year 5693 saw an acute shortage of labor, a crying need for more workers to build up the land. And barring unforeseen checks, we may expect the increase in the next twelve months to exceed that of the past year and raise the Jewish population well above the quarter of million mark.

As is well known, population totals are arrived at by balancing the immigration and birth figures against the emigration and mortality figures. The statistics for these four factors are as follows:

According to the figures of the Palestine Government the number of immigrants admitted in 1932 was 11,289, which includes tourists who received official permission to remain permanently in the country. Of this number, 9,553 or 84.6% were Jews (as against 73.7% in 1931); 1,524 or 13.5% were Christians (as against 22.5%), and 212 or 1.9% were Moslems (as against 3.8%). In the first half of 1933 there was an influx of 12,259 new settlers, of whom 11,256 or 91% were Jews, 739 or 6% were Christians, and 263 or 3% were Moslems. In the following table, the number of Jewish immigrants for the two and a half years ended June 30, 1933, is listed by the month:

	1931	1932	1933
January	150	136	2,249
February	262	611	1,581
March	832	1,355	2,482
April	276	814	1,827
May	490	363	1,854
June	415	524	1,263
July	142	418	
August	210	795	
September	178	1,259	
October	307	818	
November	499	1,192	
December	314	1 268	
Total	4,075	9,553	11,256

It will be seen that in 1932 the number of Jewish immigrants was more than double that of 1931, and that more immigrants came in the first half of 1933 than in the whole of 1932. Within the limits of each year the number mounted steadily despite slight fluctuations. To the foregoing figures must be added the figures for certain categories of Jews in the country who are trying to obtain permission to settle permanently. The estimated number of Jews of these categories for 1932 is 6,000, while for the first half of the present year the number is 5,368.* It follows, therefore that during the first six months of 1933 the increase in the general population due to immigration was as follows: new immigrants registered as such, 12,259, of whom 11,256 were Jews; new immigrants of other categories, about 7,000, of whom 5,368 were Jews. Assuming that the influx of immigration in the next three months (July, August and September) proceeded at the same rate, the number of immigrants of all categories for this quarter-year (estimated on the basis of the first six months of the present year) was 9,500, of whom about 8,000 were Jews, and the total increase through immigration was 28,759, of whom 24,624 were Jews.

Here we must note two categories of immigrants: workers and persons of means (*i. e.*, those possessing £1,000 or more). The overwhelming majority of wage-earning immigrants was registered at the Histadruth Immigration Office. In 1932 the number of those registered was 3,938; in the first seven months of 1933, nearly 6,000. The influx of persons of means has grown steadily in the last few years. From 178 in 1930, their number rose to 233 to 1931, to 727 in 1932, and to 790 in the first half of the present year.

Since July 1, 1932, the Palestine Government has discontinued publishing figures on emigration from Palestine. In the first half of 1932, 581 persons left the country of whom 215 were Jews. There is every reason to believe that there has been no Jewish emigration since then, and that in any event it did not exceed the number of emigrants during the first half of 1932. As for the emigration of non-Jews, if we bear in mind the experience of previous years, we have to assume that now as then the number of arrivals and departures balance among them without making any perceptible increase or diminution in the permanent population. Hence we may calculate the population growth without taking into account the number of those leaving the country.

The natural increase (excess of births over deaths) in 1932 was 24,522, a number derived from the following data:

	Births	*Deaths*
Jews	5,539	1 641
Moslems	36,668	18,014
Christians	3,300	1,300
Total	45,517	20,989

Inasmuch as the figures for the natural growth of the population vary but slightly, we may assume that during the first nine months of 1933, the natural increase was 18,000, of whom 3 000 were Jews, and 15,000 non-Jews.

We are now in a position to estimate the total population. On the day of the last census, November 18, 1931, there were enumerated 174,610 Jews and 861,211 non-Jews. According to the figures of the Jewish Agency, which adds to the foregoing number the estimated number of Jews who boycotted the census or who styled themselves "persons of no religion," as well as the number of immigrants of all categories up to the end of 1932, the total Jewish population at the end of 1932 was 199,380. From that time until the end September, 1933, there was an influx of 24,624 immigrants and a natural increase of 3,000. It follows, therefore, that the Jewish population of Palestine at the end of September, 1933, was 227,000 as against 195,000 a year earlier,—an increase of 16.4%.

The number of non-Jews counted at the last census was, as said 861,211. On the basis of the natural increase in previous years, we may estimate the increase in the non-Jewish population from November, 1931, till October, 1933, at 40,000. Accordingly, the total non-Jewish population at the end of September was about 900,000 as against 883 000 a year before, or an increase of 2%.

Thus the total population of Palestine at the beginning of the final quarter of 1933 was 1,127,000, divided as follows: Non-Jews, 900,000 or 79.9%; Jews, 227.000 or 20.1%.

If we deduct the number of wandering Bedouine, the Jewish percentage of the permanent population will amount to 21%, a gain of 2% in a single year.

M. N.

* Beginning with January 1, 1933, the Government has listed tourists according to their religious affiliations. This makes it possible to give the exact number of Jews among them.

THE CALL OF DUTY

By MAXIMILIAN HURWITZ

Times That Try Men's Souls

THESE are extraordinary times we are living in. Dramatic events, pregnant with the destinies of great nations, follow one another in swift, kaleidoscopic succession. But not since the World War did the press record such startling developments as were reported in the morning newspapers of Monday, March 6, 1933.

For on that morning we read that in Germany, the classic country of culture and socialism, the land of Goethe and Karl Marx, an ignorant demagogue and upstart, profiting by the misery and despair of a great people, had been entrusted by the electorate with the helm of government, and was now free to pursue a policy of suppression, bigotry, and hatred.

Truly, these are times that try the souls of men. What thoughtful man, alive to the world about him, could fail to be alarmed by such a sinister occurrence?

And if the thoughtful man was a Jew, one not indifferent to the fate of his people, he must have been filled with dismay by the triumph of Hitlerism with all that it portended for one of the oldest, most gifted, and (till then) richest of Jewish communities.

Nor did Hitler, who had ridden to power on a wave of anti-Semitism, delay justifying the worst Jewish fears. No sooner was he in the saddle than his henchmen inaugurated a reign of terror, during which Jews in all parts of the country were brutally beaten, maimed, and in a number of cases, done to death, for no other crime than that of being Jews. And although world-wide protests have forced him to stop this orgy of violence, there has been no abatement of the dastardly policy which aims to bring about the economic strangulation of six hundred thousand Jews, their exclusion from the cultural life of the country they have so enriched and their reduction to the status of pariahs and enemy aliens in a land they have inhabited for over a thousand years—in a word, the undoing of the work of a century of emancipation during which German Jewry has given the world some of its greatest men.

In Other Countries, Too

Yet, shocked though we are at the catastrophe which has overwhelmed our brothers in Germany, we must admit that it is the swiftness and violence of the developments rather than the developments themselves which are so shocking. Similar developments, if less rapid and violent, may be observed in other countries, too. Even in America, the lot of the Jews is precarious. For, long before the present depression, indeed, even at the height of the "Coolidge prosperity," the American Jew was being ousted from one economic position after another. The mechanization of industry which gave rise to technological unemployment; the rise of the chain store which forced so many small shopkeepers out of business; the formation of gigantic mergers which threw myriads of white collar workers into the streets; the concentration of wealth in ever fewer hands, and the consequent lessening of opportunities for self-advancement, caused the keenest competition for the opportunities still remaining. This is the economic basis of the anti-Jewish discriminations in office, shop, and school which set in after the war, when these economic and social changes in American life became pronounced. Already we hear of a million deceased Jews in America for whom new occupations must be found—and what chance is there of finding them now that there are twelve million unemployed workers in the country, for one-third of whom, according to no less an authority than President Roosevelt himself, there will never be room again within our industrial framework? Moreover, our predatory capitalists, though discredited, are far from beaten. When they see their vested interests threatened, they will do what their confreres did under similar circumstances in Italy and in Germany: they will impose a Facist regime upon the country. And Facism can thrive only in an atmosphere of illiberalism and bigotry, from which, as usual, the chief sufferer will be the Jew. (We had a foretaste of this in the period of kukluxery, anti-alienism and Red-hunting which followed upon the close of the World War.)

A House Built on Sand

Now, had any one predicted twenty-five years ago that the Jews of Germany would one day find themselves in the same situation as their "poor brethren" in the then Czarist Russia—and with America no longer a haven of refuge for the oppressed—he would have been regarded as a croaker. And had any one predicted fifteen years ago that there would one day be declassed Jews in the United States, he would have been laughed at. Yet both these things have now come to pass.

Why? Why is it that in all the lands of our dispersion in Babylonia, in Spain, in Russia, in Roumania, in Hungary, in Poland, in Germany, etc., etc., our house invariably proves to be built on sand and our security but fanciful? Because in no country—save one—do we play a vital part in the life of the nation; in no country—save one—do we figure prominently among those engaged in the basic industries; in no country—save one—have we struck deep roots in the soil. As a result, we are at the mercy of every passing wind, let alone such social tornadoes as are now sweeping over the earth.

Palestine—a Happy Exception

The one exception is our ancient homeland, Palestine. There alone the Jews are not predominantly middlemen and *luftmenschen*, but largely farmers and workers. There

alone the Jews, though as yet only a minority of the population, constitute the greatest constructive force in the upbuilding of the country. There alone we find a productive and increasingly self-sustaining Jewish community, possessing a well-balanced economy, engaging in all the pursuits of a civilized nation, and having for its base and center a sturdy class of husbandmen such as in every country are the backbone of the nation.

And spiritually, too, the modern Jewish community of Palestine, though the youngest of Jewries, is the healthiest. For there the Jew does not labor under the crushing sense of inferiority which forever haunts oppressed minoity groups; there the Jew is not under compulsion to ape alien cultures, but is free to create a culture of his own. In the cradle of our nation, where the Jewish genius once flowered and brought forth its fairest fruits, what signal contributions to civilization may we not expect of the Jews, once the hardships of pioneer life in a long neglected and undeveloped country are eliminated? If in the inhospitable lands of the diaspora, where we can rarely be our true selves, where we seldom enjoy opportunities for self-expression, our people nevertheless produces so many of the world's greatest men—Spinoza, Heine, Karl Marx, Einstein, etc., etc.—what spiritual titans may we not expect to spring from the mighty and ever youthful loins of Israel in our National Home? May we not hope that, as his numbers increase there, the Jew will develop into an instrument of wonderful sweetness and strength in the orchestra of nations?

The Jewish Malady and Its Cure

The happy contrast which Jewish Palestine offers to-day to almost all the other Jewries of the world, despite the fact that most of them surpass it in numbers and wealth, suggests at once what ails us as a people, and what we must do to cure the malady. Our ills (aside from those we suffer in common with all mankind under the predatory, stupid, and rapidly decaying capitalist system) are due to homelessness and rootlessness, with all the psychological evils which are the by-products of such a situation. On the one hand we are a people without a country; and, on the other, our part in the economy of the nations in whose midst we live is not a vital, not an indispensable one: economically, as it were, our roots are up in the air.

And just as the cause of our ailment is twofold so must its remedy be twofold. We must rebuild Palestine and make it the home of an ever growing number of our people, pursuing a life of useful labor, enjoying national autonomy, and living in peace and amity with the Arabs. And we must rehabilitate Jewish life in the diaspora by *productivating* our people there— i.e., by changing them from middlemen and *luftmenschen* to productive workers who play an important part in the basic industries, who cannot easily be dislodged from their economic positions, and whom the inevitable coming of socialism will find, as unhappily it did not find our brothers in Russia, well prepared for the new order of things. In addition, we must improve the *morale* of the diaspora Jews by teaching them to know and love the cultural treasurers of our nation, and by preaching to them the message of socialism, whose ideals of social justice, mutual aid, universal peace, and the brotherhood of man are inherent in the sublime utterances of our ancient prophets.

The Meaning of Labor Zionism

This unique view of the Jewish question, this organic union of two ideals once mistakenly held to be contradictory, this happy marriage of socialism and progressive nationalism, is what is meant by Labor Zionism.

Labor Zionism believes in socialism as the world's only hope of deliverance from the mess into which the predatory and moribund capitalist system has plunged it. It strives to bring about the Cooperative Commonwealth, in which the means of production and distribution will be publicly owned and managed, in which there will be neither exploiters nor exploited, in which the welfare of each will be the concern of all.

Labor Zionism likewise believes in progressive nationalism as a great spiritual force which inspires and brings out all that is finest in a nation, thereby enriching all humanity. It looks upon mankind not as a conglomerate mass of indistinguishable humans, but as a brotherhood of nations, each with its own traits and gifts; or, to put it in another way, as an international symphony orchestra, in which each nation plays a different instrument, and which would be the poorer for the absence of any nation. It concedes to all nations, the small as well as the great, the right to self-determination and autonomy, cultural everywhere, territorial wherever possible, and merely claims the same right for the Jewish people. Moreover, as we have seen, it regards the national emancipation of the Jews, through the creation of a Jewish National Home in Palestine, as in part a measure to prepare our people for the coming of socialism.

History and Achievements

Originated about thirty years ago by a few dreamers of the Ghetto, Labor Zionism soon gained followers among the progressive Jewish workers and intellectuals of Europe and America, who styled themselves *Poale Zion* ("Zionist Workers" or Labor Zionists. Presently parties of Poale Zion sprang up in many countries, and before long these parties were united into the World Jewish Socialist Labor Confederation of Poale Zion, which last year celebrated its twenty-fifth anniversary. Another branch of the Labor Zionist movement was represented by the *Zeire Zion* (literally, "Young Zionists"), whose platform differed but slightly from that of the Poale Zion. In due time the Zeire Zion parties also formed a World Federation (*Hitachduth*). On August 23, the Poale Zion Confederation and the Zeire Zion Federation were merged into one World Union of Labor Zionists. The World Union, of which the United Jewish Socialist Labor Party, "Poale Zion-Ziere Zion," of America is a member, is affiliated with the Labor and Socialist International. Among the warmest sympathizers and supporters of Labor Zionism have been many of the foremost Socialists of our time. To mention but three: the late Eduard Bernstein, one of the greatest socialist thinkers since Karl Marx; Emile Vandervelde, president of the Labor and Socialist International, and Leon Blum, leader of the French Socialists, member of the Chamber of Deputies, and one of the outstanding figures in France today.

In the short period that the Labor Zionist movement has been in existence, it has made history. Already it has its heroes, its martyrs, its saga, with a record for achievement that might well be the envy of older and larger movements.

Its greatest achievements have naturally been in Palestine. There it has brought into being one of the finest and most intelligently led labor organizations in the world, with its own producers', marketing, and consumers' cooperatives, with its own banks, sick and insurance funds, and sanitaria, with its own press, libraries, and other cultural institutions. There it has taught midlemen, who had never done any physical labor, how to work with their hands. There it has transformed students and salesmen into hardy *Chalutzim*: pioneers who are able and willing to do the most difficult and dangerous tasks, soldiers of peace whose exploits have aroused the admiration of the whole world. There it has raised labor to the dignity of a religion, and forever refuted the charge that the Jew is not a builder and a producer. There, long before the thought of them occurred to the rulers of Soviet Russia, it had established a number of collective farms (*kevutzoth*). There it has laid the foundations of a Jewish commonwealth of labor. There it has demonstrated anew the power of idealism, showing that there are no sacrifices men will not gladly make when inspired by a great ideal.

And outside of Palestine, in the diaspora lands, Labor Zionism also has many an achievement to its credit. Two, in particular, are worthy of note. It has laid the ghost of cosmopolitanism among Jewish radicals,—a curious kind of cosmopolitanism, which sympathized with national movements among all oppressed peoples, but frowned upon Jewish nationalism, escecially when it took the form of Zionism. Today, when many of the foremost Socialists of the world have formed a Pro-Palestine Committee to help promote the aims of Labor Zionism, none but a few die-hards will dare say that socialism and Zionism are incompatible. This change of attitude toward Jewish nationalism in general, and Zionism in particular, is most noticeable among the Jewish radicals of America. The best proof of it is the National Labor Committee for Palestine, which consists of outstanding Jewish Socialists and labor leaders in America, and which has raised more than a million dollars to provide farm and other machinery for the Jewish workers of Palestine.

The other great accomplishment of Labor Zionism in the diaspora is to be found in the changed attitude of Jews, especially of the Jewish youth, toward manual labor. Once despised, it now fills many of our young with religious exaltation, with ecstasy. But for this changed outlook upon life, the Chalutzim whose story is one of the epics of Labor Zionism, would be inconceivable. If, in Palestine, we are becoming a nation of farmers and workers—as we were originally—the credit for it is primarily due to the educational work of the Labor Zionists in the diaspora, whence the heroic pioneers of Palestine are recruited.

The Hour of Danger and Opportunity

The world is sick, nigh unto death. For the first time in history, mankind, at least in the Western world, has solved the problem of production, become independent of the caprices of Nature, and shaken off the fear of famine. Yet, what do we behold? Millions starving in the midst of unexampled plenty—nay, starving because they have produced an overabundance of the good things of life.

Fifteen years after the war that was to end all wars, we find the nations arming as never before, and the spectre of war hanging like a pall over humanity.

The Great War, we were told by those who plunged us into it, was fought to make the world safe for democracy. Yet to-day dictators, big and little, are springing up in one country after another, and democracy, the great gift of the wonderful nineteenth century to mankind, is everywhere under attack and everywhere on the wane.

So much for the world in general. What of the Jewish World? Need we rehearse the thrice-told tale of woe? Russian Jewry, only two short decades ago our greatest spiritual reservoir, now prostrate and no longer a factor in Jewish life; American Jewry, but yesterday the richest on earth and the savior of our war and pogrom-stricken brothers in Eastern Europe, now impoverished; while, as for Germany, suffice it to say that, with Hitler in the saddle, the world's greatest and best loved man, Albert Einstein, has become a virtual exile from the land of his birth, from the land he covered with imperishable glory.

What a sad state of affairs! What a sorry pass the world has come to!

But if this is the hour of danger, it is also the hour of opportunity. For never before did capitalism, the cause of mankind's ills, and its sinister allies, chauvinism, militarism, race hatred, and religious bigotry, stand so utterly discredited in the eyes of all intelligent men. And never before was it so manifest that the only remedy for the misfortunes besetting humanity is socialism. All other remedies are mere paliatives, if not quack nostrums.

And the comparative peace, security and happiness of Palestinian Jewry, which, with a heroism and devotion to an ideal that has won the admiration of the world, is triumphing over all obstacles and slowly but surely building the Jewish National Home, shows clearly the way out of our Jewish difficulties.

And so, if you are not one of those happy-go-lucky persons who say, "Let us eat and drink, for tomorrow we may die"; if you are not one of those defeatists who look upon mankind's ailments as incurable, and despair of deliverance; if you know your duty as a man and as a Jew and are willing manfully to perform it, we call upon you to join our ranks.

Join the ranks of the great army of socialism, of the builders of the Cooperative Commonwealth in every land and clime.

Join the ranks of the growing army of Labor Zionism, of the builders of the National Jewish Home and Cooperative Commonwealth in the land of our fathers, where socialism had its cradle, and where, with your help, it will have its consummation.

Join the League for Labor Palestine. Do it now. This means you, and you, and you!

Greetings

from

Amalgamated Clothing Workers of America

SIDNDEY HILLMAN,
General President

JOSEPH SCHLOSSBERG,
General Sec'y-Treas.

GENERAL EXECUTIVE BOARD:

August Bellanca
Hyman Blumberg
Abraham Chatman
Jack Kroll

Leo Krzycki
Samuel Levin
Anzuino D. Marimpietri
Abraham Miller

Sidney Rissman
Frank Rosenblum
Mamie Santora
Stephan Skala

The Cloth Hat, Cap and Millinery Workers' International Union

Sends Its Fraternal Greetings to the

TENTH ANNIVERSARY CELEBRATION
OF THE GEVERKSHAFTEN CAMPAIGN

and to the Entire Membership of the

GENERAL FEDERATION OF JEWISH LABOR IN PALESTINE

We Wish You Great Success in All Your Future Endeavors!

GENERAL EXECUTIVE BOARD
M. ZARITSKY, General President.

FINANCIAL STATEMENT

INCOME OF THE GEVERKSHAFTEN CAMPAIGN FOR THE PERIOD OF 1924-1933

by Cities and States

State City	1924-5	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	Total for City	Total for State
ALABAMA											
Birmingham	$2.00		$3.00	$83.00	$125.00	$32 00	$114.00	$37.50	$32.50	$429.00	
Montgomery				46.50	130.00		100.00		50.00	326.50	$755.50
ARKANSAS											
Ft. Smith					112.00	6.00	7.00			125.00	125.00
CALIFORNIA											
Arcadia						5.00				5.00	
Berkeley									2.50	2.50	
Los Angeles	308.00	1,235.00	3,980.00	2,305.00	3,350.00	3,442.15	1505.00	1,000.00	3,016.68	20,141.83	
Oakland	2.00	55.00	200.00	287.50	225.00	218.75	93.75	25.00	60.00	1,167.00	
Pataluma	271.55	10.00		151.60	209.75	533.77	201.50	101.50		1,479.67	
San Diego					211.84	176.13	90.00			477.97	
San Francisco		225.00	286.45	675.00	750.00	750.00	750.00	550.00	750.00	4,736.45	
San Fernando						10.00				10.00	28,020.42
COLORADO											
Denver			76.00	195.22	250.00					521.22	521.22
CONNECTICUT											
Ansonia		55.25								55.25	
Bridgeport	15.50	10.00	181.25	108.25	614.53	953.00	903.00	750.00	595.00	4,130.58	
Danbury						163.00				163.00	
Colchester	30.30									30.30	
Hartford	437.00	308.66	1,001.00	1,235.00	500.00	1,771.00	1,205.00	1,000.00	338.16	7,795.82	
Meridan			15.00							15.00	
New Haven	500.00	678.08	1,013.00	1,311.50	1,400.00	1,175.00	1,081.77	701.39	342.92	8,203.66	
New Britain				50.00	50.00					100.00	
New London	20.00		376.34	353.25	266.62	242.50	222.34	125.00	153.35	1,759.40	
Norwich	225.00	15.00	330.75	600.00	538.00	155.00	75.00			1,938.75	
So. Norwalk	45.00	6.00		12.00			60.00		50.00	173.00	
Stamford	1,000.00	558.00	1,010.00	1,000.00		1,100.00	500.00			5,168.00	
Waterbury	336.00	615.60	960.00	900.00	1,000.00	1,000.00	525.62	446.08	425.00	6,208.30	35,741.06

State City	1924-5	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	Total for City	Total for State
DELAWARE											
Wilmington			500.00	1,000.00	1,006.00	750.00	750.00	196.50	176.45	4,378.95	4,378.95
DIST. OF COLUMBIA											
Washington	403.40	1,337.38	700.00	1,351.88	1,511.98	1,736.00	680.00	694.39	600.00	9,015.03	
Special Contribution						15,000.00				15,000.00	24,015.03
FLORIDA											
Jacksonville			10.00	253.50	150.00	50.00				463.50	
Miami			84.00	300.00	170.75	250.00	72.00			876.75	
St. Petersburg								100.00		100.00	1,440.25
GEORGIA											
Atlanta	247.43	611.00	1,000.00	1,000.00	756.85	700.00	406.50	273.00	180.40	5,175.18	
Macon	1.00	43.70	10.00		36.50					91.20	
Savannah				122.00	88.00	116.50	80.50	77.00	16.50	500.50	5,766.88
ILLINOIS											
Chicago	3,648.00	6,475.25	9,026.00	6,958.00	11,448.10	6,315.00	3,390.50	2,623.75	2,611.98	52,496.58	
East St. Louis								5.00		5.00	
Rock Island			175.00	673.00	1,350.00	1,427.43	850.00	500.00	250.00	5,225.43	57,727.01
INDIANA											
Ft. Wayne					497.50	250.00	450.00	100.00		1,297.50	
Gary				335.04						335.04	
Hammond		5.00								5.00	
Indianapolis						100.00	250.00	247.50	125.00	722.50	
Shelbyville						5.00				5.00	
South Bend				310.00	500.00	325.00	235.00	175.00	59.50	1,604.50	3,969.54
IOWA											
Des Moines	225.00	268.40	550.30		584.02	241.60	155.00	37.50	82.50	2,144.32	
Iowa City	275.00	300.00	160.00	395.00	300.00	200.00	225.00	100.00	182.00	2,137.00	
Marshalltown						14.00	22.00			36.00	
Newton						16.00				16.00	
Sioux City		457.81	411.01	1,000.00	1,615.00	1,050.00	830.00	492.00	381.00	6,236.82	
Waukon							3.00			3.00	10,573.14
KANSAS											
Wichita						111.67				5.00	
KENTUCKY											
Hawesville				5.00						111.67	111.67
Campbellsville						15.00				15.00	20.00
LOUISIANA											
New Orleans	1.00			240.50	10.00	200.00	43.00	108.00		602.50	
Shreeveport					15.00					15.00	617.50
MAINE											
Portland		231.52	900.00	363.25			195.00			1,689.77	
Biddeford								81.00		81.00	1,770.77
MARYLAND											
Baltimore	1,400.00	1,541.00	1,517.00	1,396.00	1,700.00	2,772.00	1,014.02	1,231.56	955.10	13,526.68	13,526.68

State City 1924-5 1926 1927 1928 1929 1930 1931 1932 1933 Total for City Total for State

State City	1924-5	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	Total for City	Total for State
MASSACHUSETTS											
*Greater Boston	3,829.00	11,475.31	10,500.00	7,070.00	7,105.55	8,628.50	7,895.00	6,145.50	4,675.50	67,323.86	
Brockton			394.00							394.00	
Chelsea				400.00	104.00					504.00	
Brookline					10.00					10.00	
Cambridge					6.00	66.00				72.00	
Fall River				320.25	527.34	1,219.99	150.00	231.50	172.00	2,621.08	
Holyoke	500.00			23.35		64.60	385.00	142.81		1,115.76	
Lynn		75.00	177.00	150.00	100.50					502.50	
Malden	10.00	407.80	200.00	830.00	155.00	100.00				1,702.80	
Lowell			179.00						167.96	346.96	
New Bedford	113.76		200.00		496.00	500.00	391.00	281.00	133.00	2,114.76	
Fitchburg	10.00									10.00	
Haverhill				100.00						100.00	
Lawrence			140.00							140.00	
Quincy	3.00	212.60								215.60	
Salem		116.00	76.00	60.38	50.00	50.00				352.38	
Springfield		800.00		451.19	21.14	385.00	150.00		45.03	1,852.36	
Towntown			15.00							15.00	
Winthrop	5.00									5.00	
Worcester		1,000.00	2,000.00	1,371.75	1,500.00	975.00	595.00		300.00	7,741.75	87,139.81
MEXICO											
Mexico City		118.96			60.00					178.96	178.96
MICHIGAN											
Ann Arbor									1.00	1.00	
Detroit	1,647.28	1,720.08	2,273.50	2,550.00	4,508.00	3,253.00	2,150.00	1,403.75	1,142.40	20,648.01	
Chelsea						3.50				3.50	
Flint			163.16	475.00	1,010.45	353.00	131.25	100.50	96.00	2,329.36	
Grand Rapids	2.00									2.00	
Mt. Clemens				5.00						5.00	22,988.87
MINNESOTA											
Braniard							20.00			20.00	
Chisholm									12.00	12.00	
Duluth					207.50	263.00	117.50	25.00	200.00	813.00	
Bovey					5.00					5.00	
Calumet					10.00					10.00	
Grand Rapids					6.00					6.00	
Marble					10.00					10.00	
Keewatin					11.00					11.00	
Minneapolis	227.59	1,200.00	1,300.00	900.00	1,873.45	1,850.00	2,153.00	1,050.00	740.00	11,294.04	
St. Cloud							88.00			88.00	
Nashwauk					10.00					10.00	
St. Paul	819.76	800.00	1,106.70	1,159.70	1,500.00	875.00	850.00	775.00	350.00	8,236.16	
Virginia				40.00					70.00	110.00	20,625.20

* With the exception of a few years the total of Greater Boston includes also the cities of Brockton, Chelsea, Brookline, Cambridge, Lynn, Malden, Haverhill, Lawrence, Quincy, Salem, and Winthrop.

State City	1924-5	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	Total for City	Total for State
MISSOURI											
Kansas City		269.00	227.00	342.25	500.00	1,125.50	600.00	550.00	400.00	4,013.75	
St. Joseph	8.00				61.00	100.00				169.00	
St. Louis	290.00	664.00	750.68	1,000.00	2,102.03	1,815.88	1,191.00	770.00	555.00	9,138.59	13,321.34
NEBRASKA											
Lincon	25.25		5.00		200.00		45.00			275.25	
Omaha	187.51	300.00	352.43	572.00	454.00	345.00	100.00	225.00	300.00	2,835.94	3,111.19
NEW HAMPSHIRE											
Manchester			75.50							75.50	75.50
NEW JERSEY											
Atlantic City			455.00	336.50	811.73	392.59	235.00	25.00	135.50	2,391.32	
Asbury Park		5.00								5.00	
Bayonne	334.50	474.50	550.00	337.00	608.00	381.00	350.00	183.99	231.48	3,450.47	
Belmar					20.00					20.00	
Bridgeton	31.50									31.50	
Camden	5.00								20.17	25.17	
Elizabeth	11.00				17.50	410.00	550.00	300.00		1,288.50	
Englewood					3.00					3.00	
Highstown			5.00				90.00			95.00	
Frenchtown					4.00					4.00	
Hoboken	3.00		10.00		2.00					15.00	
Hammonton						25.00				25.00	
Jersey City		5.00		753.00	510.00	65.00	255.00	215.00	199.75	2,002.75	
Lakewood			202.00	206.00			85.00			493.00	
Morristown		118.00	102.50	82.00	98.00	3.00	46.00			449.50	
Newark	1,005.00	3,015.50	2,584.08	3,085.00	5,547.03	4,143.99	1,578.27	1,392.95	1,223.99	23,600.81	
New Brunswick			285.00	400.00		348.50	165.00	193.35	213.46	1,605.31	
Orange					900.00	400.00		330.00	122.32	1,752.32	
Passaic	512.00	22.50	750.00	315.00	525.00	134.00	353.00	302.50	50.00	2,964.00	
Paterson	240.00	450.00	562.76	283.00	341.00	108.50	474.00	270.00	482.75	3,212.01	
Perth Amboy	52.00	214.50	750.00		300.00	312.00	500.00	100.00	165.00	2,393.50	
Plainfield	5.00		494.50	200.00	4.00	27.00	1.00			731.50	
Roselle						9.59			1.17	10.76	
Trenton			239.60	235.00	525.00	517.82	833.36	300.00	313.00	2,963.78	
Union City				11.00		10.00	2.00			23.00	
Vineland				43.73			88.82			132.55	
Weehawken			25.00							25.00	
West Hoboken	5.00									5.00	
White River					20.00					20.00	
Wilwood					10.00					10.00	
Woodbridge				25.00						25.00	49,773.75
NEW YORK											
Albany	729.18	300.00	500.00	759.73	600.00	425.75	669.00	331.59	296.55	4,611.80	
Bennington							27.00			27.00	
Binghamton		105.00	200.00	179.00	271.00	370.00	356.25	352.00	492.12	2,325.37	
Buffalo	485.00	737.39	1,200.00	1,410.00	1,560.00	1,129.50	1,151.40	400.00	851.45	8,924.74	

State City	1924-5	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	Total for City	Total for State
Cohoes						40.00			20.00	60.00	
Chatham							10.00			10.00	
College Point			15.00							15.00	
Ellenville			5.00							5.00	
Dunkirk						29.00				29.00	
Gloversville							132.45			132.45	
Hudson						70.00	115.00		19.00	204.00	
Hurleyville	15.00									15.00	
Ithaca							15.00			15.00	
Long Island City						53.00				53.00	
Mamaroneck						8.37				8.37	
Monticello	2.00	4.00								6.00	
Mt. Kisco						27.00				27.00	
Mt. McGregor					46.25					46.25	
Mt. Vernon			250.00	255.00	272.00	155.00	425.00	383.55	164.45	1,905.00	
Newburgh	10.00									10.00	
New York City	14,314.88	32,258.22	25,194.62	22,707.16	25,683.42	22,548.01	21,573.09	14,882.07	13,302.32	192,464.29	
New York, Natl. Org.			10,699.75	21,355.50	23,846.55	30,000.00	20,996.00	15,500.00	11,783.37	134,181.17	
New Rochelle				202.00		100.00				100.00	
Niagara Falls					161.00	103.00	60.70			526.70	
Pawling							5.00			5.00	
Peekskill			5.00							5.00	
Portchester								5.00	5.00	10.00	
Port Jervis		5.00		1.00						6.00	
Rhinebeck					142.00					142.00	
Rochester	107.00	919.50	577.00	1,100.00	1,350.00	1,150.00	800.00	605.00	646.00	7,254.50	
Schenectady	153.50	318.00	279.25	149.00		212.00	308.80	100.00		1,520.55	
Syracuse	700.00	500.00	839.00	7833.25	876.15	475.00	560.00	382.87	342.91	5,459.18	
Utica		50.00	66.19			109.25	19.50		10.00	254.94	
Yonkers		143.00	174.76	213.00	228.50	377.00	178.00	275.00	150.25	1,739.51	
Troy							21.00			21.00	362.119.82
NORTH CAROLINA											
Wilson						40.00				40.00	
Wilmington									93.50	93.50	133.50
NORTH DAKOTA											
Fargo	2.00									2.00	2.00
OHIO											
Akron	125.00	432.42	588.50	352.00	761.00	489.68	265.00	238.95	250.00	3,502.55	
Canton	175.00	550.00	752.00	700.00	810.00	360.70	300.00	20.00	50.00	3,717.70	
Cincinnati	523.00	881.55	1,000.00	2,000.00	2,386.00	125.00	1,340.46	875.33	777.66	9,909.00	
Cleveland	1,885.75	2,657.00	1,271.67	902.35	2,466.00	1,812.50	1,700.33	1,016.44	1,000.00	14,712.04	
Columbus		200.00	305.00	250.00	450.00	184.46	203.50	145.00	101.50	1,839.46	
Dayton			200.00	100.00	200.00	141.00	33.00	62.50	50.00	786.50	
Denison				5.00						5.00	
Dover				22.00						22.00	

State City	1924-5	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	Total for City	Total for State
Lorain				210.00	288.00	187.00				685.00	
Marion				13.00						13.00	
New Philadelphia				18.00						18.00	
Toledo	87.00	108.00	265.00	1,000.00	1,035.00		200.00	250.00	165.00	3,110.00	
Uhricksville				9.00						9.00	
Warren					5.00	100.00	40.00			145.00	
Youngstown			500.00	216.00	1,350.00	841.00	742.29	298.50	185.00	4,133.59	42,607.84
OKLAHOMA											
Enid			10.00							10.00	
Oklahoma City					175.00	228.00	158.00		66.50	627.50	
Tulsa	220.00	504.05	292.45	210.33	658.50	500.00	262.50	125.50	197.50	2,970.83	3,608.33
OREGON											
Portland	5.00	6.50	5.00	88.00	40.00	111.50		1.00		257.00	257.00
PENNSYLVANIA											
Allentown	1.00			464.80	493.75	372.55	316.00	111.00	158.01	1,916.31	
Altoona			3.00							3.00	
Bethlehem	3.00				17.52					20.52	
Chester									59.34	59.34	
Erie	77.63	5.00	5.00	172.00			75.38	27.50		362.51	
Harrisburg		3.00		75.00	375.00	137.50				590.50	
Greensberg							10.00			10.00	
Johnstown	122.00	188.00	100.00	254.00	75.00	341.00	170.00	45.00	15.00	1,310.00	
Kane						3.00				3.00	
Latrobe				38.00						38.00	
Monessen						3.00				3.00	
New Kensington	2.00					3.00				5.00	
Philadelphia	1,853.00	16,005.00	16,515.00	6,666.16	5,709.39	8,166.50	6,055.00	4,200.00	1,807.00	66,977.05	
Pittsburgh	1,306.00	1,500.00	2,300.00	1,700.00	1,903.00	2,132.00	1,372.50	862.25	911.00	13,986.75	
Pottsville					5.00					5.00	
Reading	5.00	500.00	500.00	500.00	650.00	500.00	600.00	325.00	567.50	4,147.50	
Scranton	659.67	305.00	1,700.00	778.00	1,024.00	1,153.50	750.00	639.65	700.00	7,709.82	
Shamokin	52.00		5.00		5.00	5.00				67.00	
Topton									15.00	15.00	
Washington				40.00			14.00			54.00	
Wilkes Barre			256.00	250.00	225.00	600.00	600.00	581.00	500.00	3,012.00	100,295.30
RHODE ISLAND											
Newport	125.00		125.00		125.00				52.33	427.33	
Central Falls								103.75		103.75	
Pawtucket	356.00	277.50	300.00	401.00	405.00	355.75	259.25		73.00	2,427.50	
Providence	1,306.00	1,506.00	1,575.00	1,849.00	2,250.00	2,350.00	1,800.00	1,171.50	827.00	14,634.50	
Woonsocket					270.00					270.00	17,863.08
TENNESSEE											
Chattanooga	123.00	280.00	285.49	328.00	300.00	270.36	196.03	185.10	133.00	2,100.98	
Knoxville									20.00	20.00	
Memphis	310.00	350.00	659.62	770.75	634.50	430.75	309.00	513.35	265.00	4,242.97	
Nashville			28.50	233.00	163.06	110.50	64.50	61.31	166.25	827.12	7,191.07

State City	1924-5	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	Total for City	Total for State
TEXAS											
Beaumont					5.00					5.00	
Beckenridge					50.00					50.00	
Corpus Christi					184.00	67.50				251.50	
Corsicana					25.00					25.00	
Dallas	22.55	800.00	202.24	94.35	391.00	597.75	282.50	250.00		2,640.39	
Dennison					5.00					5.00	
Fort Worth			150.00	60.00	181.35	121.50	60.00	90.00	51.50	714.35	
Galveston		110.10	50.00	50.00	100.00	100.00	42.00	55.00	39.00	546.10	
Hillsboro									9.00	9.00	
Houston	5.00	300.00	128.00	113.00	517.39	1,056.00	361.00		107.00	2,587.39	
Pt. Arthur					5.00					5.00	
San Antonio	62.85	439.71	750.00	1,050.00	800.00	912.50	500.00	350.00	325.00	5,190.06	
Waco	37.50		136.00	147.20	115.25	150.00	115.63		110.00	811.58	12,840.37
UTAH											
Salt Lake City	2.00		.50				1.00			3.50	3.50
VIRGINIA											
Norfolk			400.00	267.00	236.72	262.50	288.12	197.23	75.36	1,726.93	
Richmond	265.00	250.00	173.25	400.00	371.50	450.00	235.00	200.00	200.00	2,544.75	4,271.68
WASHINGTON											
Bellingham				20.00						20.00	
Seattle	2.00			150.00		530.50	393.00	110.00	119.50	1,305.00	
Tacoma				56.00	44.50	15.00	125.00			240.50	1,565.50
WEST VIRGINIA											
Wheeling				23.00						23.00	
Weirton						5.00	177.50			182.50	205.50
WISCONSIN											
Madison				6.20						6.20	
Milwaukee	750.00	1,505.00	3,454.09	4,509.75	4,800.00	3,025.00	2,050.00	1,406.50	1,144.00	22,644.34	
Sheboygan			31.00							31.00	22,681.54
WYOMING											
Cheyenne				33.00						33.00	33.00
CANADA											
ALBERTA											
Alberta			69.00							69.00	
Brudenheim				40.00						40.00	
Calgary			300.00	167.00	289.00		441.50	400.00	255.00	1,852.50	
Drumbuller				43.00						43.00	
Edmonton		435.30	290.00		1,835.44	1,300.17	550.00	850.00	700.00	5,960.91	
Lethbridge					39.50			10.00		49.50	
Medicine Hat			18.50							18.50	
Vegreville			102.00	72.00		184.00	100.00			458.00	8,491.41

State City	1924-5	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	Total for City	Total for State
BRITISH COLUMBIA											
Vancouver				104.10	498.43		175.00	275.00	215.00	1,267.53	
Victoria				46.00			10.00			56.00	1,323.53
MANITOBA											
Benito				27.00						27.00	
Brandon			76.00							76.00	
Oakburn			23.00	52.00						75.00	
Portage La Prairie			34.00		66.60					100.60	
Robbin				40.00						40.00	
Rossburn			35.00							35.00	
Sousis				25.00						25.00	
Winkler			38.00							38.00	
Winnipeg	2,453.12	1,400.00	575.00	2,800.00	4,402.00	1,500.00	1,250.00	1,330.00	1,153.00	16,863.12	17,279.72
ONTARIO											
Brantford						118.00				118.00	
Ft. William			169.00							169.00	
Hamilton		1,000.00	810.00	300.00	845.55	826.00	700.00	375.00	250.00	5,106.55	
Kenora			52.50							52.50	
London					400.00	205.60	331.00	235.00	135.00	1,360.60	
Ottawa		626.50			309.50	205.94		280.75	175.00	1,597.69	
Port Arthur					136.00					136.00	
Port Colbourne								15.00		15.00	
St. Catherine						100.00	85.00	17.00		202.00	
Toronto	1,005.00	1,114.00	2,200.00	3,000.00	2,829.50	6,800.00	2,300.00	2,157.31	979.00	22,384.81	
Welland					10.00		40.67			50.67	
Windsor					528.00	439.00	463.00	410.00	250.00	2,090.00	33,228.82
QUEBEC											
Montreal	1,445.00	1,600.00	3,000.00	2,553.00	2,757.25	2,492.00	2,461.00	1,890.90	2,178.00	20,377.15	20,377.15
SASKATCHEWAN											
Burstall			25.00							25.00	
Calder			30.00							30.00	
Dyoarb				50.00						50.00	
Eldenbridge				25.00						25.00	
Elfree			20.00							20.00	
Estevan			100.00	72.00		100.00	100.00	110.00	100.00	582.00	
Fleenwood			30.00							30.00	
Gudene			20.00							20.00	
Hafford				25.00						25.00	
Hoffer							20.00			20.00	
Humboldt			25.00							25.00	
Itura			50.00							50.00	
Kamsack			82.00							82.00	
Leader			66.26	51.73						117.99	
Lipton				42.00						42.00	
Moose Jaw			39.00	40.00			16.00			95.00	
North Battleford											

Moose Jaw			39.00	40.00			16.00			95.00	
North Battleford						175.00	45.25	26.60		246.25	
Preesville				30.00						30.00	
Prelate				30.00						30.00	
Prince Albert				70.00			30.00		96.00	196.00	
Rheim			67.00				30.00			67.00	
Regina					456.60		233.53	240.00	220.00	1,150.13	
Rost Hern				59.00						59.00	
Saskatoon		391.71	304.55	800.00	600.00	745.00	450.00	400.00	400.00	4,091.26	
Southey				30.00						30.00	
Sturna				27.00						27.00	
Swift Current			37.00							37.00	
Verigia			22.00							22.00	
Vonda			25.00							25.00	
Watrons			27.00							27.00	
Wayborn				46.00						46.00	
Yorktown			110.00			35.00				145.00	
Smaller villages in Saskatchewan			390.50						80.00	470.50	7,938.13
Smaller villages of Can. & Nova Scotia			185.02	1,251.50	506.00				302.00	2,244.52	2,244.52
CUBA—Havana								64.83		64.83	64.83
TOTAL	$51,165.96	$110.077.85	$136,101.72	$137,802.95	$168,955.38	$174,595.55	$119,696.33	$83,914.95	$70,611.69	$1.052,922.38	$1,052,922.38

Grand Total 1924 - 1933 $1,052,922.38

לייענט און פאַרשפּרייט

די וועכנטלאכע צייטונג

אידישער קעמפער

צענטראַלער אָרגאַן פון דער ציוניסטיש־סאָציאַליסטישער באוועגונג אין אמעריקע.

רעדאַקטאָר: **חיים גרינבערג**

דער „אידישער קעמפער" באַלייכט וועכנטלאַך די וויכטיקסטע געשעענישן אין אידישן אויפן אַרבעטער לעבן אין אמעריקע און איבער גאָר דער וועלט.

דער „אידישער קעמפער" רעאַגירט אף אַלע וויכטיקע געזעלשאַפטלאַכע פּראָבלעמען און ברייינגט ידיעות און אויפקלערונג וועגן דעם לעבן, קאַמף און שאַפן פון דער ארץ ישראלדיקער אַרבעטערשאַפט.

אַבאָנעמענט פּרייז:

$2.50 א יאָר, $1.50 א האַלב יאָר

קאַנאַדא: $3.00 א יאָר, $1.75 א האַלב יאָר

אַ ד ר ע ס :

YIDDISHER KAEMPFER

1225 Broadway, New York

1884 - 1934

50 יאָר אין ביזנעס

50 יאָר אנערקענט טאָלס די בעסטע מצה בעקערס אין אמעריקע

100 פּראָצענט צופרידענשטעלונג צו טויזנטע און טויזנטע אידן איבעראַל.

HOROWITZ-MARGARETEN

New York

GREETINGS

GREEK LINE

44 WHITEHALL ST.
NEW YORK, N. Y.

COMPLIMENTS OF

Rishon-Le-Zion Agency Inc.

Importers of Carmel Wines

24-26 Stone Street — New York, N. Y.

די פולסטע ציוניסטישע נייעס פון דער גאַנצער וועלט

פון אלע פארטייען און ריכטונגען
ווערען געדרוקט אין

„מאָרגען
זשורנאל"

די איינציגע אידישע
מאָרגען-צייטונג

JEWISH MORNING JOURNAL

77-79 BOWERY Tel. ORchard 4-8400 NEW YORK, N. Y.

דער The Day טאָג

די איינציגע אידישע צייטונג וואָס דינט אַלע אינטערעסען פון דאָס אידישע פאָלק איבעראַל אויף דער גאַנצער וועלט.

דער „טאָג" איז די איינציגע אידישע צייטונג וואָס קאָנ־צענטרירט ארום זיך די בעסטע ליטעראַרישע כוחות וואָס אידען פאַרמאָגען.

דער „טאָג" איז די איינציגע אידישע צייטונג, וואָס איז פריי, געהערט ניט צו קיין פארטייען, און קען זאָגען איהר וואָרט אָהן מורא.

לייענט דעם „טאַג" יעדען טאָג;
ס׳איז א גוטע געוואוינהייט

א באַגריסונג פון

אידישן קונסט טעאַטער

צווייטע עוועניו און 12טע סט., נ. י.

מאַרים שווארץ, דירעקטאר.

איצט געשפילט

לעאָן פויכטוואנגער׳ס

יאזעפוס
JOSEPHUS

אינסצענירט און רעזשי:
מאָרים שווארץ

דעקאָראציעס:
ראָבערט וואן-ראָזען

מוזיק: ל. קאַטצין

טענץ: ליליאַן שאַפּירא.

Compliments of

EX-LAX

The Ideal
Chocolate Laxative

BOOKING A TRIP TO
PALESTINE
IS A SPECIALTY

Obtaining VISES, giving authoritative immigration information, close cooperation with the steamship companies, and a FIRST HAND knowledge of the country are of prime importance.

Joseph R. Raskas, well known Palestinian specialist, associated with Paul Tausig & Son, will be glad to consult with you, without charge.

SPECIAL SAILINGS TO PALESTINE

SS AQUITANIA	JANUARY 31
SS EXORCHORDA	FEBRUARY 6
SS CONTE DI SAVOIA	FEBRUARY 15
SS EXETER	MARCH 6
SS AQUITANIA	MARCH 7
SS VULCANIA	MARCH 9

PAUL TAUSIG & SON, Inc.

TRAVEL SERVICE

29 West 46th Street New York, N. Y.
Tel. BRyant 9—2525

WE ARRANGE TRIPS AND CRUISES ANYWHERE
BERMUDA — HAVANA — FLORIDA, ETC.

ORIOM PRESS, INC.

42 WEST 18TH STREET, N. Y. C.

TELEPHONE CHelsea 3-8164

234

Printers of this Journal

עקזעקוטיוו באָרד
קלאָוק, סקוירט דרעס פּרעסערס יוניאָן
לאָקאַל 35

אונזערע ברידערלאכע גרוסן צו דער ארבעטער אָרגאַני־
זאַציע אין פּאַלעסטינא און די טוער פאַר'ן געווערקשאפטן
קאמפּיין צו דעם 10 יאָריקן יובילעאום.

ל. בינעל, טשערמאַן — דזש. ברעסלאוו, מענעדזשער

GREETINGS FROM THE

JOINT BOARD CLOAK, SUIT, SKIRT & REEFER MAKERS UNIONS OF NEW YORK

May the work of the "Histadruth" be crowned with success in the future as it has been in the past.

Fraternally yours,

M. J. ASHBES,
Secretary-Treasurer.

קלאָוק און סוט אָפּערייטאָרס יוניאָן
לאָקאַל 1

צום 10־יאָריקן יובילעאום פון געווערקשאפטן קאמ־
פּיין פאַר דער אידישער ארבעטער באוועגונג
אין פּאַלעסטינא.

מיר באגריסן אייך אין דעם נאָמען פון לאָקאַל איינס,
קלאָוק און סוט אָפּערייטארס יוניאָן פון דער אינטערנע־
שאָנאַל לידיס גארמענט וואָירקערס יוניאָן צו אייער
גרויסער און נאָבעלער ארבעט וואָס איר זעצט פאָר פאר
די לעצטע 10 יאָר מיט ענטוזיאזם און איבערגעבנקייט.

לואיס ליוויי, מענעדזשער
רובין צוקערמאַן, טשערמאַן
60 וועסט 35טע גאַס, נ. י.

ווהייט גודס יוניאָן, לאָקאַל 62,
א. ל. ג. וו. י.

עקשנות'דיקער קאמף מוז פירן צו גרויסע
דערגרייכונגען.

זאָל די הסתדרות ווייטער פירן דעם קאמף
פאָר אַ באַפרייטן אידישן פאָלק און ארבע־
טער קלאַס.

ס. שאָר, מענעדזשער

G R E E T I N G S

REEFER MAKERS UNION, LOCAL 17

Tenth Anniversary of the Geverkshaften Campaign and to the Palestine Labor Federation

J. J. HELLER, Maager.

קלאָוק אָון דרעס דרייווערס און העלפּערס
יוניאָן, לאָק. 102, א. ל. ג. וו. י.

אונזער ברידערלאכע באגריסונג צו דער 9טער קאנ־
װענשאָן פון געווערקשאפטן קאמפּיין פאר די אידישע
ארבעטער אין ארץ ישראל. מיר ווינשן אייך דערפאָלג.

סאול מעטץ, מענעדזשער

די אידישע שריפטזעצער יוניאָן נומ. 83

באגריסט דעם געווערקשאפטן קאמפיין לכבוד
דעם 10־יאָריקן יובילײ!

די אידישע שריפטזעצער יוניאָן שאצט־אָפּ די גרויסע און אומדערמידלאכע ארבעט פון דעם געווערקשאפטן קאמפיין לטובת דער אידישער ארבעטערשאפט אין ארץ־ישראל אין איר קאמף פאר דעם אויפבוי פון לאנד אף סאָציאל־גערעכטע און דעמאָקראטישע יסודות.

אָבוואָל גאנצע צען יאָר זיינען פארלאָפן פון שווערער ארבעט, דאָך בלייבט אייער ארבעט נאָך אלץ אין דעם מצב פון פיאָנערן־ארבעט; און דערפאַר האָפן מיר, אז אייער וויטערדיקע טעטיקייט זאָל פארטאָפּלט ווערן אי אין מעשים, אי אין דערגרייכונגען.

אידישע שריפטזעצער יוניאָן, נומ, 83, א. ט. יו.

טוביה גלאַז, פרעזידענט
מאָריס ראָזענמאַן, סעק.־טרעזשורער

GREETINGS

CHILDREN JACKET MAKERS

Amalgamated Clothing Workers Union
LOCAL 10

DAVE AARONSON, Chairman

GREETINGS

PANTS MAKERS UNION

GREATER NEW YORK
Amalgamated Clothing Workers Union

M. BLUMENREICH, Mgr.

GREETINGS

INTERNATIONAL POCKETBOOK WORKERS UNION

AB. STEIN, Manager
CHAS. I. GOLDMAN, Secretary

GREETINGS

LOCAL 25

AMALGAMATED CLOTHING WORKERS UNION

JOSEPH DORFMAN

GREETINGS

NEW YORK CLOTHING CUTTERS

40 West 17th St. New York

GREETINGS

SKIRT MAKERS UNION
Local 23

LOUIS REISS, Mgr.

131 West 33rd St. New York

GREETING OF THE

AMALGAMATED JOINT BOARD

The Joint Board of the Amalgamated Clothing Workers' Union greets the National Labor Committee on the occasion of the tenth anniversary of the Gewerkshaften Palestine Campaign.

The Joint Board also extends its heartiest greetings to all the delegates to the National Labor Convention, and particularly to the representatives of the General Federation of Labor on their mission to the United States.

JOINT BOARD AMALGAMATED COTHING WORKERS

AB. MILLER, General-Secretary.

הארציקע באַגריסונג צום 10 יאָריקן יובל
פון געווערקשאַפטן קאמפיין

MILLINERY WORKERS UNION
Local 24

ALEX ROSE, Secretary

N. SPECTOR, Manager

באגריסונג פון דער

דזשאָינט באָרד דרעסמאַכער יוניאָן

דזשוליוס האָכמאן,
מענעדזשער

"The Sunday Jewish Daily Bulletin is excellent . . . A great paper and I read it from cover to cover."

LEWIS BROWNE

Complete Jewish Telegraphic Agency Cable news service—interpreted, analyzed, and discussed.

Special JEWISH DAILY BULLETIN correspondents in all American cities.

News letters from abroad reflecting developments in Jewish life.

JEWISH DAILY BULLETIN

SUNDAY EDITION

$2.00 per Year — Printed in English — 122 East 42nd St., New York, N. Y.

ברעטשניידער און קאָ.

55 פּיט סטריט, ניו יאָרק

מיר שטעלן צו די בעסטע קאַרס
צו חתונות, שמחות א. אז. וו.

דער פאַרבאַנד פירט דורך אלע לויות דורך
אונזער אָפיס

ד ע ר פאַראַנטוואָרטלאכסטער
אַנדערטייקינג אָפיס אין ניו יאָרק

מ. ברעטשניידער

55 פּיט סטריט, ניו יאָרק

טעלעפאָן: אָרטשארד 4—6935
נאַכט-טעלעפאָן: בענסאָנהוירסט 6—10256

BOgardus 4- 6836 / 9491

MAISON FICHL, Inc.

Restaurant - Tea Room

Personal Management
R. S. MARTIN

1225 BROADWAY
(At 30th Street)
NEW YORK

The Way To Health—Natural Farm Foods
Copyrighted 1933

FARMFOOD
Vegetarian & Dairy
RESTAURANT

Luncheon 40c — Dinner 55c—65c

110 WEST 40th STREET
East of Broadway

37 WEST 32nd STREET
East of Broadway
Nr. Pennsylvania Station

How you feel tomorrow depends upon what and where you eat today.

Phone STuyvesant 9-0492 — BUY PALESTINE PRODUCTS

חברה לְמען תוצרת ארץ־ישראל

PALESTINE IMPORTING CO.
Food Products, Novelties and Jewelry
WHOLESALE and RETAIL
PRICES LOWER THAN EVER
Price List Sent Free Upon Request

32 Union Square — New York, N. Y.

הארציגע באגריסונג דער הסתדרות אין ארץ ישראל
און די טוער פאר'ן געווערקשאפטן קאמפיין

דר. י. גראַסמאַן

297 איסט 10טע גאַס — ניו יאָרק

SINCERE GOOD WISHES

JOHN H. WEDEMEYER
HERICK HOCART & CO.

20 Exchange Place
New York City

GREETINGS

KAPLAN BROS.

45 West 18th Street — New York, N. Y.

GREETINGS

FRENCH LINE

19 State Street — New York, N. Y.

Phone WAshington Heights 7-3781

PARAMOUNT CATERERS

G & W CATERERS, Inc.

New York Leading Kosher Caterers for All Functions

601 West 183rd St., New York

HENRY ZISKIN — HARRY WEINSTOCK

Phone GRamercy 7-9321

PARNES' DAIRY RESTAURANT

830 Broadway — New York
Near 12th Street

An Up-to-Date Eating Place with
Excellent Food, Courteous Service, Moderate Prices

Also at

1180 BROADWAY
Near 28th Street

922 BROADWAY
Cor. 21st Street

A. ELLNER
Owner of the New
PRESIDENT HOTEL
Swan Lake, N. Y.
Now Interested in the
Central Plaza
111 2ND AVE. N. Y. C.
New York's Newest, most up-to-date Catering Establishment 'Centrally Located' for Weddings, Banquets, Confirmations, Conventions, Etc.
Dietary Laws Strictly Observed.

Phone ORchard 4-8644

RAPPOPODT STUDIOS

Everything in Photography

Full Line of Picture Frames

77 SECOND AVENUE
Bet. 4th & 5th Sts. — NEW YORK

Tel. STuyvesant 9-0580

IRVING PLAZA

Licensed Halls for
Banquets, Receptions
Weddings, Meeting Rooms
Clubs and Lodges

Corner 15th Street
17 IRVING PLACE
New York

ברכת ידדים לרגלי יובל העשור והועידה התשיעית של
המגבית לטובת פועלי ארץ ישראל — תחזקנה ידיכם

האחים עמנואל ואדם רוזן

מפלסטין וארינטל טורס

122 Fifth Avenue — New York City

RAPOPORT'S

Dairy and Vegetarian

RESTAURANT

93 SECOND AVENUE — NEW YORK

GEFFNER'S DAIRY RESTAURANT

STUYVESAND FOODS CORP.

•

143 Second Avenue

COR. 9th STREET — NEW YORK

„יכין“

קאָנטראַקטאָר געזעלשאַפט פאַר פלאַנצונגען
ביי דער „הסתדרות“ אין ארץ ישראל.
(אינקאָרפּאָרירט לויט די געזעצן פון ארץ ישראל)

„יכין“ נעמט אָן קאָנטראַקטן פון פלאַנצן פּרדסים און באַאַרבעטן זיי אין משך פון 4-5 יאָר, ביז וואַנען זיי טראָגן פרוכט.

„יכין“ פאַרבינט זיך מיט יחידים און גרופּן אין אמעריקע און קאַנאַדע, העלפט איינקויפן פאַר זיי גוטן, פּאַסנדן לאַנד פאַר פּרדסים און פירט אויס פאַר זיי די גאַנצע ארבעט אין ארץ ישראל.

אַלע מיטגלידער פון דער פּאַראייניקטער פּאַרטיי איד. נאַצ. ארבעטער פאַרבאַנד, ליגעס פאַר'ן ארבעטנדן ארץ ישראל און אַלע פריינט פון דער הסתדרות, וואָס ווילן צוגרייטן פאַר זיך פּרדסים אין ארץ ישראל—דאַרפן דאָס אויספירן דורך דער הסתדרות־אינסטיטוציע „יכין“.

„יכין“

הויפּט־אָפיס:

רחוב החשמל 12 תל־אביב

אָפּטיילונג אין אמעריקע:

1225 בראָדוויי ניו יאָרק

"Yakhin," 1225 Broadway New York, N. Y.
Tel. MUrray Hill 4—1652

MODERN INVESTMENT AND LOAN CORPORATION

INDUSTRIAL BANKING

Under Supervision of New York State Banking Dept.

Loans Up to $5,000

Repayable in Convenient Weekly or Monthly Installments

* * *

We pay 4% on our Investment Certificates redeemable upon presentation together with interest accrued to date.

OFFICES

NEW YORK

116 Fifth Ave. 249 W. 34th Street

BRONX

332 East 149th Street

BROOKLYN

1697 Pitkin Ave. 87 Graham Ave.

ארבעטער באַנק אין ארץ ישראל

תל־אביב

THE WORKERS' BANK, Ltd.

P. O. Box 27

TEL-AVIV, PALESTINE

איינגעצאָלטער קאַפּיטאַל און רעזערוון

100,000. פונט

מאַכט אַלערליי באַנק געשעפטן

Amalgamated Bank

▼

11-15 Union Square

New York City

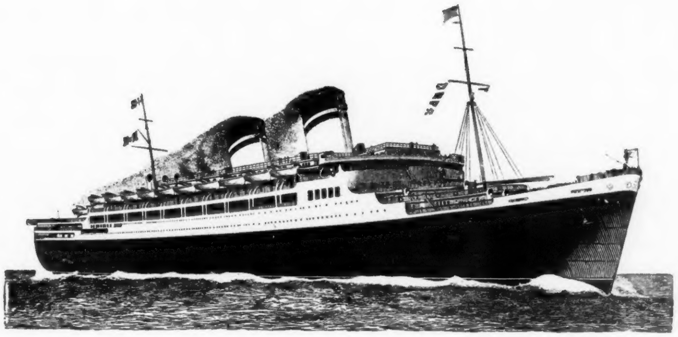

With great pleasure we greet the Tenth Jubilee for the organized workers of the Palestine Labor Campaign.

The wonderful success of your enormous achievements is the pride of the American Jewish organized workers for the upbliding of our Homeland. May your future work be crowned with the fullest success.

With our best Zion Greetings!

EMANUEL and ADAM ROSEN

מיט פולער פרייד באגריסן מיר דעם 10טן יובילעאום פון געווערקשאפטן קאמפיין פאר די אָרגאַניזירטע אידישע ארבעטער אין ארץ ישראל.

דער וואונדערבארער דערפאָלג פון אייער ביזאיצטיקער ארבעט איז א שטאָלצער אויפטו פון דער אמעריקאנער ארבעטערשאפט צום אויפבוי פון אונזער היימלאנד.

זאָל אייערע וויטערדיקע טעטיקייט זיין געקרוינט מיט נאָך א גרעסערן דערפאָלג.

נעמט צו אונזערע בעסטע וואונשן.

עמאַנואל און אדם רוזן

ראָזען פאַלעסטיין-אָריענטאַל טורס

ROSEN PALESTINE-ORIENTAL TOURS

122 FIFTH AVENUE
NEW YORK

122 פינפט עוועניו
ניו־יאָרק

CABLE **ROSENTOURS** ADDRESS

TELEPHONE
CHELSEA 3—0651

TORGSIN In Soviet Russia

orders enable your relatives in Soviet Russia to purchase all sorts of domestic or imported articles at low prices.

For orders on TORGSIN apply to your local bank, companies listed below or their authorized agents.

AMALGAMATED BANK, NEW YORK
AM-DERUTRA TRANSPORT CORPORATION, 10th floor
AMERICAN EXPRESS COMPANY
GDYNIA-AMERICA LINE
H I A S
ICOR BIRO-BIDJAN CORPORATION
MANUFACTURERS TRUST COMPANY
PUBLIC NATIONAL BANK AND TRUST COMPANY
R. C. A. COMMUNICATIONS, INC.
UNION TOURS, INC.
U. S. TRUST COMPANY, BOSTON, MASS.
HUDSON CO. NATIONAL BANK, BAYONNE, N. J.
LINCOLN TRUST CO., PROVIDENCE, R. I.
THE PENNSYLVANIA COMPANY, PHILADELPHIA
UNION SAVINGS BANK, PITTSBURGH
AMALGAMATED TRUST & SAVINGS BANK, CHICAGO
BANK OF AMERICA, CALIFORNIA

there are TORGSIN stores in over 1,000 localities. ◆ TORGSIN orders may be sent to anyone, in any quantity.

Prices reduced by 50 per cent

To cities that have no Torgsin *stores,* Torgsin *mails your order by parcel post.*

U.S.S.R. TORGSIN
GENERAL REPRESENTATIVE in U.S.A.
261 Fifth Ave. (10th Floor) New York, N.Y.

DIRECT TO PALESTINE

in the Express Steamer

AQUIATANIA

45,647 tons

of the World Famous English Steamship Company

CUNARD LINE

Sailing from New York
JAN. 31, 1934 and MAR. 7, 1934

KOSHER FOOD

Under the Supervision of the Rabbis of America and England. Served by Jewish Stewards.

For information and tickets apply to your Local Agent or

CUNARD LINE
25 Broadway New York

דירעקט קיין ארץ ישראל מיט די

אקוויטאניא

די הערן שעכטער און בערמאן פון די
סענטראל סטימשיפ איידזשענסי

ארגאניזירן צוויי דריעקטע טורס קיין ארץ ישראל מיט די וועלט'ס וואונדער שיף

„אקוויטאניא“

פון דער וועלטס־בארימטער ענגלישער שיפס־געזעלשאפט

קונארד ליין

ערשטער טור פאר פורים פארלאזט ניו יארק	צווייטער טור פאר פסח פארלאזט ניו יארק
דעם 31טן יאנואר	**דעם 7טן מערץ**

מר. בערמאן וועט פערזענלאך באגלייטן און באזארגן די פאסאזשירן פון ביידע טורס.

כשר'ע קיך למהדרין בהשגחת הרבנים,

און סערווירט דורך אידישע סטוארטס.

רעזערוואציעס קאנען שוין געמאכט ווערן פאר ביידע טורס. דער וואס וועט קומען פריער וועט נאטירלאך קריגן בעסערע אקאמאדיישאנס. שרייבט אדער קומט —

CENTRAL STEAMSHIP AGENCY
111-115 East 7th St., New York
Tels. ORchard 4-4932—4-6490

CUNARD LINE

WELCOME

NATIONAL LABOR COMMITTEE
FOR PALESTINE

TO

TROTZKY'S

155 West 35th St. New York

The Largest and Finest Kosher Restaurant
in the World

2 Blocks from Pennsylvania Hotel

LUNCHEONS
DINNERS
CATERERS

INTERNATIONALLY KNOWN

טויזנטער דאָלאַר
האָבן מיר איינגעשפּאָרט אונזערע
פּאַסאַזשירן.

אויב איר האלט באם פאָרן קיין ארץ ישראל,
סאָוועט־רוסלאַנד, ליטע אָדער וועלכן עס איז
אנדערן לאַנד —

באַראָט זיך מיט אונז

און מיר וועלן פאר אייך אויך אַראַנזשירן די רייזע
און איינשפּאָרן געלט און קאָפּ־דרייעניש וועגן וויזעס
און אנדערע פאָרמאַליטעטן.

ווען איר פאָרט דורך אונז געפינט איר זיך אויף דער
גאנצער רייזע אין אן אינטעליגענטער אידישער
סביבה.

שרייבט, קומט, טעלעפאָנירט פאר ווייטערע
אינפאָרמאציע צו:

GUSTAVE EISNER

POPULAR PRICED TOURIST AGENCY

1123 Broadway New York City
CHelsea 3—5080

VISIT EUROPE on your way to PALESTINE
and Save TIME and EXPENSE

Travel on GDYNIA AMERICA LINE
Steamers "KOSCIUSZKO" and "PULASKI"

From New York to GDYNIA (POLAND)
and Connect with the largest steamer from
Roumania to Palestine

Our Fast Flagship "POLONIA"
from Constanza to HAIFA

Strictly Kosher Kitchen on All Our Ships

For descriptive booklet and further information
apply to our authorized Agent or

GDYNIA AMERICA LINE

89 Broad Street New York, N. Y.

GREETINGS

CAP MAKERS UNION
Local No. 1

133 Second Avenue
New York

באגריסונג פון

מ. מכתם
ניו יארק.

GREETINGS

Amalgamated Ladies Garment Cutters Union L. 10
I. L. G. W. U.

60 West 35th Street — New York, N. Y.

SAMUEL PERLMUTTER,
Manager-Secretary

No connection with any other stre in N. Y. or B'klyn
DRy Dock 4—8880, 8881,0355 Night Phone, SLocum 6-0862

FRED SPITZ, Inc.
CHOICE FLOWERS
GIFT SHOPPE
74 SECOND AVENUE
Bet. 4th and 5th Sts. — NEW YORK CITY
Member of F. T. D.
Flowers Delivered All Over the World by Telegraph
STEAMER BASKETS FOR ALL OCCASIONS
Wedding Bouquets, Hall & Canopy Decorations our Specialty

באגריסונג און ברכות צו אונזער טעטיקייט פאר'ן
ארבעטענדן ארץ ישראל

יוסף שולמאן
47—1625טע נאס, ברוקלין, נ. י.

באגריסונג
צו אלע חברים און פריינט פון ארבעטענדן ארץ ישראל
פון דער

POLISH ATLANTIC SHIPPING CO.
79 Norfolk Street — New York, N. Y.

י. סמאליאר, מאקס ראזענטאל, פארוואלטערס
איר קענט שיקן פעקלאך אלטע קליידער צו אייערע ארימע
קרובים אין פוילן אן שוועריקייטן און פריי פון דיוטי.
רייזעס קיין ארץ ישראל ווערן פינקטלאך ארראנזשירט
אונטער די בעסטע באדינגונגען.

אויב איר דיינקט צו פארן אין ארץ ישראל
שרייבט זיך דורך מיט

M. MORRISON & CO.
Popular Tourist Agency
34 Leverett St. — Boston, Mass.
Tel. Lafayette 3028

עס וועט זיך אייך באצאלן.

GREETINGS

EASTERN LIFE INS. CO.
303 Fourth Avenue — New York City
LOUIS LIPSKY, President
JACOB ISH-KISHOR, Sec'y

Telephone: CAnal 6—1731

FUTURO PRESS, Inc.
PRINTERS for PUBLISHERS
BOOKS :-: NEWSPAPERS :-: JOBS
English — Jewish — Hebrew — Russian
Our Motto Is
"COURTESY AND SERVICE"
476 Broadway — New York

SACHS-DAVIDSON
INC.
UNION PRINTERS
187 East Broadway — New York City
Teephone: ORchard 4-4230

Telephones: ORchard 4—6188-8830

Compliments

THE ASTORIA PRESS
M. SWEDER, Prop.
PRINTING

PERIODICALS
CATALOGUES
BOOKLETS
COMMERCIAL
STATIONERY
LINOTYPING and
ENGRAVING

61 EAST 4th STREET
Near 3rd Avenue
New York

דער מעכאניקער דרוקער אף דעם זעלביקן פלאץ

דזשיקאב שטיינפעלד
יוניאן פרינטער

12 דזשעפערסאן סטריט
ניו יארק.

טעלעפאן: דריידאק 4—0432

מיר שיקן אונזער הארציקסטע באגריסונג צו דער 10טער יובילײ קאנווענשאן פון דעם געווערקשאפטן קאמפײן פאר די אידישע ארבעטער אין ארץ ישראל. מיר פארזיכערן אונזער ווייטערדיקע מיטהילף אין דער בויארבעט.

פיאנערן פרויען פאראיין, מאנטרעאל

חברה פ. ליפשיץ, סעק.

דר. נחמן סירקין ברענטש 190, א. נ. א. פ. שיקאגא

שליסט זיך אן צוזאמען מיט אונזער גאנצער באוועגונג און שיקט זיין הארציקע באגריסונג און ברכות צום געווערקשאפטן קאמפײן.

ב. קאמסקי, סעק.

ה. קארי	ה. גודמאן
ב. קאמסקי	ה. שטיינפעלד
ה. פאבריקאנט	ב. וויצער
א. צוקער	ר. הורוויץ
י. באקנער	מ. באלניק
ע. סלאבאד	ט. פאמעראנץ
ד. פירער	מ. גאלדפיין

דער בר. 7, פועלי ציון־צעירי ציון, שיקאגא

און א גרופע חברים, באגריסן הארציק דעם נאציאנאלן ארבעטער קאמיטעט און אלע חברים און חברות און פריינט פון ארבעטנדן ארץ ישראל.

ניו יארק

באגריסונג פון פריינט:

יוסף גילמאן	יהודה גערטלער
אסתר קייט	מרדכי סאעוויטס
חנה מיטעלמאן	דר. און חברה מ. דאלניר
ה. פאבריקאנט	מר. און מרס. קאליסמאן
יודל קאהן	מר. און מרס. נ. סעמער
מרים סלוטסקי	מ. גראספעלד
ט. וויינבערג	יעקב ראזען
פ. זאליץ	י. ראזען
דוד שטיין	י. זעלצער
טייבל לעסין	

בעקערס לאקאל 507, בראנקס

סיראקיוז, נ. י.

הארציקע באגריסונג און ברכות צו אונזער אלעמענס יום טוב.

פועלי ציון־צעירי ציון, סיראקיוז

פילאדעלפיע, פא.

צום 10 יאריקן יובילעאום פון געווערקשאפטן קאמפײן און דער 9טער קאנווענשאן.

אונזער גרוס און ברכה.

חבר און חברה	ה. ראפאפארט	" א. סאביל
סינגער	ל. קראל	" שפאלאנסקי
יעקב סיגעל	י. שומסקי	" ה. יעלים
יעקב שטערן	ה. בייקים	" גאפמאן
חברה דזשעק	ש. מלמד	" פאלעטין
סטילמאן	י. סטאלער	" יהודה שווארץ
חבר און חברה	א. באלפור	חברה לאה זייעץ
א. פארבער	מ. שאפירא	" א. וואלשאנס
ב. קאדער	פעסיקאף	חברה אסתר
מ. זייעץ	דר. קאליש	וואלשאנסקי
מ. קלימאף	חיים קאפלאן	חברה ד. מילער

דער ברענטש 2, פועלי ציון־צעירי ציון

און א גרופע חברים און חברות, באגריסן דעם געווערקשאפטן קאמפײן צום 10 יאריקן יובל און 9טע קאנווענשאן.

זאל זיין מיט הצלחה אונזער ווייטערע ארבעט.

חבר און חברה ב. קאצין	" " "	י. טראסמאן
" " ס. שוסטער	" " "	ה. בעניוק
" " ס. הורוויץ	חברה ב. גראנער	
" " ס. סלוצקי	חבר בעקמאן	
" " א. פריידס	" גרינשפאן	
" " ניומאן	" פערסעל	
" " טשעסקים	" געלפאנד	
" " א. באלניק	" לעווין	
" " י. גודמאן	" פערמאן	

מיט חברשן גרוס, בר. 2, פועלי ציון־צעירי ציון
א. באלניק, סעק.

מיר, די חברים און חברות פון דעטראיט, מישיגען,

שיקן הארציקע ברכות צום 9טען געווערקשאפטן קאמפײן צוזאמענפאר און 10 יאריקן יובל.

ת ח ז ק נ ה י ד י כ ם.

חבר און חברה	י. סומעטץ	דזש. שרייער
ר. פלאווקין	טראמבקא	מ. קרעמער
ס. קאטלער	נעמאוו	ל. גאלדשמיט
א. גאלדבערג	א. קאמינקער	טעקסי
מ. גינזבורג	חברה פ. פערין	י. דראכלער
י. מארגאלים	חבר ב. הענדין	ג. ביסקין
י. חגי	" מ. לייבאוויץ	מ. ביסקין
מ. שעווער	" טאקער	ב. קומאוו
ראזענטאל	" גאלדבערג	ל. לינסקי
מ. חפץ	חבר און חברה	מ. לאכאווער
נ. ווינאקור	גרינבערג	א. בייטנער
פ. איטצקאוויטץ	ד. שראגא	גורעוויטץ
לינדען	ה. ווייער	מ. הענדין
ס. קוטניק	ה. מינטץ	דזש. קאטץ
ט. ריוולין	מ. זארענקין	מ. קוטניק
אשכנזי	מ. שטארק	מ. אייבראמס
ה. סילווער	גארען	ענרי
ה. סיגעל	ד. זיסלין	
מ. שמוקלער	ח. הורוויטץ	

מאנטרעאל, קאנאדא

ב א ג ר י ס ו נ ג ע ן

צום 10 יאריקן יובילעאום פון געווערקשאפטן קאמפײן דורך דעם ארץ ישראל סאוועניר בוך, אריינגעגעבן אין צוזאמענהאנג מיט דער 9טער נאציאנאלער ארבעטער קאנווענשאן אין ניו יארק, פון 2טן ביזן 4טן דעצ., 1933.

חבר און חברה	א. שורים
ה. מ. קייזערמאן	פיניע, סיידי און שושנה מהרם
ל. ראזאפסקי	משה דיקשטיין
מאקס און סאניע וועסטערמאן	ל. חפץ
א. עסנער	ב. לאכאוויצקי
י. צוקער	פ. פעפער
י. זעלדמאן	ח ב ר
מאקס שניאור	אליעזר גרינבערג
ש. קאפלאן	מאיר קאפלאן
ש. בעלקין	ה. און ע. יעלין
צבי רייזקער	אפרים מאלאמוד
י. מ. באבראוו	חיים ברענמאן
שלמה ווייסמאן	פרענק ווייט
י. טארטשין	י. באראכאוו
מענדל פרענקל	ש. שקאראפסקי

ניו יאָרק, נ. י.

בעלמער ברענטש 280, א. נ. א. פ.

זאָל די ארבעט זיין אזעלכע וואס זאָל דערפירן צום ציל! דער ציל פון געווערקשאפטן קאמפיין איז אנטגילטיקע פאָלקס־דערלייזונג דורכ'ן אויפבוי פון ארץ ישראל.

בעלמער ברענטש 280, א. נ. א. פ.
וו. דובעלמאן, טשערמאן געוו. קאמפיין

א גרופע חברים פון ברענטש:

א. י. פישער	ה. קישער	וו. דובעלמאן
א. קארפ	פישמאן	ה. ראָזענפעלד
	מישה לאנג	

ברוקלינער שלום עליכם בר. 24, א. נ. א. פ.

תחזקנה ידיכם, מוטיקע קעמפער און בויער פון נייעם אידישן לעבן אין ארץ ישראל. שפרייזט אריבער די קליינע שטערונגען אפן וועג צו אייער גרויסן ענטגילטיקן נצחון. אונזער הארץ, אונזער נשמה, אונזער גאנצער וועזן איז מיט אייך!

ברוקלין שלום עליכם בר. 24, א. נ. א. פ.

י. טיקמאן, פאָרזיצער		אשר בורשטיין, סעק.
מ. ליוויי	ב. העלבאן	א. בורסטיין
חברה טאלער	ס. לאווין	י. בערקענבליט
חבר טאלער	ס. ליטאווער	ס. ליפאוו
חבר בעקער	פ. לאשנער	דזש. טיקמאן
פ. לייבאוויץ	מ. קאופמאן	ב. טאבאק

באַגריסונג פון צווייג 178, א. נ. א. פ.

מיר, די חברות און חברים פון היימישן ווינקל, צווייג 178, א. נ. א. פ. שיקן אונזער הארציקסטע באגריסונג צו דעם ארבעטער קאָמיטעט פאר ארץ ישראל לכבוד דעם צען יאָריקן יובילעאום, און מיר ווינשן דאָס אייער ארבעט זאָל וואָס ווייטער שטארקער און פארגרעסערט ווערן

ברענטש 29, דייטאָן אָהייאָ

מיר, די חברים פון ברענטש 29, א. נ. א. פ., באַגריסן די 9טע יערלאכע קאָנוועגשאָן פון דעם געווערקשאפטן קאמפיין און ווינשן זיי דערפאָלג אין דער ווייטערדיקער ארבעט פאר דעם אויפבוי פון אידישן היימלאנד אף סאָציאליסטישע יסודות.

ישראל פרוג, סעק. בר. 29, דייטאן, אָ.

טשעלסי, מאסס.

ברענטש 74, אידיש נאצ. ארב. פאַרבאַנד

אונזערע חבר'שע באגריסונגען צו דער הסתדרות העובדים אין ארץ ישראל, צו די דעלעגאטן צו דער 9טער קאָנווענשאָן און צום 10 יאָריקן יובל פון געווערקשאפטן קאמפיין.

י. בארמאק, סעקרעטאר

י. ח. ברענער בר. 169, א. נ. א. פ.

און א גרופע חברים פון ברענטש באגריסן די טוער פאר'ן געווערקשאפטן קאמפיין און דער הסתדרות אין ארץ־ישראל צום 10 יאָריקן יובילעאום.

חבר און חברה אלטמאן		חברה טשיים
" " "	בענדיטאָווין	" קאפלאן
" " "	ליפשיץ	" ליפשיץ
" " "	קאליש	" לעוויצקי
" " "	בייער	" גאפסייעף
" " "	קרוקאווסקי	חבר עזרא
" " "	וויינטראוב	" מייער
" " "	קארנאוו	" באקסענבוים
" " "	פייערשטיין	" אריאל

יהואש בר. 50, א. נ. א. פ., בראָנקס

באגריסט די 9טע קאָנווענשאָן פון דעם געווערקשאפטן קאמפיין פאר די אידישע ארבעטער אין ארץ ישראל און ווינשט זיי דערפאָלג אין זייער ארבעט.

דוד קאטעל, פינ. סעק.

איוואנגראדער ברענטש 130, א. נ. א. פ.

מיר ווינטשן ברכה און הצלחה צו דער הסתדרות און צו אלע אונזערע ארבעטער אינסטיטוציעס אין ארץ ישראל.

ס. צאקער, סעקרעטאר

באגריסונג פון א. ד. גורדון בר. 256,

א. נ. א. פ. און פועלי ציון - צעירי ציון

און א גרופע חברים פון ברענטש באגריסן דעם נאציאָנאלן ארבעטער קאָמיטעט צום 10 יאָריקן יובילעאום פון געווערקשאפטן קאמפיין און די 9טע קאָנווענשאן.

זאָל דער יאָר 1934 צוריקברייגגען די רעזולטאטן פון די יאָרן 1928 און 1929.

מ. בעקער	י. לעקאר	י. פישער
מ. ד. בעליקאוו	נ. און מ.	ס. פרידמאן
ז. א. בראנדוויין	לעפקאוויץ	מ. פישמאן
א. ברענער	ל. מאלים	ז. מ. פרידמאן
י. בלומארט	י. מלאט	א. פארטנאי
א. בעלינסקי	מ. ניקאלאס	י. פויער
ה. גלאטשטיין	א. ניומאן	ל. פויער
ח. גרינבערג	ל. ניומאן	חברות א. און ק.
א. גרינבערג	מ. נעלסאן	פעלדמאן
ל. גלאנץ	נ. סאמאראדין	ב. פינקעלשטיין
ח. גרינשפאן	ס. סאמאראדין	ס. קעי
ה. דינסטאג	ס. סלוצקי	ס. קעלסאן
ס. וואסערמאן	וו. סאמערשטיין	י. קליינבוים
ב. ווערא־נא	א. ספינער	י. קליינמאן
ל. וויט	ל. סניידער	ד. קראן
א. זאסלאוו	מ. סטייגער	מ. ראפפארט
ס. טאפאראָווסקי	ש. סטאר	א. ראָזענבוים
ל. יודאף	ה. סטאר	ס. רובין
א. יבנה	פ. סטאר	טש. שניידער
י. לוי	מ. פישער	ס. שינד
		נ. תימנער

צו די חברים־טוער פאר'ן געווערקשאפטן קאמפיין, צו אונזערע חברים ארבעטער אין ארץ ישראל. אונזערע הארציקע ברכות לכבוד דעם 10 יאָריקן יובל. זייט געבענשט מיט דערפאָלג.

מילינערי ברענטש 172, א. נ. א. פ.

אידיש־נאַצ. ארבעטער פאַרבאַנד

ס. זימרינג, סעקרעטאר

א גרופע חברים פון ברענטש 172:

סעם גודמאן	משה סאלאמאן
יוסף שורער	משה פיינגאלד
אברהם מילער	זלמן הדם
ברוך רובינשטיין	מאָו הדם
אברהם בערמאן	ג. שטיינבאך
דוד מאנדעלסאן	מ. פישמאן

באַגריסונג פון

פריינט ארליק	מאקס ראָזען
דזש. ערנסטאנץ	ה. קאלאר
י. טענענבוים	ס. בערין
ס. האפיין	א. סינגער

ניו יאָרק, נ. י.

מיר באגריסן דעם געווערקשאפטן קאמפיין קאָמיטעט צו זיין 10 יאָריקער יובילעאום פייערונג.

מיר גלויבן אז אונזער און אייער ארבעט וועט גע־קרוינט ווערן מיט דערפאָלג.

ניו יאָרק שטאָט קאָמיטעט

אידיש־נאַציאָנאלער ארבעטער פארבאנד

די חברים און חברות פון אחד העם בר. 316,

א. נ. א. פ.

שיקן זייער הארציקע ברכות צו דער הסתדרות לכבוד דעם 10 יאָריקן יובילעאום פון דעם געווערקשאפטן קאמ־פיין אין אמעריקא. נאָך לאנגע יאָרן פון דערפאָלג און הצלחה אין דער ארבעט.

ל. קוויטקא, טשערמאן ס. סאמאראדין, סעק

קאָברינער ברענטש 250, א. נ. א. פ.

מיר באגריסן דעם געווערקשאפטן קאמפיין צום 10־יאָריקן יובילעאום און ווינשן אלע קאמפיין טוער מוטיק און ענערגיש ווייטער צו פאָרטזעצן די טעטיקייט און מיטהילף צו דער הסתדרות צו להכעים אלע שונאים פון ארבעטענדן ארץ ישראל.

מ. גאָלדסמיטה, סעקרעטאר

עקזעקוטיוו קאָמיטעט:

ב. באָסניאק	מ. אפּעלבוים
נ. פינקעלשטיין	ח. איסקאָלסקי
וו. מיניץ	ד. גאָלדסמיטה

ניו יאָרק, נ. י.

א גרופּע חברים און חברות פון

באָראָכאָוו ברענטש 14, א. נ. א. פ.

באגריסט דעם 10 יאָריקן יובילעאום פון דעם געווערק־שאפטן קאמפיין און די הסתדרות אין ארץ ישראל.

יוסף ברעזנער	ב. לובינסקי
ס. עפראן	פיליפּ בראנד
חיים וויינטראוב	פ. ה. רוגער
י. זאקס	מ. מילער
ה. ווינאגראד	יעקב וויקטאר
מ. סטילמאן	נ. מאניסעוויטש
סאל גאָלדבערג	סידני האנאווער
ס. לערנער	מאריס גרינבאום
א. ל. בערמאן	ראובן פלאטראט
א. טומארקין	אב. ברעטשניידער
ב. רודערמאן	חברות
א. ל. גאָלדשטיין	לואיז רובין
א. זלאָטין	סאָפיע יאָנג
אליהו גוטלעוויטש	אנאָ שטיין
משה קאופמאן	א. ברעטשניידער
יזשעק ראָטה	טשארמיאן רובין

ניו יאָרק, נ. י.

דאון־טאַון סניף א, פועלי ציון־צעירי ציון

באגריסנדיק די טוער פון געווערקשאפטן קאמפיין צום 10 יאָריקן יובילעאום, דריקן מיר אוים דעם וואונש און די האָפנונג, אז אין די קומענדיקע יאָרן פון ארבעט לטובת דעם ארבעטענדן ארץ ישראל, זאָלן אלע חברים און חברות פון דער ציוניסטישער באוועגונג זיין ביכולת צו טאָן פערזענלאך זייער פולע פליכט און דורך זייערע ביי־שפּילן באווירקן אנדערע צו טאָן דאסזעלבע.

דער סניף א וועט אויך אין די קומענדע יאָרן דאס־זעלבע ווי אין די לעצטע יאָרן אָפּהיטן דעם פּרינציפּ פון „יום העבודה" לטובת דעם ארבעטענדן ארץ ישראל.

אונזערע גרוסן צו דער „הסתדרות העובדים"

חבר און חברה	ה. קראסנאָוו	חברה	עווא ליפשיץ
" " "	י. סמאלאר	"	עווא סמיטה
" " "	ס. באנטשיק	"	מרים מאנדעלבאום
" " "	מ. ל. בראון	"	מאלי זילבערבערג
" " "	מאלינא	"	ראוז פרידמאן
" " "	מ. ווינער	"	גאָסי פראסט
" " "	מ. מילער	"	פאולין קופער
" " "	ז. טיגעל	"	חנה פישער
" " "	י. ווארשאווסקי	"	יעטא מערקור
" " "	ס. סוסקער	"	בעסי סילווערשטיין
" " "	ד. פאניש	"	דעניעלס
" " "	פ. חריף		

חבר לייב גלאַנץ	חבר זאלצמאן
" ל. שיינקין	" ל. בריקמאן
" א. פריילין	" דוד באכראך
" קלמן טעמקין	" וו. הענדעלמאן
" מרדכי חיוני	" פ. קאָהן
" וו. פעלדמאן	" בלושטיין
" צ. א. אָריאל	" סלאָנימסקי
" מאקס לעפּאק	" ב. טעלער

הארציקע באגריסונג פון

חבר און חברה מ. בינענפעלד

צעירי ציון ברענטש 276, א. נ. א. פ.

שיקט זיינע ברכות צו דער הסתדרות און די טוער פאר'ן געווערקשאפטן קאמפיין צום 10 יאָריקן יובל און 9טע יערלאכע קאָנווענשאָן.

מ. וויינער, סעקרעטאר

באגריסונג פון חברים:

דר. י. קארניק, 2322 עוועניו עף, ברוקלין

ט. באַרדין, 2322 עוועניו עף, ברוקלין

א. הערינגמאן, 2322 עוועניו עף, ברוקלין

שמעון געלפאנד, 1020 איסט באלטימאר סט., באלטימאר, מד.

א אלגעמיינער ציוניסט, 5213—14טע עוו., ברוקלין

ס. דינגאל, 1763—60טע גאס, ברוקלין

וו. דינשטיין, 645 בלייק עוועניו, ברוקלין

ס. א. וויץ, 175 וו. דזשעקסאן בולווארד, שיקאגא, איל.

פאלעסטיין לייבאר גרופּ, ניו יאָרק.

דר. פאלעווסקי, נוארק, ניו דזשוירזי

ראוז סטאלאף, 1001 פרעזידענט סט., ברוקלין

מאקס פערלמוטער, ברוקלין, נ. י.

נ י ו י אָ ר ק

ברוקלינער קלוב
פון דער
פיאָנערן פרויען אָרגאַניזאַציע

שיקט איר האַרציקע באַגריסונג צום 10 יאָריקן יובילעאום פון אייער חשוב'ר ארבעט פארן ארבעטענדן ארץ ישראל.

מיט חברות גרוסן
י. סוממערס, סעקרעטארן

דער פיאָנערן פרויען קלוב פון פיטסבורג, פא.

באַגריסט דעם געווערקשאַפטן קאמפיין און דער הסתדרות אין ארץ ישראל.

הצלחה אין אַלע אונזערע אונטערנעמונגען.

חנה אַשעראף, סעקרעטאר

THE HUNTER GROUP
of the PIONEER WOMEN ORGANIZATION

Greets the Geverkshaften Campaign on Its 10th Anniversary and pledge its support and cooperation.

די חברות פון פיאָנערן פרויען־קלוב אין די
קאָאפּעראַטיווע הייזער
באַגריסן הארציק דעם נאַציאָנאַלן ארבעטער קאָמיטעט צום צען־יאָריקן יובילעאום און 9טער קאָנווענשאָן פונ ם געווערקשאפטן קאמפיין און ווינטשט דערפאָלג אין דער ווייטערער ארבעט.

פאר דער עקזעקוטיווע
חברות: חנה וואַקסבערג, סעק
מינדל גוטניק

מ. פליט	גיטל לייבאָוויץ	חנה שאַפּירא
ח. ווין	ר. ריבאַלאוו	חנה שייקין
ח. סיגעל	חנה וואַקסבערג	סימע מוסין
ח. ראַוז	א. שער	אַנאַ קאַסטאָף
רחל קאַרפּ	חיה ווייסבערג	חנה ניסענזאָן
שיינע אבראמסקי	סימה ארשעב	חנה העמלין

באַלטימאָר, מד.

א גרוס און ברכה צו דער הסתדרות, און מיר האָפן אז איר וועט האָבן גליק און הצלחה אין אלע אייערע ווייטערע אונטערנעמונגען.

די פיאָנערן פרויען אָרגאַניזאַציע
אין באַלטימאָר

מיט חבר'שן גרוס
רחל ראבינס, סעק.

האַרציקע ברכות

מר. און מרס. גראבמאן	מרס. קאמארס
" " ווערב	(קאבריג'ס טאכטער)
" " קארבין	ב. פענער
" " פאלסקי	דר. סקולסקי
" " ערן	אייב סיגעל
" " ספעקטאר	סערע קארבין
מר. סיגעל	מיני סיגעל
" בראונשטיין	ב. וועל
" קויפמאן	

ברכות און גרוסן צו די טוער פון געווערקשאפטן קאמפיין און דער הסתדרות

פון פעטערסאָנער ליגע פאר'ן ארבעטנדן ארץ ישראל

און חברים מ. קאבלענץ, ס. פעלדמאן, מאקס הערליך און ס. ביאלער.

טאָלידא פ. פ. קלוב

די חברות שיקן זייער הארציקע באַגריסונג און ברכות צום 10 יאָריקן יובילעאום פון דעם געווערקשאפטן קאמפיין און ווינשן אז איר זאָלט זוכה זיין נאָך מער פּראָדוקטיווע ארבעט אויפצוטאָן אין די יאָרן וואָס וועלן קומען.

מיט הארציקע ברכות, מרס. בעק, סעק.

די פרויען פיאָנערן אָרגאַניזאַציע
פון ניו הייווען

שיקט זייער הארציקע באגריסונג צו דער געווערקשאפטן קאמפיין קאָנווענשאָן און דער הסתדרות אין ארץ ישראל.

חברה ב. ראַסקין, סעק.

די פיאָנערן פרויען אָרגאַניזאַציע
פון באַלטימאָר

באַגריסט די מיטארבעטער פאר'ן ארבעטנדן ארץ ישראל און דער הסתדרות.

חברה מ. דלאַנאָף, סעק.

מיניאפאָליס, מינ.

די מיניאפּאָליסער ציוניסטיש־סאָציאַליסטישע באַ־וועגונג באגריסט די טוער פון געווערקשאפטן קאמפּיין צום 10־יאָריקן יוביל׳אום. אונזערע חבר׳שע גרוסן און בעסטע װאונשן צו דער הסתדרות העובדים אין אר״ישראל.

פּועלי ציון־צעירי ציון — א. נ. ראפּאפּאראט, סעק.

א. נ. א. פ., ברענטש 75 — ז. קאצנעלסאָן, סעק.

ד. הערצל בר. 214, א. נ. א. פ. — ה. סאבעלמאן, סעק.

ב. באָראָכאָוו פּיאָנערן פרויען קלוב—ח׳ ה. שטיין, סעק.

יונגער פּועלי ציון פארבאנד — אסתר שווארץ, סעק.

י. ל. פּ״ן ברענטש 83, א. נ. א. פ.

שיקט א הארציקע באגריסונג צום צען־יאָריקן יובילעאום פונ׳ם געווערקשאפטן קאמפּיין און ווינטשט ווייטערער דערפאָלג אין אונזער אלעמענס ארבעט.

ה. וואקסבערג, פינ. סעק.

חברים און פריינט באגריסן:

מ. קאָסטאָף	ל. סלעווין	א. סיגעל
א. ליטמאן	י. וועג	א. גארסמאן
ה. מוסין	י. פישהאָף	ת. מוראוושיק
י. יאָקובאָוויטש	ה. סאמועלס	ה. דובראָוו
ב. פערלמוטער	ב. ראַמנאפסקי	דזש. ליכטין
ה. וואקסבערג	מ. וואָלאַך	מ. באָסט
א. סאסנא	י. ווישניץ	מרים גאָרין
ס. סלומסקי	א. סליפּצין	י. שטיינבערג
נ. פערלמוטער	י. שקאָלניק	ד. בערגער
ה. סטעטין	י. שטיינפעלד	כ. דזשייקאבס
דר. גראָסמאן	ל. ערליך	י. מאָניסמער
א. מאַבלים	פ. סקווירסקי	ב. סאוויצקי
י. וויזנער	א. זומאָוו	ב. אָפּענהגעדען
	דזש. בארג	

ראק איילאנד, איל.

שלום עליכם בר. 86, א. נ. א. פ.

ראק איילענד, איל.

מיר באגריסן די גרויסע ארבעט פון דעם געווערק־שאפטן קאמפּיין אין אמעריקא, וועלכע האָט מיט דער גאנצער איבערגעבנהייט צוגעטראָגן אזוי פיל פּראָדוקטיווע מאַטעריאל צו דער הסתדרות אין ארץ ישראל. אונזער ברענטש פילט דאָס מיר האָבן געטאָן אויך אונזער פליכט אין די פארגאנגענע 9 יאָר און פארפליכטן זיך אף ווייטער ניט שטיין צוריק פון דער ארבעט.

דוד האלפּערן, טשערמאן
ב. סאזין, סעק.

א גרופּע חברים און חברות פון ברענטש 86 שיקן זייערע הארציקע ברכות:

ל. טורין	נ. לערנער	ב. קענטער
ד. האַלפּערן	דזש. אַרשאַק	משה קאהן
מ. קאהן	א. גערשיק	אב. מילער
מ. הענדעלמאן	ה. טראכטענבערג	ס. פייגין
ל. גילמאן	נ. קארפּ	וו. שניידער
ס. מאסקאָוויטש	מ. ראטנער	נ. סאזאן
דזש. גאָלדשטיין	ס. קענטער	דזש. גאָלדמאן

שיקאגא, איל.

שיקאגער קלובן, פּיאָנערן פרויען אָרג.

צו די חברות און חברים, טעטיקע מיטארבעטער פאר׳ן ארבעטענדן ארץ ישראל. אונזער הארציקע באגרי־סונג צום 10־יאָריקן יובילעאום פון דעם געווערקשאפטן קאמפּיין. זאָל אונזער—אייער ארבעט ברייגגען די דער־ווארטעטע רעזולטאטן.

נאָרטהוועסט קלוב	סאוט סייד קלוב
וועסט סייד קלוב	קדימה קלוב
גארפילד קלוב	אמאליא קלוב
זעלבסטבילדונג קלוב	שטאָט קאונסיל

איד. נאצ. ארב. פאַרבאַנד, טאראנטא

מיר באגריסן הארציק דעם נאַציאָנאלן געווערקשאפטן קאמפּיין קאָמיטעט צום 10 יאָריקן יובילעאום און ווינשן צו זיין דערפאָלגרייך אין די ווייטערדיקע ארבעטן פאר׳ן אר־בעטנדן ארץ ישראל.

י. רובינאָוו, סקרעטאר — מ. קרעמער, פארזיצנדער

דעטראָיטער ברענטש 79, א. נ. א. פ.

באגריסט הארציק דעם געווערקשאפטן קאמפּיין צו זיין 10 יאָריקן יובילעאום און ווינשט אז די קומענדע יאָרן זאָלן פארפילפאכט ווערן זיין טעטיקייט און מיט זיין הילף שטארקן דער ארץ ישראלדיקער ארבעטערשאפט אין איר קאָנסטרוקטיווער אויפבויאונג פון לאנד אף סאָציאַליס־טישע יסודות.

ר. פלאָווקין, סעק.

סיו־סיטי

מיר באגריסן די הסתדרות פון ארץ ישראל צו דער גע־לעגנהייט פון דער פייערונג פון דעם צען יאָריקן יובילעאום פונ׳ם געווערקשאפטן קאמפּיין.

נ. אייזענשטאט	ל. שינדלער
נ. מייזל	חברה שינדלער
חברה מייזל	גאָלדע לעווין
נ. ווידעסקי	מ. קאַפּלאַן
ס. ראטנער	חברה קאַפּלאַן
י. ליובמאן	נ. עלקין
חברה ליובמאן	חברה עלקין
ת. מאיראָוויטש	ת. עפּשטיין
חברה מאַיראָוויטש	חברה עפּשטיין
מ. מייסאָן	אב. סטילמאן
חברה מייסאָן	ברכה סטילמאן

סט. פאָול, מינ.

מיר באגריסן דעם געווערקשאפטן קאמפיין און די שלוחים פון דער הסתדרות צו דעם 10 יאָריקן יובילעאום פאר דאס ארבטנדע ארץ ישראל, און מיר ווינשן אלע טוער און יעדן חבר מיטצוהעלפן אז די ארבעט זאָל געקרוינט ווערן מיט דערפאָלג.

פועלי ציון פאריין
יוגנט פועלי ציון
פיאָנערן פרויען קלאָב
שלום עליכם בר. 16
פארבאנד לאָאן אסס'ן
געווערקשאפטן קאָמיטעט

ב. לעווי, טרעזשורער

קליוולאנד, אָ.

פועלי ציון - צעירי ציון בר. 1
פועלי ציון - צעירי ציון בר. 2

קלוויולאנד, אָ.

אונזער הארציקע באגריסונג לכבוד דעם 10 יאָריקן יוביליי פון די געווערקשאפטן קאמפיינס פאר דער ארץ־ישראלדיקער ארבעטערשאפט. זאָלן זיך אונזערע פריינט מ'רן און זיין שטאָלץ מיט אונזער אויפטו אין א"י.

טאָראָנטאָ, קאנאדא

ב. באָראָכאָוו בר. 124, א. נ. א. פ., טאָראָנטאָ

און פאָלגנדע חברים באגריסן דעם געווערקשאפטן קאמפיין צו זיין יום טוב:

ס. עטין	מ. קורטצמאן	ה. שער
א. וויינגארטן	ס. לעווענשטיין	ס. ווינ'יק
ס. פרענקל	ד. קופער	ס. סטאר
מ. ניימאן	מ. גאָלדבערג	א. גלוסקין
ל. פרידמאן	א. פרידמאן	ס. פרייבערג
וו. ווייסמאן	ס. שלייפער	מ. האָפמאן
מ. מייערס	ב. שאטין	

ניו יאָרק, נ. י.

ברענטש איינס פועלי ציון־צעירי ציון

באגריסט די 9טע קאָנווענשאָן פון געווערקשאפטן קאמ־פיין און שיקט איבער ווארימע ברכות צו אונזערע חלוצים אין ארץ ישראל.

אבוש, סעק.

חבר און חברה	מ. זיגעל	וו. חין
" " "	א. אבוש	ל. באראן
" " "	וו. לערנער	וו. ווייצמאן
" " "	ס. סעלצער	ש. רוסאק
" " "	ל. באגראד	ב. בראנשטיין
" " "	ל. ירושלמי	י. נעבראסקי
" " "	פאדווא	ס. סילווערבערג
" " "	מ. זעליזער	ת. ב. חאלאדענקא
" " "	ראגזאנסקי	ת. קויפמאן
" " "	ל. קאווינסקי	פ. ריכטער
" " "	ש. וואקסבערג	א. ארנאוו
" " "	מ. גאָלדמאַן	מ. גארעליק
" " "	פ. ליווינגסאָן	ברידער גאָלדסמיט
" " "	דוד פאדווא	שוועסטער אונגערמאן
" " "	ת. ע. גרינסטיין	ב. הימעלשטיין
" " "	ש. קאַפלאַן	י. דייטשמאן

ניו הייווען, קאנ.

דער ניו הייווענער געווערקשאפטן קאמפיין קאָמי־טעט, וועלכער שטייט בא דער ארבעט פאר די לעצטע ניין קאמפיינס, שיקט א הארציקע ברכה צו דער 9טער קאָנ־ווענשאָן מיט דער אנטשלאָסנהייט און פארזיכערונג צו גיין ווייטער אין די רייען פון דער הייליקער ארבעט.

געווערקשאפטן קאמפיין קאָמיטעט

ר. טעמפער, סעק.

הארטפאָרד, קאנ.

באגריסונג פון בר. 61, א. נ. א. פ., האַרטפאָרד

און פאָלגנדע חברים צום 10־יאָריקן יובילעאום פון גע־ווערקשאפטן קאמפיין.

חבר און חברה	חבר ס. קלאַרק
א. ברענד	" מ. לעווין
חבר ל. ברענד	" ס. קאפראוו
" א. בלום	" ס. ד. רולניק
" ב. דעגעש	" א. ספעקטאר
" ה. כיניין	" ה. שיין
" א. גליק	" ה. וואטקינס
" ל. גאָרדאָן	" י. עלסאן

דאון טאַון פיאָנערן פרויען אָרגאַניזאַציע

און פאָלגנדע חברות באגריסן דעם געווערקשאפטן קאמ־פיין צום גרויסן יום טוב און פארשפרעכן אויך אף וויי־טער מיטצוהעלפן אין דער ארבעט.

חברות:

האלפערן		קושינסקי
מעלצער	ר. סיגעל	דבורה ראטבארד
טשייסי	זאוראמפ	גינזבורג
בענסאן	יעטא מערקור	סקווירסקי
ביסקין	חיניין	בארדען
מארגאַליס	געסין	אבערסאן
קופער	בראון	סטאלאף

מרס. שרה סיגעל

1085 בערגען סט., ברוקלין, נ. י.

לאָס אנדזשעלעס, קאליפאָרניא

אונזערע חבר'שע גרוסן צו די דעלעגאטן בא דער 9טער קאָנווענשאָן פון געווערקשאפטן קאמפיין.

מיר זיינען מיט אייך פאר וויטערע דערפאָלגן אין אונזער געמיינזאמער ארבעט.

פועלי ציון - צעירי ציון פאריין
פיאָנערן פרויען אָרגאַניזאציע
באָראָכאָוו ברענטש 122, א. נ. א. פ.

מילוואָקי — די שטאָט פון פראַקטישן אידעאַליזם:

מילוואָקי, די שטאָט וואָס האָט זיך אויסגעצייכנט אין אונזער באַוועגונג מיט איר פראַקטישן אידעאַליזם, האָט זיך ממש מחיה געווען, ווען ס'איז מיט 10 יאָר צוריק געקומען דער רוף צו די ברייטע אידישע פאָלקס מאַסן, צ. העלפן אין דער אַרבעט פאַר'ן אַרבעט.נדן א״י ישׂראל.

נאָך אייניקע ניט זיכערע טריט זיינען מיר גלייך אַרויס אַפן ברייטן שליאַך, און פון 500 דאָלאַר זיינען מיר אין איין יאָר אַריבער צו 1200 דאָלאַר, דע:נאָך 2 טויזנט, און אין אַ פּאָר יאָר שפּעטער צו קרוב 8 טויזנט דאָלאַר, פּאַראַלעל מיט די פאַרגרעסערטע סומען דרינגען מיר אויך אַריין אין נייע קרייזן און ברייגגען אונזער וואָרט צו אַ גרויסער צאָל אָרגאַניזאַציעס און יחידים. און כאָטש אין די קריזיס יאָרן זיינען די סומען דערגרייכטע געלט געפאַלן, דאָך איז דער אָפּקלאַנג פון אונזער וואָרט אַ שטאַרקער און מען הערט זיך צו אונז גוט צו.

דערמאָנענדיק די אויפטואונגען פון געווערקשאַפטן קאַמפּיין אין מילוואָקי, זאָל דערמאָנט ווערן די האַרציקע מיטאַרבעטערשאַפט פון אונזערע אייגענע אָר־אַניזאַציעס:

בר. 5, א. נ. א. פ., דוד פינסקי פרויען קלוב, א. נ. א. פ., עלטערער פועלי ציון בר. 1, דער אינגערער פועלי ציון - צעירי ציון ברענטש אַפן נאָמען פון דר. נחמן סירקין, דער קלוב פון דער פּיאָנערן פרויען אָרגאַניזאַציע.

זיינען מיר צופרידן? ניין,, און טויזנט מאָל ניין, מיר ווילן מיט פאַראייניקטע כחות טראָגן ווייטער אונזער וואָרט אין יעדן אידישן הויז, און ווינשן אַז יעדער אידישער מאַן און פרוי וועט ווערן אַ באַוואוסטזיניקער מיט־העלפער אינ'ם אויפבוי פון אונזער אַרבעטער היים.

מיט דעם וואונש באַגריסט מילוואָקער באַוועגונג פאַר'ן אַרבעטענדן א״י ישׂראל אַלע טוער פון געווערקשאַפטן קאַמפּיין און אונזער אַוואַנגאַרד — די הסתדרות אין א״י ישׂראל. משה וויינגראַד, סעקרעטאַר

קליוולאַנד, אָ.

מיר, די אחדות הבונים פון קליוולאַנד, אַ קערפּערשאַפט וועלכע איז איבערצייגט אַז די נאַציאָנאַלע אויפלעבונג פון דעם אידישן פאָלק אין זיין לאַנד קען ניט זיין פאָלקאָם אָן דער פאַרווירקלאַכונג פון סאָציאַלער גערעכטיקייטס אָרדנונג, און נאָר דאָס אָנערקענט נאַציאָנאַלער פאָלקאָמענער פרייהייט, דאַרום שליסן מיר זיך אָן צו דער גרויסער מחנה חברים וועלכע עס גלויבן אין דעם זעלבן אידעאַל און אַרבעטן פאַר זיין פאַרווירקלאַכונג, אָן וועמעס אַרבעט עס דריקט זיך אויס אין דער הסתדרות העובדים אין א״י ישׂראל פאַר וועלכע דער געווערקשאַפטן קאַמפּיין אין אַמעריקא האָט געווידמעט זיינע פרוכטבאַרע לייסטונגען און פּראָדוקטיווע אַרבעט פאַר די לעצטע צען יאָר. זייט באַגריסט איר אַרבעטער פון געווערקשאַפטן קאַמפּיין צו אייער צען יאָריקן יובילעאום.

לעבן זאָל די הסתדרות העובדים אין א״י ישׂראל.

אין נאָמען פון אחדות הבונים אין קליוולאַנד

עקזעקוטיוו קאָמיטע:

נת גארדאן	מ. ראבינאָוויץ	חברה קאָרמאַן
הערמאַן קארמאַן	מ. גאָרדאָן	" גרעסעל
מעקס קאָרמאַן	ס. בראָען	" אייזעקס
א. דזשייקאבסאַן	ט. קאַין	" שאַפּירא
מלכה גארדאַן	ל. מאָסקאָוויץ	" ראַבינאָוויץ
ב. קלאגמאַן	יצחק עפּסטיין	" גאָרדאָן
ל. לעוויט	מ. סאלענץ	" קאָען
יעקב ספּילמאַן	פ. גאָלדסטיין	" מאָסקאָוויץ
ישראל גרעסעל	בעלא קאַין	" עפּסטיין
ל. סילווער	א. קריסטאל	" סאלענץ
ב. ליאָן	חברה דזשייקאבסאַן	" קאָרמאַן
מ. אייזעקס	" קלאגמאַן	" גאָלדסטיין
ת. שאפּירא	" ספּיעלמאַן	" קריסטאל

סאַן אנטאָניא, טעקסעס

אונזער באַגריסונג און ברכות צום 10 יאָריקן יובל פון געווערקשאַפטן קאַמפּיין און די 9טע יאָרלאַכע קאָנווענשאָן. זאָלן די קומענדע 10 יאָר טעטיקייט ברייגגען הונדערטפאַכן דערפאָלג דאָ אין אַמעריקא און די פאַרווירקלאַכונג פון אונזערע אידעאַלען.

אונזערע ברכות צו דער הסתדרות העובדים אין א״י ישׂראל.

די סאַן אנטאָניער משפחה:

פּועלי ציון - צעירי ציון פאַראיין
פרויען פּיאָנערן אָרגאַניזאַציע
ליגע פאַר'ן אַרבעטענדן א״י ישׂראל

אַ גרופּע חברים און חברות פון דער ליגע פאַר'ן אַרבעטנדן א״י ישׂראל און פּיאָנערן פרויען אָרגאַניזאַציע אין סאַן אנטאָניא.

חברה פעניע אַרינאָווסקי	חבר בען קאַין
" רעוואַ ראַפּאָפּאָרט	" סאָלאָמאַן פיינעס
" עוואַ רובין	" י. סטילערמאַן
חבר הערי קאָהן	" ד. ראַפּאָפּאָרט
" ה. ראָזענשטיין	" ס. דינערשטיין
" י. ד. ריטשי	" מאיר קאָהן
" הערי העסעל	" ל. עסטמאַן
" טעאָדאָר גוטמאַן	" ס. ליבמאַן
" י. סופרים	" ס. סוגערמאַן
" דר. ס. בורג	" ס. גלאַסער
" א. ראַבינאָוויץ	" א. סעריף
" נתן סלאָנים	" ס. לעווינסאָן
" נאָרמאַן בלאַק	" כ. אַבראַמסאָן
" י. מ. נעוועלאָף	" סעם גאָלדבערג
" סאָל פריינק	" י. לעווין
" ד. קאַנטאָר	חברה י. לעווין
" סעם לעווין	" ה. קאָהן
" מ. בלאַק	חבר ה. פיינמאַן
" סעם שיינפעלד	" פ. גאָלרשטיין
" אברהם זייץ	" א. ב. גאָלדבערג
	חברה א. ב. גאָלדבערג

אַ גרופּע חברים און חברות פון דער פּועלי ציון־צעירי ציון פּאַרטיי.

חבר אַלעקס אַרינאָווסקי	" ס. סיקאַרא
" א. סינקין	" מ. לעוויט
" ע. פריימאַן	" נ. סינקין
" ז. ראַפּאָפּאָרט	" בען נאַטאַן
" ה. גאָלסמיטה	" מ. אַטלאַס
" נ. קארין	חברה לאה סינקין

דוד אריה גורדון **ד. סאַלקאַ**

רעפּיודזיא, טעקסעס

אַלבאַני, נ. י.

דאָס נאַציאָנאַלע פּראָגרעסיווע אידנטום אין אמעריקא, ווערט היינטיקס יאָר פייערן דעם צען־יאָריקן יובילעאום פון דעם געווערקשאַפטן קאַמפּיין.

מיר ווייסן אַלע וואָס פאַר א גרויסע ראָלע די געווערקשאַפטן קאמפּיינס האָבן געשפּילט צו באַקענען די אידישע מאַסן פון אמעריקא מיט די אמת׳ע אויפטואונגען און דערגרייכונגען פון דער ארבעטערשאַפט אין ארץ־ישראל, אָבער איינע פון זיינע גרויסע פאַרדינסטן איז, זיין העלפן לייגן אין ארץ ישראל דעם פונדאַמענט פאַר א בעסערע און שענערע צוקונפט פאַר׳ן אידישן פאָלק.

אויך מיר חברים און חברות פון אַלבאַני, זיינען שטאָלץ מיט דעם חלק, וואָס מיר האָבן צוגעטראָגן צו דעם גרויסן נאַציאָנאַלן בנין, וואָס ווערט געבויט אין ארץ ישראל.

מיר באַדויערן נאָר, וואָס דער חלק איז ניט געווען גרויס גענוג. מיר האָבן אבער געטאָן וויפיל אונזערע כוחות האָבן אונז ערלויבט.

מיר פאַרזיכערן אייך אבער חברים אין ארץ ישראל, אז מיר וועלן אויף ווייטער שטענדיק זיין גרייט אוועקצוגעבן אונזער מי, צייט און ענערגיע פאַר דעם אידעאַל, וואָס שטרעבט אויפצובויען ארץ ישראל אויף געזונטע און גערעכטע יסודות.

אפּטיילונג פון דעם געווערק. קאמפּיין אין אלבאַני

שלום טרויב, פּאָרזיצער — מיי סווייער, סעקרעטאַר

אַלבאַני, נ. י.

בראַנטש 44, א. נ. א פ.

א גרופּע חברים און חברות באַגריסן צום 10 יאָריקן יובל פון געווערקשאַפטן קאמפּיין.

צו ווייטערע דערפאָלגן.

בראַנטש 44, א. נ. א. פ., אַלבאַני

חבר און חברה סאַל מאַראווין
חבר און חברה ב. קאַבלענץ
חבר ה. אַלפּערט
חברה מיי סווייער
חבר און חברה שלום טרויב
חבר און חברה אייב קאַטלאָוו
חבר דזשייק עדעלסטיין
חברה ענא בראַנסטאַן

סאוט בענד, אינדיאַנא

ב. ראָזענפעלד — י. זיידמאַן — ל. קאָהן

און דער בראַנטש פון אידיש־נאַציאָנאַלן אַרבעטער פאַרבאַנד באַגריסט דעם געווערקשאַפטן קאמפּיין צו דעם יובילעאום.

ע ק ר אָ ן, אָ ה י א

באַגריסונג און וואונשן פאַר הצלחה אין די ווייטערדיקע ארבעטן.

דר. אַרלאָזאָראָוו בראַנטש

פאַראייניקטע פּאַרטיי פּועלי ציון - צעירי ציון, עקראָן, אהיא

און חברים: גראָסמאַן, אַרלייאָוו, וויינער, ט. מאַרזעס, ל. מאַרזעס, קאַסאָוו און ראַנאָוו.

חברים פון אוקלאַנד, קאַליפאָרניע

באַגריסן דעם געווערקשאַפטן קאמפּיין צום 10 יאָריקן יובל

באַרנעט גרינבערג	סעמועל ווייס	יצחק אפּעל
מאַרים ראָזענמאַן	לואיס סראַגאָוו	שאול דישעל
פּיליפּ בריסק	יעקב ראַסקין	א. ראָזענסאָן
	מאַרטאַן קליין	

יאָנגסטאַן, א.

ב אַ ג ר י ס ו נ ג

דער געווערקשאַפטן קאַמפּיין קאָמיטעט פון א. נ. א. פּ., בראַנטש 78 און דער פרויען קלוב 26 פון יאָנגסטאַון, אָהיאָ, באַגריסן מיט געפילן פון פרייד דעם 10 יאָריקן יובילעאום פון דעם געווערקשאַפטן קאָמיטעט און דער 9טער יערלאכער קאָנווענשאָן.

אונזער רוף צו די דעלעגאַטן איז — שטייט מיט דער הסתדרות און טוט אייער הייליקע פליכט אזוי, אז דער קומענדיקער יאָר זאָל איבערשטייגן אלע דערוואַרטונגען...

זאב קאַפּלאָוויץ, סעק. פון געווערק. קאָמיטעט
בלומה קאַפּלאָוויץ, סעק. פון פרויען קלוב

הערצל בר. 241, א. נ. א. פּ., אקראָן, אָהיאָ

באַגריסט דעם נאַציאָנאַלן ארבעטער קאָמיטעט צום 10 יאָריקן יובל פון קאמפּיין און 9טע קאָנווענשאָן.

ל. מאַרקס, פּרעז.; י. נאָביל, וויס־פּרעז.; וו. אנעמער, פינ. סעק.; מ. נאָלדבערג, רעק. סעק.; מ. שיינין, טרעז.

א גרופּע חברים: ה. הירש, י. מאַרים, חבר און חברה מאַרקס, מ. שיינין און ד. נאָלדבערג.

י אָ נ ק ע ר ס, נ. י.

דער געווערקשאַפטן קאַמפּיין קאָמיטעט און דער שלום עליכם בר. 314, איד. נאַצ. ארב. פאַרבאַנד, באַגריסט אלע טוער פון קאמפּיין און דער הסתדרות אין ארץ ישראל. זעצט פאָר אייער ארבעט און זייט דערפאָלגרייך.

מאַקס קאַנאַוואַל, סעק. געווערק. קאמפּיין
פּיליפּ פלידערבלום, סעק. בר. 314, א. נ. א. פּ.

ב אַ ג ר י ס ו נ ג

צו דער הסתדרות אין ארץ ישראל

אידיש־נאַציאָנאַלער ארבעטער פאַרבאַנד, בר. 128

סקראַנטאָן, פּענסילווייניא

צו דער געלעגנהייט פון 10 יאָר געווערקשאַפטן קאמפּיין

מיר זיינען מיט אייך.

בראַנטש 251, אידיש־נאַצ. אַרב. פאַרבאַנד באַלטימאָר, מערילענד

זייט דערפאָלגרייך אין דער ווייטערער טעטיקייט פאַר׳ן ארבעטנדן ארץ ישראל. אונזער הארציקע באַגריסונג.

בר. 228, א. נ. א. פ., דזשוירזי סיטי

באַגריסט אלע מיטארבעטער פון געווערקשאַפטן קאמפּיין צום 10 יאָריקן יובל.

מייסאָן, סעק.

מיין באַגריסונג און בעסטע וואונשן פאַר ווייטערע דערפאָלגן

נ. א ב ר א ה מ ס א ן

בעיאָן, נ. דזש.

סאַסקאַטון, סאַס., קאַנאַדאַ

דער סאַסקאַטונער געווערקשאַפטן קאַמפּיין קאָמיטעט באַגריסט דעם נאַציאָנאַלן ארבעטער קאָמיטעט לכבוד די 10 יאָר ארבעט פאַר אונזער הסתדרות.

ב. צוקערמאַן, ל. מ. וואגעל, נ. שייפער, י. קאַבאַקער
קאָמיטע פאַר 1932.

צום 10 יאָריקן יובל באַגריסן מיר אייך האַרציק און ווינשן אייך פולן דערפאָלג אין דער ווייטערער ארבעט.

די טעג ווען דער געווערקשאַפטן קאַמפּיין גייט אָן און ווען דער ארץ ישראל שליח געפינט זיך ביי אונז, איז א יום טוב וועלכן מיר דערווארטן מיט באַגייסטערונג. מיר וועלן ווי אימער טאָן אונזער פליכט.

פאַר דער פּיאָנערן פרויען אָרגאַניזאַציע
פון סאַסקאַטון, קאַנאַדאַ
עטעל גודמאַן, סעק

חברים און חברות פון סאַסקאַטון שיקן זייערע ברכות:

ארטור ראָוז	מ. פולער	י. סקלאַר
ב. צוקערמאַן	מ. שאַרצער	י. מאַלין
מרס. ב. צוקערמאַן	דר. ל. שולמאַן	ס. פרידמאַן
ל. מ. וואָגעל	דר. ד. מ. באַלצמאַן	ס. דייוויס
מרס. ל. מ. וואָגעל	דר. א. סינגער	י. בירנבוים
מ. דאַווידנער	דר. ד. י. ניומאַן	י. גענסער
ב. בלאַנק	ל. ליפּקאָוויץ	ס. גילצער
ל. לייבאָוויץ	מ. גראָס	מ. טייטעלבאַום
י. שאַנער	י. פּאַדאַרצער	י. קאַבאַקער
מ. אמת	מ. וואָטערמאַן	מרס. קאַבאַקער
ס. אוירן	מ. קופער	וו. לאַנדאַ
ב. צוקערמאַן	מ. לערמאַן	ה. סאַרלין
מ. גאָלדענבערג	מרס. מ. לערמאַן	ל. סינגער
ס. פרידמאַן	י. וויינשטיין	ס. קאַפּלאַן
ה. מינאַוויץ	י. גודמאַן	מ. טשעטקאַוו
ל. באַגיטש	מרס. עטעל גודמאַן	י. וואַרניק
ס. סוגערמאַן	י. ליכטשטיין	וו. בלאַזאַק
וו. שייפער	ב. סעגאַל	י. טשערניאַק
נ. אדעלמאַן	פ. סעגאַל	י. ע. סימבערג
י. זובאַרסקי	עזרא קאַץ	א. ב. פישמאַן
ל. סטערנבערג	מרס. ע. קאַץ	י. קלאַמאַן
	וו. ציון	

האַמילטאָן, קאַנאַדאַ

האַמילטאָן פרויען פּיאָנערן אָרגאַניזאַציע

תחזקנה ידי הבונים!

לכבוד אייער 10 יאָריקן יובילעאום און 9טער קאָנווענשאָן, שיקן מיר אייך אונזערע וואַרימסטע ברכות פאַר דערפאָלג אין אייער וויכטיקער, נאָבעלער ארבעט. זאָלן דער ענטוזיאַזם און אָפּערוויליקייט, וועלכע פלאַקערן אין די הערצער פון אונזערע בויער און פּיאָנערן אין ארץ־ישראל דינען אלס ביישפּיל פאַר די ברייטע אידישע מאַסן אין אמעריקאַ.

בינגהאַמטאָן, נ. י.

ברענטש 33, אידיש־נאַציאָנאַלער ארבעטער פאַרבאַנד און א גרופּע חברים און חברות שיקן זייערע האַרציקע ברכות צו דער הסתדרות און צו די טוער פאַר'ן ארבעטענדן ארץ ישראל.

קיפּער, סעקרעטאַר

נ. גאָלדשטיין		וו. מאַסער
ב. גאָלדשטיין	ל. קאָהן	וו. לייבער
ה. גאָלד	פ. מילער	י. מלמד
י. גאָלדשטיין	י. בראַון	ב. קיפּער
י. ביטמאַן	ס. סאַלל	פ. האָלצער

בר. 12, א. נ. א. פ., ראָטשעסטער, נ. י.

מיר באַגריסן דעם 10 יאָריקן יובילעאום פון געווערקשאַפטן קאַמפּיין און ווינשן אז דער דערפאָלג דאָס יאָר זאָל זיין פרוכטבאַר. זאָלן די אידישע מאַסן אפּרופן זיך מיט א פולער האַנט אויף אונזער רוף, און אונזערע ארבעטער פּאָזיציעס זאָלן זיך פאַרשטאַרקן אין ארץ ישראל און אומעטום וואו אידן געפינען זיך.

סאַן פראַנציסקאָ, קאַליפאָרניא

דער ברענטש 218, א. נ. א. פ., באַגריסט האַרציק דעם געווערקשאַפטן קאַמפּיין צו זיין 10 יאָריקן יובילעאום.
ועצט פאַר מיט הצלחה אונזער ארבעט לטובת דעם ארבעטנדן ארץ ישראל.

י. ראַסקין, סעקרעטאַר

אמאַהאַ, נעב.

מיר האָפן אז די נײַנטע קאָנווענשאָן וועט זיין א גרויסער דערפאָלג.

ברענטש 54, אידיש נאַצ. ארב. פאַרבאַנד

אמאַהאַ, נעבראַסקאַ.

וואָטערבורי, קאָנ.

ברענטש 237, א. נ. א. פ.

זייט געגריסט, געווערקשאַפטן קאַמפּיין טוער דערפאָלג און דערגרייכונגען

אב. קופערמאַן, סעק.

ווילקעס־באַר, פּאַ.

דער אחד העם ברענטש 226,

באַגריסט דעם נאַציאָנאַלן ארבעטער קאָמיטעט צום 10־יאָריקן יובילעאום. מיר ווינשן דעם ארבעטענדן ארץ־ישראל דערפאָלג.

טש. דונאַווער, סעק.

פּאַטאַלומאַ, קאַליפאָרניא

אונזער ברכה צו די קעמפער און בויער פון פרייען אידישן ארבעטס־פאָלק אין ארץ ישראל.

מנוחין בר. 208, א. נ. א. פ.

א גרופּע חברים און חברות: אייזענשטיין, פישמאַן, קושנער, ש. יפה און מ. פּולינסקי.

סינסינעטי, א.

א גרופע חברים באַגריסן !

א. גראד	פ. קריט
י. גוטמאַן	ח. יאפע
ב. גוטמאַן	ס. גאָלדמאַן
מ. קושנער	א. גאָלדמאַן
ד. קושנער	ח. סימקין
ב. דאלל	מ. גאָלדפארב
חברה ב. דאלל	ל. קריט

מ. קריט

קענזעס סיטי

א גרופע חברים מיטגלידער פון די פועלי ציון־צעירי ציון און פון איד. נאצ. ארב. פאַרבאַנד, באגריסן דעם געווערקשאפטן קאַמפיין צום 10 יאָריקן יובילעאום.

ס. פאָרמאַן	מ. מאגילאוו
אב. קעלער	א. סוויט
י. קאופמאַן	ד. פאלסקי
י ראוז	ס. בידערמאַן
ה. קאָהן	מאקס זאוראן

בעסי זאגלין

טולסא, אקל.

די פיאָנערן פרויען אָרגאַניזאציע פון טולסא

באַגריסט דעם נאַציאָנאַלן ארבעטער קאָמיטעט צום 10־יאָריקן יובילעאום און ווינשט די טוער דערפאָלג אין דער ווייטערער ארבעט.

פיאָנערן פרויען ארג., טולסא, אקל.

דער דר. הערצעל בר. 127, א. נ. א. פ.

שיקט זיינע הארציקע ברכות צום געווערקשאפטן קאמפיין קאָמיטעט פון דער הסתדרות אין ארץ ישראל.

ברענטש 127, א. נ. א. פ.

ווינדזאר, קאנאדא

זייט הארציק געגריסט, טוער און קעמפער פארן ארבעטענדן ארץ ישראל.

פועלי ציון - צעירי ציון
איד. נאַצ. ארבעטער פאַרבאַנד ברענטש
ארבעטער רינג ברענטש

ב. באַרעט	י. כהן	פ. מוראַווטשיק
א. גלעזער	א. ליינס	וו. סאפראן
ב. גלעזער	ס. ליינס	ת. פאלסקי
מ. וויטוס	ת. לואיס	מ. פארנעס
י. זינגערמאַן	ס. לעווין	ס. קיינער
ח. זרחי	ל. מוטשניק	יעקב קינג
מ. טאַבאַטשניק	ס. מוראַווטשיק	א. שרייער

הענף הצעיר למפעלה של תנועות הפועלים בארץ החלוץ באמיריקא, המונה עדיין את קיומו בחדשים — שולח את ברכתו לאחות הבוגרת, למגבית הגעווערקשאפטן המזרימה זה עשר שנים פרוטות ההמונים וחבת ההמונים לתוך בית אוצרה, המשותף של חברת העובדים המוקמת והולכת בארץ ישראל בידי החלוץ העברי.

בימי המבחן וההתגברות הצנויים למפעל הבנין שלנו בארץ ישראל בל יפקד מקומו ומאצמו של הפועל העברי המאורגן באמריקא, יהיו נא יד וחלק לנאמני מגבית ה„געווערקשאפטן" ב„אדמת חיים" המרחיבה את רחוב הישוב העברי העובד.

ועד למען החלוץ המרכזי

הערצעל קלוב, ניו יאָרק, נ. י.

שיקט די ברכות פון אלע זיינע מיטגלידער צום געווערקשאפטן קאַמפיין קאָמיטעט און צו דער הסתדרות אין ארץ ישראל.

מאקס פערלמוטער, סעק.

וואנקואווער, קאנאדא

וואנק. סניף פועלי־צעירי ציון

אונזערע בעסטע וואונשן צום צען יאָריקן יובל פונ׳ם געווערקשאפטן קאַמפיין. זאָלן די גרויסע דערגרייכונגען פון אונזערע חברים אין ארץ ישראל אונז דינען אלס דערמוטיקונג פאר ווייטערע אנשטריינגונגען לטובת דער ארבעטנדער ארץ ישראל.

ב. גאַרבער, סעק.

אייאָווא סיטי, אייאָווא

מיר באגריסן אונזערע פריינט און חברים מיטן 10־יאָריקן יובילעאום פונ׳ם געווערקשאפטן קאַמפיין. מיר שליסן זיך אָן אָן דער גרויסער משפחה פונ׳ם ארבעטענדן ארץ ישראל און ווינשן זיי דערפאָלג אויך אין דער צוקונפט צו בויען אונזער לאנד אף די יסודות פון ארבעט און יושר.

ש. מארקאָוויטש, סעק., אייאָווא סיטי, אַיאָווא.

ברענטש 302, א. נ. א. פ., מאונט ווערנאן

באגריסן צם 10 יאָריקן יובילעאום אלע די וואָס האָבן אנטייל גענומען אין דער ארבעט פון דעם געווערקשאפטן קאַמפיין, און האָפן, אז אף ווייטער וועלן זיי אויך אנגיין מיט דער ארבעט אום צו מאכן דעם געווערקשאפטן קאַמפיין פאר א דערפאָלג.

ס. זענדל, רעק. סעק.

פועלי ציון - צעירי ציון אָרגאַניזאציע וואשינגטאָן, ד. ס.

זאָלן די קומענדע צען יאָר פארצייכענען נאָך א גרעסערע אויפשוואונג אין דער ארבעט פאר׳ן ארבעטנדן א"י.

אונזער הארציקע באגריסונג צו דער הסתדרות און אלע טוער פאר׳ן געווערקשאפטן קאַמפיין צום 10 יאָריקן יובל.

פיטסבורג, פא.

פיטסבורג געווערקשאַפטן קאמפיין קאָמ. און די פועלי ציון - צעירי ציון אָרגאַניזאַציע

שיקן זייער הארציקע באגריסונג און וואונשן פאר דער פאָ.. אין דער ווייטערער ארבעט לטובת דעם ארבעטנדן ארץ ישראל.

דעטראָיט, מיש.

די פּיאָנערן פרויען אָרגאַניזאַציע פון דעטראָיט, מיש.

מיר שיקן אונזער הארציקע באגריסונג צום געווערקשאפטן קאמפּיין לכבוד זיין 10 יאָריקן עקזיסטענץ.
מיר ווינשן אַן ערפאָלגרייכן און ארבעטסזאמען יאָר פאר דאָס ארבעטנדע ארץ ישראל.

ח. מיכלין, סעק.

הארטפארד, קאנג.

דער פּיאָנערן פרויען פאריין פון האַרטפאָרד

שיקט די הארציקע באגריסונגען און ברכות אין נאָמען פון אַלע חברות צו די טוער פון געווערקשאפטן קאמפּיין צו דער געלעגנהייט פון 10 יאָריקן יובילעאום.

א. ליבערמאַן, סעקרעטארן

קליוולאנד, א.

מיר, די חלוצות פרויען פאראיין צוזאמען מיט דער יוגנט חלוצות ענגליש שפּרעכענדן פאריין אין קליוולאנד, באגריסן די דערשיינונג פון דער יובילעאום אויסגאבע לכבוד דער פייערונג פון דער 10 יאָריקער טעטיקייט פון געווערקשאפטן קאמפּיין.
אינ'ם נאָמען פון די חלוצות פרויען פאראיין צוזאמען מיט די חלוצות יוגנט ענגליש שפּרעכענדע

מאלי גאָרדאָן, סעק.

וויניפעג, מאנ.

מיר, די חברות פון פּיאָנערן פרויען קלוב פון וויניפעג, באגריסן דעם געווערקשאפטן קאמפּיין מיט די פארגאנגענע 10 יאָר פרוכטבארער ארבעט און ווינשן דעם געווערקשאפטן קאמפּיין, אז די קומענדע 10 יאָר זאָלן זיין פון גרויסע מעשים פארן ארבעטענדן ארץ־ישראל.
אזוי ווי ביז איצט, אזוי אויך אף ווייטער, זאָגן מיר אייך צו אונזער חבר'שע מיטארבעט פארן אויפבוי פון א געזונטן פּראָדוקטיוון לעבן אין ארץ ישראל, פאר א לעבן פון צדק און יושר.

מיט חברה גרוס, ט. טשווירטשיל, סעק.

די פּיאָנערן פרויען אָרגאַניזאַציע פון סינסינעטי

דריקט אויס דערמיט זייער סאָלידאריטעט צו דער הסתדרות אין ארץ ישראל און ווינשן ווייטערדיקן דערפאָלג דעם געווערקשאפטן קאמפּיין.

רבקה דאלל, סעקרעטארן

GREETINGS

from the

GIRLS GROUP
of the PIONEER WOMEN'S ORG.
IN DETROIT,, MICH.

MARY NAKELESKY, Sec'y.

נוארק, נ. דזש.

ברענטש 311, א. נ. א. פ., נוארק, נ. דזש.

ברכות און גרוסן. לאָמיר מצליח זיין אין דער ארבעט פאר'ן ארבעטענדן ארץ ישראל

חברים פון ברענטש 311, א. נ. א. פ., נוארק, נ. דזש.

באגריסן דעם געווערקשאפטן קאמפּיין צום 10 יאָריקן יוביקעאום.

פ. מאגילנער, דר. קווין, מ. פאלאקאף, דר. אונטערמאַן, ד. שמידט, ח. וואַרשאווסקי, ח. טערמאַן, ד. שמידט, ח. ווארשאווסקי, ח. שיינקמאַן, א. קריפּניק, ח. סיסקעל, מיס ספּעלער, ח. שערעשעווסקי. ח. געלער, מר. גרין.

נוארק, ניו דזשוירזי

א גרופּע חברים באגריסן צום 10 יאָריקן יובילעאום און 9טע געווערקשאפטן קאמפּיין קאנווענשאָן:

ב. גאָלדסמיטה	ס. ביווער	ר. מאשאן
מ. פאָלאקאָף	מ. וויינבערג	י. באער
ס. דייוויס	ב. ראבינאָוויץ	ר. עדעלראק
מ. רייכמאן	ר. גערשאָוויץ	י. פלנקעלסטיין
ב. שייפּעץ	מ. פרוכטער	ט. שאנבערג
ד. זעלער	מ. רובינשטיין	י. פלנקעלסטיין

יוסטאן, טעקסאס

ליגע פאר'ן ארבעטנדן ארץ ישראל

ברכות און באגריסונג

ס. מאזאוו, סעקרעטאר

פ י ל א ד ע ל פ י ע

סניף פועלי ציון - צעירי ציון, פילדלפיה

ברכה לבבית ליובל העשר של מגבית החלוצים בארצות הברית. מי יתן ויגדל מפעלנו פי עשר. יחדור ויכבוש רבבות המוני עמנו והיה לעמוד התוך וליסוד הברזל בבנין ארצנו העובדת.

ניו יאָרק, נ. י.

שומיאטשער־אדעסער בר. 123, א. נ. א. פ.

אייניק זיינען מיר אלע צו בויען א אידישע היים אף יסודות פון סאָציאלער גערעכטיקייט.
אונזער הארציקסטע באגריסונג צום יום טוב און צו אלע געווערקשאפטן קאמפּיין טוער.

דר. מארקין, סעקרעטאר

באגריסונג

סט. לואיסער ארץ ישראל ארבעטער קאָמיטעט

באגריסט דעם געווערקשאפטן קאמפיין צו זיין 10 יאָריקן יובילעאום. מיר ווינשן ער זאָל ווייטער ארייגדרינגען אין דיברייטע אידישע ארבעטער מאסן, וועלכע זאָלן צו־זאמען ארבעטן ביז מיר וועלן אונזער ציל דערגרייכן.

כ. בראן, פּאָרזיצער — מ. דזשיק, סעק.

סט. לואיס מא.

די פאראייניקטע פארטיי פועלי ציון - צעירי ציון פון סט. לואיס, שיקט זייערע האַרציקסטע ברכות צום צען־יאָריקן יובילעאום פון געווערקשאפטן קאמפיין און צו דער ניינטער נאַציאָנאַלער ארבעטער קאָנווענשאָן און צו די שלוחים פון דער אָרגאַניזירטער ארבעטערשאפט אין ארץ ישראל. געשטארקט זאָלן זיין אייערע הענט און אונזער ארבעט.

סניף א, סניף ב

סט. לואיס מא.

א הארציקע באגריסונג צו דער ניינטער קאָנ־ווענשאָן פון די פאלגנדע חברים פון סט. לואיסער ברענטש 17, א. נ. א. פ.

חבר און חברה י. ראָזין
חבר און חברה מ. קריינעס
חבר און חברה פ. טאלטשינסקי
חבר און חברה מ. האָפמאָן
חבר און חברה ס. דובאוו
חבר און חברה ה. ליס

סט. לואיס מא.

די פּיאָנערן פרויען אָרגאַניזאציע פון סט. לואיס, באגריסט דעם צען יאָריקן יובילעאום פון געווערקשאפטן קאמפיין. זאָל דער דערפאָלג פון קאמפיין מוטיקן די שווערע און פאראנטוואָרטלאכע ארבעט פון אונזערע חלוצים אין ארץ ישראל.

צפורה דזשיק, סעקרעטארן

א גרוס פון א גרופּע חברות:

חברה קרעסמאן	חברה ב. גרינוואלד
" ב. ליסס	" רייסמאן
" מ. סילווערגעלט	" י. פורמאָן
" ר. וואהל	" ד. טילל

טרענטאן, ניו דזשוירזי

ברענטש 94, אידיש נאצ. ארב. פאַרבאַנד

זייט געגריסט, חברים טוער פאר'ן געווערקשאפט קאמפּיין.

זאָל דער יאָר 1934 ברייננען הצלחה אין ארץ ישראל און אין דער ארבעט דא.

ב. לייט, סעקרעטאר

ניו יאָרק, נ. י.

נאָך א יאָר

נאָך א פּיאָנערן פרויען קאָנצערט

זונטיק אָוונט, 24טן פעברואר, 1934

טאַון האָל

123 וועסט 43טן גאס

די פראָגראם — אזוי ווי מיר קענען

רעזערווירט דעם דאטום

We Will Meet at the

NINTH ANNUAL CONCERT

of the

PIONEER WOMEN ORGANIZATION

Sunday, February 24, 1934

at TOWN HALL

123 West 43rd Street *First Class Program*

ניו יאָרק, נ. י.

ליגע פאר דאָס ארבעטנדע ארץ ישראל

אמאלגאמייטעד קאָאָפּ. הייזער, בראנקס, נ. י.

באגריסט די 9טע קאָנווענשאָן. בא דער געלעגנהייט שיקן מיר איבער א הארציקן גרוס אונזערע חברים אין ארץ ישראל און פארפליכטן זיך מיט אלע כחות צו העלפן אין דער געמיינזאמער ארבעט.

רחל גיטעלמאן, סעק.

דזשוליוס סאָם	ש. גיטעלמאן	אברהם פרידמאן
לואיס וואנקאָווסקי	מרס. מייעראָוויטש	מאלי עפּשטיין
דזש. קליינבערג	מ. באַרדעס	איזב מילער
מ. קיוויאט	ש. ב. רוסאק	א. וו. דזשאזעפסאן
דאָרא גאַלפער	לאה קאטלאוויטש	מר. און מרס.
א. קאָהען	מ. פרידמאן	שיינבאום
אלבערט גירשטעל	טש. פרידמאן	סאל פּאליאקאָף
מ. קערטצמאן	מינה קאשין	

ניו יאָרק, נ. י.

דער אינטימער ווינקל בר. 100, א. נ. א. פ.

ניו יאָרק, נ. י.

גיט איבער זיינע הארציקע באגריסונגען און ברכות צום 10 יאָריקן יובל פון געווערקשאפטן קאמפיין און צו אונ־זערע חברים — בויער און קעמפער אין ארץ ישראל.

י. פלאמיאק, סעקרעטאר

ניו יאָרק, נ. י.

דער דר. חיים ארלאזאראוו בר. 15, א. נ. א. פ.

און א גרופּע חברים און חברות גיבן איבער זייער הארציקן גרוס צום נאציאָנאלן ארבעטער קאָמיטעט און אלע טוער פאר'ן ארבעטנדן ארץ ישראל צום 10 יאָריקן יובל און די 9טע יערלאכע קאָנווענשאָן.

צו דערפאָלגרייכע אקטיוויטעטן

א. סלאוויק	י. בוירנסטיין	ח' אלטמאן
ה. ראגרעצקי	ח' לאמסטיין	ח' בערקאָוויץ
י. דזשייקאבס	ח' גראָסמאן	ח' שוחט
מ. יאסקאוויץ	ח' האלצמאן	ח' וויטמאן
ה. שלייפמאן	ח' זין	

טאַראָנטאָ, קאַנאַדע

אונזער האַרציקע באַגריסונג צום יום טוב פון 10־יאָריקן יובילעאום פון געווערקשאַפטן קאַמפּיין. אַנשטאָט אַ וואונטש, אונזער צוזאָג שטיין ווייטער און צו אַרבעטן פאַר און מיט דער הסתדרות.

געווערקשאַפטן קאַמפּיין קאָמיטעט,
טאַראַנטאַ, קאַנאַדאַ

טאַראָנטאָ, קאַנאַדאַ

דער פועלי ציון ־ צעירי ציון פאַריין

און אַ גרופּע חברים און חברות שיקן זייערע האַרציקע ברכות.

חברים :	ע. סילווערבערג	מאַקס פלאַרענסאָן
י. פרײמאַן	ה. ווייס	מ. קאַרענס
א. פרײמאַן	ש. מײערס	משה און עטל
ס. העלער	י. ביטען	לאַווסקי
פּ. וואַ. ערשטײן	א. שײבערמאַן	מאיר, ראַזי און
נ. לאַווינסקי	ה. ניימאַן	אהרן פּאָלאַק
ע. ביקים	דר. ק. פרײמאַן	חברות :
א. ווהייט	דר. ש. ב. הורוויטש	ד. גאָלדבערג
א. לעווינסאָן	מאַקס, פלאָרענס	ה. לעדערמאַן
ל. אבעלא	און לײבעלע	מ. אבעלא
ש. ראָט	מענסאָן	ברכה טאַניץ
ש. קאַלבמאַן	בן ציון, פייגע און	ברײנדל טאַניץ
א. פעלדמאַן	גוריון הײמאַן	ר. ג. הורוויטש
מ. מאַנדל	דוד, לאה און	ה. לעוויט
א. קאָן	אסתר גאָלד	ר. קאַופמאַן
א. עדעלשטײן	יהושע און רוזה	ב. זאָלצבערג
י. ברוידי	מעלצער	ל. האַרצמאַן
י. פּאָלאַק		צ. איטאַן

באַגריסונג

מר. און מרס. מ. גאָלדסטיק

358 דעלאַווער עווע., טאַראַנטאַ

פרויען און מיידלאַך פּיאָנערן קלובן, טאָראָנטאָ

מיר באַגריסן האַרציק דעם געווערקשאַפטן קאַמפּיין קאָמיטעט צום 10 יאָריקן יובילעאום. זאָלן געשטאַרקט זיין די הענט פון די וואָס העלפן בויען און אַרבעטנדע ארץ ישראל.

באַגריסונג

פרת און באַסי קייטס

449 גרייס סט., טאַראַנטאַ

COMPLIMENTARY

ANSHEL WISE

148 Dundas S. W. Toronto

GREETINGS

Mr. & Mrs. APPELBAUM

606 Rushton Road Toronto

GREETINGS

MR. AGRONOVE

38 Austin Terrace Toronto

GREETINGS

Mr. & Mrs. J. MARIN

37 Turner Road Toronto

GREETINGS

CHAS. I. BENJAMIN

455 Spadina Ave. Toronto

ליובל העשירי — עבודה פוריה

הסתדרות „השומר הצעיר", קן טורונטו

שמאי אגושביץ, ראש התסתדרות   דוד פרלמוטר, מזכיר

ליובל העשירי של הקפ"אי מאחלים אנו הצלחה בעבודה המשותפת של בנין ארץ ישראל העובדת.

ועד וסניף „החלוץ", טורונטו

אליעזר שרייבמאן, מזכיר

בעיאָן, נ. דזש.

די דעלעגאַטן פון פאַרבאַנד ברענטש, געווערקשאַפטן קאַמפּיין און בעאָין אייד סאָסייטי, שיקן זייער באַגריסונג צום 10 יאָריקן יובילעאום און די 9טע קאָנווענשאָן פון געווערקשאַפטן קאַמפּיין.

דאַראַשינסקי, רובינשטיין, ראַווין, קאַזמין, רעזניק, גרין, זאַפרין, זאַסלאַן און אַבראַמסאָן.

פיטסבורג, פּאַ.

ברענטש 4, א. נ. א. פ., פיטסבורג

אונזערע האַרציקע ברכה צו אַלע טוער און בײשטײער פאַר דעם געווערקשאַפטן קאַמפּיין צו דעם 10 יאָריקן יובל.

עס האָט זיך געלוינט — מיר זעגן זיין שטאָלץ מיט דאָס דערגרייכטע. מיר שטעלן זיך ניט אָפּ, די אַרבעט מוז און וועט פאַרגעזעצט ווערן ביז דעם מאַקסימום דערפאָלג.

מ. מ. שוואַרץ, סעק.

טולסאַ, אָקלאַהאָמאַ

ברענטש 127, א. נ. א. פ., טולסאַ

צום 10 יאָריקן יובילעאום פון געווערקשאַפטן קאַמפּיין און צו דער 9טער קאָנווענשאָן. אונזערע ברכות

נ. פענסטער   ב. ראַבינאָוויץ

האַמילטאָן, קאַנאַדאַ

פאַרבאַנד פרויען קלוב 12, האַמילטאָן, קאַנ.

זייט געגריסט, חברים און חברות, טוער פאַר'ן אַרבעטנדן ארץ ישראל.

זאָל זיין מיט הצלחה אַלע אונזערע אונטערנעמונגען.

באלטימאָר, מר.

באגריסונג און ברכות צום 10 יאָריקן יובל פון געווערקשאפטן קאמפיין און 9טע קאָנווענשאָן.

באלטימאר געווערקשאפטן קאמפיין קאָם.

דר. הערמאן זיידעל, טשערמאן
דר. בנימין פושקין, וויים־טשערמאן
מאנועל שניידער, וויים־טשערמאן
דר. אהרן דאמניץ, סעקרעטאר
שמעון י. לאנה, טרעזשורער

עקזעקוטיוו קאָמיטע: ג. כהן, ד. ליעבער, חברה ד. ליעבער, חברה נ. קרעמער, ישראל קורלאנד, חברה בעלא קוואש, חברה י. דרייזען, חברה אנא בערלין, סאל שולזינגער, י. ראבינס, קאָפּעל וויינשטיין, יוסף וויינשטיין, חברה זיידעל און אלע אקטיווע טוער פאר'ן געווערקשאפטן קאמפיין.

עדמאנטאן, קאנאדא

פיאָנערן פרויען ארגאניזאציע, עדמאָנטאָן, קאנאדא

זייט געגריסט צום 10 יאָריקן יובילעאום פון געווערקשאפטן קאמפיין.

מיר שטייען מיט אייך, חברים אין דער ארבעט פאר'ן ארבעטנדן ארץ ישראל.

מרס. פעלדמאן, סעק.

ווילקעסבאר, פא.

ברענטש 226, א. נ. א. פ.

זאָל די קומענדע יאָרן פון אקטיוויטעט פאר'ן געווערקשאפטן קאמפיין ארייננציען אין דער טעטיקייט אלע פּראָגרעסיוו געשטימטע אידן אין אמעריקא.

אונזערע באגריסונגען צום 10 יארקין יובילעאום און 9טע קאָנווענשאָן.

טראָץ אלע שוועריקייטן וועלן מיר פארזעצן אונזער ארבעט אין ארץ ישראל

מרדכי סילווערבערג

ניו יאָרק

חברים און חברות פון

בראָנזווילער פועלי ציון צעירי־ציון פאריין

באגריסן צום 10 יאָריקן יובילעאום און 9טע קאָנווענשאָן.

חברה ל. אנטאנאף	חברה מילער
חבר י. בלומערט	" ארינבאך
חבר וחברה באגראד	חבר פערילבערג
חבר בראנדוויין	חברה פינקוס
חברה פ. קלארמאן	חבר ראָטמאן
חבר דלוגאטש	" ריטש
חברה ג. עלמאוויץ	" ס.סאָקאָלאָוו
חבר י. עלמאָוויץ	" י. סאקאלאווסקי
חבר ל. פרידמאן	" שודראף
" גאָלוב	" מ. שינד
חברה גארבער	חבר וחברה שינד
חבר גוטעלעוויץ	חברה סאמערשטיין
חברה גאלאמבוק	חבר י. שניידער
" דזשייקאבס	חבר שניידערמאן
" קראוויטץ	חבר וחברה וואלעס
" קאלינסקי	חבר וויינשטיין
חבר קעקסט	" ווערטהיים
" ס. קעסטין	

ניו יאָרק, נ. י.

יהואש ברענטש 53, א. נ. א. פ.

זאָל זיין מיט הצלחה דער אָנפאנג פון נייעם צענדליק יאָר טעטיקייט פאר'ן ארבעטנדן ארץ ישראל.

אונזערע גרוסן צו דער 9טער יאָרלאכער קאָנוועגשאָן פון געווערקשאפטן קאמפיין.

ש. עלקין, סעקרעטאר

שיקאגא, איל.

פועלי ציון־צעירי ציון בר. 3, שיקאָגא,

שיקט זיינע ברכות צום צען יאָריקן יובילעאום פון געווערקשאפטן קאמפיין. אונזער באגריסונג צו דער 9טער קאָנווענשאָן.

א. יעדלין, סעקרעטאר

שיקאגא, איל.

דער משה העסס בר. 96, א. נ. א. פ.

שיקט א הארציקע באגריסונג צום 10 יאָריקן יובילעאום פון געווערקשאפטן קאמפיין און ווינשט דערפאָלג אין דער צוקינפטיקער ארבעט.

נ. הארעקער, סעק.

באסטאן, מאסס.

קאמפלימענטרי

יונייטעד כשר בוטשערס אסאָסיאיישאן

אָפיס, 62 טשיימבערס סט., באָסטאָן

מאקס גאפין, פרעזידענט — היימאן שולמאן, דירעקטאר

באָסטאָן, מאסס.

פאָלגנדע חברים באגריסן די 9טע קאָנוועגשאָן פון דעם געווערקשאפטן קאמפיין און ווינשן סוקסעס:

משה בירשטיין, באסטאן, מאסס.
מארים טאביאס, באָסטאָן, מאסס.
מאקס וויינבערג, לאָעל, מאסס.
זעליג און אידיטה ענטין, באָסטאָן, מאסס.
דזשייקאב דוב, באָסטאָן, מאסס.
סעם בערמאן, טשעלסי, מאסס.
אב. קאהען, באָסטאָן, מאסס.

GOODMAN'S

EGG NOODLES
ROUND TEA MATZOS
SQUARE MATZOS
WHOLE WHEAT MATZOS
MATZO MEAL, ETC.

Made under the strict supervision of Rabbi M. H. Rabinowitz and Rabbi Mendel Chadorow.

A. Goodman & Sons, Inc.

640 EAST 17th STREET
NEW YORK

אטלאנטיק סיטי

די חברים פון יהואש ברענטש 232, א. נ. א. פ. פון אטלאנטיק סיטי, באגריסן דעם געווערקשאפטן קאמפיין און די הסתדרות אין ארץ ישראל.

לויס שיפרין, ה. סאפראן, מ. מאלין, ה. בורשטיין, ה. שערמאן, וו. סילבערמאן, מ. ראטענבערג, מ. דווארין, ה. פאָרמאן, נ. לאטט.

ניו יאָרק, נ. י.

די חברים פון דער ליגע פאר דאס ארבעטנדע ארץ־ישראל און ברענטש 2 פועלי ציון ־ צעירי ציון פון די קאָאָפעראטיווע הייזער שיקן זייערע הארציקע באגריסונג צום 10 יאָריקן יובל פון געווערקשאפטן קאמפיין און אונזער קעמפענדן אוואנגארד, די „הסתדרות" אין ארץ ישראל.

י. קאופמאן	י. וואטענבערג
א. מייעראָוויץ	א. קארפ
ס. גאָלדשטיין	וו. געלבארד
ה. ניסענסאן	פ. הורוויץ
י. גאדינער	ס. ניסענסאן
י. פלימ	י. פורמאן
ד. גארדאן	נ. פערלמוטער
א. העמלין	וו. ב. מענדעלסאָן

דייטאן, א.

א. נ. א. פ. ברענטש 54

די חברות פון אונזער ברענטש באגריסן אלע חברים־חברות־טוער פאר'ן ארבעטענדן ארץ ישראל.

מזרחי	פאוולאווסקי
פרויקין	פלייגעל
לעווין	פיטקאָווסקי
גאָלדסטיין	דזשייקאבסאן
טארסקי	פישקין
שאפירא	פינקעל
גארבער	גאלפערן
שניידער	טענדי

ניו יאָרק, נ. י.

די מיטגלידער פון אחוזה אלף, וואָס געפינען זיך שוין אין ארץ ישראל און אין אמעריקא, באגריסן די קאנווענשאָן פון געווערקשאפטן קאמפיין פאר ארץ ישראל און ווינשן זיי הצלחה.

חברים! צוזאמען מיט אייך און דער הסתדרות אין ארץ ישראל וועלן מיר אויפבויען אונזער לאנד — טראָץ אלע שוועריקייטן.

באָרד אוו דירעקטאָרס, ניו יאָרק אחוזה אלף.

די פּועלי ציון־צעירי ציון פון באָסטאָן

שיקן זייער הבר'שן גרוס צו די דעלעגאטן פון דער נײַנ־טער קאָנווענשאָן פון געווערקשאפטן קאמפיין און באַגריסט אויך די באָסטאָנער טוער מיט דעם גרויסן דערפאָלג פון הייאָריקן קאמפיין, וועלכער וועט דינען אלס ביישפּיל פאר אונזערע טוער איבער'ן לאנד.

חבר און חברה א. ראטענבערג
" " " אב. העמלין
" " " אב. בארמאק
" " " זלמן שער
" " " אב. לייבעס

חיים סטילמאן	אסתר פוכארד	מארטא דרוקער
הערי מארקאָוויטש	משה קירשטיין	פרענסים הילסאָן
לייזער קאָט	חיים סילווערמאן	מעלמא עיגיס
שבתי סילווערמאן	פיליפ פאטאש	שלמה קופער
גרונע ברעסקין	לייזער שאָר	אהובא לעווין
דוד קריטשמאר	וויליאם ראָזין	ד"זש. שווארץ
רייזעל אייזענבערג	מייער קוטשער	יצחק קאגאָן
יעקב גלאזער	יהודית קארטשינער	זעלדע קוטשער
	אלבערט א. קאהען	

פלינט, מישיגען

א גרופּע חברים, מיטגלידער פון דער ליגע פאר'ן ארבעטנדן ארץ ישראל באגריסט די 9טע קאָנווענשאָן פון געווערקשאפטן קאמפיין.

ט. סענדלער	מ. ווײַנשטיין	ל. סמיטה
ם. הערץ	מ. מעדאָוו	ה. וועקסלער
י. פרומין	פ. דובין	ז. אלטמאן
מ. ווינאקאוו	ג. קאגאן	

ראטשעסטער, נ. י.

די פּועלי ציון - צעירי ציון פון ראטשעסטער, שיקן זייערע ברכות צום 10 יאָריקן יובל פון געווערקשאפטן קאמפיין.

חבר און חברה קינעל	חבר און חברה קאזרין
" " " הערים	" " " לעווין
" " " וויינשטיין	" " " יועץ
" " " אטלאס	חבר אייזענבערג
" " " בייערס	" בארנעס
" " " אסטראף	" מ. באהעלפעל

די פיאָנערן פרויען ארגאַניזאציע פון ראקסבורי באַגריסט די דעלעגאטן צו דער צען יאָריקער יובילעאום פייערונג פון געווערקשאפטן קאמפיין, און שיקט איר וואונטש פאר גרויס הצלחה אין דער ארבעט פאר דעם אויפבוי פון דאָס ארבעטנדע ארץ ישראל.

פיאָנערן פרויען קלוב פון ראקסבורי

עטעל שאָר, פינאַנץ סעקרעטארין
ראָוי טענער, רעקאָרדינג סעקרעטארין

בר. 200, א. נ. א. פ., דארטשעסטער, מאס.

אונזערע הארציקסטע באגריסונג און ווארימע ברכות שיקן מיר צו די טוער פון געווערקשאפטן קאמפיין איבעראל און ספּעציעל צו אונזערע טוער אין באָסטאָן. זאָלן די 10 יאָר פרוכטבארע ארבעט פירן צו דער וויטערדיקער פארשטארקונג פון אונזערע פּאָזיציעס אין ארץ־ישראל.

ברענטש 200, א. נ. א. פ.

קאַרווינ׳ס שעראָן האָטעל

אנטקעגן מאסאפאג לעיק
(די לעיקוואוד פון מאסאטשוזעטס)

שעראָן, מאסס.

אן ערשט־קלאַסיקער אידישער וואקעישאָן פלאַץ
א מאָדערנער אין יעדער הינזיכט

אונזער האָטעל איז אן אידעאלער פלאַץ פאר
תתונות, באַנקעטן, בר־מצוה פּאַרטיס
און אנדערע אונטערנעמונגען.

CARVIN'S SHARON HOTEL

At Lake Massapoag — SHARON, MASS.
Tel. Sharon 230—8716 — Open Whole Year

MAX O. CARVIN, Prop. & Mgr.

SUNSET LODGE

LAKE MASSAPOAG
SHARON, MASS.

The "Lakewood" of New England

OPEN ALL YEAR — STRICTLY KOSHER

Mr. & Mrs. LOUIS DUBINSKY, Mgrs.

COMPLIMENTS OF

TOURAINE LUNCH

685 Washington St. — Boston, Mass.

Originators of the 25c Lunch System

COMPLIMENTS OF

MARKSON BROTHERS

BOSTON, MASS.

פראָווידענס, ר. א.

דער פיאָנערן פרויען פאריין פון פראָווידענס

באגריסט דעם 10 יאריקן יובילאעום פון דעם געווער־שאפטן קאמפיין. זאל דער יום טוב מוטיקן די שוועריגע און פאראנטווארטלאכע ארבעט פאר אונזערע חלוצים און חלוצות אין ארץ ישראל.

חברה ביבער, סעקרעטאר'ן

פראָווידענס, ר. א.

קאמפלימענט פון

אוגוסט בעקעדייען

סענער פאָלס, ר. א.

פראווידענס, ר. א.

אז איר קומט קיין פראָווידענס און איר ווערט הונגעריק גייט אין

זינ'ס רעסטאָראנט

133 מעטיוסאן סטריט

דארטן וועט איך געפּאוועט שטאָטישע און געזעלשאפטלאכע באנקעטן.

COMPLIMENTS

JACOB STANETSKY & SON

UNDERTAKERS

63 Green Street — Boston, Mass.

באָסטאָן, מאס.

אז מען קומט אין באָסטאָן און מען וויל וויסן וועלכער איז דער בעסטער אידישער רעסטאָראן וועט מען אייך זאָגן

די פריים רעסטאָראַן

15 העריסאָן עוועניו, באָסטאָן

דארטן עסט די באָסטאנער אינטעליגענץ; דארטן עסט יעדערער וועלכער איז א מפונק, און וויל זיין זיכער אז ער האט געגעסן א געזונטן, געשמאקן מאלצייט.

פרעגט ביי די באָסטאָנער אויף אונזער פלאץ

נעקסט טיר פון רעסטאראן געפינט זיך

אונזער ווערזשעטעריען קאַפעטעריע — די איינציקע אין שטאָט.

חברים!

לאמיר זיך אלע באגריסן מיט אונזער גרויסן יום טוב. מיר מעגן שטאלצירן מיט אונזערע דערגרייכונגען!

פאר אונז פערזענלאך איז עס א גרויסע פרייד.

חבר און חברה אסקאר און סיליע סטערמאן

באָסטאָן, מאס.

מיר באגריסן אייך חברים

חבר און חברה

מאקס נינראש

באָסטאָן, מאס.

Tel. Somerset 5600-5573

NATIONAL CREAMERY COMPANY

SUPERIOR QUALITY

NATIONAL'S
DIAMOND BRAND
CREAM CHEESE

MADE FROM PURE PASTEURIZED SWEET CREAM BY NATIONAL CREAMERY CO. BOSTON

Cream Crest QUALITY

Main Office and Plant:

66 Washington St. — Somervile, Mass.

פאל-ריווער, מאסס.

מיר באגריסן הארציק אלע טוער פון דעם געווערקשאפטן קאמפיין אין לאנד בכלל און אונזערע חברים טוער אין באסטאן בפרט מיט אונזער גרויסן יום־טוב. זאל לעבן די בוי׳ענדע און שאפנדע אידישע ארבעטערשאפט אין ארץ ישראל.

חבר און חברה דוד שאפירא

פאל ריווער, מאס.

באגריסונג

חברים, מיר זיינען אויף דעם אמת׳דיקן דרך, אונזער ארבעט ברייננגט פרוכט. לאמיר ווידער אמאל צולייגן א האנט צו דער הייליקער ארבעט און העלפן אונזערע חלוצים — די אמת׳ע בויער פון ארץ ישראל.

חבר און חברה

אלעקסאנדער און פאלי שאפירא

באסטאן, מאסס.

פאל ריווער, מאס.

ברענטש 170, א.נ.א.פ.

אונזער ברכה דעם געווערקשאפטן קאמפיין קאמיטעט צו דעם יום טוב פון דערגרייכן 10 יאר פון פרוכטבארער ארבעט פאר אונזערע חברים אין ארץ ישראל.

שאול אדעס, סעקרעטאר

מיר באגריסן דעם געווערקשאפטן קאמפיין צו דעם 10 יאריקן יובל.

פריינט לואיס ארענשטיין
פריינט דזש. הורוויץ
פריינט קאהן
פריינט סעם און ציליע דראפקין

פון ברענטש 667, ארב. רינג

פאל-ריווער, מאסס.

באגריסונג פון חברים צום 10 יאריגן יובל

חבר און חברה שאול האדעס
חבר און חברה ראובן ראזמאן
חבר און חברה אברהם גאלדבערג
חבר אברהם סיראט
חבר און חברה יעקב קאראוואיעף

ניו בעדפארד, מאס.

ברענטש 163, א.נ.א.פ.

שיקט א הארציקע באגריסונג צום געווערקשאפטן קאמפיין לכבוד דעם 10 יאריקן יובילעאום.

פאלגנדע חברים פון בר. 163, א. נ. א. פ. באגריסן די טוער פאר׳ן ארבעטנדן ארץ ישראל:

יעקב סטיינער	מאטעל בעגער	דוד נאווין
נח הורוויץ	יעקב ראטענבערג	דזשוליוס קעבלער
הערי סיגעל	מענדעל אולאנאין	מאיר שלאען

פראווידענס, ר. א.

דער אידישער נאציאנאלער ארבעטער פארבאנד ברענטש 41 און דער פועלי ציון פאריין פון פראווידענס באגריסן די 10 יאריקע דערגרייכונגען פאר אונזערע חברים אין ארץ ישראל.

זאל די שווערע פאראנטווארטלאכע ארבעט געקרוינט ווערן מיט דערפאלג.

פאלגנדע חברים און פריינט באטייליקן זיך אין דער באגריסונג:

הערי בעק	ה. חייט	פ. זאסלאוו
ה. האלפערן	יעקב שמעון גאלדבערג	ל. בעלעוואוו
ד. ניימאן	סעמועל ספרעננער	ישראל רעזניק
אלטער בוימאן	יוסף בילער	מ. ביבער
הענרי בורט	ד. בעלעוואוו	ס. לויטמאן
מאקס בערמאן	א. קארמאן	דוד דזשאיט
	פ. בליק	

רזש. פרוט, פאסאקאט, ר. א., בר. 522 א. ר.

ניו בעדפארד, מאס.

באגריסונג צו חברים, פריינט און טוערס פאר דעם געווערקשאפטן קאמפיין צום 10 יאריגן יובילעאום. מיר ווינשן אייך ערפאלג אין אייער ארבעט.

פריינט דזשא מינקין
חבר ישראל ליוואוו
פריינט סידני באגדאד
חבר און חברה מאקס הורוויץ
חבר דזשייקאב גארצמאן
חבר אברהם מילער
חבר יוסף גרינשטיין

א הארצלאכע באגריסונג לכבוד דעם 10 יאריגן יובילעאום פון געווערקשאפטן קאמפיין.

י. ל. פרץ פרויען קלוב, ברענטש 44

ניו בעדפארד, מאס.

קאמפלימענטערי פון

גרין און פרידמאן בייקינג קאמפ.

390 העריסאן עוועניו, באסטאן
370 בלו היל עוועניו, דארטשעסטער

פרישע געבעקס און ברויט אלע 15 מינוט

. . . די ברכות פון אונזער באוועגונג . . .

ניו ענגלאנד אפטיילונג

די נאציאנאלע ארבעטער קאמיטע פון באסטאן

שיקט איר חבר'שע באגריסונג צו די דעלעגאטן פון דער נאציאנאלער קאנווענשאן, צו דער ארבעטער דעלע־גאציע פון ארץ ישראל און צו אלע אונזערע טוער איבערן לאנד.

מיר באגריסן אייך, אונזער אייגענע אומערמידלאכע טוער אין באסטאן און די אלע ארומיקע שטעטלאך מיט אונזער גרויסן יום־טוב.

זאל דער קאמפיין פון 1933-4 איבערשטייגן אין רע־זולטאטן די פריערדיקע קאמפיינס און דעמאנסטרירן אונ־זער איבערגעבנהייט צו דער ארבעט פון אונזערע חברים אין ארץ ישראל פאר דעם אויפבוי פון א אידיש סאציא־ליסטישע היים.

נאציאנאלע ארבעטער קאמיטע פון באסטאן

אסקאר סטערמאן, ניו ענגלאנד טשערמאן
אהרן ס. מאלדאוו, באסטאן טשערמאן
פרענק גראסמאן, טרעזשורער
סעמועל מאנאסטיר, אסאשיאייט טרעזשורער
יצחק קאגאן, סעקרעטאר
אב. העמלין, קאמפיין דירעקטאר

וואוסטער, מאסס.
באגריסונג פון

ווידאפ'ס קוואליטי בעקערי
109 וואטער סטריט, וואוסטער, מאסס.

וואוסטער, מאסס.
באגריסונג פון די חברים

ב. ריטש און ה. סלאנימסקי
דעליקאטעסען און לאנטש רום
156 וואטער סט., וואוסטער, מאסס.

וואוסטער, מאסס.
באגריסונג פון די

מערקאנטייל פרינטינג קא.
גורעוויטש בראדערס
25 פאסטער סט., וואוסטער, מאסס.

א הארציקע באגריסונג אלע טוער פון געווערקשאפטן קאמ־פיין. איך ווינש אז אייער שווערע ארבעט זאל געקרוינט ווערן מיט דערפאלג.

מ א ר י ס ג א ר ד א ן
באסטאן, מאסס.

באגריסונג פון

לאקאל 133, אידישע בעקער יוניאן
ה. קאבלין, סעק.
וואוסטער, מאסס.

קאמפלימענטס

די ארבעטער רינג קאאפעראטיווע בעקערי
פון וואוסטער, מאסס.

פאלגענדע חברים און פריינט פון וואוסטער, מאסס.

באגריסן די ארבעט פון דעם געווערקשאפטן קאמפיין.

חבר און חברה נ. אפעלבוים
דוד חפץ
יעקב ש. רייזענבערג
אליהו סטיין
דזשייקאב פערעלמאן
ס. ה. קונין
נייטען נאר
יעקב באר

אלע גרויסע, גראנדיעזע אונטערנעמונגען ווערן געמאכט אין

דארטשעסטער מענאר
800 מארטאן סטריט — דארטשעסטער, מאסס.

דער גרעסטער האל אין באסטאן
געמענעדזשט פון דעם פאפולערסטן כשר קייטע־רער

מ א ר י ס פ ר י ד מ א ן

Telephone Geneva 7152

פאלגנדע חברים און חברות פון באסטאן, באגריסן די קאנווענשאן און ווינשן גוטע רעזולטאטן אין דער ארבעט.

חבר און חברה אהרן מאלדאוו

חבר מאריס קאטצאף	חבר פריינק גראסמאן
חברה עני קאטצאף	חבר מאקס ליפסאן
חבר ישראל קאגנא	חבר סעם מאנאסטער

COMPLIMENTS

WEINTRAUB & SONS
כ ש ר
Delicatessen and Lunch

113 Water Street — Worcester, Mass.

GGG Clothes

Wm. P. Goldman & Bros. Inc.

NEW YORK

Makers of Fine Clothing

Compliments of

MOE ROSE
of
ROSE BROS.

275 SEVENTH AVE. NEW YORK

פראָדוקטן פון ארץ־ישראל

די פאלעסטיין פראָדוקטס קאָמפאני

נייע פרישע טראנספּאָרטן פון ארץ־ישראל פראָדוקטן
קומען אָן טעגלאך.

יין למהדרין מן המהדרין, וועלכע קומען דירעקט פון
ראשון לציון, חדרה, פתח־תקוה.

ERETZ ISRAEL PRODUCTS

41-43 DELANCEY STREET

New York

איינברעהמס און פאמיליע

געבענשט זאָלן זיין אייערע הענט פאר די גוטע ארבעט
וואָס איר טוט.

Tel. DRy Dock 4-5942-1675 *Office Tel. Orch 4-7097*

RATNER'S

Bakery & Dairy Restaurant

138 DELANCEY ST. **NEW YORK**

Phone GRamercy 7-4285 *Maxwell Goldman, Pres.*

Goldman Clothing Corporation

CLOTHES

For Young Men and Men

84 FIFTH AVENUE **NEW YORK**

Greetings

GREATER

Clothing Contractors Association

INC.

100 FIFTH AVENUE **NEW YORK**

Algonquin 4-5930 - 5931 - 5932 - 5933

פון דעם פאַרבאַנד פועלי ציון יוגנט

די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע פון פאַרבאַנד פועלי ־ ציון יוגנט שיקט איר הארציקסטע באגריסונג צו דער ניינטער נאַציאָנאַלער קאָנווענשאָן פאר דאָס ארבעטנדע ארץ ישראל.

די פועלי ציון יוגנט האָבן זיך שטענדיק אקטיוו באטייליקט אין געווערקשאפטן קאמפיין און שאַצן פיל אָפּ די גרויסע מיטהילף, וועלכע דערמעגלאכט דער הסתדרות ווייטער אָנצוגיין מיט דעם ריזיקן ווערק — פון שאפן אן אייגענע, גערעכטע און פרייע ארבעטס־היים.

די פאַרבאַנד פועלי־ציון יוגנט ווייסט די אחריות. שווער איז דער וועג — זיכער! אָבער, מיט געמיינזאמער אָנשטרענגונג און קרבנות־פולע ארבעט וועלן מיר דעם ציל דערגרייכן.

פון השומר הצעיר

צו דער 9טער נאַציאָנאלער קאָנווענשאָן פאר די אָרגאַניזירטע אידישע ארבעטער אין ארץ ישראל און צום 10טן יאָריקן יובל פון געווערקשאפטן קאמפיין.

מיט אייך חברים אין ארבעט און קאמף, ביז'ן ענטגילטיקן נצחון פון אויפבוי פון א נייער ארבעטער געזעלשאפט אין ארץ ישראל.

חזק ואמץ!

הנהגה הראשית של הסתדרות השומר הצעיר

בר. 1 פועלי ציון־צעירי ציון, שיקאגא

באגריסט דעם 10 יאָריקן יובילעאום פון געווערקשאפטן קאמפיין און שיקט זיין ברכה צו אלע חברים אין חוץ לארץ און צו אונזערע בויער און קעמפער אין ארץ ישראל.

מיר, די חברים פון ברענטש 1 וועלען מיט נאָך מער עקשנות אנגיין מיט אונזער ארבעט צו באפעסטיקן און פארשטארקן אונזערע פאזיציעס.

חיים גרינבערג, רעק. סעק.
חיים חזן, פינאַנס סעק.

דוד פינסקי בר. 331 פון א. נ. א. פ.
ברייטאָן ביטש

באגריסט דעם 10 יאָריקן יובל פון געווארקשאפטן קאמפיין און אונזער אוואנגארד—די הסתדרות אין ארץ ישראל.

ש. שאפּירא	דר. מ. ב. בערמאן
מ. בליי	וו. דארמאן
א. גרין	נ. קאפּענגאט
א. אפּלבוים	ס. האקין
א. ראָזען	ע. ספּרוס
ס. ארענשטיין	מרס. פעלקאָוויץ
א. בן שמר	י. ליפּטמאַן
א. עדעלסאָן	מ. מינעס
ל. בליי	ל. פאלים
א. קליין	מ. שטרייקער
מ. פרידמאן	ש. שאפּירא
ה. ספרוס	י. סענדעראוויץ
ה. בערמאן	

די ליגע פאר דאָס ארבעטנדע ארץ ישראל

באגריסט הארציק דעם 10 יאָריקן יובל פון געווערקשאפטן קאמפיין און דעם 9טן צוזאמענפאר, ־־ פון דער דערפארונג וואָס האָט זיך אקיומילירט פאר די פארגאנגענע יאָרן, זאָל אנטשטיין נאָך א שטארקערער און מער אָרגאַניזירטער כח פאר דאס ארבעטנדע ארץ־ישראל.

מיר שיקן אונזער רוף צו אלע חברים און פריינט צו פאַרמירן גרופּן אין זייערע שטעט און העלפן אונז אויפבויען א ליגע פון טויזנטער און צענדליקע טויזנטע מיטגלידער.

מיט פילע ברכות
נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע
ליגע פארן ארבעטנדן ארץ ישראל
1225 בראָדוויי, נויאָרק.

מאָנטרעאָלער קאָמיטעט פאר ארץ ישראל

4435 מיין סט., מאָנטרעאָל.

דעם 27טן נאָוו., 1933

דער מאָנטרעאָלער קאָמיטעט פון געווערקשאפטן קאמפיין און ליגע פארן ארבעטנדן ארץ־ישראל, שיקט זיינע הארציקסטע ברכות צו דער יובילעאום קאָנווענשאָן. זאָל זי דינען אלס קוואַל פון פרישער אינספּיראציע פאר ווייטערדיקע גרויסע דערגרייכונגען לטובת דער הסתדרות און באזונדערס דעם מפעל ארלאָזאראָוו.

געווערקשאפטן קאמפיין קאָמיטעט
ל. צוקער, פאָרזיצער
ז. וואלאפּסקי, טרעזשורער
ליגע פארן ארבעטנדן ארץ ישראל
מ. דיקשטיין, פאָרזיצער
ל. חפץ, סעקרעטאר

א גרופּע מאָנטרעאָלער חברים וואָס באגריסן דעם יובילעאום יום־טוב און די הסתדרות.

בערל פּאפּעלים	י. דרעשער
ד. שרייבער	ד. רויטמאן
ס. גאָלדבערג	ש. אקערמאן
מ. ארלין	ד. וואקסמאָן
ב. קאפּלאן	י. האריסאָן
צירל בלום	

א וואָרט פון נאַציאָנאַלן קאָמיטעט

דער סאָוועניר וואָס ליגט איצט פאר אייך איז א רעזולטאַט פון אנגעשטריינגטער ארבעט מצד פילע חברים און פריינט. און מיר דריקן אויס אונזער הארציקע אנערקענונג צו די אלע ברענטשעס פון אידיש־נאַציאָנאלן ארבעטער פארבאנד, פועלי ציון ־ צעירי ציון פאריינען, קלובן פון דער פּיאָנערן פרויען אָרגאניזאציע, געווערקשאפטן קאמפּיין קאָמיטעטן, ליגעס פאר'ן ארבעטנדן ארץ ישראל, יוניאָנס, ביזנעס־לייט און איינצלנע חברים, חברות און פריינט וועלכע האָבן מיטגעהאָלפן אין דער ארויסגאבע פון דעם ארץ ישראל ־ סאָוועניר בוך.

א באזונדערס הארציקע אנערקענונג קומט צו חבר צ. א. אריאל פאר זיין אומערמידלאך טעטיקער ארבעט וואָס האָט מעגלאך געמאכט אז דער זשורנאל זאָל אויך זיין א פינאנציעלער דערפאָלג. א ישר כוח צו חבר מאקסימיליאן הורוויטש פאר זיין רעדאגירן און צוזאמענשטעלן די ענגלישע אָפּטיילונג, צו אלע אונזערע מיטארבעטער, און צו דעם סטעף פון „אריאָם" פרעס פאר זייער קאָלעגיאלער מיטהילף.

א. העמלין,
סעקרעטאר

פאַרן געווערקשאַפטן קאַמפּיין, פּאָליטישן פאָנד, פאָלקס־שולן, און אויך פאַר לאָקאַלע אויסגאַבן. אין דעם לעצטן יאָר פון קריזיס אין לאַנד זיינען מיר נאָך געווען פאָרווערטס מיט 100 דאָלאַר. מיר האָפן אָף ווייטער טאָן בעסערע אַרבעט. מיר פירן אויך דורך קולטורעלע אונטערנעמונגען פאַר זעלבסט־אַנטוויקלונג פון אונזערע חברות און סימפּאַטיקער און פאַרן צוועק צו אָרגאַניזירן די אידישע פּראָגרעסיווע און אַרבעטער־פרוי אין קאַנאַדע צו העלפן די אידישע אַרבעטערשאַפט אין ארץ־ישראל. די אַרבעט וועלן מיר ווייטער טאָן מיט נאָך שטאַרקערע כוחות.

אין נאָמען פון דער פּיאָנערן פרויען אָרגאַניזאַציע,

פּ. פּ ע ל ד מ אַ ן, סעק.

א באַריכט פון מאונט ווערנאָן, נ. י.

די אַרבעט פון געווערקשאַפטן קאַמפּיין אין מאַונט ווערנאָן איז ענג פאַרבונדן מיט דער גרינדונג פון ברענטש 302, א. נ. א. פּ., אין יוני, 1931. אַזוי שנעל ווי דער ברענטש האָט זיך געגרינדעט, האָבן די אַקטיווע חברים באַשלאָסן, אַז צום ערשט דאַרף די טעטיקייט פון ברענטש קאָנצענטרירט ווערן אַרום דעם געווערקשאַפטן קאַמפּיין, און די פּיאָנערן פון דער אַרבעט, די חברים נ. נעבראַסקע, ע. נעלסאָן, נ נעלסאָן, ב. נעלסאָן, דערעפלער און חבר זענדל, האָבן באַשלאָסן, אַז די אַרבעט מוז דערגרייכן אַ קרייז וואָס איז ניט באַקאַנט מיט די צילן פון געווערקשאַפטן קאַמפּיין. עס זיינען צוגעצויגן געוואָרן די פרייגט ס. בעשלאָוו, ס. גאָרמאַן, ס. האָפמאַן און עס איז געגרינדעט געוואָרן די אַזוי־גערופענע אומפּאַרטייאישע קאָמיטע פון מאונט ווערנאָן פאַר דעם געווערקשאַפטן קאַמפּיין.

אין 1931 האָבן מיר געשאַפן די סומע פון 435 דאָלאַר, אין 1932 — 385 דאָלאַר. לעצטן יאָר, אַ דאַנק דעם שרעקלאַכן קריזיס, האָבן מיר בלויז געשאָפן די סומע פון 165 דאָלאַר, אָבער מיט דער מיט־הילף פון אונזערע חברים האָפן מיר, אז אין קומענדיקן יאָר וועלן מיר פאַרשטאַרקן אונזער אָנשטרייגגונג און דערגרייכן גרעסערע רע־זולטאַטן פאַר אונזער אַרבעטער־הסתדרות אין ארץ ישאל.

מיט חבר גרוס,

ס. ז ע נ ד ע ל, סעקרעטאַר.

א ווארעמער וואָרט פון סיו־סיטי

דער פועלי ציון ברענטש פון נאצ. ארבייטער פארבאנד באגריסט דעם 10 יעריגן יובל פון געווערקשאַפטן קאמפיין אין אמעריקא. מיר פילן אז מיר האָבן א אָנגעזעענעם חלק אין דעם דערפאָלג. אמת, דורך מער אָנשטרענגונג וואָלט אונזער ביישראג געווען א גרעסערער. דאָס איז אָבער אויך אמת אין באצוג צו דעם קאמפיין בכלל.

אונזער ביישראג איז געווען איבער זעקס טויזנט דאָלער, א סומע וועלכע איז פּראָפּאָרציאָנעל זייער אָנזעענדיק, און מיר האָפן צו פארפילפאכן אונזער ענערגיע אין דער ווייטערדיקער ארבייט פאַר ארץ ישראל.

א גרויסן פארלוסט האָט אונזער אָרגאניזאציע געליטן דורכן טויט פון אונזער אָנפירענדן חבר יוסף אייזענבערג. ער איז פאקטיש געווען דער אָרגאניזאצטאָר פון דעם געווערקשאַפטן קאמפיין דאָ. זיין אבוועזנהייט פילט זיך זייער שטאַרק; ער איז געווען דער וואָרט־זאָגער, דער מאָנער און דער אָנפירער.

די ריכטונג פון דער הסתדרות אין ארץ ישראל מוז זיגן. די חברים איבערן לאנד מוזן פארפילפאכיקן זייער אָנשטרענגונג פארן געווערקשאַפטן קאמפיין און די חברים אין סיו־סיטי זיינען שטענדיק גרייט צו ערפילן זייער חוב אין א מאָס וואָס וועט פּראָפּאָרציאָנעל איבערשטייגן אנדערע שטעדט. מיר האָבן צוטרוי צו אונזערע מעגלאכ־קייטן און צו דער איבערגעבנהייט פון אונזערע חברים.

צו דער געשיכטע פון אונזער קאמפיין אין וואָטערבורי

ביים אָרגאניזירן דעם ערשטן קאמפיין קאָמיטעט מיט 10 יאָר צוריק איז קיין אָרגאניזירטע באוועגונג פון פועלי ציון אָדער פאר־באנד ניט געווען, ווייל די גלאנץ עפּאַכע פון פועלי ציוניזם איז דאַ אָפּגעהאקט געוואָרן מיט דער לעגיאָן באוועגונג, וואו כמעט דער גאנצער ברענטש פון איבער דרייסיק חברים האָט זיך דאַן אָנגעשלאָסן דער איינציקער אָרגאניזירטער כח דאמאָלסט איז געווען די צעירי ציון גרופּע, און דורך זיי, צוזאמען מיט די איינצלנע פועלי ציון חברים, איז געגרינדעט געוואָרן דער ערשטער קאָמיטעט אין וועלכן עס האָבן זיך אויך ביי געוויסע ציימן באטייליקט די לאָקאלע ארביי־טער רינג ברענטשעס.

אזוי ארום האָבן מיר אָנגעפאנגען אונזער ארבייט און עס אָנגעפירט אין לויף פון די גאנצע 10 יאָר. מיר האָבן געהאט דאָ אלס געסט די חברים פון דער ארץ ישראל ארבייטער דעלעגאציע און אויך אונזערע אמעריקאנער וואָרט־זאָגער. די דורכפירונג פון קאמפיין איז דאָ באמת א גרויסער יום טוב און מאכט פארגעסן גאנץ אָפט די וואָכעדיקייט פון אונזער לעבן. א גאנצן ווינטער געדיינקט מען אָן דעם אָוונט פון קאמפיין, אָן די חסידישע לידער, אָן דער ~~וואָרעמקייט~~ וועלכע דערמאָנט די יוגנט זכרונות פון אמאָל און די בייגקשאַפט פאר דעם ארבייטנדיקן ארץ ישראל.

איין יאָר האָבן מיר געפירט א פאראייניקטן קאמפיין פאר דריי צוועקן און דאָס האָט זיך אויסגעלאָזן דער גרעסטער דורכפאל. ערשטנס, צוליב דעם וואָס איינער פארלאָזט זיך אויפן צווייטן, און דאן, וואָס די אידן פארגרעסערן ניט זייערע ביישראגן, אפילו ווען איר דערלאנגט זיי פינף גוטע צוועקן מיט אמאָל. און זאָל אונזער ערפארונג דינען אלס א מוסר־השכל פאר אנדערע שטעט. פון יענעם יאָר פירן מיר שוין ניט מער קיין שותפות. אונזער „ליטוואַק", דער שטענ־דיקער טשערמאן, חבר מאָרים סילער, מיט זיינע סעקרעטאַרן, די חברים אלעקסאנדער, אב. קופערמאן און חיים ראָס, מיט דעם טרעזשורער, חבר סאָלאָמאָן, און מיט אונזער גאנצער עקזעקוטיוו, שטייען מיט פאר־קאטשעטע ארבל און רופן שוין ווידער אמאָל די אידן פון אונזער שטאָט צו ערפילן זייער חוב פארן ארבעטנדן ארץ ישראל.

בן משה.

א קורצער באריכט פון קענזעס סיטי

דער 10־יעריקער יובילעאום איז די שמחה פון אלע אונזערע חברים וועלכע זיינען געשטאַנען ביי דעם וויגעלע פון געווערקשאַפטן קאמפיין. קענזעס סיטי האָט נאָך דורכגעפירט מיט ערפאָלג דעם געציונג קאמפיין אין 1921, און ווען עס איז ארוים דער רוף פון געווערקשאַפטן קאמפיין, האָבן זיך די טרייע חברים גלייך געשטעלט צו דער ארבייט.

נאָך שווערער אָנשטריינגונג איז געלונגען צו שאַפן אין ערשטן יאָר די סומע פון 150 דאָלער. אין 1924 איז געלונגען אריינציען אין דער ארבייט דעם ברענטש 63 פון ארבייטער רינג און די אקטי־לערי, און אזוי ארום האָבן מיר שוין געהאַט א שטיקל קאָנפערענץ. אין צווייטן יאָר האָבן מיר געשאַפן די סומע פון 280 דאָלער, און דאן זיינען מיר געגאנגען כסדר אלץ העכער. אין 1926 — 350 דאָלער. אין 1927 — דעם זעלבן סכום, אין 1928 — 500 דאָלער, און אין 1929 איז מיט דער מיטהילף פון דער אידישער דראמאטישער סעקציע און דער באטייליקונג פון די פריינטלאַכע אָרגאניזאציעס געשאַפן געוואָרן גאנצע טויזנט דאָלער. די זעלבע סעקציע האָט אויך באזוכט וויטשיטא און סאן דזשאָ און אויך דאָרט זיינען געשאפן געוואָרן געוויסע סכומים.

דורך די יאָרן 1930־32, ווען דער קריזיס האָט אויך געטראָפן דער מיטל־וועסט, זיינען געשאפן געוואָרן קלענערע סכומים. אין 1930 — 600 דאָלער, אין 1932 — 400 דאָלער, אָבער מיר האָפן, אז אין די קומנדע יאָרן וועלן מיר די סכומים צוריק פארגרעסערן. זאָלן דאָ דערמאָנט ווערן די חברים גרין, בידערמאן, חברה קאפלאן, חברה בעסי זאגלין, חבר און חברה גייבי, חבר בעל, און חבר ליערמאן, וועלכע האָבן געהאָלפן ביי פארשיידענע ציימן אין דער ערפאָלגרייכער דורכפירונג פון קאמפיין.

אין נאָמען פון פאראיין פועלי ציון - צעירי ציון.

א. קיפּנים. סעקרעטאר.

האט זיך איינגעבירגערט אין דער אידישער גאס — צום געווערקשאפטן קאמפיין.

מיט חבר גרוס,
א. דובעלמאן,
טשערמאן פון געווערקשאפטן קאמפיין פון בר. 280 א. נ. א. פ.

באגריסונג פון איוואנגאראדער ברענטש 130, א. נ. א. פ.

מיר שיקן אונזער גרוס און ברכה צו דער הסתדרות און דעם סואוועניר־בוך לכבוד דעם 10־יאריקן יובילייי זינט עס איז געגרינדעט געווארן דער געווערקשאפטן קאמפיין פאר די אידישע ארבעטער אין ארץ ישראל.

אין באצוג צו דער וויטערדיקער ארבעט פארן קאמפיין, קענט איר זיכער זיין, אז מיר וועלן ארבעטן בלב ונפש צו שאפן וואס מער, ווי ביז איצט, ווייל „עמך עמנו", וד"ל.

מיט בעסטן גרוס און דרך ארץ,
ס. צוקער, סעקרעטאר בר. 130, א. נ. א. פ.

מילינערי ברענטש 172, א. נ. א. פ.

מילינערי ברענטש 172, א. נ. א. פ., באגריסט הארציק אלע טוער צום 10־יאריקן יובילייי פון געווערקשאפטן קאמפיין. אונזער ברענטש האט זיך אלע מאל אפגערופן לויט זיינע כוחות, — און צייטנווייז האט אונזער מיטהילף דערגרייכט צו דער סומע פון עטלאכע טויזנטער אין איין יאר. צוזאמען מיט דער מילינערי יוניאן לאקאל 24 האבן מיר בייגעשטייערט אין די צען יאר אן ערך פון 5 טויזנט דאלאר, און מיר וועלן ווייטער שטיין אף דער וואך און מיטהעלפן דעם ארץ־ישראל אויפבוי אף ארבעטער יסודות.

אין נאמען פון אלע חברים,
סאל. צימרינג, סעקרעטאר.

קאברינער ברענטש 250, א. נ. א. פ.

צום 10־יאריקן יובילייי פון געווערקשאפטן קאמפיין פארענדיקט דער קאברינער בר. 250 פינף יאר עקזיסטענץ. אין אנפאנג פון אונזער גרינדונג האבן מיר זיך אנגעשלאסן אן געווערקשאפטן־קאמפיין, און די גאנצע צייט באטייליקט זיך אין דער ארבעט. טראץ דער ארבעטסלאזיקייט און די קריזיס־יארן האבן מיר דורך דער צייט בייגעטראגן צום קאמפיין אריבער 600 דאלאר.

די ארבעט ווערט אנגעפירט פון א קאמפיין־קאמיטעט, באשטייענד פון די חברים ב. באסניאק, נ. פינקעלסטיין, וו. מינץ, ד. גאלדסמיטה, חברות ח. איסקאלסקי, מ. אפעלבוים, און מ. גאלדסמיטה אלס סעקרעטאר.

שלום עליכם ברענטש 33, א. נ. א. פ., בינגהעמטאן, נ. י.

אין בינגהעמטאן איז קיין צווייגן פון אונזער באוועגונג ניטא, אויסער א ברענטש פון איד. נאצ. ארבעטער פארבאנד און א פרויען־קלוב פון פארבאנד. דאך קאנען מיר זיך גאר ניט שעמען לגבי אנדערע שטעט מיט אונזער אקטיוויטעט פאר דער ארץ ישראל ארבעטערשאפט. שוין א רייע יארן ווי מיר פירן דורך א געווערקשאפטן קאמפיין. דורך דער צייט האבן מיר דא געהאט די חברים דוד בלאך, דר. יורים, יואל ענטין, מ. בראון, א. העמלין און גאלדע מייערסאן. מיר שאפן תמיד פון 300 ביז 350 דאלער. פאר די לעצטע צוויי יאר האבן מיר זיך פארמאסטן צו מאכן מער. ניט אכטנדיק אף דעם קריזיס, איז אונז געלונגען צו שאפן צוויי יארן 402 דאלאר און היינטיקס יאר 500 דאלאר.

א גרויסן יישר כח קומט ראביי גרייפער פון קאמיוניטי צענטער, און א באזונדער דאנק צו אונזערע איבערגעגעבענע טוער חבר ה. גאלד, די ברידער גאלדשטיין, חבר פ. האלצער און אנדערע. דעם גרעסטן קרעדיט קומט דעם פרויען־קלוב. זיי אראנזשירן יעדן יאר א דינער, צו וועלכן עס ווערן איינגעלאדן די פראמינענטסטע אידן פון שטאט, און דארטן ווערט געשאפן כמעט די גאנצע סומע. די מאסמיטינגען, וועלכע מיר מאכן, העלפן זייער פיל צו פאפולער מאכן דעם געדאנק פון דאס ארבעטנדע ארץ ישראל צווישן דער גאנצער אידישער באפעלקערונג.

מיט גרוס צו אלע טוער,
ב. קיפער, סעקרעטאר.

א גרוס פון סט. לואיס

נאך 9 יאר ארבעט פארן געווערקשאפטן קאמפיין האבן מיר דאס געפיל, אז מיר האבן געשאפן א שטענדיקע אינסטיטוציע, און יעדער איינער וועלכער האט זיך מיט עפעס באטייליקט אין דער ארבעט ווייס, פאר וואס און צו וועמען די פאנדן גייען. מיר מעגן זיך, אלזא, גראטולירן מיט דעם, וואס מיר האבן ביז איצט אויפגעטאן.

היי־יאר האבן מיר אונזער קאמפיין שוין אנגעפאנגען און מיר גייען אף א גאנץ נייעם וועג. ניט ווארטנדיק ביז די ארץ־ישראל דעלעגאציע וועט קומען, האבן מיר שוין באשטימט 30 קאמיטעס, וועלכע באזוכן יעדן פריינט און ביישטייערער, און דער אנהויב איז א גאנץ דערפאלגרייכער. די צאל ביישטייערער ווערט פארדאפלט, און האפנטלאך אויך די סומען, און דעם ערשטן טשעק וועלן מיר איבערשיקן צו דער קאנווענשאן. א גרויס הילף אין דער ארבעט איז די מיטווירקונג פון אונזער חשוב'ן חבר דר. רעבעלסקי. אויך האבן מיר די פולסטע מיטהילף פון דער פיאנערן פרויען ארגאניזאציע, בײדע ברענטשעס פון דער פאראייניקטער פארטיי, פון נאציאנאלן ארבעטער פארבאנד, ארבעטער רינג, און די ניי־געגרינדעטע ליגע פאר דאס ארבעטנדע ארץ ישראל.

מיט יום־טוב גרוסן,
מנשה דזשיק, סעקרעטאר.

סקרענטאן, א שטאט וואס דערפילט איר חוב

פאר די 10 יאר טעטיקייט פון אונזער ברענטש 128, א .נ. א.פ., איז געשאפן געווארן די סומע פון 8 טויזנט דאלאר, אונטער דער טשערמאנשיפ פון אונזער אקטיוון חבר סעם ווילענסקי. די ערשטע 3 יאר האט דעם צווייטן פלאץ אלס סעקרעטאר פארנומען חבר יהושע גלאזגאלד, די נעקסטע 2 יאר חבר אייב גאנז און די לעצטע 5 יאר אלס סעקרעטאר חבר אייב ליקח און אלס טרעזשורער יוסף סיראטע. די פאלגנדע חברים האבן זיך אקטיוו באטייליקט אין די זאמלונגען פאר די 10 יאר: ווילענסקי, גלאזגאלד, ליקח, סיראטע, שייפער, אטלאס, ראטמאן, ליבמאן, רובינפעלד און שייפלער. אויסער דעם האבן מיר פאר די 10 יאר קאמפיין געקראגן די פולשטענדיקע מיטהילף פון די פירער פון דער אלגעמיינער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין סקרענטאן, פון אונזערע פריינט ראביי מאקס הארטין, א. ב. כהן, איזידאר פינקעלשטיין, מאקס פינקעלשטיין, מאקס קאפלאן, מאיר סאלוב. א גרויסן קרעדיט פארן ערפאלג פון אונזער ארבעט קומט אויך דעם מאקס פיין פרויען־קלוב, וואס האט אימער געענטפערט אף אונזער רוף.

מיט האפנונג צו דערגרייכן גלענצנדע רעזולטאטן אין אונזער וויי:ערדיקן קאפיטל פון געווערקשאפטן־קאמפיין, פארבלייבן מיר

מיט ארץ־ישראל גרוס,
סעם ווילענסקי, טשערמאן
אייב ליקח, סעקרעטאר.

פיאנערן פרויען־קלוב פון עדמאנטאן, קאנאדע

אונזער קלוב עקזיסטירט 4 יאר צייט און ציילט 40 חברות. א דאנק דער טעטיקייט פון אונזער געוועזענער סעקרעטערין חברה גאָעלמאן און די איבעריקע חברות, האט דער קלוב געמאכט באדייטנדיקן פראגרעס, און מיר האבן באקומען אנערקענונג בא אזעלכע, וואס זיינען זייער ווייט פון דעם נאציאנאל־סאציאליסטישן געדאנק. מיר פייערן אלע אידישע יום־טובים און פירן דורך אנדערע אונטערנעמונגען, און אזוי ארום איז פון קליינע ביישטייערונגען געזאמלט געווארן דורכן יאר א סומע פון 800 דאלאר, וואס גייט פאר אונזער קוואטע

ווען איך נעם, צום ביישפיל, די קוויטירונג פון סאַסקאַטונער ערשטן קאַמפּיין און זע אַ סומע פון אַרום 1,000 דאָלאַר פון 60 אידישע פאַמיליעס; אמת, עס האָבן זיך באַטייליקט איניקע קריסטן, וואָס זיינען פאַרליבטע פריינט פון ציוניזם, אָבער דאָך איז די פּראָפּאָרציע פון אונזערע ביטראַגן זייער א חשוב׳ע. און ווען איך מאַך אַן אַלגעמיינעם סך־הכל פון אונזער סאַסקאַטון, וואָס אפילו היינט פאַרמאָגן מיר בלויז 150 אידישע משפחות, זע איך, אַז 90 פּראָצענט זיינען באַשטייערט פאַר אונזערע קאַמפּיינס. און ווען מיר זאָלן צורעכענען די קליינע קאַמפּיינדלאַך, למשל: אַ ברונעם, וואָס חבר העססרין האָט דורכגעפירט באַ אונז, און עלעקטרישע באַלייכטונג פאַר דגניה, און אַנדערע קליינינקע קאַמפּיינדלאַך, וועט די סומע געווים גרייכן פאַר סאַסקאַטון און דיסטריקט אַרויז 10 טויזנט דאָלאַר. עס קומט באמת אַ יישר־כח אַזאַ פיינע קהילה, און צו די פּיאָנערן פון אונזער געגנט, די חברים ל. מ. וואָגעל, שלמה בעלאַס, וואָס געפינט זיך איצט אין רענגה, א״י, און צום קאָמיטעט פון לעצטן קאַמפּיין, די חברים ב. צוקערמאַן, ל. מ. וואָגעל, נ. שייפער, י. קאַבאַקער. פיל פייערדיקייט און גייסטיקע דערהויבנקייט האָבן טאַקע מיטגעבראַכט אונזערע שלוחי עבודה, די חברים ישראל מערימינסקי, יוסף באַראַץ, זלמן רובאַשאָוו, שמואל דיין און, מיר דוכט, ברוך צוקערמאַן. זיי האָבן אַלע געווים ביינעשטייערט זייער חלק פּראָפּאָגאַנדע און פאַרטיפונג אין אונזערע א״י פּראָבלעמען. פאַר די לעצטע עטלאַכע קאַמפּיינס, וואָס אויף מיין גורל איז אויסגעפאַלן צו אָרגאַניזירן פון ווינניפּעג ביז וואַנקואווער, האָב איך געהאַט די מעגלאַכקיים קומען אין פּערזענלאַכער באַרירונג כמעט מיט אַלע אידן פון מערב־קאַנאַדע. ווען מיר זאָלן זיך קאָנען פאַרגינען דעם לוקסוס פון באַזוכן אַלע פונקטן צוויי מאָל א יאָר אנשטאָט איין מאָל, וואָלטן מיר נאָך מער געוואונען.

די פרויען פון אונזער סאַסקאַטונער הדסה האָבן אין אַלע קאַמפּיינס מיטגעהאָלפן מיט אַ באַשטימטער סומע. אונזער נייער פּיאָנערן־פרויען־קלוב האָט באַם לעצטן קאַמפּיין ביינעשטייערט מיט דער פולער האַנט און זיי פאַרשפּרעכן צו זיין איינער פון אונזערע זיילן אין אונזערע צוקונפטיקע אַרבעטן.

און פונקט ווי אין סאַסקאַטון אַזוי איז אויך אין אַלע פונקטן פון מערב־קאַנאַדע — עדמאָנטאָן, קאַלגאַרי, רעדזשיינאַ, עסטעוואַן, פּרינס־אַלבערט, די וויטע וואַנקואווער, און די גאָר קליינע ישובים, וואָס זיינען צעשפּרייט איבער דעם ברייטן שטח. איבעראַל די זעלבע וואַרעמקייט, פאָלקסטימלאַכקייט און האַרציקער אָפּרוף אַף אונזער אַרבעט. און עס בלייבט נאָר צו ווינטשן, אַז אויך אין די קומענדיקע יאָרן זאָל די אַרבעט געפירט ווערן מיט די זעלבע רעזולטאַטן און נאָך בעסערע — און אונזער בנין הארץ זאָל גאָר שנעל קומען צו פולער פאַרווירקלאַכונג.

די אקטיוויטעט פון פרץ ברענטש 118, סאוט בענד

אין אַפּריל, 1929, איז דערוויילט געוואָרן דער ערשטער קאָמיטעט פון אונזער ברענטש פאַרן געווערקשאַפטן קאַמפּיין. פאָלגנדיקע חברים זיינען דערוויילט געוואָרן אַלס באַאַמטע: חבר גאָלאָבייעוו, פּאָרזיצער; חבר י. זיידמאַן, חבר ריימער, חבר ה. ענגאל, ב. ראָזענפעלד, ה. פּיילס, חברה פּיילס, חברה שיינקערמאַן. א קאָנצערט איז דורכגעפירט געוואָרן און דער ערשטער טשעק איז אוועקגעשיקט געוואָרן אַף דער סומע פון 500 דאָלאַר. פון דאַן האָבן מיר דורכגעפירט יערלאַכע קאַמפּיינס און דער מאָטאָל געלדער, וועלכע מיר האָבן דערגרייכט פאַר דער גאַנצער צייט, באַטרעפט די סומע פון 1,600 דאָלאַר. מיר האָפן אין דער צוקונפט נאָך אויפטאָן מער אַרבעט פאַרן געווערקשאַפטן קאַמפּיין און אימער שטאַרקן די אַרבעטער־פּאָזיציעס אין ארץ ישראל.

מיט חבר גרוס,

י. ז י י ד מ אַ ן, סעקרעטאַר.

10 יאָר ארבעט אין יאָנקערס, נ. י.

צום איצטיקן גרויסן יום־טוב דערמאָנט זיך אונז די ערשטע שווערע התחלה, ווען חבר קאָנאָוואל און מיין ווייניקייט זיינען געווען די איינציקע, וועלכע האָבן זיך אינטערעסירט נאָך מיט 15 יאָר צוריק מיט דעם פּאַלעסטינער ארבעטער־פאָנד, און די פארגאנגענע 10 יאָר מיטן געווערקשאַפטן־קאַמפּיין.

אַזוי שנעל ווי דער געווערקשאַפטן קאַמפּיין איז פּראָקלאַמירט געוואָרן, זיינען מיר גלייך צוגעטראָטן צו דער אַרבעט. מיר האָבן צוגעצויגן צו זיך די חברים סעם גינזבורג, אירווינג ספּערלינג, דזשאַנעט נאַווימש און נאָך איניקע, און שפּעטער־צו חבר משה שיפּמאַן, פלעדערבלום, בריסטאָפּסקי, חבר גרענט, און א רייע אַנדערע חברים און פריינט. צוזאַמען האָבן מיר דורכגעפירט דעם ערשטן גרויסן מאַסמיטינג מיט די חברים ברוך צוקערמאַן און א. העמלין. זינט דאַן פירן מיר דורך אונזערע קאַמפּיינס יעדן יאָר. מיר האָבן געהאַט באַ זיך אַלס געסט די חברים חיים גרינבערג, דר. רעבעלסקי, דר. חיים ארלאַזאראָוו, בערל לאָקער, אב. שיפּלאַקאָוו, ישראל מערעמינסקי, מרס. לינדהיים, דוד בלאָך, דר. יורים, און זלמן רובאַשאָוו. דורך די אַלע שליחים האָבן מיר אויפגעקלערט דעם עולם וועגן די שטענדיקע פּראָבלעמען פון דאָס אַרבעטנדע ארץ ישראל און איינגעבירגערט דעם געווערקשאַפטן קאַמפּיין אַלס באַליבטע אינסטיטוציע אין שטאָט. אין מזומנים האָבן מיר פאַר דער גאנצער צייט פון קאַמפּיין איבערגעשיקט די סומע פון 1,739 דאָלאַר.

לעצטנס, מיט דער גרינדונג פון פאַרבאַנד־ברענטש, וועלכער פאַרמאָגט אַ גאַנץ גרויסע צאָל מיטגלידער, האָבן זיך אונזערע פּערספּעקטיוון ווייט אויסגעברייטערט, און מיר האָפן, אַז אין דער צוקונפט וועלן מיר זיין ביכולת צו דערגרייכן נאָך מער רעזולטאַטן און אימער שטיין צוזאַמען מיט אונזערע אַרבעטער חברים אין ארץ ישראל.

ד ו ד ז י י פ ע ר ט, סעקרעטאַר.

א גרוס פון דער ווייטער וועסט

צו דער געלעגנהייט פון 10־יאָריקן יובילעי שיק איך איבער אַ האַרציקע באַגריסונג אין נאָמען פון אונזער גרופּע חברים אין סאַן־פראַנציסקאָ און אוקלאַנד, קאַליפאָרניע. באַ אונז האָט אין סאַן פראַנציסקאָ עקזיסטירט א פּועלי־ציון גרופּע. אין 1915 איז געגרינדעט געוואָרן דער נאַציאָנאַלער ארבעטער ־ פאַרבאַנד. חברים זיינען געקומען און אָפּגעפאָרן, און צוליב דעם האָט אונזער אַרבעט היפשלאַך געליטן. דאָך, האָבן מיר געזוכט ווי ווייט מעגלאַך מיטהעלפן אין די פאַרשיידענע אַקטיוויטעטן.

דער געווערקשאַפטן קאַמפּיין איז אין די לעצטע 5 יאָר איינגעשלאָסן אין דעם וועלפעיר־פאָנד, וועלכער האָט ביינעשטייערט לערך 750 דאָלאַר יערלאַך. אַפן זעלבן אופן איז אויך איינגעשלאָסן אונזער קאַמפּיין אין אָוקלאַנד מיט אַ קלענערער סומע. מיר האָפן, אַז אויך אַף ווייטער וועלן מיר אָנהאַלטן דעם עמוד־האש פון אונזער באַוועגונג אין סאַן פראַנציסקאָ.

ב אַ ר נ ע ט ג ר י נ ב ע ר ג, סעקרעטאַר.

א באגריסונג פון בר. 280 א. נ. א. פ.

בעלמער בר. 280, אידיש נאַצ. אַרבעטער פאַרבאַנד שיקט זיין באַגריסונג צום 10־יאָריקן יובילעי פון געווערקשאַפטן קאַמפּיין דורכן ארץ ישראל סואוועניר־בוך.

אונזער ברענטש איז אַ יונגער. אונזער 4־יאָריקע עקזיסטענץ מיינט אויך 4־יאָריקע טעטיקייט אַפן געביט פון געווערקשאַפטן קאַמפּיין, לויט פאָלגענדן אופן: 1930, באַ דער גרינדונג־פאַרזאַמלונג, ווערט צווישן אַ פּאָר חברים געשאַפן די סומע פון כרוב 25 דאָלאַר. אין 1931 שאַפן מיר די סומע פון 75 דאָלאַר. אין 1932 ווערן די מערסטע פון אונזערע חברים אַריינגעכאַפּט אין דער נעץ פון אומגעהויער שטאַרקן קריזיס, — אַסיגנירן מיר די סומע פון 50 דאָלאַר. אין 1933 אַסיגנירן מיר ווידער 50 דאָלאַר, און דריקן אויס אַף אַזאַ אופן די ליבשאַפט, וואָס מיר אַלע פילן צו דער אינסטיטוציע. וואָכ

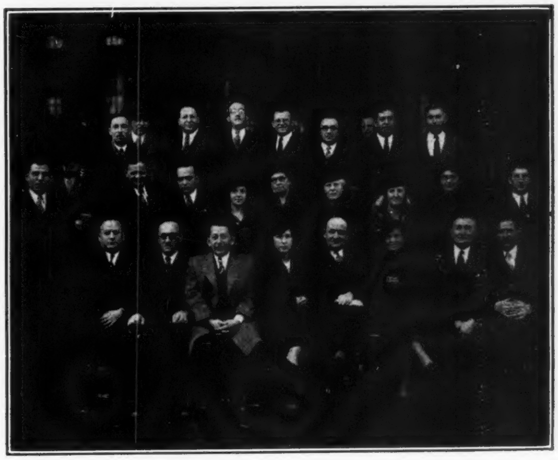

ערשטע רייע (פון רעכטס צו לינקס): מאקס בערמאן, י. בו לער. חברה רעזניק, אלטר בוימאן, חברה א. וויינשטיין, הערי פּרוכט, א. מאקלער, הענרי בוירט.
צווייטע רייע: ד. דזשועט, חברות זאסלאוו, וויינער, בעק, שע רמאן. וויין, ד. ניומאן, שלמה ליטמאן, י. קאָהען.
דריטע רייע: הערי וואקסמאן, ד. בעלייעוו, הענרי האלפּערן.

טשערמאַן פון ערשטן קאַמפּיין איז געווען איינער פון די עלטסטע אידישע כאַציאַליסטן, פּיטער מאַרקוס; חבר הענרי בוירט, סעקרעטאַר (וועלכער האַלט אָן דעם אַמט פאַר די גאנצע צען יאָר); אַלטער בוי־מאַן, ווייס־טשערמאַן, און מ. ביבער, טרעזשורער.

דער קאַמפּיין איז דערעפנט געוואָרן מיט אַ פייערונג פון אַ דריטן סדר, לכבוד די ניזע באַפרייער, די אידישע אַרבעטער אין ארץ ישראל, וועלכער איז געוואָרן א יערלאכער צוזאמענקונפט פון אלע סאָציאליס־טיש־ציוניסטישע עלעמענטן און זייערע פריינט באַ אונז אין שטאָט. די געסט צום ערשטן קאַמפּיין זיינען געווען חבר דוד פּינסקי און מאַקס פיין ע"ה.

דעם יאָר 1925 האָבן מיר געשאַפן די סומע פון 900 דאָלאַר; אין 1926 — 1200 דאָלאר; אין 1927 — 1156 דאָלאר; אין 1928 — 2453 דאָלאַר מיט 80 סענט; אין 1929 — 1730 דאָלאַר; אין 1930 — 2346 דאָלאַר מיט 82 סענט; אין 1931 — 1903 דאָלאַר מיט 69 סענט; אין 1932 — 1237 דאָלאַר מיט 43 סענט; אין 1933 — 928 דאָלאַר מיט 7 סענט.

צוזאַמען האָבן מיר געשאַפן דורך די צען יאָר די סומע פון 15,233 דאָלאַר מיט 26 סענט.

אַלס געסט־רעדנער פאַר דער גאַנצער ציים האָבן מיר געהאַט די חברים רובאַשאָוו, רמז, מערעמינסקי, בלאָך, דר. יורים, גאָלדע מאַיער־סאָן, דר. יהודה קויפמאַן, דוד פּינסקי, באַטוויניק, שלאָסבערג, שיפּ־ליאַקאָוו, צוקערמאַן, העמלין, און מאַקס פיין ע"ה, וועלכע האָבן אַלע געהאָלפן צו דערגרייכן און צו האָבן דעם דערפאָלג, וועלכן מיר האָבן געמאַכט.

פאַר די לעצטע זעקס יאָר גיבן מיר אַרויס אַ „פּסח־בלאַט", וועל־כער ברענגט אַריין יערלאַך אַ פאָר הונדערט דאָלאַר, און צו דער זעלבער ציים באַקענט ער דעם אידישן פּראָגרעסיוון עולם מיט דער אַרבעט, וואָס די הסתדרות טוט אין ארץ ישראל.

די קאַמפּיין־באַאמטע דורך דער ציים זיינען געווען: אַלס טשער־ליים — פּיטער מאַרקוס ע"ה, הערי סמיט, מאָריס בערען, אַלטער בוי־מאַן, און מאָריס ביבער. טרעזשורערס — י. לוטש, מ. ביבער, און מאַקס בערמאַן. דער סעקרעטאַר פאַר די אַלע צען יאָר, דער וועלכער האָט בייגעטראָגן די גרעסטע אַרבעט, איז חבר הענרי בוירט. די לעצטע עטלאַכע יאָר איז פּריינט הערי פינבערג דער געהילף־סעקרעטאַר. די ווינציקע אַרבעטער פאַר דער ציים זיינען: א. מייקליר, ליטמאַן, קאָר־מאַן. ד. בעלישאָוו, בולער, ראָבערטס.

יעדן ערשטן מאַי פירן מיר אויך דורך אַ בלומען־טאָג, וועלכער ברענגט אַריין אַ פאָר הונדערט דאָלאַר. די לעצטע עטלאַכע יאָר איז חבר ארטור וויינשטיין דער טשערמאַן פון בלומען־טאָג.

דער קורצער באַריכט קען ניט פאַרענדיקט ווערן ניט דערמאָנענדיק די וואונדערבאַרע אַרבעט פון חבר אב. העמלין, דער דירעקטאָר פאַר ניו־ענגלאַנד. עס איז אויך ווערט צו פאַרצייכענען די אַרבעט אין אונזערע שכנה'שע שטעטלאַך. דאָס ערשטע קומט פּ אָ ט אָ ק ע ט.

אַן ערך 25 הונדערט דאָלאַר איז געשאַפן געוואָרן אין דעם קליי־נעם שטעטל. די אַרבעט איז תמיד דורכגעפירט געוואָרן דורכן אַרבע־טער־רינג ברענטש, וועלכער איז דער איינציקער ראַדיקאַלער עלעמענט, וואָס פאַרשטייט און שאַצט אָפּ די אַרבעט פון אונזערע חברים אין ארץ ישראל. די אַקטיווע טוער זיינען: הערי פּרוכט, י. הערענפּרוכט, י. קאָגען, י. בוירגער און אַנדערע.

נ י ו פּ אָ ר ט. די אַרבעט אין ניופּאָרט איז פאַר עטלאַכע יאָר דורכגעפירט געוואָרן רעגלמעסיק און זיי האָבן געשאַפן יעדעס יאָר א ביסל געלט, מיט חבר מאקס קוזניץ אלס פירער. זיי האָבן געהאַט אַ הפסקה אַף אַ פאָר יאָר, אָבער לעצטן יאָר האָט זיך חבר קוזניץ גענומען נאָכאַמאָל צו דער אַרבעט, און האָט ווידער געשאַפן אַביסל געלט.

ו ו א ו נ ס אַ ק ע ט. דאָ האָבן מיר געהאַט אין ב. סאלאָמאָן און הערשל בוט אמת'ע פריינט פארן געווערקשאַפטן קאַמפּיין, און זיי האָבן געשאַפן עטלאַכע הונדערט דאָלאַר. די לעצטע צוויי יאָר האָבן זיי געמאַכט אַ הפסקה, אָבער זיי זיינען פאַרבליבן די פריינט, און וועלן זיכער טאָן די אַרבעט, ווען דער רוף וועט היינטיקס יאָר גע־געבן ווערן.

אַ ל ט ע ר ב ו י מ א ן.

---

10 יאָר קאַמפּיין פון מערב קענעדע

פון ב. צוקערמאַן (סאַסקאַטון)

יעדע פאָלקס־באַוועגונג מוז דורכמאַכן חבלי־לידה, ווייל קיין בלו־מען זיינען נישט אויסגעשפּרייט אַף די גלות־וועגן, וואָס פירן צו אונ־זער ציל. עס האָט זיך געפאָדערט גרויס עקשנות און מסירות נפש אַריינצודרינגען אין די פאָלקס־מאַסן און איבערצייגן זיי, דאָס אונזער ווערק אין ארץ ישראל מוז באַקומען די ספּעציעלע אויפמערקזאַמקייט, וואָס זי פאַרדינט.

די אַרבעט באַ אונז דאַרף געפירט ווערן אַף זייער אַ גרויסן שטח, פון ווינניפּעג ביז וואַנקואווער, אַ שטרעקע פון 2½ טויזנט מייל, וואו די אידישע ישובים זיינען נישט קיין גרויסע, אַן ערך 2½ טויזנט משפחות, ווינניפּעג נישט אַריינגערעכנט. און ווען מיר מאַכן איצט אַ חשבון הנפש, צי האָט זיך געלוינט אַזויפיל קרבנות פון איינצלנע טוער, קאָנען מיר געבן אַ פּאָזיטיוון ענטפער: יאָ, עס האָט זיך גע־לוינט. ארץ ישראל איז גאַנץ טיף אריינגעדרונגען אין אונזער באַ־וואוסטזיין. די „הסתדרות" איז געוואָרן דער צענטער פון אויפמערק־זאַמקייט באַ אונזערע מערב־קאַנאַדער אידן. אַף אונזערע בויער קוקט מען מיט יראת הכבוד. און ווייל מיר געפינען זיך אין מערב־קאַנאַדע, וואו די שפּורן פון די פּיאָנערן זיינען נאָך נישט פאַרשוואונדן, דאריבער ווייסן מיר ווי אָפּצושאַצן אונזערע חלוצים אין ארץ ישראל.

נאָך אַ סיבה פאַר די טיפע וואָרצלען, וואָס אונזער פּראָפּאַגאַנדע האָט איבערגעלאָזט אין מערב־קאַנאַדע איז, ווייל אונזערע אידן פון די ברייטע פּרעירים זיינען נישט אַזוי פאַרהאָרעוועט. זיי האָבן גענוג ציים זיך פאַרטראַכטן אין אידישע באַוועגונגען, און מערסטנטייל זיינען זיי אַליין געווען אמת'ע האָרעפּאַשניקעס. דערפאַר פאַרשטייען זיי טאַקע וואָס עס מיינט בויען אַ לאַנד מיט אייגענע הענט. דעריבער איז טאַקע אַזוי יום־טוב'דיק ווען עס קומען צו אונז די הסתדרות־שליחים און ברענגען אונז אַ גרוס פון שאַפן און בויען. עס איז געוואָרן אַ טראַ־דיציע אין אונזערע קאַמפּיינס, אַז מען קומט צו די באַנקעטן מיט שמחה, צו שטאַרקן די האַנט וואָס בויט אַ אידיש לאַנד.

פרויען־דיוויזשאן

אין אונזער לעצטן קאמפיין האבן מיר געהאט א פרויען דיוויזשאן, וועלכע האט פיל מיטגעהאלפן אין דער ארבעט, און האט געשאפן פיר הונדערט דאלאר. אין דעם איצטיקן קאמפיין איז אונז געלונגען צו ארגאניזירן א גרעסערע צאל פרויען. די דיוויזשאן ארבעט זייער ענערגיש און באגייסטערט, און העלפט זייער פיל צו שאפן שטימונג און פראקטישע רעזולטאטן אין דער ארבעט פון קאמפיין. זייער ערשטע אקציע איז געווען א זאמלונג אין די סטארס, וועלכע האט אריינגעבראכט הונדערט דאלאר. מיטוואך, דעם 25טן אקטאבער, איז פון זיי דורכגעפירט געווארן א פעסטיוואל דענס, אין דארטשעסטער מענאר. זיי גרייטן אויך צו א רייע אונטערנעמונגען אין פריוואטע היימען, און וועלן פארענדיקן זייער קאמפיין אקטיוויטעט מיט א מיניאטור באזאר. די באאמטע פון דער דיוויזשאן זיינען: אדעט ענטין, טשערליידי; איוו סטערמאן און פאלי שאפירא, וויים־טשערליידים; סילי סטערמאן, טרעזשורער; סאניע ציפערשטיין, סעקרעטארין; און דזשעני העמלין, טשערליידי פאר סטאר־זאמלונגען. אין דער קאמיטע זיינען אקטיוו: סעער בלאסבערג, ליליען קאהען, פעני מאלדאוו, פעני ווייגער, בעסי אלבערט, סערע בלום, קלארא ענטין, פעני פרידמאן, יהודית גלאדסטאן, פעני גראסמאן, ראוז גראסמאן, פעני האלפערן, סערע לעפקאוויטש, איידא לעווין, איווא מאגנעט, פערל ראשיש, רבקה סיגעל, איווא סטאר, בערטא ווייגבערג, און סערע וועהיט.

די קאמפיינס אין די שטעטלאך ארום באסטאן

די שטעטלאך ארום באסטאן האבן אין אלע קאמפיינס צוגעטראגן א גאנץ גרויסע סומע. די באריכטן ביז איצט זיינען זייער דער־מוטיקנדיקע, און עס איז צו דערווארטן, אז די חברים און פריינט אין יעדער שטעטל וועלן מאכן די געהעריקע אנשטרענגונג צו שאפן וואס מער געלט אין דעם היי־יאריקן קאמפיין.

מאלדען: אונזער קאמיטע אין מאלדען פארענדיקט שוין איצט דעם קאמפיין. אויסער דער הויז־צו־הויז זאמלונג און דעם באזוך פון יחידים, האבן זיי אויך דורכגעפירט א גרויסן קאנצערט נאר דעם קאמפיין. די באאמטע פון דער קאמיטע זיינען: הערי קאטין, טשערמאן; א. לייבעס און ט. קליינמאן, וויים־טשערלייט; ה. סיל־ווערמאן, טרעזשורער; טשארלס פרידמאן, אסאשיאייט טרעזשורער; מאשא אפעל, רעק. סעקרעטאר; און ליבי לעווין, פינאנס סעקרעטאר.

טשעלסי: די הויפט־טוער אין טשעלסי זיינען מאקס לעווין און א. בארמאק. די חברים פון פארבאנד און פיאנערן פרויען ארגאניזאציע האבן נאך ביז איצט גאר ווייניק געטאן פאר דעם קאמ־פיין, און דאס איז זייער פארדריסלאך, ווייל אזא גרויסע אידישע שטאט ווי טשעלסי האט געקאנט געבן א גאר גרויסע סומע ווען מיר וואלטן דארט געהאט גענוג טוער. אבער ניט קוקנדיק אף דעם, ווערט די ארבעט אנגעפירט. זונטיק, דעם 5טן נאוועמבער, איז געווען א צווייטע הויז־צו־הויז זאמלונג, און עס זיינען אויך באזוכט געווארן א צאל איינצעלנע. די ארבעט ווערט פארגעזעצט ווערן ביז דער קאמפיין; ווערט פארענדיקט ווערן אין באסטאן.

לין: די חברים פון פארבאנד ברענטש אין לין איז געלונגען צוציען צו דער ארבעט א צאל פריינט, וועלכע האבן דערמעגלאכט אז דער קאמפיין אין לין היי־יאר זאל זיין דער דערפאלגרייכסטער. זיי האבן דורכגעפירט א הויז־צו־הויז זאמלונג און באזוכט א גרויסע צאל יחידים. איבעראל זיינען זיי אויפגענומען געווארן זייער פריינט־לאך. די באאמטע פון קאמפיין זיינען: ד. פיוועזינסקי, טשערמאן; דר. מ. אנשין, טרעזשורער, און פרענק פערל, סעקרעטאר.

פיראדי: די ארבעט ווערט געפירט פון דעם ארבעטער רינג ברענטש 940. מיט דער אקטיווער פירערשאפט פון חבר ראזענפעלד. זיכער וועט דער ברענטש און אונזערע פריינט מאכן די געהעריקע אנ־שטרענגונג צו טאן אלץ מעגליכעס פאר דעם קאמפיין היי־יאר.

הייווערהיל: אין הייווערהיל ווערט די ארבעט אנ־געפירט דורך דער ליג פאר דאס ארבעטנדע ארץ ישראל. און ווי עס אינפארמירט אונז חבר לעוו, דער סעקרעטאר פון דער ליג, מאכן זיי פארבארייטונגען צו אנפירן א גאר גוטן קאמפיין.

לאורענס: דער ארבעטער רינג ברענטש פון לאורענס האט דערוויילט א קאמיטע פון זיבן טוער צו אנפירן אונזער קאמפיין דארט. מיט דער נויטיקער ארבעט קאן אין לאורענס געשאפן ווערן עטלאכע הונדערט דאלאר. און מיר זיינען זיכער, אז אונזערע חברים און פריינד וועלן דעם קאמפיין דורכפירן מיט דער נויטיקער באַ־גייסטערונג.

לאועל: אונזער פריינט מאקס ווייגבערג, וועלכער איז אונ־זער הויפט־קאמפיינער אין לאועל, גרייט זיך שוין פאר דער ארבעט. ערשט ניט לאנג האט ער אפגעשיקט אין הויפט־אפיס 180 דאלאר, און דעם 6טן נאוועמבער האבן זיי געהאט אן אינטערעסאנטע פארזאמלונג, וואו קאמפיין־פלענער זיינען אויסגעארבעט געווארן.

וואלטהעם: דורך דער הילף פון אונזער חבר און פריינט דייוו ביטשער, איז געשאפן געווארן פארן קאמפיין הונדערט דאלאר.

איך וויל צום שלוס פון מיין באריכט באגריסן אלע אונזערע קאמפיין־טוער פאר דער גרויסער איבערגעבנקייט, וואס זיי ווייזן ארויס אין דער ארבעט. מיט אזוי פיל איבערגעגעבענע טוער מוז אונזער ארבעט געקרוינט ווערן מיט דערפאלג.

באאמטע און מיטגלידער פון דער אדמיניסטראטיווער קאמיטע, באסטאן, מאסס.:

באסטאן, מאסס.:

אסקאר סטערמאן, ניו־ענגלאנד טשערמאן
אהרן ס. מאלדאו, טשערמאן פון קאמפיין אין באסטאן
פרענק גראסמאן, טרעזשורער
סעמועל מאנאסטער, אסאשיאייט טרעזשורער
מאריס טוביאש, טשערמאן פון אדמיניסטראטיווער קאמיטע
יצחק קאגאן, סעקרעטאר
אב. העמלין, דירעקטאר.

וויים־טשערלייט: בעסי אלבערט, סעמועל אלבערט, דר. מ. אנשין, אב. בארמאק, דזשעק בלום, אידעט ענטין, דזש. גלאד־סטאן, מאריס קאמצעף, דזשוליום לעווין, דר. אנא יינטש.

אדמיניסטראטיווע קאמיטע: וויליאם באקסט, אב. קאהען, מאקס גאלדבערג, מאריס גארדאן, דוד גראסמאן, י. קאגאן, מאקס ניגראש, פיליפ פאטאש, וויליאם ראזין, אלעקס שא־פירא, דוד שאפירא, מאקס סטערמאן.

פראווידענס, ר. א.

א קליינער שטאט מיט גרויסע רעזולטאטן.

ווען דער ערשטער רוף איז געגעבן געווארן פון די אידישע גע־ווערקשאפן, צו העלפן די אידישע ארבעטער אין ארץ ישראל, האבן די חברים פון די היגע פועלי־ציון און אידיש־נאציאנאלן ארבעטער פאר־באנד זיך באלד אפגערופן און ארגאנזשירט די ערשטע קאנפערענץ פון די ראדיקאלע און פראגרעסיווע ארגאניזאציעס. אלע 18 ארגאני־זאציעס, וועלכע מען האט געלאדן, האבן געשיקט פארטרעטער. צווישן די דעלעגאטן זיינען געווען די ערשטע אידישע סאציאליסטן, וועלכע האבן געווארט אף דער געלעגנהייט צו טאן זייער חוב פאר די אידישע ארבעטער, וועלכע בויען אן אמת־סאציאליסטיש לעבן. זייער קומען איז געווען ניט נאר יוצא צו זיין, נאר זיי האבן זיך אריינגעווארפן אין דער ארבעט און האבן געהאלפן מאכן דעם ערשטן קאמפיין פאר א דערפאלג, שאפנדיק די סומע פון 1,377.44 דאלאר.

הויז־צו־הויז זאַמלונג

די זאַמלונג איז דורכגעפירט געוואָרן דעם 8טן אָקטאָבער, מיט יודל לעווין אַלס טשערמאַן פון דער קאָמיטע. עס האָבן זיך באַטייליקט אין דעם דריי הונדערט וואָלונטירס, מערסטנס יוגנטלאַכע, וועלכע האָבן געשאַפן 720 דאָלאַר. פון גרויס באַדייטונג איז די אויפקלערונג־אַרבעט, וואָס ווערט יענעם טאָג אָנגעפירט, און דאָס וואָס אונזער וואָרט ווערט געבראַכט צו טויזנטער אידישע היימען. עס דאַרף דאָ דערמאָנט ווערן די גרויסע איבערגעבנקייט וואָס עס האָבן אין דער זאַמלונג אַרויסגעוויזן די מיטגלידער פון השומר הצעיר, יונגע פועלי ציון, און סטודענטן פון היברו קאָלעדזש. די זאַמלונג וועט נאָך פאַרגעזעצט ווערן אין טשעלסי, עווערעט און קיימברידזש.

יוניאָנס

די אידישע יוניאָנס פון באָסטאָן האָבן אין אַלע אונזערע קאַמפּיינס גענומען אַן אַקטיוון אָנטייל, און פאַר דעם איצטיקן קאַמפּיין איז אָרגאַניזירט געוואָרן אַ גרויסע טרייד־יוניאָן קאָמיטע, מיט דזשעק בלום, מענעדזשער פון דער אַמאַלגעמייטעד, אַלס טשערמאַן. ביז איצט איז שוין געשאַפן געוואָרן 5 הונדערט דאָלאַר. אין אַלע שניידערשעפער אונטערן קאָנטראָל פון דער אַמאַלגעמייטעד ווערן איצט אָנגעפירט שאַפּ־זאַמלונגען, און ניט נאָר אידישע אַרבעטער, נאָר אויך אַרבעטער פון אַנדערע נאַציאָנאַליטעטן רופן זיך זייער וואַרים אָפּ. די אמאלגאמייטעד קאָמיטע האָט אויך דורכגעפירט א גרויסע קאַמפּיין־פאַרזאַמלונג, מיט יוסף שלאָסבערג אַלס רעדנער, און אָנגענומען אַ קוואָטע פון פינף הונדערט דאָלאַר. די גאַנצע אַרבעט ווערט אָנגעפירט פון אַ קאָמיטע מיט פאַרטרעטער פון אַלע לאָקאַלן, מיט ל. לייבאָוויטש אַלס טשערמאַן און ניין בילער אַלס סעקרעטאַר. עס זיינען אויך באַזוכט געוואָרן די דזשאָינט באָארד און לאָקאַלן פון די קלאָוקמאַכער, און זיי האָבן פאַרשפּראָכן צו געבן זייער פולע קאָאָפּעראַציע. זאַמלונגען ווערן אויך אָנגעפירט אין די רעינקאָוט שעפער, אונטער דער אויפזיכט פון לאָקאַל 24. די ניוס קעריערס יוניאָן האָט שוין באַשלאָסן צו געבן איר ביישטייערונג. קירצלאַך וועלן אויך באַזוכט ווערן די אַנדערע אידישע יוניאָנס אין שטאָט.

אידיש־נאַציאָנאַלער אַרבעטער פאַרבאַנד און פועלי ציון

די קאָמיטע צו אָנפירן דעם קאַמפּיין אין די בראַנטשעס פון פאַרבאַנד און פועלי ציון מאַכט די גרעסטע אָנשטרענגונג צו איבערשטייגן זייער אָנגענומענע קוואָטע פון פינף הונדערט דאָלאַר, און די חברים זיינען שטאַרק באַשעפטיקט ניט נאָר מיט דער אַרבעט אין זייערע אייגענע אָרגאַניזאַציעס, נאָר אויך מיט דעם וואָס זיי נעמען זעלבסטפאַרשטענדלאַך א גאָר אַקטיוון אָנטייל אין דער אלגעמיינער אַנפירונג פון קאַמפּיין. די פאָלגענדע באַריכטן האָט דער אָפיס דערהאַלטן ביז איצט: בראַנטש 200 האָט באַשלאָסן צו ביישטייערן 250 דאָלאַר; און ווייסנדיק די איבערגעבנקייט פון די בראַנטש־טוער מיט חבר גלאַדסטאָן אָן דער שפּיץ, וועלן זיי געוויס איבערשטייגן די סומע. בראַנטש 27 האָט פאַרשפּראָכן הונדערט דאָלאַר, און אויך זיי מאַכן אַ פאַרזוך צו שאַפן מער. בראַנטש 2 פועלי ציון האָט פאַרשפּראָכן הונדערט דאָלאַר, און בראַנטש 179 האָט אויך אָנגענומען אַ באַשלוס צו שאַפן אַ באַדייטנדיקע סומע.

אַרבעטער רינג

די בראַנטשעס פון אַרבעטער רינג ווערן איצט באַזוכט, און דער אָפּרוף איז זייער אַ וואַרימער. ביז איצט זיינען באַזוכט געוואָרן די פאָלגנדע בראַנטשעס: 666, 705, 709, 736, 904, 918, 924 און 925, און יעדער בראַנטש האָט באַשלאָסן צו ביישטייערן פאַר דעם קאַמפּיין. די אַרבעט ווערט אָנגעפירט פון אַ גרויסער קאָמיטע, מיט ה. קאַמץ אַלס טשערמאַן און ווּם. באַקסט אַלס סעקרעטאַר, און אין פרלויף פון די קומענדיקע וואָכן וועלן אויך באַזוכט ווערן די אַנדערע אַרבעטער רינג בראַנטשעס אין דעם געגנט.

סאָס עטיס און לאַנדסמאַנשאַפטן

מיטגלידער פון קאַמפּיין־קאָמיטעט האָבן פאַר די לעצטע פאַר וואָכן באַזוכט אַ גרויסע צאָל לאַנדסמאַנשאַפטן און סאָסייעטיס. איבעראַל זיינען אונזערע קאָמיטעס וואַרים אויפגענומען געוואָרן, און יעדע אָרגאַניזאַציע האָט פאַרשפּראָכן צו געבן איר ביישטייערונג.

קאָמיטע פאַר גרעסערע ביישטייערונגען

אַ גרויסע צאָל קאַמפּיין־טוער זיינען אַקטיווער אין דער דאָזיקער קאָמיטע, וועלכע האָט אויך אין די פריערדיקע קאַמפּיינס צוגעטראָגן כמעט האַלב פון דער גאַנצער געשאַפענער סומע. הייאָר ווערט געמאַכט אַן ענערגישער פאַרזוך צו אַקטיוויזירן וואָס מער פריינט און טוער צו קריגן גרעסערע ביישטייערונגען. די באַאמטע פון דער קאָמיטע זיינען: אָסקאר סמערמאן, טשערמאן; און מאָריס גאָרדאָן, וויים־טשערמאַן. דער אָנהויב פון דער אַרבעט איז געמאַכט געוואָרן באַ אַ לאָנטשעאָן, מיט יוסף שלאָסבערג אַלס גאַסט־רעדנער. עס זיינען אויך אָפּגעהאַלטן געוואָרן אייניקע פאַרלאָר־פאַרזאַמלונגען, וואו עס זיינען דיסקוטירט געוואָרן קאַמפּיין־פּלענער, און עס זיינען געהערט געוואָרן באַריכטן פון די טוער. אין צוזאַמענהאַנג מיט דער אַרבעט פון די איינצעלנע טוער זיינען אויך אָרגאַניזירט געוואָרן די פאָלגענדע קאַמפּיין־דיוויזשאָנס:

מאַרקעט דיוויזשאָן: אַ דאַנק דער איניציאַטיווע פון חבר חיים קאָהען, זיינען אין דער דיוויזיע אקטיוויזירט געוואָרן אַ גרויסע צאָל טוער וועמען עס קומט אויס צום ערשטן מאָל צו אַרבעטן אין אונזער קאַמפּיין; און ביז איצט זיינען זיי שוין געווען דערפאָלגרייך אין שאַפן א גאַנץ גרויסע סומע געלט. די באַאַמטע זיינען: אַלעק לאָדזשען, טשערמאַן; היימאַן קאָהען, וויים־טשערמאַן; מ. האַרק, סעקרעטאַר, און מאָריס אַלפּערט, טרעזשורער. די אַקטיווע מיטגלידער פון דער קאָמיטע זיינען: קאַרל בלאַסבערג, מאַקס ווהייט, א. לייבעס, דזש. סלאָבאָדקין, עדי רוד, הערי פּייערסטאָן, אייב לאָדזשען, מאָריס רוטפעלד, נייטען קעדיש, א. געלער, מ. ליכטער, ס. הורוויטש, א. עדוואַרדס. אַרטור הורוויטש איז טשערמאַן פון די ריטעיל סטאָרס.

רעינקאָוט דיוויזשאָן: די טוער פון דער רעינקאָוט דיוויזשאָן האָבן אויך אין די פריערדיקע קאַמפּיינס גענומען אַן אַקטיוון אָנטייל. דייוויד שאַפּיראָ איז טשערמאַן פון דער קאָמיטע און מאָנאַסאָן, טרעזשורער.

קלאָדינג דיוויזשאָן: ווי אין די פריערדיקע קאַמפּיינס אַזוי אויך הייאַר, ווערט אָנגעפירט די אַרבעט פון דער דאָזיקער דיוויזשאָן דורך אַלעק שאַפּיראָ, מאָריס גאָרדאָן און מאָריס שאַפּיראָ. זיי דערוואַרטן צו שאַפן אַ גרעסערע סומע אין דעם איצטיקן קאַמפּיין. אויסער די אויבנדערמאָנטע טריידס, ווערט אָנגעפירט אַן אַקטיוויטעט אין דער שוך־אינדוסטריע, לאָונדרי, א. אַז. וו.

לערער און קינדער פון די שולן: די אגודת המורים פון באָסטאָן האָט באַ איר לעצטער פאַרזאַמלונג אָנגענומען אַן איינשטימיקן באַשלוס צו באַטייליקן זיך אין קאַמפּיין, און אַ באַזונדער קאָמיטע פון די לערער ל. האָכבערג, מ. הילסאָן און א. ראַשיש, זיינען דערוויילט געוואָרן צו פּראָקלאַמירן אַ הסתדרות־וואָך אין אַלע העברייאישע שולן, וואו די קינדער זאָלן אויפגעקלערט ווערן וועגן דער אַרבעט אין ארץ ישראל, און יעדער קינד זאָל געבן זיין ביישטייערונג פאַר אונזער קאַמפּיין. עס איז קלאָר, אַז אויסער די געלט וואָס וועט פון דעם אַריינקומען, איז די אויפקלערונגס־אַרבעט צווישן די קינדער פון גרויס וויכטיקייט פאַר אונז.

10 יאָר טעטיקייט איבערן לאַנד פאַר דאָס ארבעטענדע א״י

אונזער קאמפּיין אין באָסטאָן

פון אב. העמלין

דורך די פאַרגאַנגענע צען יאָר האָט באָסטאָן באַוויזן צו גיין אין די פאָדערשטע רייען פון אונזער אַרבעט און צו דינען אלס גלענצנדער ביישפּיל פאַרן גאַנצן לאַנד, און דער ערפאָלג פון אונזערע קאַמפּיינס דאַרף ניט גערעכנט ווערן בלויז אין די גרויסע סומען געלט וואָס זיינען פון אונזער געשאַפן געוואָרן, נאָר הויפּטזאַכלאַך אין דעם, וואָס עס איז אונז געלונגען צו אַרומרינגלען אַרום קאַמפּיין די וויכטיקסטע געזעלשאַפטלאַכע טוער פון שטאָט און אויך אַלע אָרגאַניזאַציעס.

אין דעם ערשטן קאַמפּיין האָבן מיר געשאַפן 3,800 דאָלאַר, און פון יאָר צו יאָר זיינען געשאַפן געוואָרן גרעסערע סומען, און דורך די פאַרגאַנגענע ניין קאַמפּיינס איז פון באָסטאָן אָפּגעשיקט געוואָרן אין הויפּט־אָפּיס 67,500 דאָלאַר. איצט, ווען איבערן לאַנד ווערן געמאַכט פאָרבאַרייטונגען פאַר דעם צענטן קאַמפּיין, איז שוין באַ אונז די אַרבעט כמעט ווי געענדיקט, און די באָסטאָנער דעלעגאַציע וועט שוין האָבן דעם כבוד צו קאָנען איבערגעבן צו דער קאָנווענשאָן גאָר אַ גרויסן טשעק, ווייל דער היי־יאָריקער קאַמפּיין איז דער דערפאָלג־רייכסטער, און די באָסטאָנער טוער האָבן די אַרבעט אָנגעפירט מיט גרויס באַגייסטערונג און איבערגעבנהייט.

איך רעכן, אַז עס איז וויכטיק צו איבערגעבן אין קורצן ווי אַזוי דער היינטיקס יאָריקער קאמפּיין אין באָסטאָן ווערט געפירט: באַ אונ־זער קאָנפערענץ זיינען געווען פארטראָטן 56 אָרגאניזאציעס, און די עקזעקוטיווע פון 120 פערזאָן האָט פון זיך אויסגעטיילט פאָלגנדע קאָמיטעס צו אָנפירן די אַרבעט:

בעאַמטע און מיטגלידער פון דער אדמיניסטראַטיווער קאָמיטע פון באָסטאָן

רעכטס צו לינקס זיצנדיק: בעסי אלבערט, מאָריס טוביאש, מישערמאן אדמ. קאָמ.; אב. העמלין, ד״ר.; אהרן ס. מאלדאָוו. קאמפּיין טשערמאן; פריינק גראָסמאן, טרעזשורער; סעם מאָנאסטיר, אסס'ט טרעזשורער; יצחק קאגאן, 'סעק.; מאָריס קאמצער. צווייטע רייע: אב. בארמאק, ווּם. ראזין, פיליפּ פּאָטאש, דזשעק בלום, דייוו גראָסמאן, דייוו שאפּיראָ, אידיט ענטין. דריטע רייע: אב. לייבעס, דזשוליוס לעווין, סעם אלבערט, אב. קאהען, הערי קאַט , מאקס גאָלדבערג, וויליאם באקסט. עס פעלן אין דער בילד: אָסקאר סטערמאן, נ. ע. טשערמאָן; דר. מ. אנשין, דזש. גלאָדסטאָן. דר. אנא מינטין, אלעקס שאפּיראָ, מאקס ניגראש, מאָריס גאָרדאָן, י. קאגנא, מאקס סטערמאָן.

ס'האט זיך געלוינט!

ס'איז שווער אפּצושאצן אונזער ארבעט פון די לעצטע יארן, ווי א פרעמדער וואלט עס געקאנט טאן.

זיינען מיר דאך אינם קאך פון דער ארבעט, זיינען מיר דאך די יעניקע, וואס טרייבן זיך און אנדערע יאר־איין, יאר־אויס צו דערגרייכן גרעסערע רעזולטאטן פאר דער ארץ־ישראל'דיקער אר־בעטערשאפט.

קאן דעריבער פון אנדערע אויסגעטייטש ווערן, אז מיר זינגען זיך שבחים, ווייל מיר זיינען אין דעם אריינגעטאן.

ווי איז אבער דער אמת? — אנגעפאנגען דעם פאלעסטינע ארבעטער־פאנד אינ'ם פועלי־ציון וועלט—דורך גראשנס, דורך סענטן, דורך קליינינקע זאמלונגען. אפילו קיין השגה ניט געהאט, אז ס'קאן ווערן גרויסע זאכן דורך די „קליינינקייטן“.

געארבעט פאר די ארבעטער־פאנדן אין א וועלט, וואס איז געווען פרעמד — און געגנעריש. א סך פון די איצטיקע פריינט זיינען דאן געשטאנען אין געגנערישע לאגערן.

דער דראנג, די נויט, די עקשנות — אז מיר מוזן אליין שאפן, אליין בויען, אליין איינהיטן אונזערע פאזיציעס, האט אונז געטריבן צו פארשפרייטן און פארנעמען גרעסערע פאזיציעס סיי דא און סיי אין ארץ־ישראל.

און ס'דוכט זיך, אז ס'איז קיינמאל קיין „קליינינקע“ זאמלונגען ניט געווען, קיין גרויסע אונטערנעמונגען ניט גע־חלומט, אז ס'איז געקומען אלץ נאטירלאך — — און איצט זעט עס אויס נאטירלאך, ס'פארשווינדן פון זכרון אפילו די איינ־דרוקן פון אמאל, פון די קאמפן, פון די באקעמפונגען, וועלכע שווערע טעג און נעכט פון אינערלאכע גייסטיקע פייניקונגען מען איז דורכגעגאנגען מיט זיך אליין, מיט איינענע ספקות צי ס'לוינט זיך, צי ס'וועט זיך לוינען די אלע שווערע איבער־מענטשלאכע אנשטרענגונגען...

וויפיל בילדער פון פערזאנען טייערע, ליבע; וויפיל ביל־דער פון ארבעטן, וויפיל פרייד און טרויער מ'איז דורכגעגאנגען — ביז צו דער באשאפונג פון דעם געווערקשאפטן־קאמפיין.

זאלן די אלע, וועלכע האבן נאך דעם כח צו דערמאנען זיך טעג פונם פאלעסטינע ארבעטער־פאנד, די פארשיידענע אקציעס ארום דעם פאנד, זיך באגריסן און הארציק אויסרופן, אז — ס'האט זיך געלוינט!!

ס. באנטשעק.

סאציאליסטישע און ארבעטער איינקייט

באגריסונגס־ווארט פון ברודער אהרן וויינגארטען, דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד מיטגליד פון דער אינטערנעשאנאל קעפּ און מילינערי ווארקערס יוניאן.

מיט פרייד האב איך געלייענט, אז מען גייט שוין פייערן דעם 10־יאריקן יובילעאום זינט עס איז ארויסגעלאזן געווארן דער ערשטער הייליקער רוף פון די געווערקשאפטן צו מיטהעלפן די אידישע ארבעטער אין ארץ ישראל. דאכט זיך, אט ערשט איז עס געווען, אבער וואס פאר א מערקווירדיקער פארשריט עס איז געמאכט געווארן פאר דער צייט, סיי דא און סיי אין ארץ ישראל.

ווען דער ערשטער רוף איז ארויסגעלאזט געווארן האבן מיר דאן אונזערע אויערן ניט געגלויבט און זיך אליין געפרעגט, צי עס איז מעגלאך, אז פון דארט, וואו עס האט אמאל געהערשט די שטארקסטע געגנערשאפט, זאל קומען אט דער געטלאכער, הייליקער רוף. איך האב אימער ליב געהאט די געווערקשאפטן אלס די קערפערשאפט פון די אידישע יוניאנס, אבער זי איז בא אונז טויזנט מאל טייערער געווארן זייט זי האט ארויסגע־לאזן יענעם הייליקן רוף צו פארברידערונג מיט אונזער ארבע־טער אוואנגארד אין ארץ ישראל.

אונזער קאפּענמאכער יוניאן, פאר וועלכער איך האב דעם כבוד צו ארבעטן די מערסטע יארן פון לעבן, מיט איר געשעצ־טער פירערשאפט, זיינען בא אונז אין די אויגן געשטיגן טויזנט מאל העכער זייט דעם וואס זיי זיינען געווען די ערשטע זיך אנצושליסן אן דער נאבעלער און הייליקער ארבעט.

איך באגריס אייך אין מיין נאמען און אין נאמען פון קאפּענמאכער יוניאן לאקאל 1 און דריק אויס מיין האפנונג, אז עס וועט נאך אין גיכן קומען די צייט ווען עס וועלן זיך צו־זאמענקומען אלע דערוויל פארשטויסענע און פארלארענע ברי־דער אונזערע פון „בונד“, פון סאציאליסטישן פארבאנד, און פון אלע געגנערישע פארטייען און זיך שטעלן מיט אונז אין איין רייע צו העלפן פארווירקלאכן די אידישע פרייהייט אין דעם לאנד פון דער אידישער צוקונפט, אויף דעם באדן פון אר־בעט און סאציאליזם.

פון דער פיאנערן פרויען ארגאניזאציע

מיט באזונדערע געפילן פון פרייד באגריסן מיר דעם גע־ווערקשאפטן קאמפיין קאמיטעט צו זיין 9 יערלאכן צוזאמענפאר און זיין 10 יאריקן יובל.

צו דער געלעגנהייט וויל די נאציאנאלע עקזעקוטיווע ווידער אמאל פארזיכערן איר הארציקסטע און חברישסטע קאאפּעראציע אין דער ארבעט פאר דער הסתדרות, פון וועלכע זי באטראכט זיך אלס אן איינגער גליד דורך איר פארבינדונג מיט דעם ארבעטער פרויען־ראט פון דער הסתדרות אין ארץ־ישראל.

די רעזאלוציעס לטובת דעם געווערקשאפטן קאמפיין, אנגע־נומען בא אונזערע קאנווענשאנס זיינען אן ערנסטער פאר־שפרעכן פאר פארשטארקטער מיטארבעט סיי אין די קאמפיינס, סיי אין דעם נייעם שריט פון דער גרינדונג פון ליגעס פאר דאס ארבעטנדע ארץ ישראל. די נאציאנאלע עקזעקוטיווע דרקט דערמיט אויס די האפנונג פון אלע פיאנערן קלובן איבערן לאנד פאר א גרויסן נצחון אין אונזער בשותפות'דיקער ארבעט פאר אונזער געמיינשאפטלאכן אידעאל.

מיט הארציקן גרוס,

די נאציאנאלע עקזעקוטיווע פון דער פיאנערן פרויען ארגאניזאציע.

דער געווערקשאפטן קאמפיין אלס נאציאנאל־קולטורעלער פאקטאר

פון פ. קרוזא

בלעטערט מען דורך אין זכרון די קאלירפולע קאפיטלען און פארצווייגטע ארבעטס־פארמען פון אונזער אקציע פאר דאס ארבעטנדע ארץ ישראל אין משך פון די לעצטע 10 שטורמישע יארן, אנטפלעקט זיך פאר אונז א הערלאך בילד פון געוואגטע און קאנסטרוקטיווע מעשים, וועלכע האבן שטענדיק באגלייט די אנפירונג און דורכפירונג פון דער היסטארישער שליחות.

אפן שווערן וועג פון זיין אנטוויקלונג און פון זיין כסדרדיקן שטייגן, האט דער געווערקשאפטן קאמפיין, אויסער דער פאנדן־זאמלונג, טריי געדינט דעם נאך גרעסערן ציל: צו פארשפרייטן אויפקלערונג און שאפן פארשטענדניש פאר דעם אמתן כאראקטער, אינהאלט און באשטרעבונג פון דער אידישער ארבעטער באוועגונג אין ארץ ישראל.

און באדייטנד ווי עס זיינען די דערגרייכונגען פונם געווערקשאפטן קאמפיין אפן פינאנציעלן געביט, איז זיין קולטורעל־דערציערישע לייסטונג פון פיל גרעסערער חשיבות. אט דער פאקט איז באזונדערס קאנטיק ווען מען באטראכט אים באם ליכט פון אונזער אקטיוויטעט און ווירקונג אין די פראווינץ־שטעט.

א גאנץ אייגנארטיקע ראל האט דער געווערקשאפטן קאמפיין געשפילט און א באזונדער לעבנס־נויטיקע פונקציע דערפילט אין דעם סאציאל־קולטורעלן לעבן פונם אידישן ארבעטער און פאלק־מענטש אין אמעריקא.

עס איז נויטיק געווען, קודם כל, אפצושוואכן דעם טראדיציאנעלן פאראורטייל און קאנווענציאנאלע געגנערשאפט, וועלכע האבן, צוליב דעם אמאליקן פארטיי־קאמף, באהערשט טיילן פון דער היגער אידישער ארבעטערשאפט. און אט די מיסיע פון באזייטיקן די נעגאטיוו־פסיכישע מאמענטן איז פון אונזער אויפקלערונגס־ארבעט מיט באדייטנדן דערפאלג דורכגעפירט געווארן.

דער געווערקשאפטן קאמפיין איז אלזא געווען דער פאסיקער אינסטרומענט, דורך וועלכן דער אמעריקאנער אידישער ארבעטער האט אנגעהויבן צו רעווידירן דעם פריער־באגאנגענעם אומרעכט און פארגיטיקן פאר זיין אומבארעכטיקער אינדיפערענץ און געגנערשאפט.

און מיר שיינט, אז עס איז ניט קיין איבערטרייבונג צו באהויפטן, אז דורכן געווערקשאפטן קאמפיין האבן פילע געוועזענע ראדיקאלן און סאציאליסטן אפגעפרישט און צוריקגעוואונען זייערע געדאנקען און געפילן, וועלכע זיינען דורך דעם פערזענלאכן, סאציאלן מצב, אדער דורך דער אומגינסטיקער סאציאלער אומגעבונג פארכאפט און אפט באהערשט געווארן פון קאנסערוואטיווע שטימונגען.

אף מיינע נסיעות איבער די פארווארפענע און איזאלירטע פונקטן פון לאנד, וואו עס איז ניטא קיין אידיש־פראגרעסיוו לעבן און קיין סימן פון אלגעמיין־ראדיקאלער באוועגונג, איז מיר אויסגעקומען צו באגעגענען זיך מיט אמאליקע ראדיקאלן און סאציאליסטן, אפלעבנדיק זייערע יארן אין דער נשמה־דריקנדער אטמאספערע פון זייער קראם אדער שאפ אין עלנר און איינזאמקייט — אייניקע שוין רעזיגנירט, אנדערע מיט נאך א שוואכער ביינקשאפט און בלאסער האפנונג אין הארצן — וועלכע ווערן גייסטיק אפגעפרישט און כאטש פאר א ווייל אויפגעלעבט דורך זייער מיטהילף און באריירונג מיט אונזער ארבעט. דער אמת׳ער „איך" דערשיינט פאר א ווײלע, די פראזא־שטויב ווערט דורך די זאפטע סענטימענטן כאטש פאר א שטיקל צייט פון הארצן אפגעוואשן, אף אייניקע איז אפילו קענטיק דער פראצעס פון גייסטיקער טראנספארמירונג, ווייל זיין געדאנק און געפיל באהעפט זיך ווידער מיט א באלעבנדער און שאפנדער קערפערשאפט, מיט דעם אוניווערסאלן אידעאל פון באנייאונג און באפרייאונג און מיט די רעוואלוציאנערע כחות פון אידישן פאלק.

און זאל דערלויבט זיין די אומבאשיידענע באהויפטונג, אז אונזער קאמפיין האט באשאפן דעם ווירקזאמסטן פראפאגאנדא־אינסטרומענט. די אפטע באזוכן פון די ארץ ישראל ארבעטער דעלעגאציעס און פארשטייער פון נאציאנאלן ארבעטער קאמיטעט, וועלכע דעקן כמעט דאס גאנצע לאנד, אומאפהייניג פון די פינאנציעלע דערווארטונגען, האבן פיל בייגעטראגן צו דער קולטורעלער דערוואכונג און דערהויבונג פון די אידישע פאלקסמאסן. אין פילע שטעט האט אונזער אקציע באווירקט און סטימולירט אנדערע קרייזן צו אונטערנעמונגען לטובת דעם ארץ ישראל אויפבוי און אנדערע הילף־טעטיקייטן.

און אלס רעזולטאט פון אונזער אקטיוויטעט און פאליסי, וועלכע האט פון די מיטהעלפער און שטיצער פריער ניט געפאדערט קיין הסכמה פאר די נאציאנאל־פאליטישע אספיראציעס פון דער ארץ ישראל ארבעטערשאפט און געזוכט נאר פארשטענדניש און מאראלישע שטיצע פאר די רעאלע ווירטשאפטס־פראבלעמען פון איינוואנדערונג און קאלאניזאציע, איז שוין א באדייטנדער טייל פון דער גרויסער מחנה סימפאטיקער ראוי און מסוגל פערמאנענט צו אפיליאירן זיך מיט אונזער אויפבוי־ווערק.

געטריבן פון דער בלוטיקער טראגיק פון דער אידישער ווירקלאכקייט; דערמוטיקט פון דער שוין איצטיקער, קאפאציטעט פון ארץ ישראל צו לינדערן טיילווייז דעם דורשט און געראנגל פון אונזער יוגנט פאר א ניי, פראדוקטיוו לעבן! געשטארקט פון דער איבערצייגונג אין דער גערעכטיקייט פון אונזער קאמף; אנגעפילט מיט האפנונג וועגן אונזערע גרעסערע צוקונפטס־מעגלאכקייטן, וועלכע ווערט באקרעפטיקט דורך דעם דראמאטישן און מסירות נפש׳דיקן קאמף פון אונזער חלוצים־אוואנגארד. — לעבן אויף אין פילע ווינקלען די ביז איצט דרימלענדע און אטראפירטע עלעמענטן, וועלכע זיינען גרייט צו נעמען אף זיך דעם שווערן יאך אבער אנגענעמען חוב פון זיין אקטיווע שותפים אין דאס אויפשטעלן פון דעם נאציאנאל־סאציאלן בנין.

דער געשאפענער ליגע פארן ארבעטנדן ארץ ישראל דארף דעריבער געלינגען צו ווערבירן א גרויסע מיטגלידערשאפט און זאמלען נייע כחות. עס קאן, עס מוז און האפנטלאך וועט דער ליגע געלינגען צו ווערן דער פרישער רעזערוואר פאר אונזער מאנומענטאלן באפרייאונגס־ווערק.

דריי יובילעאומס — אַ סך־הכל פון הונדערט יאָר!

פון מאיר קאַסטאָף

יובילעאומס בכלל זיינען ווי מייל־שטיינער אף א לאנגן וועג. קומט מען צו א יובילעאום, שטעלט מען זיך אָפּ פאר א ווייל, מען גיט א קלער וועגן דאָס פארגאנגענע, מען מאַכט א שטיקל חשבון און מען גיט אויך אמאָל א טראַכט וועגן דער צוקונפט — און דאן גייט מען ווייטער אינם אָנגעצייכענטן, אָדער אין פאָראויס־באשטימטן וועג.

וויל איך זיך איצט באנוצן מיט דער געלעגנהייט פונם צען־יאָריקן יובילעאום פונם געווערקשאַפטן־קאמפיין צו זאָגן אויך א פּאָר ווערטער וועגן נאָך אנדערע צוויי יובילעאומס, וועלכע ווערן אין דער זעלבער צייט געפייערט. די אלע דריי יובילעאומס האָבן איינע צו די אנדערע אזא נאָענטע שייכות, אז איך געפין אפילו פאר נויטיק אָנצורופן דעם ארטיקל מיט דעם נאָמען „דריי יובילעאומס — א סך־הכל פון הונדערט יאָר."

איך האָב דאָ אין זינען, ערשטנס, דעם 45־יאָריקן יובילעאום פון די פאראייניקטע אידישע געווערקשאַפטן, וועלכער ווערט אָפיציעל געפייערט איבער־צוויי־וואָכן זונטיק, דעם 17טן דעצעמבער, אין וועבסטער האָל; צווייטנס, דעם 45־יאָריקן יובילעאום פון דער אידישער שריפטזעצער יוניאָן, לאָקאל 83, וועלכער איז אָפיציעל שוין געפייערט געוואָרן דעם 28טן אָקטאָבער; און דריטנס, אָט טאַקע אונזער אייגענעם צען־יאָריקן יובילעאום פונם געווערקשאַפטן־קאמפיין פאר דאָס ארבעטנדע ארץ־ישראל.

און ווייל אונזער קאמפיין איז אָפיציעל און פאקטיש ארויסגעוואקסן פון די פאראייניקטע אידישע געווערקשאַפטן אין ניו־יאָרק, אונטער דער דאמאָלסטדיקער פירערשאַפט פונם אומפארגעסלאַכן פריינט אונזערן און חבר מאקס פיין, ע"ה, און אויך ווייל די פאראייניקטע אידישע געווערקשאַפטן גופא איז מיט 45 יאָר צוריק, אין 1888, געגרינדעט געוואָרן פון דריי יוניאָנס, איינע פון וועלכע איז געווען די אידישע שריפטזעצער יוניאָן, און אזוי ווי מאקס פיין איז דאָך אליין אויך געווען א זעצער און ער איז טאַקע א לאנגע צאָל יאָרן געווען איינער פון דער יוניאָנ׳ס דעלעגאטן צו די פאראייניקטע אידישע געווערקשאַפטן, — דוכט מיר דערפאר, אז, ערשטנס, האָבן אלע דריי יובילעאומס א נאָענטע שייכות איינס צו דאָס אנדערע, און, צווייטענס, אז דער חשבון שטימט: צוויי מאָל צו 45, איז 90, און מיטן 10־יאָריקן יובילעאום, ווערט עס צוזאמען א סך־הכל פון א גאנצן יאָרהונדערט.

און פאר מיר, אלס א מיטגליד פון דער יוניאָן פאר גאנץ לאנגע יאָרן, און וועלכער איז אויך געווען א דעלעגאט פון דער זעלבער יוניאָן צו די פאראייניקטע אידישע געווערקשאַפטן אין דער צייט ווען אונזער קאמפיין איז געגרינדעט געוואָרן, — פאר מיר זאָל ערלויבט זיין צו שרייבן עטוואָס וואָס איך געדיינק פון יענע צייטן, ווען אין די רייען פון דער היגער אָרגאניזירטער ארבעטערשאַפט איז נאָך דאָס וואָרט ארץ־ישראל אָדער פּאלעסטינע „געלעגן אין חרם". איך געדיינק נאָך זייער גוט די טעג, ווען אפילו אין מיין אייגענער יוניאָן בין איך פון געוויסע מיטגלידער באקעמפט געוואָרן פאר פּראָפּאגאנדירן דעם געדאנק פון העלפן אונזערע אידישע ברידער און חברים אין ארץ־ישראל.

און אין די געווערקשאַפטן גופא האָבן מיר דאן, אין די ערשטע יאָרן, אויך געהאט ווייניק פריינט. מאקס פיין איז אָבער געווען ניט נאָר א מוטיקער קעמפער פאר זיינע איבערצייגונגען, נאָר ער האָט אויך געהאט דעם טיפן גלויבן אין דער זאך; אחוץ דעם איז ער געווען א הארציקער מענטש און ער האָט זייער גוט געקענט די פּסיכאָלאָגיע פון די ארבעטער־מאסן. ער פלעגט מיר שטענדיק בא די מיטינגען זאָגן: „זאָרגט זיך ניט, איר וועט זעהן, די מאסן וועלן סיי־ווי, פריער אָדער שפּעטער, קומען צו אונז; זיי מוזן קומען און די וואָס פארשטייען נאָך ניט אונזערע אמת׳ן, אָדער ווילן אונז ניט פארשטיין — דארפן מיר זיך אויך מיט זיי ניט קריגן; קוקט בעסער אף אונזערע פריינט, די ווירקלאַכע פאָרשטייער פון אונזערע גרויסע יוניאָנס, ווי ווילי־ק און גרייט זיי זיינען אונז צו העלפן; לאָמיר בעסער אָנגיין מיט אונזער פראקטישער ארבעט, און דער זיג אונזערער וועט במילא קומען." און ער איז גערעכט געווען!

און איך וועל אויך קיינמאָל ניט פארגעסן א געוויסן פרייטאָג אָוונט אין אָנהויב פון 1924, ווען מאקס פיין איז געקומען צו אונזער שריפטזעצער יוניאָן, און נאָכדעם ווי ער האָט זייער וואַרים גערעדט און אפּעלירט פאר שטיצע, האָט די יוניאָן געגעבן די ערשטע 500 דאָלער אלס אירביישטייערונג פארן יאָר 1924; אויך אין 1925 האָט די יוניאָן געגעבן 500 דאָלער. און דאָס איז געווען די ערשטע איינצאָלונג פאר דער ערשטער לינאָטייפּ־מאשין, וועלכע איז שפּעטער, דורכן געווערקשאַפטן־קאמפּיין אָפּגעשיקט געוואָרן צום ועד־הפּועל פון דער הסתדרות פארן „דבר".

די האנדלונג פון דער שריפטזעצער יוניאָן, וועלכע כאָטש ניט גרויס אין צאָל פון מיטגלידער, איז שפּעטער געוואָרן א ביישפּיל פאר אנדערע, גרעסערע יוניאָנס, און זיי זיינען געקומען איינס נאָך איינס און געהאָלפן אין דער ארבעט, מאָראליש און פינאנציעל, ניט קוקנדיק אפילו אף דער זייער שווערער צייט, וואָס די היגע ארבעטערשאַפט האָט דורכגעמאכט אין די לעצטע יאָרן.

און ריידנדיק וועגן דעם, וויל איך זיך ספּעציעל אָפּשטעלן אף דער גאנץ־באזונדערער אקציע פון א קליינער צאָל שריפטזעצער, וועלכע האָבן געוואָלט העלפן דאָס ארבעטנדע ארץ־ישראל אף אן אמת־קאָנסטרוקטיוון אופן: אריבערצושיקן זעץ־און דרוק־מאשינען פארן „דבר"; עס איז געווען אן אָנגעשטרענגטע און שווערע ארבעט, ניט נאָר דאָס געלט שאַפן, נאָר דערהויפּט — צו געפינען די ריכטיקע מאשינען, צוגעפּאסט צו די דאָרטיקע אומשטענדן, און טאַקע אויך ניט צו דארפן צאָלן צופיל געלט. גענוג צו זאָגן, אז די פּרעס־מאשין, וואָס מיר האָבן לעצטן יאָר געשיקט, איז געווען ווערט אומגעפער פון 8 ביז 10 טויזנט דאָלער, און געקאָסט האָט עס שוין מיטן איבערשיקן, ארום דריי טויזנט דאָלער. די גוואַלדיקע נוצן פון דער מאשין דאָרט איז זיך קוים מעגלאך פאָרצושטעלן פאר איינעם, וואָס איז ניט באקאנט מיטן צייטונגס־וועזן. מיר, די קליינע גרופּע זעצערס, האָבן געטאָן די ארבעט מיט ליבע און איבערגעבנהייט, און מיר האָבן שוין דערפאר אויך אונזער שכר, ווען מיר זעהן, ווי גרעסער און שענער עס זעט אויס דער „דבר"; ווען מיר ווייסן, אז טיילווייז אויך צוליב אונזער מתנה איז מעגלאך געוואָרן, אז די צירקולאציע פונם „דבר" זאָל פארדאָפּלט ווערן כמעט אין איין יאָר (פון 6,000 אף 12,000) און וואָס פאר אויסזיכטן עס זיינען נאָך דאָ אין דער צוקונפט.

יא, אודאי ווייסען מיר, אז מיר זיינען נאָך שולדיק חובות. מיר דארפן נאָך צאָלן נאָוטס פאר דער מאשין, אָבער מיר ווייסן אויך, אז דאָס גרויסע ווערק, דאָס ארבעטנדע ארץ־ישראל, האַלט זיך נאָך אין שאַפן, און אז ערשט איצט דארף אונזער חלוצישע ארבעט דאָ — צו העלפן די חלוצים אין ארץ־ישראל — פילפאַך פארשטאַרקט ווערן, ספּעציעל צוליב דער גרויסער צאָל שונאים, מיט וועלכע זיי זיינען ארומגערינגלט פון אלע זייטן.

מיר וועלן דערפאַר די ארבעט ווייטער טאָן מיט שמחה און עקשנות׳דיגע איבערגעבנהייט, נאָכדעם ווי מיר האָבן זיך אָפּגעשטעלט פאר א ווײַלע, א טראַכט צו טאָן וועגן די פארגאנגענע 10 יאָר, וועגן די יאָרן פון אָפּגעטאָנענער ארבעט.

כנוס הפּועל־דום

פון ה. עהרענרייך

צום צענטן מאָל פאַרזאַמלט זיך דער „פּועל“ פון אמעריקע, דער באַוואוסטזיניקער, ביינקענדער, זוכנדער „פּועל“; דער פּועל, וואָס אַרבעט אין פאַבריק, אין שאָפּ; דער פּועל, וואָס אַרבעט פאַר אַ בעסערע, ליכטיקערע צוקונפט — פאַר דער באַשאַפונג פון אַן אַרבעטנדן, באַפרייטן אידישן פאָלק אין ארץ־ישראל. דאָס איז דאָך ניט קיין קאָנווענשאָן, ווי מען איז געוואוינט צו זען געוויינלאַך אַ קאָנווענשאָן. ס'איז מער אַ צוזאַמענקונפט ווי אַ צוזאַמענפאַר, ס'איז — אַ „כינוס“. און באַ דער געלעגנהייט ווילט זיך מיר דערציילן פון אַ „כינוס הפּועל“, וואָס איך האָב געזען אין חיפה. אַ „כינוס“ פון חיפה'ר דיסטריקט פון דעם „הפּועל“.

„הפּועל“! ס'איז מער ווי אַ ספּאָרט־אָרגאַניזאַציע פון דער אידישער אַרבעטערשאַפט אין ארץ־ישראל. „הפּועל“! יוגנט, שטורמישע, בליענדע אידישע יוגנט. „הפּועל“ — יוגנט־חלומות, יוגנט־פייער! פיזישע קראַפט און שטאָלענער ווילן, פעלזןפעסטע עקשנות אָנגעגליט פון אַ שטאַרקער ליידנשאַפט צו בויען און שאַפן.

אָט דער הפּועל האָט אַ טייל פון זיין יוגנט געשיקט צו אַ „כינוס“, צו אַ צוזאַמענפלי אין חיפה. ס'האָבן זיך צוזאַמענגעקליבן יונגע, פול מיט יוגנטלאַכע פרייד און יוגנט־צויבער, אַ צוויי־דריי טויזנט אידישע אַרבעטער. פאַרפלייצט מיט יוגנט איז דער אַמפיטעאַטער פון דער הסתדרות אין חיפה. די אייניקע טויזנט פּלעצער באַזעצט און נאָך אַ פּאָר טויזנט פילן אָן יעדן אָרט, וואו מען קען נאָר שטיין, אי זיך אנהייגנען. געזאַנג און געלעכטער? ניין, ס'איז עפּעס אַ סימפאָניע פון יוגנט.

איך האָב קיינמאָל ניט בלויז ניט געזען, נאָר איך האָב קיינמאָל זיך ניט פאָרגעשטעלט, אַז אַרבעטער, פּשוט'ע אַרבעטער, ניט קיין פּראָפעסיאָנעלע אַקראָבאַטן, קענען אַזוי קולטיווירן דעם קערפּער, מאַכן אים אַזוי בויגזאַם, אַזוי עלאַסטיש, אַזוי באַהערשן יעדן מוסקול, אַזוי גראַציעז מיט אַן אַקראָבאַטישער פלינקייט אַריבערוואַרפן דעם קערפּער איבער הויכע שטאַנגען און אַרויסווייזן אַזאַ גבורה מיט אַזוי פיל געשיקטקייט, מיט אַזוי פיל ריטם.

איצט דער ים־ספּאָרט! ווי גיט מען דאָס איבער!? ווייט פון ים־ברעג אַפן ים איז געמאַכט אַ באָרד־וואָק, אַ גרויסער טראָטואַר און טויזנטער שטולן זיינען באַזעצט און ס'ציט זיך נאָך אַלץ אַ מאַסע מענטשן; און ווייט פון טראָטואַר זיינען ווי אַ „דלד“ אויסגעשטעלט שיפן — זעקס שיפן, געליען פון אַראַבער, וואָס האָבן זיך אויך געפרייט מיטן יום־טוב, — און די שיפן זיינען אויך באַזעצט, באַשאָטן מיט יונגע, גליענדיונגע בחורים און בחורות. אַ בילד, וואָס דער געניאַלסטער רעזשיסאָר וואָלט בעסער ניט געקענט צוזאַמענשטעלן. פאַרבנרייך ווי אַ רעגנבויגן. אַ צויבער־בילד באַגאָסן מיט אַ פריידיקער ליכטיקייט פון אויבן. אין ים, צווישן טראָטואַר און די שיפן, האָבן מיטגלידער פון „הפּועל“ דורכגעפירט ים־ספּאָרט איבונגען. פאַרשיידן זיינען זיי געוועזן. דערנאָך אַ סאָקער־גיים אין ים „צווישן „הפּועל“ און ענגלישע שפּילער. דריי פערטל שעה אַ סאָקער־שפּיל אין ים! ס'פליט דער באַל און נאָך אים, מיט דער שנעלקייט פון פיש, טראָגן זיך די שפּילער. ווי קען מען אַזוי געשווינד שווימען? אָט פליט דער באַל אין נעץ און ס'ווערט שטיל. מיט פאַרכאַפּטן אָטעם האָבן זיך עפּעס אַ 12 טויזנט אויגן איינגעביסן אין יענער ריכטונג און — אַ געשריי פון באַוואונדערונג, פון פרייד — דער „גאָולקיפּער“ האָט (אין וואַסער!) מיט אַ שפּרונג אין דער הויך געכאַפּט דעם באַל! ס'מאַכט ניט, וואָס דער גאָול־קיפּער איז אַן ענגלענדער, פון דעם ענגלישן טים. ער האָט באַוויזן געשיקטקייט, זעלבסט־קאָנטראָל, און — אַ שטורעם פון אַפּלאָדיסמענטן באַגריסט אים. ס'איז דאָך זייער אָנגענעם, ווי דער גאָול־קיפּער פון „הפּועל“ ווייזט אַזעלכע קונצן.

אידישע קינדער! וואו האָבן זיי זיך עס געלערנט! אויף וועלכע גערטנער זיינען זיי געוואַקסן? איך קום דאָך אויך פון חוץ־לאָרץ. מיר האָבן דאָך ניט אַזעלכע גערטנער — אין ארץ־ישראל זיינען זיי געוואַקסן, דאָרטן האָבן זיי זיך אויסגעלערנט צו פאַרשטיין און צו פילן, אַז דער קערפּער איז פּונקט אַזאַ מתנה פון גאָט ווי די נשמה. ביידע דאַרפן קולטיווירט ווערן, ביידע דאַרפן בליען און וואַקסן.

באַ דעם „כינוס“ האָט עפּעס פּאַסירט זייער וויכטיקס: מען האָט אַ שיפל איבערגעגעבן דעם „הפּועל“ אויפן נאָמען פון חיים אַרלאָזאָראָוו. זיין נאָמען איז פאַרהייליקט. ער ווערט געטראָגן פון דער אַרבעטערשאַפט אין דער אייביקייט. אַ קליינע שיפל. דאָ, באַ אונז, קוקט מען זיך ניט אַרום אויף אַזעלכע שיפלאַך. אָבער דאָרטן... ס'איז ערשט אַ סימבאָל. ס'וועלן קומען גרעסערע... אָט פירט מען אַריין די שיפל און אויף איר, צוזאַמען מיט דעם מאַנשאַפט, שטייט דער „גענעראַל־שטאַב“ פון „הפּועל“. דער אָרקעסטער פון „הפּועל“ שפּילט און הויך און ווייט טראָגן זיך די טענער פון דער פייערלאַכער מוזיק. ס'ווערט שטיל, ס'טרעט אַרויס דוב האָז, און ווייט קלינגט אָפּ זיין: „כינוס הפּועל — דום!“ (אויפמערקזאַם!). טויזנטער יונגע, בויניקע, ווי פּאַלמען־שלאַנקע קערפּערס גיבן זיך אַ צי אין דער הויך און בלייבן שטיין ווי פאַרגליווערט.

נאָך דער צערעמאָניע. ס'איז שוין באַלד אָונט. מען שטעלט זיך אין רייען און פון ים מאַרשירט מען אַרויף צום הדר הכרמל, צו דעם אידישן הדר הכרמל. טויזנטער און טויזנטער גייען. אַרומגענומען מיט אַ קייט פון דער „הפּועל“־וואַך ציט זיך די פּראָצעסיע צו דער הויכקייט פון כרמל. מען איז שוין אויפן באַרג. מיטאַמאָל צינדן זיך טויזנטער, טויזנטער פאַקעלן. גאָט, וואָס פאַר אַ וואונדערבאַר בילד! פון אונטן ציט זיך אַ מאַסע, אַ ריזיקע מאַסע מענטשן, און איבער די קעפּ טויזנטער פאַקעלן — אַ בילד, וואָס קיינער קען זי ניט איבערגעבן. מען מוז זי דורכלעבן. יוגנט, פאַקלען, געזאַנג, מוזיק — אַ סימפאָניע. באַ די זייטן גאַסן, אויף די באַלקאָנען, אויף די דעכער, פענצטער,ביימער — מענטשן! מיט וואָס פאַר אַ שטורעם פון פרייד דער „הפּועל“ ווערט באַגעגנט! אָט אַזוי באַגעגנט אַ פאָלק זיין יוגנט, זיין האָפנונג.

צום אַמפיטעאַטער ציט זיך די פּראָצעסיע. ס'איז, דאַכט זיך, שוין מער קיין פּלאַץ אַרום אַמפיטעאַטער ניטאָ, אָבער לויט דער קורצער, אָפּגעהאַקטער קאָמאַנדע ווערט פּלאַץ פאַר די צוגעקומענע רייען. חבר האָז איז ווייטער אין דער הויך און איבער אַלעמענס קעפּ טראָגט זיך ווידער: „כינוס הפּועל דום!“ שטיל. ער געזעגנט זיך מיט זיי — צוריק צו דער אַרבעט, צו דער שווערער אַרבעט — אויפבויען אַ לאַנד פאַר אַ פאָלק און אַ פאָלק פאַרן לאַנד.

און צו זיך דאַרפן מיר זאָגן: „כינוס הפּועל, דום“. הערט זיך צו, אידישע אַרבעטער! הערט זיך צו! ס'טראָגן זיך צו אונז פאַרצווייפלטע געשרייען פון אונטערגייענדע ברידער און שוועסטער. הילף דאַרפן מיר זיי געבן. און די הילף דאַרף זיין — ארץ־ישראל. דער אַרבעטער אין ארץ־ישראל בויט אַ וואונדערבאַרן בנין, און מיר דאַרפן העלפן. צום 10טן מאָל קומען מיר זיך צוזאַמען אויפן רוף פון דעם פּועל אין ארץ־ישראל, און זיין שטימע קלינגט צו אונז דורך ימים און לענדער; אַ שטימע, וואָס רופט צו אַרבעט, אָבער זי רופט אויך צו אַ נייעם לעבן, צו אַ שענערן, בעסערן, ליכטיקערן לעבן. אַזאַ לעבן בויט די הסתדרות אין ארץ־ישראל. זיי פּלאַסטערן אויס דעם וועג פאַר דעם אידישן און אַלמענטשלאַכן גואל. קומט, לאָמיר זיי העלפן.

כינוס פון אידישע אַרבעטער צום געווערקשאַפטן־קאַמפּיין! איר הערט דעם רוף? קומט, לאָמיר גיין און מיט אונז וועלן גיין אַלע די, וואָס האָבן כח און ווילן צו לעבן און שאַפן.

אמעריקע און ארץ ישראל

פון ד״ר. דוד רעבעלסקי

אמעריקאנער אידן נויטיקן זיך אין ארץ־ישראל און ארץ־ישראל נויטיקט זיך אין אמעריקאנער אידן. און ס׳איז, נאטירלאך, אן אומזיסטע טרחה צו וועלן פעסטשטעלן, ווער אין וועמען נויטיקט זיך מער.

איין זאך איז אבער אין די לעצטע יארן קלאר געווארן, מיט א העלער, באצווינגנדער קלארקייט: פאר אמעריקאנער אידן און פאר ארץ ישראל אידן איז אן ענגע און אינטימע קאאפעראציע א שיקזאלהאפטע לעבנס־פראגע.

דוקא איצט, ווען אלס רעזולטאט פון דרייערנדיקער און יסורים׳דיקער ארבעט, זיצט שוין דאס ערשטע פערטל מיליאן אידן אין ארץ־ישראל און דער פונדאמענט פונם אידישן לעבן דארט שיינט צו זיין באפעסטיקט, — דוקא איצט טויכט אויף אינם אידישן באוואוסטזיין די איבערצייגונג, אז ארץ־ישראל קען זיך ווייטער ניט בויען מיט דער נויטיקער טעמפא אן נאציאנאלע און ארבעטער קאפיטאלן. אן אזעלכע קאפיטאלן וועט ארץ ישראל ניט קענען לינדערן די ביטערע נויט פון די שוואכסטע, ארימסטע און פארפאלגטסטע טיילן פון אידישן פאלק, וואס רייסן זיך מיט אלע כחות צו איר, ווייל זי איז די איינציקע רעטונג פון אונטערגאנג.

פאר דער מאביליזאציע פון אידישע נאציאנאלע קאפיטאלן — ווייניקסטן אין געגנווארטיקן אפשניט פון דער אידישער געשיכטע — זיינען די אמעריקאנער אידן די נאטירלאכסטע אגענץ.

ס׳איז ניטא קיין וועג פאר אמעריקאנער אידן ארויסצודרייען זיך פון דער הארבער היסטארישער פאראנטווארטלאכקייט. די קאפריזנע שיקזאלן פון דער אידישער געשיכטע האבן געוואלט, אז דוקא אין א מורא׳דיקער צייט פון מאיומ׳דיקע פאסירונגען אינם אידישן לעבן, פון טויטלאכע געפארן און אנגסטן, זאל די העגעמאניע איבער אידישן לעבן אנשפארן בא די ענגליש־שפרעכנדע אידן, בא אמעריקאנער, ענגלישע, זיד־אפריקאנישע און קאנאדער אידן. די איבעריקע אידישע וועלט איז ארים, געבראכן, ראנגלט זיך, אין שווערן קאמף פון הונגער און נויט, פאר בלויזער פיזישער עקזיסטענץ. דאס רוסישע און דייטשע אידנטום זיינען ארויסגעשלײדערט געווארן פון די וואגשאלן פון דער אידישער היסטאריע, און אלס אקטיווע פאקטארן אינם אידישן לעבן וועלן זיי פעלן פאר א געוויסער צייט.

צווישן די ענגליש־שפרעכנדע אידן זיינען די אמעריקאנער אידן די דאמינירענדע גרופע. זיי זיינען די גרעסטע אין צאל. אונטער געוויסע אומשטענדן, קען צווישן זיי אנטשטיין א מאסן־באוועגונג פון עכטער אינטענסיוויטעט: דעמאקראטישע טענדענצן ליגן לאטענט אין זייער פסיכישער סטרוקטור. זייער פאליטישער איינפלוס, ריכטיק ארגאניזירט און געפירט דורך די נויטיקע קאנאלן, קען ווערן א מעכטיקער אינסטרומענט אין אונזער קאמף פאר דער גערעכטיקער אויסטייטשונג פון אונזערע אינטערנאציאנאל־אנערקענטע רעכט אין ארץ־ישראל. מיט איין ווארט, אמעריקאנער אידן מוזן שפילן אין די נאענטסטע יארן א באדייטנדע ראלע אינם פראצעס פון אידישער נאציאנאלער אויפריכטונג.

און ווי ארץ־ישראל נויטיקט זיך אין די אמעריקאנער אידן, אזוי נויטיקן זיך די אמעריקאנער אידן אין ארץ־ישראל.

די אידישע וועלט אין אמעריקע האט זיך דערלויבט — אין אירע ברייטע, קאמפאקטע מאסן — אויסצוטאן זיך פונם עול פון אידעאלן פאר גאנצע צוויי דורות. מען האט געהארעוועט, געהאוועט, געקרעמערט און געפעדלט, גע־סוחר׳ט און געלט געמאכט. דערביי האט מען פארגעסן צו דערציען קינדער און מען האט געלאזט די אייגענע נשמה אן גייסטיקער שפייז.

די קאטאסטראפאלע פאלגן פון ארײנלאזן זיך אין א בלויז גשמיות׳דיק לעבן זעט מען אף טריט און שריט. די פארלוסטן זיינען באמת שרעקלאכע. דאס אידישע לעבן אין אמעריקע איז געווארן מגושמ׳דיק, גייסטלאז, געשמאקלאז. די אידישע היים איז פוסט, קאלט, אינהאלטסלאז. פון אמאליקע שיינע אידישע טראדיציעס זיינען געבליבן ארימע, לעבערלאכע רעשטלאך, קאמיש־טראגישע אין זייער אפגעריסנקייט און פארווארלאזטקייט. ארגאניזאציעס, וואס פראפאגאנדירן אידעאלן — און האבן קולטורעלע אויפגאבן — זיינען כמעט אלע אן אויסנאם, אן געהעריקן איינפלוס אף די באמת ברייטע שיכטן פון דעם פיר־מיט־א־האלב מיליאניקן אידישן ישוב אין אמעריקע.

און אפט באקומט זיך דער איינדרוק, אז דאס אידישע לעבן אין אמעריקע קאן מער ניט אריבערטראגן זיין אינהאלטסלאזיקייט און גייסטלאזיקייט. עס לעכצט נאך אן אידעאל, וואס זאל קענען פאראייניקן גרויסע טיילן פון פאלק אין איין קאנצענטרירטער שטרעבונג, וואס זאל צעברעכן די טעמפקייט און אומעט און נאכמאל אריינברענגען פאטאס אין אידישן לעבן, וואס זאל וועקן העראאישע עמאציעס אין די הערצער פון דער אידישער יוגנט, וואס זאל נאכאמאל עפענען די אוצרות פון אידישער גייסטיקייט.

אזא אידעאל איז פאראן בא אידן. ער הייסט ארץ־ישראל. ער הייסט דאס ארבעטנדע ארץ־ישראל.

די ארבעטער־באוועגונג אין ארץ־ישראל אין איר געוואלדיקער פארנומענקייט און באזארגטקייט מיט די אינעווייניקסטע ארץ־ישראל׳דיקע פראבלעמען, האט ניט פארגעסן אין דער גייסטיקער נויט פונם אמעריקאנער אידנטום. שוין צען יאר ווי זי שיקט יאר־איין, יאר־אויס, אירע דעלעגאציעס צו דער אידישער אמעריקע. זי נעמט באם אמעריקאנער אידנטום זייער באשיידענע געלט־סומען און באצאלט מיט א ים פון גייסטיקער ענערגיע. די אומצאליקע טורס, וואס די בעסטע פירער פון דער ארץ־ישראל׳דיקער ארבעטערשאפט האבן געמאכט אין אמעריקע, האבן זיך שטענדיק אויסגעצייכנט מיט עפעס א קידוש־השם עלעמענט. זיי זיינען געפארן אין די פארווארפנסטע ווינקלאך פון דער אידישער אמעריקע און געבראכט אהין די בשורה פון אידישער אויסלייזונג. זיי האבן געהאלטן רעדעס בא גרויסע פארזאמלונגען. זיי האבן אבער אויך געהאט דעם מוט צו גיין פון שטוב צו שטוב און פון קלייט צו קלייט אין די, פון גאט און מענש פארגעסענע, פארווארלאזטע און פאר׳חושכ׳טע ישובים, און אהין ברענגען צו פאר׳חלומ׳טע אידישע נשמות דאס ווארט פון טרייסט און פון לערע.

עס זיינען דא ממשות׳דיקע רעזולטאטן פון דער מסירת־נפש׳דיקער ארבעט. די תורה פון דעם ארבעטנדן ארץ־ישראל האט זיך דערווארבן עטלאכע צענדליק טויזנט וואכזאמע תלמידים.

מיר זיינען, נאטירלאך, ווייט, זייער ווייט פון זיין צופרידן. די געגנזייטיקע נויט פון אמעריקאנער אידן און פון דעם אויפשטייענדיקן צו א נייעם און פרוכטבארן לעבן ארץ־ישראל איז פיל, פיל גרעסער. די מחיצות זיינען נאך ערטערווייז גאנץ הויך. די אויפגאבע אונזערע איז: מיט געמיינזאמע כחות דעם וועג אפראמען, די מחיצות צעברעכן, דעם דורשטיקן צום קוואל פון מים חיים צוצופירן.

מיר גלויבן אין דער קראפט פון א לעבנס־נויט. ווייל זי איז גרויס און ווייל זי איז געגנזייטיק — מוז זי איר וועג געפינען.

חולים געפינען זיך דער צענטראַלער שפּיטאָל אין עמק, סאַנאַטאָריומס אין מוצא און אַפן כרמל, און קליניקס אין יעדן פונקט וואו עס לעבן אידישע ארבעטער. דער גרונט־קאַפּיטאַל פון „קופּת חולים“ איז 60,000 פונט.

10) „מרכז שכונות עובדים“ (דער צענטער פון ארבעטער־קוואַרטאַלן). דער צענטער איז ארויסגעוואַקסן פון די אָנשטרענגונגען פון פארשיידענע ארבעטער־גרופּן אין די שטעט צו גרינדן ארבעטער־קוואַרטאַלן און קאָאָפּעראַטיווע הייזער — אַ דרינגענדע נויטווענדיקייט צוליב די ארויפגעשרויפטע דירה־געלט אין דער לעצטער צייט, און אַ וויכטיקע באַדערפעניש צוליב דעם ווילן פון דעם שטאָטישן ארבעטער זיך צו שאַפן די מעגלאַכקייט זיך אויסצולעבן אין זיין גייסט אויך אין שטאָט. אין די „שכונות עובדים“ געפינען זיך 2650 פאַמיליעס.

עס דאַרפן דערמאָנט ווערן נאָך עטלאַכע קלענערע אינסטיטוציעס, ווי דער אַרבעטסלאָזיקייט־פאָנד און „משען“ — אַן הלואות־פאָנד פאַר קראַנקע און אינוואַלידן.

מיר האָבן צוליב פּלאַץ־מאַנגל ניט מער ווי אויסגערעכנט די נעמען פון די צווייגן פון דער ארבעטער־קאָאָפּעראַציע. דער אויפמערקזאַמער לייענער וועט זיך מוזן אַליין פאָרשטעלן ווי קאָמפּליצירט און פארצווייגט עס זיינען די פּראָבלעמען פון דער דאָזיקער ווירטשאַפטלאַכער ארבעטער־מלוכה און ווי אַגרעסיוו, ציל־באַוואוסט און וואַגנד עס איז די ענערגיע, וועלכע האָט איר געבראַכט אַף דער וועלט.

אויפבוי און פאַרטיידיקונג

ארץ־ישראל מאַכט איצט דורך אַ פּעריאָד פון גרויסן עקאָנאָמישן אויפשוואונג. מיליאָנען פונטן שטראָמען אַריין אין דער אידישער ווירטשאַפט, אין דעם ציטרוס־סעקטאָר פון דער לאַנדווירטשאַפט, אין דער אינדוסטריע און אין בוי־פאַך. (און צום גרויסן באַדויערן אויך אין פארשיידענע ריין־ספּעקולאַטיווע אונטערנעמונגען). דער אידישער קאַפּיטאַליסט און דער מיטלקלאַס־מענטש האָבן ענדלאַך דערזען די עקאָנאָמישע פּערספּעקטיוון פון לאַנד. דאָס איז פון שטאַנדפּונקט פון אויפבוי פון לאַנד און פון דער רעטונג פון גרויסע אידישע מאַסן פון די גיהנומס אין וועלכע זיי לעבן איצט — זייער אַ דערפרייענדע דערשיינונג. אָבער די דאָזיקע אַנטוויקלונגען האָבן אויך זייערע טונקעלע זייטן.

דער אידישער קאַפּיטאַליסט געפינט, קומענדיק קיין ארץ־ישראל, אַ שטאַרקן, גוט־אָרגאַניזירטן ארבעטער־קלאַס, — אַן ארבעטער, וועלכער דערוואַרט באַהאַנדלט צו ווערן, אפילו פון זיין בעל־הבית, אַלס אַ גלייכער צווישן גלייכע; וואָס וויל, אַז זיינע באַציאונגען מיט זיינע ארבעטס־געבער זאָלן רעגולירט ווערן, ניט דורך אַ „גוט־האַרציקן“ פּאַטערנאַליזם, נאָר דורך אָפענע פארהאַנדלונגען און גענויע, פּינקטלאַכע אָפּמאַכן. און פאַר אַ טייל פון די ארבעטס־געבער איז, ווייזט אויס, שווער זיך צוצופּאַסן צו אַזאַ סיטואַציע, צו וועלכער זיי זיינען ניט געוואוינט געווען אין די מער־אָפּגעשטאַנענע מזרח־אייראָפּייאישע לענדער. די דאָזיקע ארבעטס־געבער זיינען גרייט אַף אַלץ, אַבי „ברעכן“ דער הסתדרות. זיי אונטערשטיצן סטרייק־ברעכערישע, פאַשיסטישע ארבעטער־גרופּן, זיי מסר'ן צו דער רעגירונג, זיי פארשפּרייטן אין לאַנד און ספּעציעל אין אויסלאַנד לעגענדעס וועגן די „אוממעגלאַכע“ פאָדערונגען פון דער הסתדרות.

פאַר וואָס קעמפט די הסתדרות? ערשטנס, פאַר אָנערקענונג, און געגן דעם „אָפּען שאָפּ“. צווייטנס, פאַר קאָלעקטיווע אָפּמאַכן. די הסתדרות איז צוליב פארשטענדלאַכע מאָטיוון געגן דער אַזוי־גערופענער „אַבלי־גאַטאָרישער בוררות“ (אַרביטראַציע) אַלס אַ פּערמאַנענטע אינסטיטוציע. זי איז אָבער פאַר „אָבליגאַטאָרישער בוררות“ אַלס אַ פּאַראַגראַף אין יעדן קאָלעקטיוון אָפּמאַך. דריטנס, די הסתדרות איז פאַר אַ בשותפות'דיקער ארבעטס־ב״ח״אָ, אין וועלכער די קליינע ארבעטער־גרופּן, וועלכע געהערן ניט צו דער הסתדרות („מזרחי“־ארבעטער אַ .אַז. וו.) זאָלן אויך זיין פארטראָטן. זי איז אָבער געגן אַן ארויפגעצוואונגענער „נייטראַלער אַרבעטס־ביוראָ“, וועלכע פארטרעט קיינעם ניט. די הסתדרות איז, אין קורצן, פאַר אַן אינדוסטריעלן שלום, וועלכער איז באַזירט אַף אָפּמאַכן צווישן באַשטימטע ארבעטער און ארבעטס־געבער, אָפּמאַכן וועלכע פארפליכטן ביידע צדדים, און זי באַקעמפט און וועט באַקעמפן אַלע פארזוכן ארויפצוצווינגען אַף אַ „צעבראָכענער“ הסתדרות אַ „שלום“ און „נאַציאָנאַלע ברידערלאַכקייט“ על פּי נוסח דייטשלאַנד און איטאַליע.

די אַרבעטער־פיינטלאַכע עלעמענטן אין ארץ־ישראל האָבן לעצטנס פארשטאַרקט זייערע אַטאַקעס. אפילו זיי האָבן פון דער ארבעטערשאַפט זיך אויסגעלערנט די חכמה פון איינינקייט. ביסלאַכווייז פארשווינדן די פּאָליטישע מיינונגס־פארשיידנהייטן, וועלכע האָבן זיי ביז איצט צעטיילט; זייער פּלאַץ פארנעמט איין ציל, איין באַגער: ברעכן דעם גרויסן געזעלשאַפטלאַך־ווירטשאַפטלאַכן כח, וועלכער איז אין ציוניזם און אין אידישן ישוב דערשינען ווי דורך אַ נס אין די שווערסטע יאָרן פון האָפענונגסלאָזיקייט און אַפּאַטיע; פארניכטן דעם קוואַל פון נאַציאָנאַלער טריישאַפט, ווירטשאַפטלאַכער איניציאַטיווע און סאָציאַלן פּראָגרעס; די גאַראַנטיע, אַז ארץ־ישראל וועט ניט ווערן קיין קאָלאָניאַלע עלדאָראַדאָ פאַר אומקאָנטראָלירטע אידישע עקספּלואַטאַטאָרס, נאָר אַ היים פאַר מיליאָנען אידישע ארבעטער און מיטלקלאַס־מענטשן, וועלכע האָבן ניט קיין אַנדער אויסוועג אויסער ארץ־ישראל.

צום גליק איז די ארץ־ישראל'דיקע ארבעטערשאַפט ניט אַליין. אין יעדן ווינקל פון דער אידישער וועלט געפינען זיך אירע פריינט. צענדליקע טויזנטער יונגע מענטשן זיינען מיט איר פארבונדן ניט נאָר אידעאָלאָגיש און פּאָליטיש, נאָר אַלס צוקונפטיקע מיטארבעטער און מיטקעמפער. און עס קען קיין ספק ניט זיין, אַז אויך די ברייטע אידישע פאָלקס־מאַסן, וועלכע ווערן איצט אַזוי פיל געהעצט געגן דער הסתדרות, וועלן איינזען, אַז דער שליסל צו דער ארץ־ישראל, אין וועלכער אויך זיי וועלן האָבן אַ צוקונפט, ליגט אין די הענט פון דער אָרגאַניזירטער ארבעטערשאַפט, פון די פּיאָנערן פון אונזער נאַציאָנאַלער און סאָציאַלער באַפרייאונג.

דאָזיקע קבוצות האָבן בשותפות׳דיקע אינטערעסן. כדי צו דערמעגלאכן צוזאמענאַרבעט און געגנזייטיקע דיסקוסיעס וועגן די דאָזיקע פּראָבלעמען, איז מיט א פּאָר יאָר צוריק געגרינדעט געוואָרן דער „חבר הקבוצות“ (די פאראייניקונג פון די קבוצות), וועלכער האָט פון צייט צו צייט צוזאמענקונפטן, אף וועלכע די באזונדערע פּראָבלעמען פון דער אויטאָנאָמער, קליינער, ריין־לאַנדווירטשאפטלאכער קבוצה ווערן באשפּראָכן, און וואו עס ווערט פון צייט צו צייט באַשלאָסן וועגן פארשיידענע בשותפות׳דיקע אונטערנעמונגען פון די קלענערע קבוצות.

עס איז א פראגע, צי קען מען אויך דעם „מושב עובדים“ צורעכענען צו דער קאָלעקטיוויסטישער באוועגונג. דער מושב איז א פּראָדוקט פון דער קבוצה. די דאָזיקע קאָאָפּעראַטיווע לעבנס־פאָרם איז געשאפן געוואָרן דורך חברים, וועלכע האָבן געוואָלט לעבן קאָאָפּעראַטיוו, אָבער אויך פּרעזערווירן דאָס פאַמיליע־הויז אלס די צעלע פון דער געמיינשאפט. געוויסע חברים האָבן אויך געוואָלט זיין מער פריי אין זייער ארבעט און ווירטשאפט. די קאָלעקטיוויסטישע כאראקטעריסטיקן פונם „מושב עובדים“ זיינען: נאַציאָנאַלער באָדן, וועלכער באַגרעניצט זיך אף א איינס וועלכע פאָדערט נאָר די ארבעט פון דעם חבר און זיין פאַמיליע; דער פּרינציפּ פון זעלבסט־ארבעט, דאָס הייסט א פארבאָט אף געדונגענער ארבעט; דער פּרינציפּ פון געגנזייטיקער הילף, דאָס הייסט קאָלעקטיווע פאראנטוואָרטלאכקייט פאר קראנקע חברים, וועלכע זיינען ניט ביכולת צו באַארבעטן זייערע ווירטשאפטן, א. אז. וו. אין די קאָלאָניזירטע מושבים געפינען זיך ארום 500 ווירטשאפט־איינסן און 2714 נפשות. עס דאַרף אָבער דערמאָנט ווערן די באַדייטנדע „ארגונים“ - באַוועגונג — די פאַרשיידענע גרופּן, וועלכע ארבעטן דערווייל אלס לוין־ארבעטער, אָבער גרייטן זיך צו באַזעצן אין מושבי עובדים באַ דער ערשטער געלעגנהייט. אין די „ארגונים“ איז אָרגאַניזירט ניט קיין קלענערע צאָל חברים, ווי אין די שוין־קאָלאָניזירטע מושבי עובדים.

די קאָלעקטיוויסטישע באוועגונג (די מושבי עובדים אריינגערעכנט) האָט אין יאָר 1932 געהאט כמעט 9000 חברים. לעצטנס איז די דאָזיקע צאָל באַדייטנד געשטיגן. עס איז ניט קיין אבערטרייבונג צו זאָגן, אז די קאָלעקטיוויסטישע באַוועגונג האָט שוין אָנגעהויבן איר צווייטן צענטויזנט. דאָס איז אַן איינציקארטיקע דערשיינונג אין דער אלוועלטלאכער ארבעטער־באוועגונג. אין קיין שום לאַנד פירט ניט אזא באַדייטנדער פּראָצענט פון דער ארבעטערשאפט א סאָציאַליסטישן לעבנס־שטייגער. די באזונדערע באדינגונגען פונם נאַציאָנאַלן אויפבוי האָבן דער ארץ־ישראל׳דיקער ארבעטערשאפט געשיינקט דעמדאָזיקן גרויסן גליק, און זי טראָגט עס מיט שטאָלץ און זאָרג.

אַנדערע צווייגן פון דער ארץ־ישראל׳דיקער אַרבעטער־קאָאָפּעראַציע

מיר האָבן פריער דערציילט וועגן דער באַזונדערער סטרוקטור פון דער ארץ־ישראל׳דיקער ארבעטערשאפט, וועגן די קאָנטראָל־פאָרמען פון דער ארבעטערשאפט איבער אירע אינסטיטוציעס און ווירטשאפטן. מיר וועלן איצט בקיצור אויסרעכענען עטלאכע פון די דאָזיקע צווייגן און „טאָכטער־געזעלשאפטן“ פון דער „חברת עובדים“:

1) „ניר“ — די אַרבעטער קאָלאָניזאַציע־געזעלשאפט. אין איר רשות געפינען זיך די 60 לאַנדווירטשאפטלאכע פּונקטן פון דער ארבעטערשאפט. אין די לעצטע יאָרן איז „ניר“ געוואָרן אַן אמת אקטיווער פאקטאָר אפן לאַנדווירטשאפטלאכן פראָנט. זי האָט דורכגעפירט א גרויסע דערפאָלגרייכע קאַמפּאַניע צווישן דער ארבעטערשאפט פארן פארקויף פון אירע אקציעס. פאָלגלאַך האָט „ניר“ נעקראָגן די מעגלאכקייט צו העלפן מיט קרעדיט די „ארגונים“ און די קאָלאָניעס, אין זייערע באַמיאונגען זיך צו קאָלאָניזירן. די אומטעטיקייט פון די ציוניסטישע קאָלאָניזאַציע־פאָנדן שטעלט פאר „ניר“ גרויסע אויפגאבן; צי וועט זי זיי קענען דורכפירן איז, פארשטייט זיך, אָפּהענגיק פון די מיטלען, וואָס זי וועט האָבן אין איר רשות.

„ניר“ האָט צוויי „טאָכטער־געזעלשאפטן“. זיי זיינען:

2) „תנובה“. דער קאָאָפּעראַטיוו פארן פארקויף פון די פּראָדוקטן פון די ארבעטער־ווירטשאפטן: מילך, מילך־פּראָדוקטן, אייער, עופות, האָניק, וויינטרויבן, באַנאַנעס, אָראַנזשן, איינגעמאכטס, קאָנסערוון, א. אז. וו. „תנובה“" האָט אָפּטיילונגען אין אלע שטעט און קאָלאָניעס. זי וואקסט פון יאָר צו יאָר צוזאַמען מיט די ארבעטער־ווירטשאפטן. זי פירט אָן א רירעוודיקע ארבעט פאר נייע מערק סיי אין ארץ־ישראל, סיי אין אויסלאַנד. אין יאָר 1932 האָט זי געהאט א פדיון פון 150,000 פונט (אין יאָר 1927 נאָר 56,000 פונט). קיין שום ארבעטער־ווירטשאפט טאָר ניט פארקויפן קיין פּראָדוקטן אויסער דורך „תנובה“.

3) דער נאָמען „יכין“ איז ניט פרעמד צו א סך פריינט פון ארבעטנדן ארץ־ישראל אין אמעריקע. עס איז דער לאַנדווירטשאפטלאכער אונטערנעמונגס - קאָאָפּעראַטיוו פון דער הסתדרות. „יכין“ פירט דורך פארשיידענע לאַנדווירטשאפטלאכע ארבעטן, ספּעציעל אין דעם אָראַנזשן־געביט. ער האָט זיך, צוליב דער קוואַליטעט פון זיין ארבעט, געשאפן א גלענצנדע רעפּוטאַציע. לעצטן יאָר האָט „יכין“ דורכגעפירט אַרבעטן פאר א סומע פון מער ווי 30,000 פונט. היינטיקן יאָר ארבעטן פארן „יכין“ 400 ארבעטער.

4) **די אונטערנעמונגס־קאָאָפּעראַציע אַפן געביט פון הייזער־בוי און עפנטלאכע אַרבעטן.** מיר האָבן שוין דערמאָנט דעם בוי - אונטערנעמונגס - קאָאָפּעראַטיוו „סולל בונה“. „סולל בונה“ איז אין די קריזיס־יאָרן 1927־29 ליקווידירט געוואָרן. אין די לעצטע יאָרן זיינען אין די שטעט געעפנט געוואָרן נייע בוי־אונטערנעמונגס־ביוראָס (משרדים קבלניים) פון דער הסתדרות. די הסתדרות האָפט די דאָזיקע ביוראָס צו פאַראייניקן אין איין גרויסן אונטערנעמונגס־קאָאָפּעראַטיוו.

5) „המשביר“ — די קאָאָפּעראַטיוו אנגראָ („האָלסייל“) איינקויף־געזעלשאפט. דאָס איז איינע פון די עלטסטע קאָאָפּעראַטיווע אינסטיטוציעס פון דער הסתדרות. זי איז געגרינדעט געוואָרן אין די שווערע הונגער־יאָרן אין דער מלחמה־צייט. דער „המשביר“ איז, פארשטייט זיך, פאַרבונדן מיט די קאָנסום־פאַראיינען אין שטאָט און דאָרף. ער קויפט אויך איין אין אויסלאַנד מאשינען פאר די ווירטשאפטן.

6) **די אַרבעטער־באַנק** („באנק הפועלים“) — די צענטראַלע פינאַנץ־אינסטיטוציע פון דער ארבעטערשאפט. די באַנק איז א וויכטיקער שטיצפּונקט פון דער אַרבעטער־ווירטשאפט. איר גרונט־קאַפּיטאַל איז 100,000 פונט. באַם באנק פונקציאָנירן ליי־ און שפּאָר־קאַסעס אין פארשיידענע פּונקטן.

7) **דער קאָאָפּעראַטיוון־צענטער** (מרכז הקואופרציה) — דער צענטער פון די אינדוסטריע־ און טראַנספּאָרט־קאָאָפּעראַטיוון. מיטן „צענטער“ זיינען פארבונדן 71 קאָאָפּעראַטיוון מיט א מיטגלידערשאפט פון 1475. די פאכן זיינען: טראַנספּאָרט, מעטאַל, בוי־מאטעריאַלן, באַוואַסערונג, האָלץ, דרוקערייען, עסנוואַרג, רעסטאָראַנען, בעקערייען, א. אז. וו. דער גרונט־קאַפּיטאַל פון די קאָאָפּעראַטיוון איז 105,000 פונט.

8) „הסנה“ איז די פארזיכערונגס־געזעלשאפט פון דער הסתדרות. (געגרינדעט געוואָרן מיט דער הילף פון דעם „אידיש נאַציאָנאַלן ארבעטער־פארבאַנד“).

9) **„קופּת חולים“** (דער קראנקן־פאָנד) איז אויך איינע פון די עלטערע אינסטיטוציעס פון דער ארבעטערשאפט. דער פאָנד איז געגרינדעט געוואָרן אין 1912. אין רשות פון קופּת

דער פאַך	א"י	פוילן	רומעניע	אוקראינע
הייזער־בוי און שאָסיי	30	2.9	7.3	1
מעטאַל	17.3	5.9	9.6	17.8
האָלץ	8.6	5.4	7.4	5.5
קליידונג	8.2	43.6	54.7	14.5
עסנוואַרג און סיגאַרעטן	7.9	12.5	7.7	16.6
דרוק און פּאַפּיר	6.7	3.4	2.1	9.4
טעקסטיל	4.7	13.7	5.9	4.2
שטיין, צעמענט				
א. אז. וו.	4.7	0.6	0.3	1.9
לעדער	4.6	5.1	3.3	13.3
עלעקטריע	2.8	1.0	—	1.5
כעמישע				
פּראָדוקציע	1.2	1.6	0.6	1.2
מינען	—	1.5	—	1.0
פאַרשיידענע	3.3	3.3	1.1	13,
	100	100	100	100

די קאָלעקטיוויסטישע באַוועגונג

ניט נאָר ווירטשאַפטלאַכע טאַטזאַכן און עקאָנאָמישע פּאָזיציעס האָט די ארבעטערשאַפט געשאַפן אין ארץ־ישראל; זי האָט אויך געשאַפן נייע לעבנס־פאָרמען, סאָציאַליסטישע לעבנס־פאָרמען, וועגן וועלכע די ארבעטערשאַפט פון אנדערע לענדער מוזן דערווייל נאָר חלומ'ען.

אויך די דאָזיקע קאָלעקטיווע לעבנס־פאָרמען זיינען ניט דערשינען ערגעץ פון דער לופט. ווען ניט די באַזונדערע באַדינגונגען, אין וועלכע די ארבעטער האָבן זיך געפונען, ווען ניט דער צוואַנג פון דער ווירקלאַכקייט, וואָלטן זיי אויך באַם אידישן ארבעטער געבליבן א צוקונפטס־חלום. אָבער עס קען קיין ספק ניט זיין, אַז אין זייער שאַפונג האָט דער וואַגנדסטער און אונטערנעמערישסטער טייל פון דעם אידישן ארבעטער־קלאַס אַריינגעלייגט זיינע טיפסטע סאָציאַלע באַגערן, די ירושה פון א סך דורות בענקשאַפט נאָך א גערעכטערן און מער געלייטערטן לעבן.

די ערשטע קבוצה (לאַנדווירטשאַפטלאַכע קאָמונע) איז מיט מער ווי 25 יאָר צוריק געגרינדעט געוואָרן אין דגניה, אין ירדן־טאָל. דאָס איז אויך געווען די ערשטע ארבעטער־ווירטשאַפט. עס איז געווען נאַטירלאַך, אַז די גרופּע יונגע מענטשן, וועלכע האָבן כמעט מיט נאַקעטע הענט אָנגעהויבן בויען זייער ווירטשאַפט, זאָלן עס טאָן בשותפות'דיק. אָבער דאָס איז געווען ניט נאָר אַן אויסערלאַכער צוואַנג. א טייל חברים האָבן באַוואוסטזיניק געחלומ'ט און געפּלאַנט א נייע ווירטשאַפט־ און לעבנס־פאָרם, אין וועלכער עס וועט פאַר פּריוואַטן אייגנטום און קאָנקורענץ ניט זיין קיין פּלאַץ. ווי די דאָזיקע געמיינשאַפט וועט אויסקוקן, איז צום אָנהויב ניט געווען קלאָר — עס זיינען אָבער קלאָר געווען די אַלגעמיינע יסודות: געמיינשאַפטלאַכער אייגנטום, קאָלעקטיווע, דעמאָקראַטיש־געלייטעטע ארבעט, די באַפרייאונג פון דער פרוי פון דער פאַמיליע־ווירטשאַפט, געמיינשאַפטלאַכע קינדער־דערציאונג. באַם סוף פון דער מלחמה זיינען שוין אין לאַנד געווען א צענדליק קבוצות. זייער לעבנס־שטייגער איז נאָך געווען ווייט פון סטאַביליטעט. אפילו וועגן די גרונט־יסודות איז נאָך ניט געווען קיין אַלגעמיינע פאַרשטענדיקונג. אָבער די קבוצה האָט דערווייל באַוויזן צו ווערן דער לעבנס־אידעאַל פון טויזנטער יונגע מענטשן אין דער חלוצ'ישער באַוועגונג. טויזנטער נייע חלוצים האָבן זיך ניט געקענט פאָרשטעלן אין ארץ־ישראל קיין לעבן אויסער דער קבוצה. אזוי איז אין דער פּעריאָדע פון שאָסיי־בויען געשאַפן געוואָרן די גרויסע קאָמונע „גדוד העבודה" — דער פאָרלויפער פון די איצטיקע קיבוצים. אין געגנזאַץ צו דער קליינער, לאָקאַלער, ריין לאַנדווירטשאַפטלאַכער קבוצה, איז דער „גדוד העבודה" געבויט געוואָרן אויף לאַנדס־מאַסשטאַב, געגלידערט אין א צאָל אָפּטיילונגען („פּלוגות"), ניט נאָר אין דאָרף און אין אייגענע ווירטשאַפטן, נאָר אויך אין שטאָט און אַלס לוין־ארבעטער. די אינערלאַכע יסודות זיינען אָבער געווען קאָמונאַלע. די הכנסה — סיי פון דער אייגענער ווירטשאַפט, סיי פון לוין־ארבעט — גייט אין דער קאַסע פון קיבוץ; לוין־ארבעט איז אין קיבוץ אָפּגעשאַפט. די קינדער־דערציאונג איז געמיינשאַפטלאַך, די פרוי איז ווי דער מאַן אַן ארבעטאָרין אין דער ווירטשאַפט. דער „גדוד העבודה" האָט דורכגעמאַכט פאַרשיידענע שפּאַלטונגען און פאַראייניקונגען, ביז ער האָט זיך אין יאָר 1928 פאַראייניקט מיט א צווייטן קיבוץ — קיבוץ עין חרוד, אונטערן נאָמען „הקיבוץ המאוחד".

מיר וועלן פּרואוון, אין א פּאָר שטריכן, געבן א באַגריף פון דער דאָזיקער גרויסער קאָמונע. דער „קיבוץ המאוחד" האָט אין זיין רשות 40 טויזנט דונאַם באָדן און 22 קאָלאָניזאַציאָנס־פּונקטן אין שטאָט און אין דאָרף, און א מיטגלידערשאַפט פון 3200 חברים און חברות. די חברים רעפּרעזענטירן כמעט יעדן אידישן ישוב אויף דער וועלט: פּוילן און תימן, דייטשלאַנד און אַמעריקע, סיריע און סאָוועט־רוסלאַנד, איראַק און ליטע. פון דייטשלאַנד אַליין האָבן זיך אין קיבוץ לעצטן יאָר אָנגעשלאָסן 400 חברים. אין קיבוץ לעבן מענטשן פון די פאַרשיידנסטע עלטערס—פון די אַלטע טאַטע־מאַמעס ביז די באַזונדערע גרופּן פון ארץ־ישראל'דיקער יוגנט, גראַדואירטע פון די גימנאַזיעס, וועלכע זיינען אַריבערגעגאַנגען צו אַן ארבעטער־לעבן.

מען קען זיך פאָרשטעלן, ווי פאַרצווייגט און קאָמפּליצירט די פּראָבלעמען פון אזא קאָמונע זיינען, וואָס פאַר א ערנסטע דערציערישע אויפגאַבן עס שטעלט פאַרן קיבוץ די פאַרשיידנאַרטיקייט פון זיינע חברים. מענטשן פון פאַרשיידענע וועלט־טיילן, מיט פאַרשיידענע קולטור־הינטערגרונטן, לעבן צוזאַמען. זיי מוזן זיך אויסלערנען פאַרשטיין איינער דעם אנדערן. כדי דער קיבוץ זאָל האָבן דערפאָלג, דאַרפן אין מענטשן זיך אַנטוויקלען אנדערע באַציאונגען צו ארבעט, אַן אנדער אויפפאַסונג פון געזעלשאַפטלאַכע פליכטן, פּערזענלאַכע איניציאַטיווע, אָן די געוויינלאַכע סטימולן פון דער קאַפּיטאַליסטישער געזעלשאַפט; פאַראַנטוואָרטלאַכקייט אַנשטאָט דער פּאַסיוויטעט, וועלכע ווערט פון ארבעטער געפּאָדערט אין א קאַפּיטאַליסטישער ווירטשאַפט. דער אידעאַל פון דער קבוצה, דאַרף מען געדענקען, איז ניט אַסקעטיזם, נאָר א רייכער, פרייער פּערזענלאַכער לעבן פון איין זייט, און די שטרענגסטע גלייכקייט פון פליכטן און פאַראַנטוואָרטלאַכקייט פון דער אנדער זייט. עס איז שווער צו דערגרייכן אזא האַרמאָניע אונטער די שווערע באַדינגונגען פון ווירטשאַפט, וועלכע געפינט זיך אין פּראָצעס פון אויפבוי. אָבער אין די קבוצות מערקן זיך שוין א סך סימנים פון א נייעם לעבנס־שטייגער. מען קען שוין היינט אין דער קבוצה שפּירן א גאַנץ אייגנאַרטיקן לעבנס־ריטם. און דאָס דאָזיקע לעבנס־ריטם איז דאָס פאָרבילד פון צענדליקער טויזנטער יונגע מענטשן אין דער חלוצ'ישער יוגנט־באַוועגונג אין גלות.

אויסער דעם „קיבוץ המאוחד" עקזיסטירט א צווייטער קיבוץ — „קיבוץ ארצי של השומר הצעיר". דאָס איז די קאָמונע פון דער ציוניסטיש־סאָציאַליסטישער יוגנט־באַוועגונג „השומר הצעיר". דער דאָזיקער קיבוץ איז ניט נאָר א ווירטשאַפטלאַכע קערפּערשאַפט, נאָר אויך א באַזונדערע פּאָליטישע ריכטונג אין דער ארץ־ישראל'דיקער ארבעטער־באַוועגונג, דער לינקער פליגל פון דער ציוניסטיש־סאָציאַליסטישער באַוועגונג. דער „קיבוץ ארצי של השומר הצעיר" האָט א מיטגלידערשאַפט פון 1900, אין 27 אָפּטיילונגען אין שטאָט און דאָרף.

די מערהייט פון דער קאָלעקטיוויסטישער באַוועגונג איז אָרגאַניזירט אין די גרויסע קיבוצים. א באַדייטנדע צאָל לעבן אָבער אין די אזוי־גערופענע קליינע קבוצות. אָבער אויך די

די אויבנגעבראַכטע ציפערן שליסן ניט איין די אַזוי־גערופֿענע אַרבעטאָרינס־ווירטשאַפטן (משקי פועלות), וואו אַ גרויסע צאָל אַרבעטאָרינס באַקומען אַ לאַנדווירטשאַפטלאַכע אויסבילדונג. עס זיינען פֿאַראַן 10 אַזעלכע ווירטשאַפטן — 4 אין די שטעט און 4 אין דאָרף. צווישן זיי די גרויסע אַרבעטאָרינס־ווירטשאַפט אין נס־ציונה אַף אַ שטח פון 500 דונאַם.

דער גרויסער אונטערשייד צווישן דעם כאַראַקטער פון דער אָרגאַניזירטער אַרבעטערשאַפט פון דעם פֿאַר־מלחמה פּעריאָד און דעם נאָך־מלחמה פּעריאָד ליגט אין דער דערשיינונג פון אַ שטאָטישער אַרבעטערשאַפט. פֿאַר דער מלחמה האָבן מיר אין די שטעט פון ארץ־ישראל געקענט געפינען נאָר אַ קליין ביסל אומאָרגאַניזירטע בעלי־מלאכות. די בוי־אַרבעט איז געלעגן כמעט אינגאַנצן אין אַראַבישע הענט. אַן ענדערונג אין דער דאָזיקער לאַגע איז פֿאָרגעקומען ווען די ענגלישע רעגירונג האָט, גלייך נאָך דער אָקופּאַציע, אָנגעהויבן בויען אַ ריי נייע שאָסייען. דאָס איז פֿאָרגעקומען כמעט אין דער זעלבער צייט מיטן אַריינקומען פון דעם נייעם שטראָם חלוצים אין 1920־21. די הסתדרות האָט דעמאָלט געשאַפֿן אַ גרויסן קאָאָפּעראַטיוון אינסטרומענט פֿאַר דער דעראָבערונג פון אַרבעט אַפֿן געביט פון בוי־ און שאָסיי־אַרבעט — דעם אונטערנעמונגס־קאָאָפּעראַטיוו „סולל־בונה“, וועלכער האָט אין משך פון עטלאַכע יאָר געהאַט אַן אומזאַץ פון 1,500,000 פֿונט און וועלכער האָט אויסגעבילדעט הונדערטער פֿאַכלייט אין אַלע צווייגן פון הייזער־ און שאָסיי־בוי און שטיין־האַקעריי. אַלס אַ רעזולטאַט איז תל־אביב — וועלכע איז אין משך פון אַ פּאָר יאָר פֿאַרוואַנדלט געוואָרן פון אַ קליינעם קוואַרטאַל אין אַ רעלאַטיוו־באַדייטנדער שטאָט — אינגאַנצן אויפֿגעבויט געוואָרן מיט אידישע הענט. אין די יאָרן 1921־27 איז די גרעסטע מערהייט פון די שטאָטישע אַרבעטער געווען באַשעפֿטיקט אין די פֿאַרשיידענע צווייגן פון דער בוי־אינדוסטריע. אָבער אין די לעצטע פּאָר יאָר פֿאַרנעמט די בוי־אַרבעט אַ פֿאַרהעלטניסמעסיק קלענערן אָרט אין דער אָרגאַניזירטער אַרבעטערשאַפֿט. כאָטש אין דעם בוי־אַרבעטער פֿאַרבאַנד זיינען אויך איצט אָרגאַניזירט אַרום 3000 חברים. די סיבה פון דער דאָזיקער ענדערונג איז דער וואוקס פון דער אינדוסטריע.

ווי די אינדוסטריע איז געוואַקסן אין משך פ. ר יאָרן 1926־1932 קען מען זען פון די פֿאָלגנדע ציפֿערן: אין יאָר 1926 זיינען אין די שטעט געווען 3116 פֿאַבריק־אַרבעטער; סוף 1932 זיינען אין לאַנד געווען ניט ווייניקער פון 9000 אַרבעטער — דאָס הייסט, 26,5 פּראָצענט פון דער גאַנצער אַרבעטערשאַפֿט. עס זיינען צוגעקומען אַרום 4000 נייע אַרבעטער אין די טעקסטיל־, קאָנפֿעקטן־ און סיגאַרעטן־פֿאַבריקן אין תל־אביב, אין דער שווערער אינדוסטריע אין חיפה און אין די וועָרקשטאַטן אין ירושלים און די אַנדערע שטעט. באַדייטנד געוואַקסן איז אויך די צאָל פון די טראַנספּאָרט־אַרבעטער. אין יאָר 1932 זיינען אין לאַנד געווען 1200 טראַנספּאָרט־אַרבעטער — 6,3 פּראָצענט פון אַלע שטאָטישע אַרבעטער (אין יאָר 1926 זיינען געווען ניט מער ווי 630 טראַנספּאָרט־אַרבעטער — 3,6 פּראָצ.).

אַ וויכטיקער אויפֿטו פון אַ טעכנישן שטאַנדפּונקט איז די אַזוי־גערופֿענע קאָנצעסיע־ווירטשאַפֿט. דורכשניטלאַך 400 אַרבעטער האָבן אין משך פון 5 יאָר געאַרבעט אַף דער קאָנסטרוקציע פון דער דערוווייל וויכטיקסטער קאָנצעסיע: די עלעקטרישע סטאַנציע אַפֿן ירדן. צום ערשטן מאָל אין דער אידישער אַרבעטער־געשיכטע האָבן אידישע אַרבעטער געשאַפֿן אַזאַ ווערק. די אַרבעט איז, לויט דער מיינונג פון עקספּערטן, גלענצנד דורכגעפֿירט געוואָרן, ניט קוקנדיק אַף די שווערע נאַטור־באַדינגונגען און דעם טראָפּישן קלימאַט. אַ גרופּע רוטענבערג־אַרבעטער איז פֿאַרבליבן אין עמק הירדן, וואו זיי האָבן זיך קאָלאָניזירט. די אַרבעט אין דער צווייטער וויכטיקער קאָנצעסיע — די ים המלח קאָנצעסיע, האָט זיך ניט לאַנג צוריק אָנגעהויבן, און באַם ים המלח איז איבערנאַכט געשאַפֿן געוואָרן אַ נייער אידישער ישוב. אַ צאָל אַרבעטער האָבן זיך פֿאַרפֿולקומט אין די פֿאַרשיידענע צווייגן פון דער דאָזיקער אינדוסטריע.

שווער איז דער קאַמף פון דעם אידישן אַרבעטער אין דער רעגירונגס־ווירטשאַפֿט. ניט קוקנדיק אַף דעם, וואָס די רעגירונג נעמט דעם גרעסטן טייל פון אירע הכנסות פון דעם אידישן שטייערן־צאָלער, מוז מען זיך ראַנגלען און דינגען וועגן יעדן אידישן אַרבעטער באַ די פֿאַרשיידענע רעגירונגס־אונטערנעמונגען. די סיטואַציע האָט זיך ניט שטאַרק געענדערט אפילו נאָך דעם באַרימטן מעקדאָנאַלד־בריוו, וועלכער האָט צוגעזאָגט צו באַשעפֿטיקן אַ גערעכטערע צאָל אידישע אַרבעטער. דאָך איז דער אידישער אַרבעטער — אַ דאַנק זיין אָרגאַניזירטקייט — אַריינגעדרונגען אויך אין דער רעגירונגס־ווירטשאַפֿט. איינער פון די אינטערעסאַנטסטע דערפֿאָלגן האָבן די אידישע אַרבעטער געהאַט אין דער שטיין־האַקעריי פון חיפה׳ר פּאָרט און עתלית. די אַרבעט איז דורכגעפֿירט דורך דעם מרכז העבודה פון דער הסתדרות. די רעגירונג האָט די אידן אָנגעבאָטן 15 גרוש אַ טאָג, אַ גאַנץ הויכער פּרייז פֿאַר אַן אַראַבער, אָבער זייער נידעריק פֿאַר דעם בעסער־באַצאָלטן אידישן אַרבעטער. דער „מרכז עבודה“ האָט די אַרבעט איבערגענומען פון דער רעגירונג און האָט באַוויזן — אַ דאַנק דער קעגנזייטיקער פֿאַראַנטוואָרטלאַכקייט און זעלבסטפֿאַרוואַלטונג פון דעם קאָלעקטיוו — צו געבן די חברים אַ לוין פון 35 גרוש ריינעם ריוח. אויך אין חיפה׳ר פּאָרט איז דער אידישער אַרבעטער — מיט גרויסע אָנשטרענגונגען — אַריינגעדרונגען. אין 1932 האָבן אין פּאָרט געאַרבעט אַרום 250 אידישע אַרבעטער.

עס קען קיין ספק ניט זיין: אין משך פון די לעצטע דרייצן יאָר איז געלייגט געוואָרן דער יסוד פון אַ געזונט־געגלידערטן אידישן אַרבעטער־קלאַס אין ארץ־ישראל. עס איז אויסגעוואַקסן אַ אידישער בוי־ און שאָסיי־אַרבעטער און אַ אידישער פֿאַבריק־אַרבעטער. דער אידישער אַרבעטער האָט זיך אויסגעלערנט אַרבעטן, וועלכע זיינען אַלע אַנדערע אידישע אַרבעטער־קיבוצים געבליבן פֿרעמד. אָבער ניט קוקנדיק אַף דעם איז אויך די צאָל לאַנדווירטשאַפֿטלאַכע אַרבעטער געהאַלטן אין איין וואַקסן. די דאָרף־אַרבעטער זיינען אין יאָר 1932 געווען מער ווי 46 פּראָצענט פון דער גאַנצער אַרבעטערשאַפֿט. עס איז ניטאָ קיין אַנדער לאַנד אַף דער וועלט מיט אַן ענלאַכן פּראָפֿעסיאָנעלן צוזאַמענשטעל. דאָס באַווייזט די פֿאָלגנדע טאַבעלע:

אידישער און ניט־אידישער פּראָפֿעסיאָנעלער צוזאַמענשטעל אין פּוילן און ארץ־ישראל

(אין פּראָצענטן)

	ארץ־ישראל	פּוילן: אידן	פּוילן: ניט־אידן
לאַנדווירטשאַפֿט — — — —	30,85	4,3	49,6
אינדוסטריע און האַנטווערק —	26,5	43,6	12,4
הייזער־בוי און שאָסייען — —	11,76	2,9	8,1
טראַנספּאָרט — — — — — —	4,4	2,	5,5
באַאַמטע — — — — — — —	13,22	19,6	11,9
הויז־דינסט — — — — — —	6,5	18,	7,3

די צווייטע טאַבעלע באַווייזט עס נאָך קלאָרער דורך אַ פֿאַרגלייך פון די פֿאַכן פון אידישע אַרבעטער אין אינדוסטריע און הייזער־בוי אין ארץ־ישראל פון איין זייט, אין פּוילן, רומעניע און אוקראַינע פון דער אַנדער זייט:

דאַרף ווערן דער יסוד פונם נייעם ארץ־ישראל. ווי געזאָגט, האָט זיך דער אידישער ארבעטס־ווילן באַלד פון אָנהויב אָנגעשטויסן אַף דער גלייכגילטיקייט און פיינטשאַפט פון דעם עלטערן אידישן קאָלאָניסט. און נאָך יאָרן פון באַמיאונגען און פאָדערונגען האָט דער אידישער ארבעטער געמוזט זיך אַליין צוגעבן, אַז די אַלטע קאָלאָניע קען ניט ווערן דער קוואַל פון אַ באַנייאונג פון דער אידישער קאָלאָניזאַציע אין לאַנד. ניט אויפגעבנדיק די פּאָזיציעס אין דער „מושבה" (קאָלאָניע), פאָרזעצנדיק דעם קאַמף פאַר רעכט אַף ארבעט, האָט דער אידישער ארבעטער אָנגעהויבן זוכן וועגן זיך אַרויסצורייסן פון דעם האָפנונגסלאָז־פאַר׳כשופ׳טן צירקל. עס הויבט זיך אָן דער קאַפּיטל „דער אידישער ארבעטער אַלס קאָלאָניזאַטאָר". עס ווערט געלייגט דער יסוד פון דער ארבעטער־לאַנדווירטשאַפט. ווען דער וואַפנשטילשטאַנד איז געשלאָסן געוואָרן (1919) האָט שוין דער אידישער ארבעטער־כלל געהאַט — אַפן יסוד פון דערפאַרונג, פון „עקספּערימענטירן" מיט זיך אַליין — אַ קלאָרן באַגריף, וואָס עס דאַרפן זיין די הויפּט־כאַראַקטעריסטיקן פון אַ אידישער ארבעטנדער לאַנדווירטשאַפט. און ווען די געלעגנהייט איז געקומען — ווען מען איז צוגעטראָטן צו דער קאָלאָניזאַציע פון עמק יזרעאל — איז די אידישע ארבעטערשאַפט געווען די איינציקע גרופּע, וועלכע איז דערצו געווען גרייט. און אין משך פון עטלאַכע יאָר האָט די אידישע און ציוניסטישע וועלט דערזען דעם וואונדער פון אַן אמת׳ן אידישן דאָרף, יענעם וואונדער, וועלכער איז כמעט יעדן אידן באַקאַנט אונטער דעם נאָמען „עמק".

ווען מיר פּרואוון רעזומירן די דערגרייכונגען פון דער אידישער ארבעטערשאַפט אַף דעמדאָזיקן וויכטיקסטן געביט פונם ארץ־ישראל אויפבוי, אַפן לאַנדווירטשאַפטלאַכן געביט, האָבן מיר פאַר זיך די פאָלגנדע טאַטזאַכן:

ערשטנס, דער קאַמף פאַר ארבעט אינם קאַפּיטאַליסטישן סעקטאָר פון אידישן דאָרף.

עס איז אַלעמען באַקאַנט דער גרויסאַרטיקער וואוקס פון דער ציטרוס־זאָנע אין די לעצטע 7־8 יאָר. אין יאָר 1926 האָבן זיך אין אידישע הענט געפונען 10,500 דונאַם אָראַנזשן; אין יאָר 1932 — 94,000 דונאַם. די אָראַנזש־פּראָדוקציע איז אָבער געבויט — אין גאַנצן צו דער אַזוי־גערופענער „געמישטער ווירטשאַפט" — אין גרעסטן טייל אַף אַ פּריוואַט־קאַפּיטאַליסטישן באַזיס. און דאָס מיינט די געפאַר פון ניט־אידישער אַרבעט. דאָס מיינט, מער קאָנקרעט, אַז די טויזנטער ארבעטער, וועלכע זיינען באַשעפטיקט אין דעם אָראַנזשן־געביט, וואָלטן ניט געהאַט די מעגלאַכקייט אין לאַנד צו פאַרבלייבן. מען דאַרף אָבער ניט דענקען, אַז דאָס איז דער הסתדרות אָנגעקומען גרינג. דער אַלטער אידישער קאָלאָניסט, און אפילו דער נייער פּלאַנטאַטאָרן־עלעמענט, זיינען ניט זייער גערן צו מקריב זיין דעם אונטערשייד צווישן דעם לוין פון דעם ביליקן אַראַבער און דעם בעסער־באַצאָלטן אידישן אַרבעטער. (אויסערדעם וואָס דער אַראַבער איז „צופרידנשטעלנד" מיט זיין קנעכטישקייט און אונטערטעניקייט). דער אידישער ארבעטער האָט זיין פּאָזיציע אין דער ציטרוס־פּראָדוקציע דעראָבערט נאָר דורכן דרוק פון זיין אָרגאַניזירטקייט, איניציאַטיווע און פאַר׳עקשנ׳טן קאַמף. צוזאַמען מיטן קאַמף פאַר אידישער ארבעט ווערט געפירט אַ קאַמף פאַר אַ מענטשלאַכן לוין און מענטשלאַכע ארבעטס־באַדינגונגען, אַ קאַמף וואָס ווערט אַלץ שווערער אַ דאַנק די פּראָוואָקאַטאָרישע פאַשיסטישע ארבעטער־גרופּן, וועלכע זיינען אַ ווערקצייג פון די קאָלאָניסטן געגן דעם אָרגאַניזירטן אַרבעטער.

אָבער די גרעסטע דערגרייכונג פון דער ארץ־ישראל׳דיקער ארבעטערשאַפט אַפן לאַנדווירטשאַפטלאַכן געביט זיינען די אַרבעטער־ווירטשאַפטן. עס איז אוממעגלאַך צו געבן אין די גרעניצן פון אַ פּאַראַגראַף אין אַן אַרטיקל אפילו אַ שוואַכן באַגריף פון דעמדאָזיקן פּראַכטפולן בייטראָג פון דער ארבעטערשאַפט צום ציוניזם און צו דעם אידישן עקאָנאָמישן איבערבוי. עס איז אָבער גענוג צו זאָגן, אַז די ארץ־ישראל׳דיקע ארבעטערשאַפט האָט אויסגעטראָטן דעם וועג פאַר דער מאָדערנער תבואה־ווירטשאַפט און פאַר אַ וויסנשאַפטלאַכער מילך־ווירטשאַפט. די ערשטע ארבעטער־ווירטשאַפט, די קבוצה דגניה, איז געבויט געוואָרן אַף די דאָזיקע יסודות. דער ציל פון די אַרבעטער־ווירטשאַפטן איז געמישטע לאַנדווירטשאַפט, אַ ווירטשאַפט וואָס דאַרף, קודם כל, באַפרידיקן די באַדערפענישן פון די אַרבעטער און ערשט נאָכדעם פּראָדוצירן פאַרן מאַרק. ווי וויכטיק דאָס איז קען מען פאַרשטיין, ווען מען טראַכט זיך אַריין אין די סכנות פון אַ איינצווייגיקער ווירטשאַפט, ווי די אָראַנזשן־אינדוסטריע, וועלכע איז טאַקע איינער פון די הויפּט־פאַקטאָרן פון דעם ווירטשאַפטלאַכן אויפבלי פון ארץ־ישראל, וועלכע איז אָבער אינגאַנצן אָפּהענגיק פון אַן אויסלענדישן מאַרק מיט אַלע זיינע אומזיכערקייטן. פון די ארבעטער־רייען איז געקומען דער ערשטער רוף צו איינטיילן ארץ־ישראל אַף פאַרשיידענע זאָנעס, לויט דעם באָדן־טיפּ אין יעדער זאָנע. דעם לאַנדווירטשאַפטלאַכן אַרבעטער האָט געצויגן דער שווערסטער פראָנט — די געמישטע ווירטשאַפט, וואו עס איז ניטאָ די פּערספּעקטיווע פון גרינגע פאַרדינסטן און וועלכע האָט נאָך ניט דעראָבערט קיין באַדייטנדע אויסלענדישע מאַרקן. די גרויסע טעכניש־לאַנדווירטשאַפטלאַכע אויפגאַבע פון דער געמישטער ווירטשאַפט איז צו שאַפן אַ ביליקע מאַסן־פּראָדוקציע, וועלכע זאָל זיין קאָנקורענץ־פייאיק אַפן מאַרק, און וועלכע זאָל דעם אידישן לאַנדווירטשאַפטלאַכן אַרבעטער דערלויבן צו פירן אַ באַשיידענעם קולטור־לעבן. עס איז זייער אַ שווערע אויפגאַבע, אָבר דער ציל ווערט אַלץ נעענטער.

סך הכל פאַרמאָגט די ארבעטערשאַפט מער ווי 60 לאַנדווירטשאַפטלאַכע פּונקטן אַף אַ שטח פון 151,671 דונאַם. די צאָל פון די ווירטשאַפט־איינסן איז 2602.

אין די לעצטע יאָרן איז דער נאַציאָנאַל־קאַפּיטאַל („קרן היסוד") געווען כמעט אינגאַנצן אומטעטיק אַפן קאָלאָניזאַציאָנס־געביט. אָבער אפילו דאָס האָט ניט געמאַכט קיין סוף צום קאָלאָניזאַציאָנס־הונגער פון דעם דאָרף־אַרבעטער. די טויזנטער אַרבעטער, וועלכע זיינען געווען באַשעפטיקט אין די קאָלאָניעס, האָבן פון זייער מאָגערן לוין אָנגעהויבן שפּאָרן אַף זייער קאָלאָניזאַציע. הונדערטער אַרבעטער האָבן זיך אין משך פון די לעצטע יאָרן קאָלאָניזירט נעבן די קאָלאָניעס וואו זיי זיינען באַשעפטיקט. דורך דער סיסטעם פון „דרויסנדיקער" אַרבעט אין די קאָלאָניעס מיט אַרבעט אין דער אייגענער ווירטשאַפט האָפן זיי צו קומען צו אַן אייגענער ווירטשאַפט. די אַרבעטער־באַנק און „ניר" — די קאָאָפּעראַטיווע קאָלאָניזאַציאָנס־געזעלשאַפט פון דער הסתדרות — האָבן די דאָזיקע גרופּן אַ סך אַרויסגעהאָלפן, אָבער זיי נויטיקן זיך זייער שטאַרק אין לאַנג־טערמינדיקע הלוואות.

סומירנדיק קען מען זאָגן, אַז אין דאָרף אַרבעטן דריי טיפּן אַרבעטער:

א) קאָלאָניזירטע אַרבעטער, וועלכע לעבן אין זייערע אייגענע ווירטשאַפטן — 3306 חברים (מער ווי 24 פּראָצענט, 1816 חברים, 1490 חברות).

ב) לאַנדווירטשאַפטלאַכע לוין־אַרבעטער — 6747 (48,8 פּראָצענט, 4142 אַרבעטער, 1437 אַרבעטאָרינס, 1168 אַרבעטער־פּרויען).

ג) לוין־אַרבעטער, וועלכע בויען אַן אייגענע ווירטשאַפט (27,2 פּראָצענט, 2020 אַרבעטער, 673 אַרבעטאָרינס, 1071 אַרבעטער־פּרויען).

דאָס הייסט, אַז מער ווי אַ דריטל קאָלאָניע־אַרבעטער האָבן געלייגט דעם יסוד פאַר זייער קאָלאָניזאַציע. צוזאַמען מיט די פולשטענדיק־קאָלאָניזירטע אַרבעטער מאַכן זיי אויס 51,2 פּראָצענט פון אַלע לאַנדווירטשאַפטלאַכע אַרבעטער.

חברות, וועלכע ווערט דערוויילט פון ארבעטארינס־צוזאמענפארן, וועלכע קומען פאר פון צייט צו צייט. די „מועצת הפועלות“ פארנעמט זיך מיט די ספעציעלע פראבלעמען פון דער ארבעטער־פרוי. זי באמיט זיך צו שאפן נייע פאזיציעס פאר דער ארבעטער־פרוי. זי ארגאניזירט ארבעטארינס־קאלעקטיוון און לאנדווירטשאפטלאכע לערן־ווירטשאפטן (משקי פועלות). אין די לעצטע פאר יאר האט די „מועצה“ געמאכט עטלאכע שיינע פארזוכן צו שאפן ארגאניזאציעס פון ארבעטנדע מוטערס און „דעי נוירסעריס“ פאר זייערע קליינע קינדער.

ו) פרעסע. „דבר“ — די טעגלאכע הסתדרות צייטונג, האט אנגעהויבן דערשיינען אין יוני, 1925. צום „דבר“ ווערן צוגעלייגט פארשיידענע ביילאגעס: א ליטעראַרישע, א היגיעניִשע, א ווירטשאפטלאכע און א ספארט־ביילאגע. די הסתדרות גיט אויך ארויס א יוגנט־צייטונג „במעלה“ (ארגאן פון דער הסתדרות הנוער העובד) און „השדה“ — א לאנדווירטשאפטלאכע פאך־מאנאטשריפט. אויסערדעם דערשיינען מער אדער ווייניקער רעגלמעסיק ארגאנען פון די פארשיידענע פראפעסיאנעלע פארבאנדן (אנגעשטעלטע, דרוק־ארבעטער, א. אז. וו.). באם „דבר“ עקזיסטירט אויך א פארלאג, וועלכער האט שוין ארויסגעגעבן א רייע ביכער: בענדער לידער פון די אינגערע העברייאישע דיכטער, דערציילונגען, וויסנשאפטלאכע ווערק, און אזוי ווייטער.

עס דארפן אויך דערמאנט ווערן דריי ספעציעלע ארגאניזאציעס, וועלכע זיינען אן אינטעגראלער טייל פון דער הסתדרות: **הסתדרות הנוער העובד** — די ארבעטער יוגנט־ארגאניזאציע, אין וועלכער עס גייען אריין אלע יונגע ארבעטער וועלכע זיינען אונטער 18 יאר אלט. די הסתדרות הנוער העובד האט דיזעלבע פראפעסיאנעלע סטרוקטור ווי די הסתדרות; **„הפועל“** איז דער נאמען פון דעם ארבעטער ספארט־פארבאנד, וועלכער האט א מיטגלידערשאפט פון 4200, אויסער קינדער־גרופן מיט 800 מיטגלידער. עס ווערט אויך געפלאנט אינגיכן צו ארגאניזירן א ספארט־ווע סקאוטן־ארגאניזאציע פון „הפועל“. אין „הפועל“ זיינען פאראן דריי ספעציעלע ספארט־פאראייניקונגען, — האנט־ און פוס־באל, א פארבאנד פון ארדנונגס־האלטער, און א ים־ספארט־פאראייניקונג. דער פארבאנד פארנעמט זיך מיט 16 ספארט־צווייגן און איז פארבונדן מיט די „הפועל“־ארגאניזאציעס אין די גלות־לענדער.

אין די לעצטע יארן האט די הסתדרות א באזונדערע **אראבישע אפטיילונג**. די דאזיקע ארבעט איז פארבונדן מיט א סך שוועריקייטן צוליב דער פרימיטיווקייט און האלב־פויערישן כאראקטער פון אראבישן ארבעטער. דאך זיינען א טייל אנשטרענגונגען געקריינט געווארן מיט דערפאלג, באזונדערס אין חיפה. די הסתדרות לייגט אריין א סך ענערגיע אין דער דאזיקער צום אנהויב אומדאנקבארער ארבעט, ווייל זי איז איבערצייגט, אז שלום און אידיש־אראבישע פארשטענדיקונג וועלן מעגלאך זיין נאר דאן, ווען די אראבישע ארבעטנדע מאסן וועלן אנהויבן פארשטיין, אז זייערע אינטערעסן דעקן זיך ניט מיט די אינטערעסן פון די עפענדים און קאפיטאליסטן, וועלכע שטייען הינטער דעם אידיש־פיינטלאכן און רעאקציאנערן אראבישן נאציאנאליזם.

ניט קוקנדיק אף דאס פעלן פון די נויטיקע מיטלען, האט די הסתדרות א סך געהאלפן ביי יעדן פארזוך פון אראבישער ארבעטער־טעטיקייט. זי האט ארויסגעגעבן אן ארגאן אין אראביש, האט געהאלפן מיט ראט און טאט דורכפירן א צאל סטרייקס און האלט אויס עטלאכע אראבישע ארבעטער־קלובן.

צום סוף דארף געזאגט ווערן, אז די הסתדרות איז די ארץ־ישראל׳דיקע סעקציע פון דעם פראפעסיאנעלן (אזוי־גערופענעם אמסטערדאמער) אינטערנאציאנאל.

„די דעראבערונג פון ארבעט“

ווען יונגע ציוניסטן און פועלי־ציון האבן ארום 1904 אנגעהויבן קומען קיין ארץ־ישראל, שטרעבנדיק דארטן צו לעבן אן ארבעטער־לעבן האבן זיי אין ארץ־ישראל געפונען די ערשטע שיכט ציוניסטישע חלוצים — די בילו׳ים. אבער זייערע פארלויפער זיינען פאר זיי געווארן א גרויסע אנטוישונג באלד פון די ערשטע באגעגעניִשן. אנשטאט א אידישן פויערטום, פארווארצלט אין באדן, וועלכער שאפט א טיפ איד וואס איז גרונטפארשיידן פון דער גרויסער מערהייט אידן אין גלות, האבן זיי געפונען אלטע באקאנטע — מעקלער, פארמיטלער און פאראזיטן. דער אידישער פויער איז בעצם געוועזן א פרוכט־סוחר, וועמענס באדן עס ווערט באארבעט פון פרעמדע הענט. אבער דאס איז אין ארץ־ישראל בפירוש א נאציאנאלע געפאר. געפערלאך דערפאר, וואס די עקזיסטענץ פון א קלאס פון אידישע ארבעטס־געבער און אראבישע ארבעטס־נעמער גראבט אונטער די יסודות פון א מעגלאכן פרידלאכן צוזאמענלעבן פוןביידע פעלקער און גיט זייערע באציאונגען א **סאציאלן** כאראקטער. און געפערלאך דערפאר, וואס דער באיקאט געגן אידישן ארבעטער מאכט אוממעגלאך פארן מיטלאזן ארבעטס־זוכענדן אימיגראנט צו פארבלייבן אין לאנד. דער יונגער אידישער ארבעטער האט אויך באלד געקראגן די מעגלאכקייט צו לערנען, וואס פאר א ווירקונג די דאזיקע סטרוקטור האט געהאט אפן כאראקטער און לעבנס־שטייגער פון דעם אידישן קאלאניסט, ווי אפהענגיק, ווי קנעכטיש, ווי ציניש אט די דאזיקע געוועזענע נאציאנאלע אידעאליסטן זיינען געווארן. דער אידישער ארבעטער איז דורכגעדרונגען געווארן מיט גרויס זארג וועגן דער צוקונפט פונם אידישן ישוב און פונם ציוניזם. און די עטלאכע הונדערט יונגע מענטשן זיינען אין לאנד פארבליבן מיט אן עקשנות׳דיקן אנטשלוס: צו בויען ווייטער, פארזעצן די ארבעט פון די ערשטע פיאנערן, אבער אף א נייעם געזונטן יסוד, אף א יסוד וועלכער ווערט אויסגעדריקט אין איין ווארט: **ארבעט**. דער לאזונג פון אידישן ארבעטער איז געווארן: „דאס אריינדרינגען פונם אידישן ארבעטער אין אלע פאכן און ארבעטס־געביטן — איז א נויטווענדיקער פארבאדינג פאר דער פארווירקלאכונג פונם ציוניזם“. ארבעט, אן ארבעטנדע ארץ־ישראל, אידיש באדן באארבעט פון אידישע הענט — איז געווארן דער אידעאל, דאס קוואל פון מאראלישן פאטאס פונם אידישן ארבעטער.

דער דאזיקער קאמף פון „כבוש העבודה“ (די דעראבערונג פון ארבעט) האט געהאט — און האט נאך עד היום — צוויי זייטן. פון איין זייט דער קאמף פאר **ארבעטס־מעגלאכקייטן**; פון דער אנדער זייט די אנשטרענגונג „**זיך** צו דעראבערן פאר דער ארבעט“, צו אנטוויקלען ארבעטס־פייאיקייטן און ארבעטס־דערפינדערישקייט, צו ווערן ארבעטס־שעפעריש. די פירער און גייסטיקע ווארט־זאגער פון דער צאלמעסיק קליינער ארבעטערשאפט — אין דער ערשטער ריי יוסף חיים ברענער און דער אלטער לאנדווירטשאפטלאכער ארבעטער און דענקער א. ד. גארדאן — האבן ניט אויפגעהערט צו דערמאנען, אז ארץ־ישראל וועט זיין אונזערס, אז מיר וועלן האבן א רעכט אף אונזערע ווירטשאפטן און אונזער באדן נאר דאן, ווען מיר וועלן עס באארבעטן מיט אונזערע אייגענע הענט. ביסלאכווייז איז דער דאזיקער געדאנק אריינגעדרונגען אין דער ציוניסטישער און אידישער עפנטלאכקייט און איז געווארן איינער פון די הויפט־עיקרים פונם ארץ־ישראל אויפבוי.

אין די פאר־מלחמה יארן האבן זיך די אנשטרענגונגען פון דעם אידישן ארבעטער קאנצענטרירט אף איין געביט — **לאנדווירטשאפט**. ערשטנס דערפאר, ווייל ׳מען האט ניט געזען קיין פערספעקטיוון פאר אן ארץ־ישראל׳דיקער אינדוסטריע, און צווייטנס, ווייל צוזאמען מיט דער אידייע פון ארבעט האט דער אידישער ארבעטער אויך באטאנט דעם געדאנק, אז לאנדווירטשאפט, די פראדוקציע פון די עלעמענטארסטע באדערפעניִשן,

עס איז געווען א גרויסער מאָמענט פאר אלע באַטייליקטע, ווען די הסתדרות איז געגרינדעט געוואָרן. צום ערשטן מאָל זיינען זיך צוזאמענגעקומען די פארהארטעוועטע „פועלים ותיקים" (אלטע ארבעטער) מיט זייערע אינגערע, טאַטלוסטיקע, פרישע חברים־חלוצים. פון זיין ווינקל באַם קאָרעספאָנדענטן־טיש, האָט די פארהאנדלונגען נאָכגעפאָלגט — ניט ווי קיין קאָרעספאָנדענט, נאָר ווי א חבר — יוסף חיים ברענער, דער גרויסער שריפט־שטעלער און אמת־זוכער, וועלכער איז אין משך פון מער ווי א צענדליק יאָר מיטגענאנגען מיט דער „צווייטער עליה" אין אלע אירע זוכענישן און אָנשטרענגונגען, טיילנדיק אירע ליידן און פריידן. זיין מאָראַלישע אויטאָריטעט, זיין שנאה צו קליינלאַכקייט און פוסטע ווערטער האָט באַהערשט די פארזאמלונג. ווען די קאָנפערענץ האָט זיך געשלאָסן, איז ער מיט א זאַק העפטן פון זיין זשורנאל „האדמה" (די ערד) אַוועקגעגאנגען אין לאַגער פון די שאָסיי־בויער באַם כנרת, וואו ער האָט געאַרבעט אלס א לערער. דאָס איז געווען זיין לעצטער ארבעטער־צוזאמענפאָר; ער איז אומגעקומען אין די טראגישע אומרועז, אין מאַי, 1921.

די סטרוקטור פון דער הסתדרות

די ארץ־ישראל׳דיקע ארבעטער־באַוועגונג איז ניט און קען ניט זיין קיין גענויע קאָפּיע פון דער ארבעטער־באַוועגונג אין אנדערע לענדער; אויך די פאָרמען פון איר אָרגאַניזאַציע קענען ניט זיין קיין קאָפּיע פון פרעמדע מאָדעלן. דער ארץ־ישראל׳דיקער ארבעטער קומט אין לאַנד ניט צופעליק. ער איז על־פי רוב פאר זיין אָנקומען קיין ארץ־ישראל קיין ארבעטער ניט געווען. סיי ווען זיין אימיגראציע קיין ארץ־ישראל איז באַשטימט געוואָרן דורך עקאָנאָמישע מאָטיוון, סיי ווען ס׳איז געקומען אלס פרייוויליקער פערזענלאַכער אנטשלוס—אין ביידע פאלן איז דאָס איבערפאָרן קיין ארץ־ישראל באַגלייט געוואָרן פון איבער־פערזענלאַכע נאַציאָנאַלע דערוואַרטונגען און האָפנונגען. אויסער־דעם דאַרף מען געדענקען, אַז דער פּיאָנער און איניציאַטאָר פון א אידישער ווירטשאַפט אין ארץ־ישראל איז במשך פון לאַנגע יאָרן געווען ניט דער קאַפּיטאַליסט, נאָר פאַרקערט — דער ארבעטער. דער ארץ־ישראל׳דיקער ארבעטער איז געווען ניט נאָר אַן ארבעטס־נעמער, נאָר הויפּטזעכלאַך א ווירטשאַפט־בויער און ארבעטס־שאַפער. אָט די אלע אויפגאבן האָבן פאר זיך ניט די אייראָפּייאישע ארבעטער־באַוועגונגען.

פאַר די שאַפער פון דער הסתדרות איז געשטאַנען די פּראָבלעם, ווי אַזוי פאַראייניקט מען די פּראָפעסיאָנעלע, ווירטשאַפט־לאַך־קאָאָפּעראַטיווע און קולטור אַרבעט פון דער ארבעטערשאַפט אין איין אָרגאַניזאַציע? די פראגע איז שארפער געוואָרן מיטן וואוקס פון די ארבעטער־אינסטיטוציעס און ווירטשאַפטן. עס האָט אין דער הסתדרות געהערשט אַן אומרואיקייט וועגן דער מעגלאַכקייט, אַז ווען די ארבעטער־ווירטשאַפטן וועלן אָנהויבן ארייַנברענגען פּראָפיטן וועלן זיי זיך ביסלאַכווייז אָפּרייסן פון דער ארבעטער־באַוועגונג און פארוואנדלט ווערן אין געוויינלאַכע קאַפּיטאַליסטישע אונטערנעמונגען, ווי עס האָט געטראָפן מיט קאָאָפּעראַטיווע אונטערנעמונגען אין א סך אייראָפּייאישע לענדער.

דאָס דאָזיקע פּראָבלעם איז אַוועקגעשטעלט געוואָרן אין צענטער פונם צווייטן צוזאמענפאָר פון דער הסתדרות (1923), און דאָרטן איז אויך געשאַפן געוואָרן די פאָרם פאר דעם קאָנטראָל פון דעם ארבעטער־כלל איבער זיינע ווירטשאַפטלאַכע אונטער־נעמונגען — די אַזוי־גערופענע „חברת עובדים" (ארבעטער גע־זעלשאַפט). חברת עובדים איז די יורידישע פאָרם פון דער הסתדרות,—די הסתדרות אלס א פון דער רעגירונג רעגיסטרירטע „קאָאָפּעראַטיווע ארבעטער געזעלשאַפט". אלע ווירטשאַפטלאַכע ארבעטער־אינסטיטוציעס זיינען „טאָכטער־געזעלשאַפטן" פון דער „חברת עובדים". אין די מערסטע ארבעטער־אינסטיטוציעס האָט די עקזעקוטיווע פון דער „חברת עובדים" 51 פּראָצענט פון די אַקציעס. אַזוי איז פארזיכערט געוואָרן, אַז די ארבעטער־ווירט־שאַפט איז דאָס אייגנטום פון ארבעטער־כלל, וועלכער איז אָר־גאַניזירט אין דער הסתדרות.

די אָרגאַניזאַציאָנעלע סטרוקטור איז די פאָלגנדע: אויפן לאַנד־מאַסשטאַב איז דער איינס („יוניט") פון דער הסתדרות די **אינדוסטריעלע** יוניאָן, ווי צום ביישפּיל דער פארבאַנד פון לאַנדווירטשאַפטלאַכע ארבעטער, דער פארבאַנד פון אייזנבאַן, פּאָסט און טעלעגראַף ארבעטער; דער פארבאַנד פון בוי־ און שאָסיי ארבעטער, און אַזוי ווייטער. לאָקאַל איז דער אָרגאַניזאַציאָנס־איינס פון דער הסתדרות — דער ארבעטער־ראַט („מועצת הפועלים").

באַ יעדן ארבעטער־ראַט פונקציאָנירט אַן ארבעטס־ביוראָ („לשכת עבודה"). די גרעסטע מערהייט חברים פון דער הסתדרות באַקומען ארבעט דורך די ארבעטס־ביוראָס.

אויסערדעם פונקציאָנירן א רייע אָרגאַנען, וועלכע קאָאָרדינירן די פארשיידענע טעטיקייטס־געביטן פון דער הסתדרות. (אין דעם זיינען ניט אריינגערעכנט די ווירטשאַפטלאַכע אינסטיטוציעס, וועלכע וועלן באַזונדער באַהאַנדלט ווערן.)

א) **די אימיגראַציע־ביוראָ** (מרכז העליה), וועלכע איז אין דער זעלבער צייט די אויסלענדישע ביוראָ פון דער הסתדרות. די דאָזיקע ביוראָ פארבינדט דעם ארץ־ישראל׳דיקן אַוואַנגאַרד מיט דער פארצווייגטער באַוועגונג, וועלכע קאָנצענטרירן זיך אַרום דעם ארבעטנדן ארץ־ישראל אין חוץ־לארץ, און אין דער ערשטער רייע מיטן „החלוץ" און די פארשיידענע חלוצ׳ישע יוגנט־באַוועגונגען.

ב) **דער אַרבעטס־צענטער** („מרכז העבודה"). אַף דעם דאָזיקן זייער וויכטיקן אָרגאַן ליגט די אויפגאַבע פון פארגרעסערן די מעגלאַכקייטן פון אידישער אַרבעט. דער „מרכז העבודה" פירט דעם קאַמף פאר דאָס רעכט אַף ארבעט פון דעם אידישן ארבעטער אין דער רעגירונגס־ווירטשאַפט; ער רעגולירט אויפן לאַנד־מאַסשטאַב די אַרבעט־צעטיילונג. א דאַנק די באַמיאונגען פונם „מרכז העבודה" זיינען אידישע ארבעטער אריינגעדרונגען אין חיפה׳ר פּאָרט, אין די ים המלח ארבעטן, און אַזוי ווייטער.

ג) **די קולטור־קאָמיסיע** („ועדת התרבות") פירט אָן מיט א ברייטן און פארצווייגטן טעטיקייט־פעלד. זי האָט גרויסע דערגרייכונגען צו פארצייכענען אויפן געביט פון פארשפּרייטן העברייאיש צווישן די מאַסן, וואָס זי טוט דורך א רייע אָוונט־קורסן; זי פירט אָן מיט לעקציעס, סעמינאַרן, א גרויסע וואַנדער־ביבליאָטעק, לייען־שטובן, פּראָפעסיאָנעלע קורסן, שפּאַצירן מיטן צוועק פון זיך באַקענען מיטן לאַנד. איר וויכטיקסטער אויפטו איז דאָס נעץ פון שולן פאר ארבעטער־קינדער. אין די שולן און קינדער־גערטנער פון דער „ועדת התרבות" לערנען אַרום 2,000 שילער. די „ועדת התרבות" האַלט אויך אויס דעם וואַנ־דערנדן ארבעטער־טעאַטער „אהל", א טרופּע פון ארבעטער־קינסטלער, וועלכע האָט אין משך פון די עטלאַכע יאָר פון איר עקזיסטענץ גלענצענד אויפגעפירט דראַמעס פון י. ל. פּרץ, הייער־מאַנס, וואָלף, לייוויק, א. אַז. וו.

ד) **דאָס הסתדרות־געריכט** איז די וויכטיקסטע אויטאָרי־טעט אין אלע סיכסוכים צווישן אינסטיטוציע און אינסטיטוציע און חבר און חבר. אויסער דעם העכערן געריכט באַ דער עק־זעקוטיווע פונקציאָנירן אויך לאָקאַלע געריכטן באַ יעדן ארבע־טער־ראַט.

ה) **„מועצת הפועלות"** (דער ארבעטאָרינס־ראַט). באַ דער עקזעקוטיווע פון דער הסתדרות פונקציאָנירט א ראַט פון

---

*) אין 1929 האָט זיך אויך פאַרענדיקט דער פּ אָ ל י ט י ש ע ר פאַראייניקונגס־פּראָצעס פון דער מערהייט ארץ־ישראל׳דיקע ארבעטער. ווען „הפועל הצעיר" און „אחדות העבודה" האָבן זיך פאַראייניקט אין דער „מפלגת פועלי ארץ־ישראל" (די ארץ־ישראל׳דיקע ארבעטער פּאַרטיי).

13 יאָר הסתדרות

ש. גראַדזענסקי

דער גרונטשטיין ווערט געלייגט.

די מלחמה־יאָרן זיינען פאַר דער „ארץ־ישראל׳דיקער אַרבעטער־משפחה“ — ווי די עטלאכע הונדערט פּיאָנערן פון דער איצטיקער טויזנט־קעפּיקער אַרבעטערשאַפט האָבן זיך אַליין גערופן — אוועקגעגאַנגען אין הונגער, רדיפות מצד דער טערקישער מאַכט, פאַרשיקונגען און אַרעסטן. דאָך איז דער גייסט וועלכער האָט אָט די מענטשן אין לאַנד געבראַכט און אויפגעהאַלטן, ניט געבראָכן געוואָרן. אָפּגעריסן פון דער גרויסער וועלט, פון די גרויסע אידישע קיבוצים, פון דער ציוניסטישער באַוועגונג, זיינען די ארץ־ישראל׳דיקע אַרבעטער געווען דורכגעדרונגען מיטן געפיל, אַז זיי לעבן ערב א נייער פּעריאָדע, א פּעריאָדע וועלכע טראָגט אין זיך גרויסע ענדערונגען פאַר דער גאַנצער וועלט, און אויך פאַרן אידישן פאָלק. צו דעם טאָג, ווען ארץ־ישראל וועט באַקומען א נייעם סטאַטוס, ווען דער ציוניזם וועט אָנהויבן פאַרווירקלאַכט ווערן אויף א גאָר נייעם, גרויסן מאַסשטאַב, האָבן די ארץ־ישראל׳דיקע אַרבעטער זיך אין דער שטיל געגרייט.

אין משך פון דעם צענדליק פאַר־מלחמה־יאָרן, וואָס עס האָט אין ארץ־ישראל עקזיסטירט א מאָדערנע אַרבעטער־באַוועגונג, האָט זיך צווישן אירע חברים ביסלאַכווייז אַרויסגעקריסטאַליזירט א געמיינשאַפטלאַכער קוק אויף די ציל, און וואָס איז א סך וויכטיקער, די מעטאָדן פון ארץ־ישראל׳דיקן אויפבוי. ביסלאַכווייז האָבן אָנגעהויבן צו פאַרשווינדן די מיינונגס־פאַרשיידנהייטן און פּאַרטיי־פאָראורטיילן, וועלכע זיי האָבן מיט זיך אימפּאָרטירט פון זייערע געבורטס־לענדער. די יעניקע, וועלכע האָבן אויסגעהאַלטן דעם שווערן עקזאַמען פון זיך צופּאַסן צום לאַנד, מיט זיינע נייע באַדינגונגען, האָבן ביסלאַכווייז פון די באַדינגונגען אָנגעהויבן צו לערנען, אַנשטאָט צו פּרוּוון אויפן לאַנד אַרויפצווינגען זייערע פאָראויסבאַשטימטע מיינונגען. דאָך זיינען ביז נאָך דער מלחמה פאַרבליבן אין ארץ־ישראל די אַלטע, פון אייראָפּע געבראַכטע פּאַרטיי פאָרמאַציעס. בעצם זיינען די ארץ־ישראל׳דיקע אַרבעטער געווען אָרגאַניזירט אין דריי גרופּן: פּועלי־ציון, הפּועל הצעיר, און די הסתדרות הפּועלים החקלאיים. די פּועלי־ציון פּאַרטיי, די ארץ־ישראל׳דיקע סעקציע פונם פּועלי־ציון וועלט־פאַרבאַנד, האָט פאַרטראָטן די אידעאָלאָגיע פון דער פּועלי־ציון באַוועגונג אין אייראָפּע, ווי זי האָט זיך אויסגעקריסטאַליזירט אין די אידייען פון ב. באָראָכאָוו. דער „הפּועל הצעיר“ איז געווען גייסטיק מער פאַרוואַנדעט מיט די ווערטן פון דער יונגער העברייאישער קולטור, מיט דער ציוניסטישער באַוועגונג, האָט געלייגט דעם אַקצענט אויפן קאַמף פאַר אידישער אַרבעט און האָט זיך באַצויגן מיט אינדיפערענץ צו אינטערנאַציאָנאַלע סאָציאַליסטישע פאַרבינדונגען. צו דער הסתדרות הפּועלים החקלאיים (לאַנדווירטשאַפטלאַכע אַרבעטער־אָרגאַניזאַציע) האָבן געהערט בעיקר יענע לאַנדווירטשאַפטלאַכע אַרבעטער, סיי פּאַרטיי־מענטשן, סיי אומפּאַרטייאישע, וועלכע זיינען געווען מער פאַראינטערעסירט אין ווירטשאַפטלאַך־קאָלאָניזאַטאָרישע דערגרייכונגען, אין דעם וואוקס פון א וואָגיקן אַרבעטער־כח אין לאַנד, מיט אַן אייגענער, פון נייעם לעבנס־שטייגער אַרויסגעוואַקסענער קולטור־פיזיאָנאָמיע, ווי אין אַלטע טעאָרעטישע פאָרמולעס. ווי געזאָגט, האָבן אָט די אימפּאָרטירטע פאָרמולעס און פּראָגראַמען ביסלאַכווייז אַלץ מער און מער אָנגעוואָרן זייער זין אַלס א צעשיידונגס־פאַקטאָר. ביסלאַכווייז האָט די גאַנצע באַוועגונג אָנערקענט, אַז די קאָנקרעטע הויפּט־אויפגאַבע איז און מוז זיין דער קאַמף פאַר „כבוש העבודה“ (דעראָבערונג פון אַרבעט); עס זיינען פאַרגעסן געוואָרן די אָרטאָדאָקסיש־מאַרקסיסטישע אויסזעצונגען געגן אַרבעטער־קאָאָפּעראַציע; די גאַנצע באַוועגונג (מיט זייער קליינע אויסנאַמען) איז געוואָרן דער וויכטיקסטער העברייאיזירנדער פאַקטאָר אין לאַנד. פון דער אַנדער זייט האָבן די גרויסע שינויים, וועלכע זיינען — אין גרויסער מאָס א דאַנק דעם וואוקס פון דער השפּעה פון דער מער אומדאָגמאַטישער בריטישער לייבאָר פּאַרטיי — פאָרגעקומען אין דעם אינטערנאַציאָנאַלן סאָציאַליזם, און באַזונדערס די געענדערטע באַציאונג פון דער אינטערנאַציאָנאַלער אַרבעטער־באַוועגונג צום ציוניזם און צו דער ציוניסטיש־סאָציאַליסטישער באַוועגונג, געשאַפן די מעגלאַכקייט פון אינטערנאַציאָנאַלע סאָציאַליסטישע פאַרבינדונגען.

די פראַגע פון **איחוד**, פון פאַראייניקונג פון דער ארץ־ישראל׳דיקער אַרבעטערשאַפט איז רייף געוואָרן; אַקטועל איז זי געוואָרן מיטן אָנקומען פון דעם **אידישן לעגיאָן** פון אַמעריקע, אין וועלכן עס האָבן זיך אויך געפונען די פירער פון דער ארץ־ישראל׳דיקער פּועלי־ציון פּאַרטיי, די חברים בן־צבי און בן־גוריון, וועלכע זיינען במשך די מלחמה־יאָרן דעפּאָרטירט געוואָרן קיין אַמעריקע. דער ערשטער שריט צום **איחוד** איז געמאַכט געוואָרן, ווען די פּועלי־ציון פּאַרטיי האָט זיך אויפגעלייזט און האָט גערופן צו א פאַראייניקונגס־צוזאַמענפאָר. דער דאָזיקער צוזאַמענפאָר איז סוף 1919 פאָרגעקומען אין פּתח־תקוה, אָבער די באַשטרעבונגען פון זיינע איניציאַטאָרן זיינען ניט אינגאַנצן פאַרווירקלאַכט געוואָרן. אַנשטאָט אַן אַלגעמיינער פאַראייניקונג איז געשאַפן געוואָרן בלויז א פאַראייניקונג פון די פּועלי־ציון מיט די אומפּאַרטייאישע אַרבעטער, אונטערן נאָמען „אחדות העבודה“. די מינדערהייט, די פאָרשטייער פון „הפּועל הצעיר“ האָבן ניט געקענט קומען צו קיין פאַרשטענדיקונג בנוגע דער פאַראייניקונגס־פּראָגראַם. אַזוי אַרום זיינען אין ארץ־ישראל במשך פון א יאָר פאַרבליבן צוויי אַרבעטער־אָרגאַניזאַציעס, מיט באַזונדערע פּראָפעסיאָנעלע פאַראיינען, ווירטשאַפטן, קאָאָפּעראַטיוון, אַרבעטס־ביוראָס — „אחדות העבודה“ און „הפּועל הצעיר“.

דאָס האָט אָבער ניט לאַנג געקענט אָנהאַלטן. ענדע 1919 הויבט אָן אַריינשטראָמען קיין ארץ־ישראל א נייע חלוצים־כוואַליע. פון רוסלאַנד רייסן זיך דורך דורך מלחמה־פראָנטן און בלאָקאַדע־גרענעצן הונדערטער חברים פון „החלוץ“ אונטער דער פירערשאַפט פון יוסף טרומפּעלדאָר. פון פּוילן רייסן זיך טויזנטער חברים פון „צעירי ציון“, פון גאַליציע — די חברים פון דער יוגנט־אָרגאַניזאַציע „השומר הצעיר“. די גרעסטע מערהייט פון די ניי־אָנגעקומענע ווילן ניט שלום מאַכן מיטן פאַקט פון א געשפּאָלטענער אַרבעטערשאַפט. אונטער זייער דרוק ווערט סוף כל סוף פאַררופן, חנוכה 1920, דער גרינדונגס־צוזאַמענפאָר פון דער **הסתדרות**.

די הסתדרות איז געשאַפן געוואָרן אַלס א קאָמפּראָמיס צווישן די וועלכע האָבן געוואָלט שאַפן **איין** אַרבעטער־אָרגאַניזאַציע, וועלכע זאָל זיך פאַרנעמען מיט **אַלע** אַרבעטער־אַקטיוויטעטן, פּראָפעסיאָנעלע, ווירטשאַפטלאַכע, קולטורעלע און פּאָליטישע, און צווישן די אָנהענגער פון א ריין־פּראָפעסיאָנעל־ווירטשאַפטלאַכער און אויך קולטורעלער פאַראייניקונג. געזיגט האָבן די לעצטע. די פּאָליטיש־קולטורעלע טעטיקייטן איז ווייטער פאַרבליבן אין רשות פון די פּאַרטייען — „אחדות העבודה“ און „הפּועל הצעיר“ — וועלכע זיינען ווייטער געבליבן עקזיסטירן. אָבער די טאָג־טעגלאַכע, קאָנקרעטע אַרבעט ווערט פון 1920 געטאָן אונטער איין דאַך — פון דער הסתדרות העובדים העברים הכללית בארץ־ישראל (די אַלגעמיינע אידישע אַרבעטער־אָרגאַניזאַציע אין ארץ־ישראל).*)

גרייכונגען וועלכע ער האָט נאָך געדאַרפט מאַכן. די באַוועג־שפּיצן, וועלכע עס האָבן נאָך אַף אים אונטערגעקוקט.

דאָס איז דער אנגעווייטיקסטער פונקט. די ארבעטער באַוועגונג איז אין אַלע אירע ווינקלען און אַף אַלע אירע פראָנטן אויסגעשטעלט צו פיינטלאַכע קוילן. זי איז שוין געוואוינט פון זיי געטראָפן צו ווערן. מיר ווייסן אַז צרות און אומגליקן לויערן אַף אונז. מיר לעבן אין א פּעריאָדע, ווען גאַנצע באַוועגונגען ווילן מאַכן געשיכטע מיט אומריינע הענט, דורך פאַרגיסן אומשולדיק בלוט. פאַרשאָלטן זאָל ווערן יעדער באַוועגונג, ניט קוקנדיק מיט וואָס פאַר א צודעק זי באַנוצט זיך, וואָס דאָס איז איר וועג, וואָס אומריינע מעשים זיינען אירע אינסטרומענטן.

עס איז גערויבט געוואָרן א בן יחיד, א בן המודות פון זיין מוטער, עס איז גערויבט געוואָרן א מאַן פון זיין פרוי, עס איז גערויבט געוואָרן א פאָטער פון זיינע קינדער. עס איז גערויבט געוואָרן דער טרייער שליח פון אונזער גאַנצער באַוועגונג. נאָכמער: עס איז גערויבט געוואָרן אונזער האָפנונג צו זען ארלאַזאָראָוו'ן אין זיין גאַנצער גרויס און זיינע פולע דערגרייכונגען.

עס איז פאַראַן אַן אומעטיק ווינקל אין ארץ־ישראל [illegible] הייסט עס. הערצל האָט אין מוצא פאַרפלאַנצט א יונגן צעדער־בוים, א סימבאָל פון האָפנונג און וויזיע. דער הערצל בוים האָבן מיר אים גערופן. איז געקומען א פיינטלאַכע האַנט, וועלכע איז עד היום פאַרבליבן אומאַנטדעקט און אומבאַשטראָפט, און האָט דעם בוים אָפּגעהאַקט. אבער דער וואָס האָט דעם בוים אָפּגעהאַקט האָט הערצל'ס חלום ניט אָפּגעהאַקט. זינט דענסמאָל באַגלייט ער אונז ווי דער אומעטיקער סימבאָל פון אָפּגעהאַקטן בוים. צו דעם אָפּגעהאַקטן הערצל בוים ביזטו געגליבן, אונזער ברודער חיים!

א לעבעדיקער מאָנומענט

(צום מפעל ארלאַזאָראָוו)

פון שלום אַש

א יונג שעפעריש לעבן, פול אָנגעזאָפּט מיט ליבע צו זיין פאָלק — געטריבן פון א גרויסער שעפערישער ענערגיע — געבוירן צו זיין א פירער דורך זיין שטאַרקן ווילן און קלאָר אויג — איז פון א מערדערישער האַנט אָפּגעשניטן געוואָרן אין אָנהויב פון זיין טעטיקייט.

עס טריפן נאָך די ברכות אַף זיין פאַרשניטן שעפעריש לעבן פאַר די אידישע מאַסן — ווי די זאַפטן פון אַן אָפּגעהאַקטן בוים. דאָס לעבן האָט נישט בחנם געלעבט — און עס זאָל נישט פאַרגעסן און פאַרשניטן ווערן. זיין חלק און נחלה זאָל איבערבלייבן אין ארץ ישראל אַף אַלע צייטן.

כדי דעם צוועק צו פאַרווירקלאַכן האָט די ציוניסטישע עקזעקוטיווע באַשטימט צו באַשאַפן א פאָנד, כדי צו גרינדן אַ נייע קאָלאָניע אין ארץ ישראל אָפן נאָמען פון דעם יונג־פאַרשניטענעם פירער חיים ארלאָזאָראָוו, וואו הונדערטער אידישע היימען זאָלן אָנצינדן זייערע פייערן אַף דער אידישער ערד. —

די איניציאַטיווע איז אַרויסגעגאַנגען פון די אידישע ארבעטער אין ארץ ישראל, צווישן וועלכע ער האָט געלעבט און געווירקט ווי א חבר, א פריינט. די אידישע אַרבעטער אין ארץ ישראל זיינען אויך געווען די ערשטע זיך אָפּצורופן אַף דעם אויפרוף צו זאַמלען די נויטיקע פאָנדן פאַר דעם נייעם אידישן מקום, וואָס זאָל טראָגן דעם נאָמען פון זייער פירער און חבר.— העכער דריי און צוואַנציק טויזנט אידישע אַרבעטער האָבן זיך באַטייליקט אין די זאַמלונגען; פילע האָבן אַוועקגעגעבן צו צוויי, צו דריי טעג אַרבעט פאַר דעם פאָנד — אַזוי, האָף איך, וועט יעדער איד בייטראָגן אַ שטיין צו דער מצבה, וואָס מיר ווילן שטעלן פאַרן אָנדענק פון איינעם פון אונזערע קרעפטיקסטע מענער, וואָס איז אַזוי פריצייטיק דורך אַ ניט־פאַרגעבלאַכער זינד אַוועק פון דער וועלט . . .

און די מצבה וועט זיין א ליכטיקע און א שטראַלנדיקע. ווי א נייע אָנגעצונדענער פאַקל וועט זי לייכטן אַף איינעם פון די גלילישע בערגלאַך און וועט דערציילן פון א ניט־אויסלעשבאַרער ליבע פון מענטשן צו ערד. זי — די מצבה — וועט ברענגען טרייסט און האָפענונג אין מיליאָנען פאַר'חושכ'טע שטובן, פאַרשפרייטע איבער דעם גאַנצן ערד־קוגל, און וועט וועקן צו נייע מעשים און נייע פאָרמען פון לעבן פול מיט פרייד און האָפענונג. אַזוי אַרום וועט די מצבה נישט זיין קיין טויטע, נאָר א לעבעדיקע און א פרוכטבאַרע. באַגלייט מיטן געזאַנג פון וואַקסענדע קינדער — וועט א נייער שטיצפונקט אויפשטיין פאַר ישראל.

ווער וועט ניט ביישטייערן זיין שטיין צו דער מצבה? —

דורך יעדן אידן אָפן דאָרף ווערט פּלאַץ פאַר פינף אידן אין דער שטאָט פון ארץ ישראל — און ניט האָפענונגען פאַר צענדליקע אין דער וועלט צו געפינען אַרבעט אין דעם לאַנד פון אונזערע אָבות.

און נאָך איינס.

פאַרגעסט נישט, אַז מיר מוזן יעדן אייל ערד נישט בלויז אויסלייזן „פדיון שבויים", ווי א געפאַנגענעם קינד — נאָר מ'דאַרף עס ערשט קונה זיין דורך מי און אַרבעט — און פאַר ד ע ר אַרבעט רופן מיר אַן אַקסל אונטערצושטעלן און א ברודער־האַנט פון הילף!

באַשלוס פון דער הסתדרות וועגן געווערקשאַפטן קאַמפּיין און „מפעל ארלאַזאָראָוו"

(אויסצוג פון לעצטן בריוו פון ועד־הפועל)

„דער ועד הפועל האָט בא זיין לעצטער זיצונג באַשלאָסן, אַז דער היי־יאָריקער געווערקשאַפטן קאַמפּיין אין אַמעריקע זאָל אין זיין גרעסטן טייל זיין געווידמעט צו דעם „מפעל ארלאַזאַראָוו". עס איז דרינגענד וויכטיק, אַז אויך אין אַמעריקע זאָל אונטערשטראָכן ווערן די פאָדערונג מיט וועלכער דער ועד הפועל האָט זיך געווענדעט צו די ארבעטער אין ארץ ישראל, אַז קודם כל זאָל יעדער חבר און חברה און יעדער פריינט פון אונזער באַוועגונג האַלטן פאַר זיין פליכט ז י ך א ל י י ן צו באַטייליקן לויט א באַשטימטן מאָדוס אין „מפעל ארלאַזאַראָוו".

ס'ווילט זיך אונז גלויבן, אַז דער באַשלוס דורכצופירן א נייע און גרויסע קאָלאָניזאַציאָנס ארבעט אַף דעם נאָמען פון ארלאַזאַראָוו'ן וועט קומען צום אויסדרוק אין א געשטאַרקטער טעטיקייט פאַרן געווערקשאַפטן קאַמפּיין און אין אַן ערנסטן פאַרזוך אויפצוהויבן אים צו א גרעסערער הויך און צו א בכבודיקן אַנטייל אין אונזער ווערק.

חיים ארלאזאראוו

1899־1933

דער אומפארגעסלאכער ארלאזאראוו

פון בערל קאצענעלסאן

ניט צופעליק איז חיים ארלאזאראוו געפאלן. די אומריינע האנט האט געצילט אין דעם הארץ פון אונזער אויסדערוויילטן. אין דעם מאמענטן וואס די באוועגונג האט אוועקגעשטעלט אפן בולטסטן ארט. ער איז אף דעם דאזיקן פאסטן געשיקט געווארן ניט נאר צוליב זיינע גרויסע פעיאיקייטן. אונזער באוועגונג פאדערט פונם מענטשן מער ווי פעיאיקייטן. זי פאדערט זעלישע אייגנשאפטן און ריינעם כאראקטער. ער איז געווען דער „עילוי“ פון דער באוועגונג, אבער עס זיינען פאראן „עילויים“ וועלכע אנטוישן. ארלאזאראוו האט ניט אנטוישט. אונזער באוועגונג האט גע'ירשנ'ט פונם אלטן אידנטום איר שטרייננגקייט. זי פאדערט פון אירע חברים: „בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך“. ארלאזאראוו האט אלץ געגעבן.

חיים ארלאזאראוו האט אויסגעהאלטן דעם ערשטן עקזאמען פון אונזער באוועגונג: ט ר י י ש א פ ט. ער, דער שילער פון א דייטשער גימנאזיע, וואס איז דערצויגן געווארן אין גייסט פון דייטשן פאטריאטזים, האט זיך באהאפטן מיט זיין פאלק, מיט דער פרייהייט און ארבעטס־באוועגונג פון זיין פאלק.

עס איז געווען אין די רעוואלוציע־יארן — פאר אים זיינען אפן געווען אלע מעגלאכקייטן—אן אקאדעמישע קאריערע, א פאליטישע קאריערע. אבער ער האט אויסגעקליבן ניט דאס לעבן פון דער גרויסער דייטשער רעפובליק, נאר זיין ארים פאלק, זיין קליין לאנד און די ארבעטער־באוועגונג פון זיין פאלק, וועלכע איז אויך ארים. אין די צייטן ווען אנדערע האבן געשטרעבט צו „גרויסע זאכן“ איז ער געזעסן און געלערנט העברייאיש, האט ער זיך דערצויגן אף דער העברייאישער ארבעטער ליטעראטור, אף די בלעטער פון „הפועל הצעיר“ און האט דער פאן געשוואוירן טריישאפט און איז טריי געבליבן.

מען וועט נאך א סך דערציילן וועגן חיים ארלאזאראוו און וועגן זיינע אויפטואונגען אין זיין קורצן לעבן, אין די פופצן יאר פון זיין דינסט. ניט קוקנדיק אף זיינע פעיאיקייטן און די זעלבסטשטענדיקייט פון זיין געדאנק און זיין מוט אין קאמף פאר וואס ער האט געהאלטן פאר ריכטיק, איז ער פעיאיק געווען צו בויגן זיין קאפ פאר דעם מאראלישן כח פון דער באוועגונג, פאר איר לעבנס־חכמה. ער איז געווען דורכגעדרונגען מיט דרך־ארץ און באוואונדערונג פאר דער ארבעטער־מחנה, פאר די חלוצים און פארווירקלאכער וועמעס ווארט־זאגער ער איז געווען. צוליב דעמדאזיקן סינטעז פון פעיאיקייטן און זעלישע באציאונגען איז ער געווען זייער טריבון. דער ציוניזם האט ניט געהאט קיין בעסערן טריבון פאר אים. די ארבעטער־באוועגונג האט ניט געהאט קיין בעסערן טריבון —סיי אין די צייטן פון די קאמיסיעס פון שאו און סימפסאן, ווען מען האט געדארפט ענטפערן אף די אטאקעס פון שונא, סיי אף ציוניסטישע קאנגרעסן, ווען מען האט געדארפט אויפקלערן און דערקלערן אונזער שטעלונג.

פאר פילע שעפט זיך ארלאזאראוו אוים אין דעם וואס ער איז געווען, אין דעם וואס ער האט דערגרייכט און אויפגעטאן. מיר זעען אין אים א סך מער, מיר זעען דעם ארלאזאראוו, וועלכער איז נאך ניט געווען, דעם צוקינפטיקן ארלאזאראוו, די דער־

ליגעס פארן ארבעטענדן ארץ ישראל

אין די לעצטע פאָר יאָר איז רייף געוואָרן דער געדאנק פון באשאפן א פערמאנענטע אָרגאניזאציע אף א מיטגלידערשאפט באזיס, וועלכע זאָל זיך אָפּגעבן צו דער שטענדיקער אויפקלערונג און פראָפּאגאנדע וועגן די אלגעמיינע הסתדרות פראָבלעמען און זיין שטענדיק גרייט צו איבערגעבענער מיטהילף אין דעם אויפבוי פון ארבעטענדן ארץ ישראל.

אין איינקלאנג מיט דעם באשלוס פון לעצטן וועלט קאָנגרעס, ווי אויך מיט די געשאפענע מעגלאכקייטן דאָ אין לאנד, האָט זיך לעצטן יאָר אָנגעפאנגען די אָרגאניזירונג פון די ליגעס פארן ארבעטענדן ארץ ישראל. די ערשטע התחלות זיינען געווען גאנץ שווערע. פונדעסטוועגן, איז מיט דער מיטהילף פון געווערקשאפטן קאמפיין געלונגען צו לייגן דעם יסוד אין א רייע שטעט פאר דער פאָרמירונג פון אזעלכע גרופן. בא היינטיקן טאָג זיינען שוין אָרגאניזירט די צאָל פון 35 אָפּטיילונגען מיט קרוב צו 2,000 מיטגלידער. פאר די ליגעס ווערט ארויסגעגעבן א ספּעציעלער זשורנאל „לייבאָר פאלעסטיין" און א אידישער בולעטין „דאָס ארבעטענדע ארץ ישראל". אין א רייע ערטער ווערט שוין אָנגעפירט א טיכטיקע קולטור פּראָגראם א דאנק וועלכער עס ווערן געוואונען נייע עלעמענטן, באזונדערס צווישן די ענגליש־שפּרעכנדע קרייזן. עס איז די האָפנונג פון דער הויפּט ליטונג, ווי אויך פון דער הסתדרות, אז גאָר קירצלאָך וועט אין אמעריקע צושטאנד קומען א גרויסע און פארצווייגטע אָרגאניזאציע, וועלכע וועט זיין ביכולת צו אָנפירן די פּראקטישע ארץ ישראל ארבעט נאָך מיט א גרעסערן ערפאָלג און פארנעם ווי ביז איצט.

אויסדרוק פון אנערקענונג

מיר קענען ניט אָפּשליסן דעם סך הכל פון אונזער ארבעט ניט אויסדריקנדיק דערביי א וואָרט פון אנערקענונג צו אונזערע אקטיווע טוער און אָרגאניזאציעס, צו די טויזנטער חברים און פריינט, וועלכע האָבן זיך אָפּגערופן מיט זייערע ביישטייערונגען און אקטיווער מיטהילף. א באזונדערן חבר׳שן דאנק צו די באאַמטע פון אונזערע קאמפּיין קאָמיטעטן, צו אונזערע רייזנדע איבערן לאנד, און צו די מיטארבעטער אין אונזערע אָפּיסעס. זיי אלע האָבן געהאט א געמיינזאמען חלק אין דער גוואלדיקער אנשטריינגונג אָבער אויך אין די וואונדערבארע דערגרייכונגען פון די פארגאנגענע צען יאָר.

מיר זיינען אויך שולדיק אן אויפריכטיקן דאנק צו דער אידישער פּרעסע סיי אין ניו יאָרק, ווי אויך אין דער פּראָווינץ, וועלכע האָבן פארעפנטלאכט אונזערע ידיעות און אויפקלערונגען, און פילע פון זיי וועלכע האָבן עדיטאָריעל קאָמענטירט איבער אונזער ארבעט. דורך זייער מיטהילף האָט אונזער קאמפּיין פארנומען א חשוב׳ן פּלאַץ אין דער אידישער עפנטלאכקייט און אונזערע טוער זיינען פילפאך ערמוטיקט געוואָרן אין זייער ארבעט.

שלוס וואָרט

און איצט שטייען מיר ווידער באַם אָנפאנג פון א נייער עפּאָכע, אַפן שוועל פון ווידער באַנייטער ארבעט!

די פארגאנגענע צען יאָר האָבן באוויזן וואָס עקשנות, איבערגעבנקייט און ארבעטער־אחדות קענען אויפטאָן. מיר האָבן ניט נאָר אָנגעשריבן אַ נייעם קאפּיטל דאָ אין אמעריקע, נאָר האָבן אויך געהאט דעם זכות צוטראָגן ליים און ציגל צום הערלאכן בנין, וואָס ווערט אויפגעשטעלט דורכן אידישן ארבעטער אין ארץ־ישראל. מיר האָבן זיך אלע אויפגעהויבן אף א העכערער מדרגה און געבראכט מער מוט און שטארקערן בטחון צו דער מחנה פון בויער — די פארווירקלאכער פון אונזערע האָפנונגען.

אבער מיר זיינען נאָך אַלץ באַם אָנהויב! דאָס וואָס איז ביז איצט געטאָן געוואָרן איז בלויז א התחלה, אן אָנזאָג פון דעם וואָס קען און וואָס דארף נאָך באשאפן ווערן. און דערצו, זיינען ניט אלע שטיינער אָפּגעראמט, ניט אלע דערנער באזייטיקט געוואָרן.

דאָס אלץ איז אונז מחייב מיט גרעסערער עקשנות און מיט נאָך גרעסערן שוואונג אָנגיין ווייטער מיט אונזער ארבעט; צו וועקן די אידישע ארבעטער־מאסן, צו זאמלען נייע מענטשן־כחות, צו שאפן נאָך גרעסערע מיטלען, און ניט רוען אף קיין איין מאָמענט, ביז מיר וועלן ברענגען א ליכטיקערן טאָג פאר אונזער פאָלק און פאר דער ארבעטנדער מענטשהייט.

צען יאָר פארענדיקט. אבער ניט אָפּגעשטעלט זיך. ברידער! מיר פאנגען אָן דעם צווייטן צענדליק אף אונזער זיגרייכן מאַרש באַרג אַרויף.

א. העמלין.

יזכור

ניט בלויז נחת האָבן מיר דורכגעלעבט אין די פארגאנגענע יאָרן, נאָר אויך שמערצלאכע און ביטערע מאָמענטן, דורכן טויט פון טרייע און איבערגעבענע פריינט, פון טיכטיקע פירער און טוער, וועלכע מיר האָבן פארלאָרן אין לויף פון די פארגאנגענע 10 יאָר.

מיט גרויס יראת־הכבד און דרך־ארץ דערמאָנען מיר די מיטגלידער פון אונזער נאציאָנאַלער עקזעקוטיווע און באאמטע פון לאָקאלע קאָמיטעטן, וואָס זיינען פון אונז אוועקגעגאנגען זינט דעם יאָר 1923.

מאַקס פּיין	אב. באראָף	ל. קעס (שיקאַגאָ)
מאַקס צוקערמאַן	ה. מינדלין	ב. צ. גינזבורג (נואַרק)
דר. נחמן סירקין	חנן מיניקעס	עמנואל כאנין (ניו יאָרק)
יוסף באראַנדעס	א רייננוויין (טאָראָנטאָ)	אברהם האלפּערן (סטעמפאָרד)
דוד אַבערסאָן	פּיטער מארקוס (פּראָווידענס)	הערי קוניאנסקי (אטלאַנטאָ)
יהואש (ש. בלומגארדען)	סעם בריסטאָווסקי (יאָנקערס)	ה. לעש (ווילמינגטאָן)
בנימין שלעזינגער	ב. דזש. שאַפּיראָ (שיקאַגאָ)	יוסף אייזענבערג (סיו־סיטי)
מאָרים זיגמאַן	וועלוול שווארץ	יוחנן סטיוועגס (באלטימאָר)
דר. דזשוליוס האלפּערן	נייטען זווירין	

דער טויט פון אונזערע חברים און פריינט האָט אין יעדן פּונקט איבערגעלאָזן א ליידיקן פּלאַץ. ד י א ר ב ע ט אָ ב ע ר ה אָ ט ז י ך נ י ט אָ פּ ג ע ש ט ע ל ט! זייער ליבנס־חלום ווערט ווייטער געוועבט און פארווירקלאכט דורך זייערע טרייע מיטארבעטער אין אמעריקע, און דורך אונזער ארבעטער אַוואנגארד אין ארץ־ישראל.

אפּים ארויסגעשיקט א ספּעציעלער פארטרעטער, וועלכער באזוכט כמעט אלע פּונקטן פון אלאבאמא, דזשארדזיא, אקלאהאמא, טענעסי, טעקסעס און ווירדזשיניא. ניט קוקנדיק אף די רעזולטאטן פון די מקומות, איז אבער די פּראפּאגאנדע גראד דארט פון אויסערגעוויינטלאכער באדייטונג און דינט אימער אלס אנהאלט פון די פארשידענע גרופּן אין דער סאוט צו אונזער באוועגונג. אויך דארט איז אונזער האפענונג, אז די מאטעריעלע רעזולטאטן וועלן פארגרעסערט ווערן צוגלייך מיט זייער ערנסטן ווילן און גייסטיקן צובונד צו אונזער ווערק.

גאר א וויכטיקע פעסטונג איז אונזער שכנות׳דיקע מדינה קאנאדע, וועלכע איז אזוי ענג פארבונדן מיט אונז אין געמיינזאמער ארבעט און באשטרעבונגען. קאנאדע איז אימער געווען וואכזאם צו אונזער אויפלעבונגס־ארבעט אין ארץ־ישראל בכלל און באזונדערס אין דער ארבעט פון געווערקשאפטן־קאמפּיין. די גרויסע שטעט מאנטרעאל, טאראנטא, וויניפּעג, האמילטאן, עדמאנטאן, און דאן די קלענערע פּונקטן פון קוויבעק, אנטאריא, סאסקאטשעוואן, מאניטאבא, אלבערטא און בריטיש קאלאמביא — איבעראל איז דערגרייכט געווארן אונזערווארט און פון אומעטום איז געקומען א ווארימער ענטפער. באזונדערס איז ווערט זיך אפּצושטעלן אף די פארזווארפענע ישובים פון מערב־קאנאדע, וועלכע ווערן יעדן יאר באזוכט פון א ארץ־ישראל ארבעטער־דעלעגאט, און וועלכע האבן געקראגן אין די ערשטע יארן די מיטהילף פון די חברים י. העסטרין, ש. גרין, בארדען און ליפשיץ, און לעצטן יאר פון חבר ב. צוקערמאן פון סאסקאטון, און דורך דער ארבעט פון דר. הענעל אין וויניפּעג. אט די אלע ערטער האבן טראץ דעם שווערן קריזיס ניט פארקלענערט זייער בייטראג צום ארבעטענדן ארץ־ישראל. אין דעם זין האט מערב־קאנאדע פילפאך איבערשטיגן אירע שוועסטער־שטעט פון קוויבעק און אנטאריא, און עס בלייבט נאר צו האפן, אז אין דעם קומענדן יאר וועלן זיך אלע שטעט און פּראווינצן פון קאנאדע אויסגלייכן און צוריק געשטעלט ווערן אף דער זעלביקער מדרגה וואס אין די יארן 1928-29-30.

אין דער ווייטער וועסט ארבעטן מיר הויפּטזאכלאך אין קאליפארניע, אויסער דער מיטהילף וועלכע קומט אונז אן פון סיאטל, וואשינגטאן, דורך דער דארטיקער ליגע פארן ארבעטנדן ארץ־ישראל. אין סאן פראנציסקא און אוקלאנד איז אונזער קאמפּיין אנגעשלאסן אין דעם אלגעמיינעם וועלפעיר־פאנד, אזוי אז אונזער זעלבסטשטענדיקע טעטיקייט ווערט אנגעפירט הויפּטזאכלאך אין לאס אנדזשעלעס. די שטאט, פּונקט ווי אלע שטעט אין אמעריקע, האט דורכגעמאכט א גאנץ שווערן קריזיס, אבער פונדעסטוועגן האט זי זיך צוריק אויפגעהויבן צו א גאר הויכער מדרגה און האט אין לעצטן יאר געשאפן א פיל גרעסערע סומע ווי זאגאר אין די „פּראספּעריטי״־יארן. דאס איז אין א גרויסער מאס צו פארדאנקען דער סיסטעמאטישער און טרייער ארבעט פון דר. נ. זאלצמאן און זיינע אקטיווע מיטהעלפער אין דער באוועגונג, און באזונדערס דורך דער ניי־געגרינדעטער ליגע פאר דאס ארבעטנדע ארץ־ישראל. אין לעצטן יאר האט לאס־אנדזשעלעס געשאפן איבער $3,000 און פארמעסט זיך אין קומענדן יאר צו שאפן דריי מאל אזוי פיל. א באדייטענדע התחלה האבן שוין די ליגעס געמאכט אין דער דורכפירונג פון א גרויסער אונטערנעמונג פארן ארלאזאראף־פאנד, דורך וועלכער עס איז געשאפן געווארן איבער $2,000 ריוח. אלע סימנים ציינן, אז זייערע דערוואַרטונגען וועלן דערפילט ווערן.

קומען מיר איצט צו גרייטער ניו יארק, דער צענטער פון אונזער באוועגונג, דאס הארץ פון דער אידישער ארבעטערשאפט. דא וואלטן די רעזולטאטן אודאי געדארפט זיין זייער גרויסע, אבער אויך דא ווערן באגעגנט די זעלביקע שוועריקייטן וואס אין אלע אנדערע שטעט, און באזונדערס די ספּעציעלע שוועריקייט, וואס די שטאט איז „אביסל״ צו גרויס און דער עולם איז פארשפּרייט אין די פארשיידענע געגנטן. דאך, ווערט אויך אין ניו יארק געמאכט דער ערנסטער פארזוך פון די טרייע און איבערגעגעבענע חברים צו דערפילן זייער חוב, אנהאלטן זייער טעטיקייט, און דערגרייכן וואו נאר מעגלאך די מאקסימום רעזולטאטן.

צוליב די שווערע קריזיס־יארן, זיינען די טרייד־יוניאנס ניט געווען ביכולת צו העלפן אונזער קאמפּיין פינאנציעל ווי זיי וואלטן עס געוואלט. איצט, אבער, אזוי שנעל ווי די לאגע איז נאר פארבעסערט געווארן, האבן מיר שוין געזען דעם אפּרוף פון די יוניאנס דורך זייערע באשטייערונגען, ווי אויך דורך זייער חשוב׳ער פארטרעטערשאפט אין אונזער היינטיקן יובליי־בוך פלענער ווערן אויסגעארבעט, אז אין קומענדן יאר זאלן דורכגעפירט ווערן שאפ־קאלעקשאנס און אנדערע זאמלונגען, און בא יעדן איינעם הערשט דער ערנסטער גוטער ווילן ארויפצוברייינגען די יוניאנס צו דער פּאזיציע, וועלכע זיי דארפן פארנעמען אין אונזער קאמפּיין.

גאר א חשוב׳ן פּלאץ אין דער ניו יארקער טעטיקייט פארנעמען די ברענטשעס פון אידיש נאציאנאלן ארבייטער פארבאנד. זייער באטייליקונג ווי אויך זייערע רעזולטאטן שטייגן מיט יעדן יאר, אזוי אז אין לעצטן יאר זיינען זיי ניט געווען הינטערשטעליק לגבי 1930-31 און דער דורכשניט פון זייערע געשאפענע געלדער דערגרייכט $5,000 יערלאך. אם שטארקסטן האבן זיך אויסגעצייכנט אין דער ארבעט דער בראנקס בר. 14, בר. 18, 100, 130, ברענער בר. 169, 250, 276, 256, 325, 24, און דאן די איבעריקע ברענטשעס, וועלכע האבן אף זייער בעסטן שטייגער זיך באטייליקט אין דער ארבעט. פארן קומענדן יאר פּלאנעוועט דער ספּעציעלער פארבאנד קאמיטעט א פיל שטארקערע אקטיוויטעט און פארהאפט אף נאך גרעסערע רעזולטאטן.

א באדייטנדע הכנסה האט דער געווערקשאפטן קאמפּיין געהאט אין די לעצטע יארן דורך דער ספּעציעלער אקציע וואס איז אנגעפירט געווארן אונטער דער אויפזיכט פון חבר ווינטרויב צווישן די לערער, פּרינסיפּאלס, און קינדער פון די העברעאישע שולן. אויסער דער ממשות׳דיקער מיטהילף צום קאמפּיין, איז פון גרויס באדייטונג די דערציערישע ארבעט וועלכע איז געטאן געווארן צווישן די קינדער, און וועלכע באקענט זיי יאר איין, יאר אויס מיט די שאפונגען פון דער ארץ־ישראל ארבעטערשאפט און פון דער דארטיקער יוגנט. די הכנסה אט פון דער ארבעט האט אין די לעצטע יארן ארייננגעבראכט איבער $5,000.

דאן איז די ארבעט אין גרייטער ניו יארק געפירט געווארן אין די פארשידענע דיסטריקטן, פון וועלכע עס דארף באזונדערס דערמאנט ווערן די אקטיוויטעט און די קאאפּעראטיווע פארבאנד הייזער, צווישן די ברענטשעס פון דער פאראייניקטער פּארטיי, צווישן לאנדסמאנשאפטן און סאסייעטיס, ארבייטער רינג ברענטשעס, און צווישן א גרויסער צאל יחידים, וועלכע האבן זיך אימער אפּגערופן ווען נאר זיי זיינען דערגרייכט געווארן. עס דארף דא אויך דערמאנט ווערן דער יערלאכער בלומען טאג, וועלכער ברייינגט אריין אין ניו יארק א באדייטנדע הכנסה א דאנק דער באטייליקונג פון השומר הצעיר, יונגע פּועלי ציון, די מיידלאך גרופּן פון דער פּיאנערן פרויען ארגאניזאציע, און אנדערע צווייגן פון דער באוועגונג.

אודאי האט ניו יארק ניט אויסגעשעפּט אלע אירע מעגלאכקייטן, אבער עס איז צו האפן, אז מיט דער פארבעסערונג פון דער עקאנאמישער לאגע וועט אויך ניו יארק גוט מאכן דעם פארלוסט פון די לעצטע עטלאכע יאר דורך דעם וואס זי וועט זיך אומקערן צו דעם „גאלד סטענדארד״ און צו דער הכנסה וואס זי האט געגעבן אין די יארן 1928-29.

„השומר הצעיר“, וועלכער האט מיט גרוים דיסציפלין זיך אויסגעצייכנט אין אונזערע יערלאכע בלומען־טעג און מיטגעהאלפן, אז יעדע זאמלונג זאל אריינברענגען באדייטענדע סכומים.

אין דער ארבעט פון קאמפיין האבן זיך אויך באטייליקט א גרויסע צאל ברענטשעס פון ארבעטער־רינג און אינדעפענדענט ארבעטער־רינג, וועלכע האבן זיך לעצטן יאר פאראייניקט. אין די קאנווענשאנס פון געווערקשאפטן־קאמפיין, אין די לאקאלע קאנפערענצן, און מיט ביישטייערונגען צום קאמפיין, האבן זיך באטייליקט לערך 250 ברענטשעס. א באדייטענדע צאל ברענטשעס האבן גענומען אף זיך די איניציאטיווע פאר דער דורכפירונג פון קאמפיין אין זייערע שטעט, און די סימפאטיעס צווישן דער מיטגלידערשאפט פון ארבעטער־רינג איז די לעצטע יארן אין א באדייטנדער מאס געשטיגן.

צווישן די אנטיילנעמענדע ארגאניזאציעס קען מען אויך צורעכענען א גרויסע צאל אלגעמיינע פראגרעסיווע ארגאניזאציעס, לאנדסמאנשאפטן, יוגנט־ארגאניזאציעס און קעמפפס פון ארדער בני־ציון, וועלכע האבן זיך באזונדערס אפגערופן אין א באדייטענדער מאס אין ניו יארק, פילאדעלפיע, און אין א רייע אנדערע שטעט איבערן לאנד.

דער אפרוף פון אט די אלע ארגאניזאציעס האט געגעבן דעם געווערקשאפטן־קאמפיין דעם כאראקטער פון אן אמת'ער פאלקס־באוועגונג, וועלכע קען זיך מיט רעכט שטיצן אף נאך גרעסערע הכנסות אין די קומענדע יארן.

אונזער ארבעט אין ניו־יארק און איבערן לאנד.

אין היינטיקן סואוועניר ווערן געדרוקט א רייע באריכטן, וועלכע דערציילן די געשיכטע פון אונזער קאמפיין אין פארשיידענע שטעט איבערן לאנד. ניט אלע שטעט, אבער, זיינען אין די באריכטן פארטראטן. וועט ניט שאדן צו געבן וועגן דעם א קורצן איבערבליק.

אונזער באריכט פון איבערן לאנד פאנגט זיך אן מיט ניו־ענגלאנד, וועלכע איז נאך עד היום פארבליבן דער בעסט־ארגאניזירטער און דערפאלגרייכסטער צענטער פאר אונזער ארבעט. א דאנק דעם וואס ארום קאמפיין האבן זיך גרופירט כמעט אלע שיכטן פון דער אידישער ארבעטער־באוועגונג און אלגעמיינע פאלקס־עלעמענטן, און דער פאקט האט מיטגעווירקט, אז גרייטער באסטאן, ווי אויך א רייע שטעט אין מאסאטשוזעטס סטייט, זאלן אזוי מצליח זיין. דער לעזער וועט באמערקן, אז באסטאן פירט שוין אן איר קאמפיין און שטייט שוין מיט עטלאכע טויזנט דאלאר העכער ווי פאראיארן — א סיגנאל פארן גאנצן לאנד צו גיין בארג ארויף!

צו די ניו־ענגלאנד שטאטן ווערט צוגערעכנט פראווידענס, ראוד־איילאנד ,און די ארומיקע שטעטלאך, וועלכע האבן אימער נאכגעפאלגט דעם ביישפיל פון באסטאן, אין אקטיוויטעט, טרייהייט, ווי אויך אין רעזולטאטן. און דאן קאנעטיקוט סטייט, וואו די ארבעט ווערט אין א גרויסער מאס אנגעפירט אף דער איניציאטיווע פון די ברענטשעס פון אידיש נאציאנאלן ארבעטער פארבאנד מיט דער מיטהילף פון אונזערע פרויען־קלובן און א רייע פריינטלאכע קערפערשאפטן. אין די לעצטע פאר יאר איז קאנעטיקוט געווען א ביסל הינטערשטעליק, אבער אין איצטיקן מאמענט מאכן אונזערע חברים דעם ערנסטן פארזוך ארויפצוקומען צוריק צו די רעזולטאטן פון די גוטע יארן.

אין דער שכנה'שאפט פון ניו יארק, די שטאטן ניו דזשוירזי, פענסילווייניע, מערילענד, וואשינגטאן (די. סי.), און די פונקטן פון ניו יארק סטייט, — אין יעדער שטאט און שטעטל פון אט די סטייטס איז אונזער קאמפיין דורכגעפירט געווארן. אין יעדן פלאץ האבן די חברים געמאכט אן ענערגישן פארזוך אנצוהאלטן זייערע פאזיציעס און דערגרייכן די זעלביקע סכומים וואס אין די פריערדיקע יארן. ניט איבעראל איז עס געלונגען. עס איז אבער כדאי פון אט דער גרויסער טעריטאריע צו דערמאנען די פאלגענדע שטעט, וועלכע האבן טראץ אלע שוועריקייטן דערגרייכט די זעלביקע רעזולטאטן וואס אין די גוטע יארן, און מאנכע פונקטן, וועלכע האבן זייער סכום נאך פארגרעסערט. דאס זיינען: פעטערסאן, ניו דזשוירזי; בינגהאמטאן, נ. י.; באפאלא, נ. י. (געשאפן צוויי מאל אזוי פיל ווי פאראיארן), רעדינג, סקרענטאן און ווילקעסבאר, פענסילווייניא. דער גרעסטער פונקט פון דער דערמאנטער טעריטאריע, פילאדעלפיע, שטייט איצט אין מיטן פון איר קאמפיין פארן יאר 1933־34 און האט גוטע האפנונגען צו פארדאפלען איר סומע און זיך אויסגלייכן מיט אירע רעזולטאטן פון די פריערדיקע יארן. דיזעלבע האפנונגען ווערן געטיילט פון באלטימאר, וואשינגטאן, פיטסבורג, נוארק, אלבאני, סיראקיוז, ראטשעסטער, און א רייע אנדערע.

אין די צענטראל־פונקטן פון לאנד — די שטאטן פון מישיגען, אהייא, און וועסטערן פענסילווייניע — האבן מיר אויך געפונען דעם זעלבן גוטן ווילן בא אונזערע חברים און פריינט. די הויפט־שטעט פון געגנט, דעטראיט און קליוולאנד, זיינען אם שטארקסטן געטראפן געווארן פון דעם שרעקלאכן קריזיס. אזוי אז די ארבעט אין יענע מקומות איז צוגעגאנגען פיל שווערער ווי אין אנדערע פונקטן פון לאנד. דאך, אין יעדן פלאץ האבן זיך אפגעזוכט אייניקע פריינט און פאראנטווארטלאכע חברים, וועלכע האבן געטאן זייער פליכט און געזוכט מיט אלע כחות פארזעצן זייער אקטיוויטעט. דיביידע שטאטן זיינען פארטראטן אין אונזער באריכט מיט באדייטענדע סכומים, און אויך דא איז ווערט צו דערמאנען מינדעסטנס איין פונקט — עקראן, אהייא, — וועלכע האט היינטיקס יאר געשאפן מערער ווי פאראיארן, און סינסינאטי, וועלכע זוכט אנצוהאלטן דעם זעלביקן סכום וואס אין די פריערדיקע יארן. א באוויז, אז וואו נאר עס איז דא דער גוטער ווילן און די געהעריקע צאל טוער, קענען אפילו אין די ערגסטע יארן דערגרייכט ווערן באדייטענדע רעזולטאטן.

אנפאנגענדיק מיט דער וועסט מוזן מיר זיך קודם כל אפשטעלן אין שיקאגא, וועלכע האט אין דער געשיכטע פון געווערקשאפטן־קאמפיין געשפילט זייער א חשוב'ע ראלע. עס זיינען געווען יארן, ווען שיקאגא האט שוין געהאלטן בא דעם טאטאל פון 10,000 .. אין די לעצטע עטלאכע יאר איז שיקאגא פיל אראפגעפאלן, אבער דאס איז אויך אין א גרויסער מאס צו דערקלערן דורך דעם שווערן עקאנאמישן קריזיס. ניט קוקנדיק, אבער, אף דעם, האבן זיך געפונען א גרופע איבערגעבענע חברים, וועלכע האבן זייער ארבעט פארגעזעצט טראץ אלע שוועריקייטן. אין שכנות מיט שיקאגא געפינט זיך מילוואקי, וועלכע טוט אלץ אין אירע כחות אנצוהאלטן דעם פיינעם סטאנדארד און די טראדיציע, וועלכע זי האט געשאפן אין די פריערדיקע יארן. דאן האבן מיר אונזערע צעווארפענע פונקטן אין אילינאי סטייט, אייאווא, אינדיאנא, נעבראסקא, מינעסאטא און מיזורי. אין די צוויי שטעט פון מיזורי, נעמלאך, סט. לואיס און קענזעס סיטי, האט זיך אונזער ארבעט אנגעפאנגען פארן נעקסטן יאר און אין ביידע ערטער ציינט זיך א באדייטענדע העכערונג — א צייכן, אז אויך די איבעריקע שטעט וועלן גיין אפן זעלביקן וועג און דערפילן די דערווארטונגען פון אונזער נאציאנאלער לייטונג.

איבערגייענדיק פון דער וועסט צו אונזער טעריטאריע אין דער סאוט, מוזן מיר קאנסטאטירן, אז אויך דא איז אין די לעצטע יארן געווען א היבשער צוריקגאנג, און ווידער אמאל הויפטזאכלאך א דאנק דעם קריזיס, וועלכער האט דער אידישער באפעלקערונג אין דער סאוט געטראפן זייער שטארק. דאך, די ארבעט ווערט פארגעזעצט. יעדן יארן ווערט דורכן נאציאנאלן

זאָל דאָ אויך דערמאָנט ווערן דער ספּעציעלער סכום פון $6,000, וועלכע דער ארבעטער־רינג האָט איבערגעשיקט נאָך זיינע ספּעציעלע זאמלונגען אין יאָר 1929, און וועלכע זיינען געגאנגען צו אויפשטעלן אייניקע ארבעטער־היימען אין פּסח־תקוה.

אין זעלבען יאָר האָט דער „טאָג“ איבערגעשיקט דורכן געווערקשאַפטן קאמפּיין דעם סכום פון $5,000, וואָס איז אריינגעקומען דורך די „עמוירדזשענסי“ זאמלונגען און איז פארווענדעט געוואָרן אַף שטעלן אַ מאָדערנע געביידע אין דער מיידלשער קבוצה לעבן ירושלים.

אונזער אויפטו אין ארץ־ישראל.

פון ערשטן טאָג, וואָס אונזער קאמפּיין איז געגרינדעט געוואָרן, איז ער געגאנגען האנט אין האַנט מיט דער הסתדרות אין באַפעסטיקן אירע פּאָזיציעס, אין דער פארשטאַרקערונג און אויסברייטערונג פון אירע אינסטיטוציעס, און אין לייגן דעם יסוד פאר דעם אויפבוי פון אונזער ארבעטנדער געזעלשאַפט.

אַף אַן אנדער פּלאַץ אין הייניטיקן נומער וועט דער לעזער געפינען אַן אויספירלאכן איבערבליק איבער דער אנטשטייאונג פון דער הסתדרות, איר איצטיקן מצב און דערגרייכונגען. מען קאָן אָן איבערטרייבונג זאָגן, אַז אין יעדן ווינקעלע און אין יעדן צווייג פון דער הסתדרות־טעטיקייט איז דער געווערקשאפטן־קאמפּיין געוועזן פארטראָטן. אָנפאנגענדיק פון די יאָרן 1924־26, אין וועלכע די ארבעטערשאפט פון ארץ־ישראל האָט דורכגעמאכט אזא שווערע ארבעטסלאָזיקייט, איז דער געווערקשאפטן־קאַמפּיין בייגעשטאנען דער הסתדרות אין איר קאַמף צו אָנהאלטן איבעראל אונזערע פּאָזיציעס טראָץ דעם ביטערן קריזיס. אָבער ספּעציעל אַפן קאָנסטרוקטיוון געביט האָבן די מיטלען פון געווערקשאפטן־קאמפּיין מיטגעהאָלפן דער הסתדרות אין דער אויפהאלטונג און באפעסטיקונג פון אַ רייע קאָאָפּעראַטיוון אין שטאָט און אין דאָרף, אין דער אויפנאמע און איינאָרדנונג פון דער גרויסער צאָל חלוצים און ארבעט־זוכענדע, און אין דעם קאַמף וואָס די הסתדרות האָט אָנגעפירט פאר אידישער ארבעט סיי באַ פּריוואטע אונטערנעמער און סיי באַ דער רעגירונג. די אינוועסטירונגען, וואָס די הסתדרות האָט געמאכט אַף דעם געביט פון בוי־אונטערנעמונגען, געברויכס־ און פּראָדוציר־קאָאָפּעראַטיוון, מאַשינען און ארבעטס־געצייג, מיטהילף צו דער ארבעטער קראנקן־קאסע, מיטבאַטייליקונג אין דער קולטורעלער אַרבעט פאר קינדער און דערוואקסענע, פאך־בילדונג פאר דער יוגנט דורך די מאַקס פיין ווארשטאטן, מיטהילף צו די פרויען־ווירטשאפטן, הסתדרות בנינים, פינאַנס־ און קרעדיט־אנשטאלטן, — דאָס אלץ האָט מעגלאך געמאכט, אַז די הסתדרות זאָל ווערן אַ גרויסער, ווירקזאמער כח פאר די נוצן פון דעם גאנצן ארבעטער־ישוב, און פאר דעם אלגעמיינעם אויפבוי פון לאנד.

אין איצטיקן מאָמענט איז שוין די ארבעטערשאפט פון ארץ־ישראל אין אַ באדייטנדער מאָס ביכולת אויפצוהאלטן אירע זעלבסטשטענדיקע אינסטיטוציעס, — און די מיטלען פון געווערקשאפטן־קאמפּיין וועלן היי־יאָר, ווי אויך אין די קומענדע יאָרן, געווידמעט ווערן פאר דער נייער איינוואנדערונג; פאר איינאָרדענען טויזנטער און צענדליקע טויזנטער מענטשן אין שטאָט און דאָרף, און אויפנעמען זיי אין דער ארבעטער־אָרגאַניזאַציע. באזונדערס איצט וועט אונז זיין באשערט אָנטיילנעמען דורך אונזער קאמפּיין אין דער נייער קאָלאָניזאַציאָנס־אונטערנעמונג אַף דעם נאָמען פון דר. חיים ארלאזאראָף, און אריינפלעכטן אויך אונזער נאָמען אין דעם אייביקן מאָנומענט פאר אונזער יונגען געפאלענעם פירער.

באַטייליקטע אָרגאַניזאַציעס:

בראש פון דער באוועגונג איז געשטאנען די פאראייניקטע אידישע געווערקשאפטן פון ניו־יאָרק, און צוזאמען מיט איר די קעפּ, העט און מילינערי אינטערנעשאָנאל און אירע לאָקאלן: דער גענעראל אָפיס פון די אמאלגאמייטעד, די דזשאָינט באָארדס פון דער אמאלגאמייטעד אין ניו יאָרק, באָסטאָן און שיקאַגאָ; די גענעראל עקזעקוטיווע פון דער אינטערנעשאָנאל לײדיס גארמענט וואָירקערס יוניאָן; מילינערי לאָקאל 24; די בעקער יוניאָנס פון לאנד; די קאפּנמאכער יוניאָן; די פּאקעטבוק וואָירקערס יוניאָן; די אידישע שריפטזעצער, די אַקטיאָרן און אַ רייע אנדערע יוניאָנס. זיי אלע האָבן באַ פארשיידענע געלעגנהייטן אַרויסגעוויזן די וואַרימסטע מיטהילף צום קאמפּיין, און וואָלטן נאָר די עקאָנאָמישע באַדינגונגען אין די לעצטע יאָרן געוועזן בעסערע, דאַן איז קיין ספק ניט, אַז די הילף פון די טרייד־יוניאָנס וואָלט געקומען גאָר אין אַ גרויסער מאָס.

אַ גאָר חשוב'ן פּלאַץ האָט פארנומען אין דער אנטשטייאונג און אין דער ארבעט פון קאמפּיין די אידישע סאָציאַליסטישע ארבעטער פּארטיי פּועלי־ציון. די פּארטיי אלס גאנצע, ווי אויך אלע אירע פאראיינען און גרופּן, האָבן אריינגעוואָרפן זייער גאנצע ענערגיע און אלע גייסטיקע און אָרגאַניזאַטאָרישע כחות צו מאַכן דעם קאמפּיין דאָס, וואָס ער איז באַ היינטיקן טאָג. צוזאמען מיט דער פּארטיי זיינען מיטגעגאנגען די יוגנטלאכע פּועלי־ציון, וועלכע זיינען אימער געוועזן אַפן פּלאַץ באַ אונזערע בלומען־טעג און פאָלקס־זאמלונגען, און וועלכע זיינען גרייט אויך ווייטער צו ענטפערן דעם רוף פון ארבעטנדן ארץ־ישראל. די צעירי־ציון פּאַרטיי איז אויך געוועזן איינע פון די ערשטע זיך אָנצושליסן אָן קאמפּיין און געבן דער ארבעט איר טרייסטע מיטהילף, סיי מצד די פאראיינען און סיי דורך די איינצלנע חברים. די לעצטע צוויי יאָר, נאָכדעם ווי עס איז צו־שטאנד געקומען די פאראייניקונג, שטייט די פּארטיי פּועלי ציון־צעירי־ציון ווייטער אין די פאָדערשטע רייען און איז גרייט צו נעמען אַף זיך פליכטן און אחריות פאר אלץ גרעסערע דערפאָלגן פון אונזער טעטיקייט.

דער נאַציאָנאַלער ארבעטער פארבאנד צוזאמען מיט זיינע צענדליקע בראַנטשעס און פרויען־קלובן קען באטראכט ווערן אלס איינער פון די זיילן, אַף וועלכע עס האָט זיך געשטיצט דער געווערקשאפטן־קאמפּיין זינט זיין אנטשטייאונג. מיר טרעפן די פארבאנד־בראנטשעס ניט נאָר אלס ביישטייערער, נאָר אויך אלס איניציאטאָרן אַפן געביט פון אָרגאַניזירן אונזערע כחות און פירן די אַרבעט מיט דעם נויטיקן שוואונג. דורך דער ארבעט פון פארבאנד און זיינע בראנטשעס זיינען אריינגעקומען צענדליקער טויזנטער דאָלארן, און עס איז בכלל דערמעגלאכט געוואָרן, אַז דער געווערקשאפטן־קאמפּיין זאָל קומען צום ענדע פון זיינע 10 יאָר מיט אזא באדייטענדן סך־הכל.

די פארבאנד פרויען־קלובן, אויסער זייער מיטהילף אין דער אלגעמיינער קאמפּיין־טעטיקייט, האָבן זיך אָפּגעגעבן אקטיוו צו ספּעציעלע זאמלונגען פאר די ארבעטער־סאַניטאַריומס, פאר וועלכע זיי איז געלונגען במשך פון די פארגאנגענע 10 יאָר צוזאמענקלייבן אַ סכום פון לערך $20,000.

די פּיאָנערן פרויען אָרגאַניזאַציע, וועלכע איז אנטשטאַנען אין יאָר 1925, האָט באַוויזן ניט בלויז צו דורכפירן דערפאָלגרייכע אַקטיוויטעטן פאר די פרויען־אינסטיטוציעס אין ארץ־ישראל און אַף אנדערע געביטן פון ציוניסטיש־סאָציאַליסטישער טעטיקייט, נאָר האָט זיך אויך אַקטיוו באַטייליקט אין דער אַרבעט פון געווערקשאפטן־קאמפּיין. די פּיאָנערן פרויען־קלובן נעמען אָנטייל אין אַלע לאָקאַלע קאָמיטעטן, באַטייליקן זיך אין די בלומען־טעג, הויז־צו־הויז זאַמלונגען, און אין אַ רייע אונטערנעמונגען, וועלכע ווערן דורכגעפירט פאר דאָס ארבעטנדע ארץ־ישראל. אויסער אַט דער טעטיקייט האָט די פּיאָנערן פרויען אָרגאַניזאַציע במשך פון דער פּעריאָדע באוויזן איבערצושיקן דורכן געווערקשאפטן־קאמפּיין פאר די פרויען־אינסטיטוציעס אין ארץ־ישראל דעם סכום פון $134,181.17.

צו די יוגנטלאכע אָרגאַניזאַציעס, וועלכע האָבן אונז אקטיוו מיטגעהאָלפן אַלע יאָרן, דאַרף אויך צוגערעכנט ווערן דער

ארבעטער־ און פאלקס־ארגאניזאציעס און לערך 50 טויזנט ביישטייערער. אויסער דער נאך גרעסערער צאל מענטשן, וועלכע זיינען דערגרייכט געווארן דורך די יערלאכע בלומען־טעג און הויז־צו־הויז זאמלונגען.

אין דער אויספירלאכער טאבעלע, וועלכע ווערט געדרוקט אף א צווייטן ארט אין דעם סואווענירע, וועלן די לעזער זען די גענויע סומע וואס איז געשאפן געווארן פון יעדער שטאט און שטעטל איבער די פאראייניקטע שטאטן און קאנאדע. יעדע סומע רעפרעזענטירט מיט זיך א סך ליבשאפט און ערנסטן ווילן זיך משתתף זיין מיט דער ארבעט פון דער הסתדרות. די דערגרייכונגען וועלן אן ספק בלייבן פאר זייער אן אנגענעמען און גוטן אנדענק צו אלע אונזערע טוער און פריינט, וועלכע האבן זיך אין דער ארבעט באטייליקט.

דער סכום פון אונזערע אפגעשיקטע געלדער צו דער הסתדרות באטרעפט 729,937.42 $. דאס איז לערך 70 פראצענט פון דעם טאטאל געשאפענע געלדער. דער באלאנס איז געגאנגען פאר דער פיל־פארצווייגטער ארגאניזאטארישער, פראפאגאנדיסטישער און אדמיניסטראטיווער ארבעט, וואס איז אנגעפירט געווארן במשך פון די פארגאנגענע 10 יאר. דאס שליסט איין די רייזע־הוצאות פון אונזערע דעלעגאטן און ארגאניזאטארן, וועלכע האבן באזוכט אלע פונקטן פון לאנד, ווי אויך די שריפטלאכע אויפקלערונג וואס מיר האבן איבעראל אנגעפירט. דאס שליסט אויך איין די אויסגאבן פון אונזערע ראיאנע ביוראס און דירעקטארן, וועלכע האבן געארבעט אין די פארשיידענע שטעדט פון די פאראייניקטע שטאטן און קאנאדע.

דער פראצענט־זאץ פון אונזערע הוצאות פאר דער גאנצער צייט באטרעפט לערך ארום 30¾ פראצענט. אודאי איז די לייטונג פון קאמפיין ניט באזונדערס צופרידן דערפון, און מיר האבן אימער געמאכט די גרעסטע אנשטרענגונג, אז דער פראצענט־זאץ פון די הוצאות זאל זיין וואס א קלענערער, קירצנדיק בא יעדער געלעגנהייט אונזער בודזשעט. ווען מען האט אבער אין זינען די גוואלדיקע ארגאניזאציאנס און פראפאגאנדע־ארבעט, וועלכע ווערט דורך אונז אנגעפירט אין אלע טיילן פון לאנד, די גרויסע שוועריקייטן מיט וועלכע עס איז בכלל פארבונדן דאס זאמלען געלט אין אמעריקע, און דערצו דעם פאקט, וואס אונזערע הכנסות קומען הויפטזאכלאך פון ארבעטער און ניט־פארמעגלאכע שיכטן, דאן מוז מען קומען צום שלוס, אז דער פראצענט־זאץ פון אונזערע אויסגאבן איז א גאנץ מינימאלער.

דערצו מוז באזונדערס גענומען ווערן אין באטראכט דער שווערער קריזיס, וועלכן מיר האבן דורכגעמאכט אין די פארגאנגענע דריי יאר. ווערענד פון דעם יאר 1925 ביז 1930 איז אונזער קאמפיין שטענדיק געשטיגן, זעען מיר אבער, אז פון 1930 ביז 1933 זיינען די הכנסות באדייטענד פארקלענערט געווארן. יעדער איינער פארשטייט די סיבות דערפון. צוליב דעם שווערן עקאנאמישן קריזיס איז פארקלענערט געווארן דער סכום ביישטייערונגען, און אויך די צאל פון אונזערע טוער. און צו זאמלען די קלענערע סכומים איז אנגעקומען מיט פיל מער אנשטרענגונג און הוצאות איידער די גרעסערע סכומים אין די פריערדיקע יארן. עס זיינען געווען ביטערע און פיינלאכע יארן. צייטנווייז האט זיך געדוכט, אז אט פאלט אום אונזער גאנצע געביידע — און נאר דורך אידעאליזם און אפפערווייליקייט איז אונז געלונגען בייצוקומען די שוועריקייטן און אנהאלטן איבעראל אונזערע פאזיציעס. מיר האבן אורזאכן צו גלויבן, אז ווען ניט אט די קריזיס־יארן, וואלט אונזער קאמפיין אין די פארגאנגענע דריי יאר ווייטער געשטיגן, און דאס וואלט אין א גרויסער מאס פארקלענערט דעם פראצענט־זאץ פון אונזערע הוצאות.

אין איצטיקן מאמענט שטייען מיר אין מיטן פון אונזער קאמפיין פארן יאר 1933־34, און מיר האבן גוטע האפנונגען, אז דער קומענדער יאר וועט אונז ברענגען גרעסערע רעזולטאטן, און אז מיר וועלן צוריק ארויפקומען צום יערלאכן ציפער פון 100,000 $ און העכער, און דאס אלץ מיט א פארקלענערטן בודזשעט, וועלכן מיר האבן איינגעפירט אין די לעצטע עטלאכע יאר. אונזערע טוער מוזן אבער גוט אין זינען האבן, אז מיט די זעלביקע הוצאות קענען די הכנסות פילפאך פארגרעסערט ווערן, און דערמיט זאלן אונזערע אויסגאבן געהאלטן ווערן צום סאמען מינימום. זאל דאס דינען אלס מוסר־השכל און דירעקטיוו צו אלע אונזערע חברים און פריינט צו פארגרעסערן איבעראל זייער ארבייט און געלט־רעזולטאטן לויט די באדערפענישן פון ארבעטענדן ארץ־ישראל.

ספעציעלע אקטיוויטעטן.

אויסער דער דירעקטער ארבעט פארן געווערקשאפטן קאמפיין, האט די לייטונג בא פארשיידענע געלעגנהייטן דורכגעפירט אנדערע אקטיוויטעטן, וועלכע האבן אין א גרויסער מאס געשטארקט די הסתדרות און אירע באזונדערע אינסטיטוציעס. עס איז באזונדערס ווערט צו דערמאנען דא דעם „דבר“־קאמיטעט, וועמעס טעטיקייט איז גוט באקאנט צו אונזערע חברים און פריינט. דורך דער איניציאטיווע פון קאמיטעט מיט זיין ענערגישן סעקרעטאר חבר מאיר קאסטאף, און מיט דער מיטהילף פון דער שריפטזעצער יוניאן לאקאל 83 און דער לייטונג פון געווערקשאפטן־קאמפיין, איז געלונגען אפצושיקן צום „דבר“ צוויי מאדערנע לייגאטייפס און א פרעס־מאשין, וועלכע האבן באטראפן צוזאמען די סומע פון 10,000 $ און האבן פילפאך מיטגעהאלפן, אז דער „דבר“ זאל ווערן גרעסער און פאלקאמענער.

אין יאר 1929, נאך די טרויעריקע געשעענישן אין ארץ־ישראל, איז דורך דער לייטונג פון קאמפיין געלונגען צו שאפן דעם סכום פון 25,000 $, וועלכע איז געגאנגען פאר די דרינגענדע צוועקן וועלכע זיינען ארויסגערופן געווארן צוליב די אומגליקלאכע פאסירונגען. אין זעלביקן יאר איז דורך דער איניציאטיווע פון געווערקשאפטן־קאמפיין און מיט דער מיטהילף פון דר. מ. ל. ראזאף און אונזערע פריינט אין טאראנטא געשאפן געווארן אן עקסטרא סכום פון 6,000 $, וועלכע איז געגאנגען אף מיטצוהעלפן איבערברענגען קיין ארץ־ישראל א גרויסע גרופע חלוצים, וועמען עס האבן אויסגעפעלט די דרינגענדע רייזע־הוצאות.

אין די לעצטע פאר יאר איז אין אמעריקע גופא אנטשטאנען א חלוצים־באוועגונג, אין וועלכער עס זיינען שוין ארגאניזירט א צאל יוגנט־עלעמענטן, וועלכע מאכן זיך גרייט צו באטייליקן זיך פערזענלאך אין אויפבוי פון לאנד. אויך אין דער ארבעט האט דער אפיס פון געווערקשאפטן־קאמפיין ארויסגעוויזן די פולסטע מיטהילף.

דורך דער ביישטייערונג פון 15,000 $, וועלכע ריכטער בראנדייס האט איבערגעגעבן צום קאמפיין אין 1928, איז געלונגען צו פארשאפן דעם ערשטן קרעדיט און מאשינען פאר דעם לאנדווירטשאפטלאכן ארבעטער־קאאפעראטיוו „יכין“, וועלכער איז במשך פון די פארגאנגענע פינף יאר אויסגעוואקסן צו א גרויסער אויספיר־קראפט אפן געביט פון קאלאניזאציאנס־ארבעט אין ארץ־ישראל. די לייטונג פון קאמפיין האט אויך אקטיוו מיטגעהאלפן דער ספעציעלער דעלעגאציע פון „יכין“ אין דער גרינדונג פון די ערשטע דריי „חרות“־גרופן, וועלכע פארמאגן א באדייטנדע צאל אמעריקאנער מיטגלידער, וואס קלייבן זיך באזעצן אין ארץ־ישראל אף קאאפעראטיווע יסודות.

צו דעם אלץ דארף נאך צוגערעכנט ווערן די ווירקונג, וועלכע די ארץ־ישראל ארבעטער־דעלעגאציע האט געהאט אף דער קאנאדישער הדסה, וועלכע האט זיך באטייליקט מיט באדייטענדע סכומים פאר דער קופת חולים, באזונדערס פאר דעם מוצא־סאניטאריום. אונזער חשוב׳ער פריינט דר. ראטנאף האט פארשפראכן איינצושטעלן אן עקס־ריי מאשין אין דעם ארבעטער־שפיטאל אין עמק יזרעאל, און האט שוין אריינגעטראגן די ערשטע איינצאלונג פון 750 $.

אמעריקאן פעדערײשאן און לייבאר אין שיקאגא, וועלכע האט כא יעדער געלעגנהייט אויסגעדריקט איר ווארימסטע סאלידאריטעט צו דער ארץ־ישראל ארבעטערשאפט. די 48טע קאנווענשאן פון דער אמעריקאן פעדערײשאן און לייבאר אין ניו־ארלינס נעמט אן אפיציעל א רעזאלוציע, לויבנדיק די הסתדרות־טעטיקייט און אויסדריקנדיק אנערקענונג צו די פאראייניקטע אידישע געווערקשאפטן **פאר דער אקטיווער מיטהילף צו דער** ארגאניזירטער ארבעטערשאפט אין ארץ־ישראל. ענלאכע רעזאלוציעס ווערן אנגענומען בא די קאנווענשאנס פון דער אינטערנעשאנאל לײדיס גארמענט וואָרקערס, די אמאלגאמייטעד, די אינטערנעשאנאל קעפ, העט און מילינערי יוניאן. געפילן פון פריינטשאפט ווערן אויך איבערגעגעבן דורך א פערזענלאכן מעסעדזש פון פרעזידענט גרין דורך ברודער פיינסטאון, וועלכער האט באזוכט ארץ־ישראל אין יאר 1930.

אט די פריינטשאפט האט זיך אויסגעדריקט אף פארשידענע געביטן, באזונדערס אין דעם איינטייל וועלכן די ארבעטער פירער האבן גענומען אין די יארן 1929־30 סיי אין דעם עמוירדזשענסי פאנד, ווי אויך אין דעם פראטעסט נעגן דעם פאספיעלד פאפיר, און אנדערע שוועריקייטן וואס זיינען נאר אנטשטאנען.

אונזער מינדלאכע און שריפטלאכע פראפאגאנדע.

עס וואלט אודאי פארנומען צופיל פלאץ איבערצוגעבן גענוי די צאל פון פארזאמלונגען, ימים־טובים און צוזאמענקונפטן, וועלכע זיינען דורכגעפירט געווארן אין פארבינדונג מיטן געווערקשאפטן קאמפיין פאר די פארגאנגענע 10 יאר. די פראפאגאנדע און אויפקלערונגס־ארבעט איז אימער געווען א וויכטיקער טייל פון אונזער טעטיקייט. אזוי האט געפאדערט די לאגע. אזוי האבן געפאדערט אלע פונקטן, וועלכע זיינען געווען באטייליקט אינם קאמפיין, און אלס רעזולטאט דערפון קומען פאר יעדן יאר הונדערטער קלענערע און גרעסערע פארזאמלונגען, וואו עס ווערט געבראכט אינפארמאציע און אויפקלערונג וועגן די פארשיידענע מאמענטן אין ארץ־ישראל אויפבוי. עס איז אן איבערטרייבונג צו זאגן, אז סיי די ווערטער פון אונזערע רייזענדע, סיי די שריפטלאכע פראפאגאנדע, וועלכע ווערט יאר־איין, יאר־אויס פארשפרייט דורך ליפלעטס און צייטשריפטן, זיינען געהערט און געלייענט געווארן פון הונדערטער טויזנטער אידישע ארבעטער און פאלקס־מענטשן. דער געווערקשאפטן־קאמפיין איז אף אזא אופן פארוואנדלט געווארן אין א וויכטיקער טריבונע, אין אן אינסטרומענט פאר מאסן־פראפאגאנדע, וועלכער ברענגט אין יעדן פארווארפענעם פונקט דאס ווארט פון ארבעטנדן ארץ ישראל; וועלכער וועקט און מונטערט די אידישע מאסן צו ווייטערע מעשים.

ניט אין א קלײנער מאס האבן בייגעטראגן צו דער אויפקלערונג צווישן די אידישע מאסן די גרוסן, וועלכע זיינען געבראכט געווארן דורך חשוב׳ע פארשטייער פון דער אידישער פרעסע, וועלכע האבן פערזענלאך באזוכט ארץ־ישראל. די אויספירלאכע ארטיקלען פון גענאסע אב. קאהאן, דעם רעדאקטאר פון „פארווערטס“, האבןווירקלאך געמאכט א רעוואלוציע אין די מוחות פון א גרויסער צאל אידישע ארבעטער. און דאן זיינען נעקומען די ארטיקלען פון הלל ראגאף, דוד פינסקי, הערי לאנג, און א גרויסער צאל אנדערע זשורנאליסטן, וועלכע האבן דורך ארטיקלען און ידיעות פיל מיטגעהאלפן צו פאפולער מאכן די הסתדרות און אירע קאנסטרוקטיווע שאפונגען.

א גרויסע עראייגנים אין לעבן פון געווערקשאפטן־קאמפיין זיינען אויך געווען די אפטע ארויסטרעטונגען פון פראמינענטע פערזענלאכקייטן, וועלכע האבן ניט קיין דירעקטע שייכות מיט דער ארבעטער־באוועגונג, אבער וועלכע האבן ארויסגעוויזן גרויס פארשטענדניש און הויכע אכטונג פאר דער פיאנערישער ארבעט פון דער הסתדרות. דורך די פארגאנגענע צען יאר האבן מיר געהאט דעם כבוד צו הערן אף אונזער טריבונע די גרויסע דיכטער חיים נחמן ביאליק און שלום אש, די ציוניסטישע כלל־טוער דר. שמריהו לעווין, יוסף באראנדעס און צ. ה. מאסליאנסקי, און אין די לעצטע צוויי יאר דעם גרויסן וויסנשאפטסמאן, פראפעסאר אלבערט איינשטיין, וועלכער איז אויפגעטראטן אין לאס־אנדזשעלעס אין 1931 און 1933, און ביידע מאל געבראכט גרויס פרעסטיזש און אנזען צו אונזער באוועגונג. זאל דא אויך דערמאנט ווערן די טיפע פריינטשאפט און אפטע מיטהילף, וועלכע איז ארויסגעוויזן געווארן צו אונזער קאמפיין און צו דער הסתדרות דורך דעם הויך־געאכטעטן ריכטער לואיס ד. בראנדייס.

עס וואלט פארנומען צופיל פלאץ אויסצורעכענען דעם צעטל פון אלע אקטיווע און געטרייע טוער, וועלכע האבן מיטגעהאלפן אונזער קאמפיין במשך פון די פארגאנגענע 10 יאר. זיי געפינען זיך אין יעדער שטאט און שטעטל פון דער ברייטער אמעריקע און קאנאדע, און א טייל פון זיי ווערן דערמאנט אין די באריכטן פון די פארשיידענע שטעט און שטעטלאך. אבער עס איז ווערט צו אפשטעלן זיך אף די פיאנערן פון געווערקשאפטן־קאמפיין, אף די, וועלכע האבן במשך פון די 10 יאר באריזט פארשיידענע טיילן פון לאנד, געטאן סיי פראפאגאנדע־ארבעט, סיי די שווערע ארגאניזאציאנס־ארבעט, און גאנץ אפט אויך די וואכעדיקע ארבעט פון ארומגיין קלאפן אין די טירן און מאנען פון יעדן זיין חוב. צווישן זיי האבן זיך געפונען די חברים ברוך צוקערמאן, מאקס פיין ע״ה, יואל ענטין, אברהם שיפלאקאוו, י. שלאסבערג, דוד פינסקי, מ. פיינסטאון, בערל לאקער, מאיר בראון, לואי סיגאל, חיים גרינבערג, פנחס קרוזא, אב. העמלין, דר. רעבעלסקי, ה. באזין, צ. אריאל, ה. ערענרייך, פראפעסאר חיים פיינמאן, משה קאטץ, ש. באנטשעק, ב. באטווינִיק, י. העסטרין, ש. גאלדשטיין, שרה פעדער, דר. אפעלבוים, דר. יהודה קויפמאן אירמא לינדהיים, ש. סיגעל, גאלדע מייערסאן, דוד ווערטהיים, לייב גלאנץ, ש. בורשטיין, יעקב קאצמאן, חיים וויינטרויב, לאה בראון, פנחס גינגאלד, לאה ביסקין, ל. רובינשטיין, און צו זיי — א גרויסע צאל חברים סיי אין ניו יארק, ווי אויך איבערן גאנצן לאנד.

זאל די באלוינונג פאר אט די אלע חברים און אויך פאר די וואס ווערן ניט דערמאנט, זיין דער פאקט, וואס מיט געמיינזאמער אנשטרענגונג איז געלונגען צו באשאפן אט דאס ווערק וואס הייסט „געווערקשאפטן קאמפיין פאר דאס ארבעטנדע ארץ־ישראל.“

דער אלגעמיינער סך־הכל פאר די פארגאנגענע 10 יאר.

דער סך־הכל פון אונזערע פינאנציעלע דערגרייכונגען אין די פארגאנגענע 10 יאר איז ווי פאלגט:

ערשטער קאמפיין פון יאר	1924־25	$51,165.96
צווייטער ״ ״ ״	1926	110,077.85
דריטער ״ ״ ״	1927	136,101.72
פערטער ״ ״ ״	1928	137,802.95
פינפטער ״ ״ ״	1929	168,955.38
זעקסטער ״ ״ ״	1930	174,595 55
זיבעטער ״ ״ ״	1931	119,696.33
אכטער ״ ״ ״	1932	83,914.95
ניינטער ״ ״ ״	1933	70,611.69
דער טאטאל פון אונזערע דערגרייכונגען		$1,052,922.38

די געשאפענע געלדער קומען פון קארגע 300 פונקטן פון 40 שטאטן, 6 פראווינצן פון קאנאדע, און געוויסע סכומים פון מעקסיקא סיטי און פון האוואנא, קיובא. לויט דער אפשאצונג פונם נאציאנאלן אפיס האבן זיך אין פארלויף פון די פארגאנגענע 10 יאר באטייליקט מיט ביישטייערונגען קרוב צו טויזנט

אין די ווייטערע צוזאַמענפאָרן איז די פאַרטרעטערשאַפט ביי די קאָנווענשאָנס געשטיגן פון יאָר צו יאָר, אַזוי אַז צו דעם לעצטן צוזאַמענפאָר, וועלכער איז אָפּגעהאַלטן געוואָרן דעם 26טן און 27טן נאָוועמבער, 1932, אין ניו־יאָרק, זיינען געוועזן דירעקט פאַרטראָטן די פאָלגנדע צאָל אָרגאַניזאַציעס:

אידיש נאַציאָנאַלער אַרבעטער פאַרבאַנד — 54 ברענטשעס.
אַרבעטער רינג — 53 ברענטשעס.
יוניאָנס — 31 לאָקאַלע און צענטראַלע קערפּערשאַפטן.
פּראָגרעסיווע אָרגאַניזאַציעס — 31.
פּועלי ציון ־ צעירי ציון — 14 ברענטשעס און צ. ק.
פּיאָנערן פרויען אָרגאַניזאַציע — 12 קלובן.
יוגנט־אָרגאַניזאַציעס — 19.
קאַמפּיין־קאָמיטעס — 20.
אָרדער בני־ציון — 10 קעמפּס.
צוזאַמען — 251 אָרגאַניזאַציעס מיט 703 דעלעגאַטן.

ארץ־ישראל אַרבעטער־דעלעגאַציעס.

מיט דער עטאַבלירונג פון געווערקשאַפטן־קאַמפּיין האָט זיך אָנגעפאַנגען אַ מער ממשות׳דיקע פאַרבינדונג מיט אונזערע חברים אין ארץ ישראל דורך שליחים, וועלכע די הסתדרות האָט דעלעגירט צו אונז, און וועלכע האָבן געהאָלפן נאָך ענגער מאַכן דעם וצזאַמענבונד און די פאַרשטענדעניש פאַר די פּראָבלעמען און אויפגאַבן פון דער ארץ־ישראל אַרבעטערשאַפט.

פירענדע ארץ־ישראל חברים זיינען געקומען אַהער נאָך אין די מלחמה־יאָרן. אַ דעלעגאַציע אין די אינטערעסן פון דער אַרבעטער באַנק איז געקומען קיין אַמעריקע אין יאָר 1921, באַשטייענד פון די חברים בערל קאַצנעלסאָן, מאַניע שוחט און יוסף ברץ. מיט דעם יאָר 1926 ווערן די שליחים פון דער ארץ־ישראל אַרבעטערשאַפט אַ באַשטאַנד־טייל פון געווערקשאַפטן־קאַמפּיין און פון דער אַלגעמיינער באַוועגונג אַרום דאָס אַרבעטנדע ארץ־ישראל. אין 1926 קומען אַהער אין שליחות פון דער הסתדרות די חברים י. בן־צבי, יוסף ברץ, ד. רמז און א. הארצפעלד. אין 1927 די חברים חיים אַרלאָזאָראָף, דוב האָז און זלמן רובאַשאָוו. אין 1928 די חברים אַרלאָזאָראָף, האָז, מערעמינסקי, און רחל בן־צבי. אין 1929 — דוד בלאָך, גאָלדע מייערסאָן, אַרלאָזאָראָף און מערעמינסקי. אין 1930 — דר. א. יורים און שמואל דיין. אין 1931 — בן־גוריון, חנה טשיזיק און יוסף ברץ. אין 1932 — זלמן רובאַשאָוו און שמעון קושניר. און לעצטן יאָר — די חברים י. מערעמינסקי, מעי בער, רחל קאַצנעלסאָן און גאָלדע מייערסאָן. און היי־יאָר האָט אונז די הסתדרות דעלעגירט איינעם פון אירע חשוב׳סטע פירער, יוסף שפּרינצאַק, וועלכער וועט מיט אונז מיטאַרבעטן אין דעם היי־יאָריקן קאַמפּיין.

די אַלע דעלעגאַציעס האָבן באַזוכט די ווייטסטע און פאַרוואָרפנסטע ווינקלען פון די פאַראייניקטע שטאַטן און קאַנאַדע, זיינען אויפגעטראָטן באַ אַ רייע אַרבעטער קאָנווענשאָנס און איבעראַל געבראַכט דעם גרוס פון אַרבעט און אויפלעבונג, פון פּיאָנערטום און דערגרייכונגען. ניט נאָר אויפקלערונג איז געבראַכט געוואָרן דורך די שלוחים פון ארץ־ישראל, נאָר אויך געבראַכט געוואָרן דורך די שליחים פון ארץ־ישראל, נאָר אויך געמונטערט אונזערע טוער און פריינט און אימער אַריינגעבראַכט די פעסטע אַנטשלאָסנקייט ווייטער בויען, ווייטער אַרבעטן.

אַמעריקאַנער דעלעגאַציע קיין ארץ־ישראל און צום ערשטן וועלט־קאָנגרעס אין בערלין.

דאָס קומען פון ארץ־ישראל אַרבעטער־דעלעגאַציעס קיין אַמעריקע האָט אויך דערוועקט דעם וואונש, אַז פאַרטרעטער פון דער אַמעריקאַנער אַרבעטער־באַוועגונג זאָלן באַזוכן ארץ־ישראל, אַריבערברענגען אַהין אונזער גרוס און זיך באַקענען אויפן פּלאַץ מיט דעם, וואָס די ארץ־ישראל אַרבעטערשאַפט האָט געשאַפן. אַזאַ באַשלוס איז אָנגענומען געוואָרן באַ דעם צוזאַמענפאָר ענדע 1929, און אין אויגוסט 1930 איז אָפּגעפאָרן קיין ארץ־ישראל די אַמעריקאַנער אַרבעטער־דעלעגאַציע, וועלכע איז באַשטאַנען פון אברהם שיפּלאַקאָף, מאָרים פיינסטאָון, יוסף שלאָסבערג, מאיר בראַון און א. העמלין.

די דעלעגאַציע איז אויפגענומען געוואָרן אין ארץ־ישראל מיט גרויס פייערלאַכקייט און האָט געהאַט אַ געלעגנהייט צו זען אַלע שאַפונגען אויפן עקאָנאָמישן, קולטורעלן און ווירטשאַפטלאַכן געביט. די דעלעגאַציע האָט באַזוכט אַלע שטעט און קאָלאָניעס, האָט געפירט פערזענלאַכע שמועסן מיט די אַרבעטער, און האָט אַדרעסירט גרויסע פאַרזאַמלונגען אין אַלע פונקטן פון ישוב. נאָך די פאַרשיידענע אונטערזוכונגס־קאָמיסיעס, וועלכע האָבן באַזוכט ארץ־ישראל אין פאַרבינדונג מיט די טראַגישע געשעענישן פון יאָר 1929, איז דער אָנקומען פון דער אַמעריקאַנער דעלעגאַציע געווען פאַר דער ארץ־ישראל אַרבעטערשאַפט אַ גרויסער קוואַל פון דערמונטערונג און האָט קלאָר באַוויזן פאַר זיי די פריינטלאַכע סענטימענטן פון די אידישע מאַסן אין אַמעריקע.

צוריקקומענדיק האָט די דעלעגאַציע אָפּגעגעבן אַ באַריכט צו דער 6טער קאָנווענשאָן, אין נאָוועמבער 1930, האָט זי פאַרעפנטלאַכט אירע איינדרוקן אין אַ ספּעציעלן נומער פון דער „געווערקשאַפטן קאַמפּיין צייטונג“, ווי אויך ביי גרויסע פאַרזאַמלונגען, סיי אין ניו יאָרק, ווי אויך איבערן לאַנד.

די זעלבע דעלעגאַציע האָט אויך פאַרטראָטן די אַמעריקאַנער אַרבעטער־אָרגאַניזאַציעס ביים ערשטן וועלט־קאָנגרעס פאַר דאָס אַרבעטנדע ארץ־ישראל, וועלכער איז פאָרגעקומען אין חודש סעפּטעמבער 1930 אין בערלין, און באַ וועלכן עס זיינען אָנוועזנד געוועזן פאַרטרעטער פון 24 לענדער, פון קרוב צו אַ האַלבן מיליאָן אידישע אַרבעטער און פאָלקס־עלעמענטן פון דער גאַנצער וועלט. אויפן קאָנגרעס האָבן זיך אונזערע פאַרטרעטער פון אַמעריקע באַגעגנט דעם ערשטן מאָל מיט אונזערע מיטאַרבעטער פון פאַרשיידענע לענדער, און צוזאַמען געלייגט דעם יסוד פאַר דער וועלט־ליגע פאַרן אַרבעטנדן ארץ־ישראל.

דער געווערקשאַפטן־קאַמפּיין און די אַמעריקאַנער אַרבעטער־באַוועגונג.

אַ גרויסן פאַרדינסט פאַרן אַרבעטנדן ארץ־ישראל האָט דער געווערקשאַפטן־קאַמפּיין געהאַט ניט בלויז דורך דער דערנענטערונג פון די אידישע מאַסן, נאָר אויך דורך דער אויפקלערונג, וואָס ער האָט אַריינגעבראַכט צווישן די פירנדע שיכטן פון דער אַמעריקאַנער סאָציאַליסטישער און אַרבעטער־באַוועגונג.

נאָך אין יאָר 1926 איז אָנגעקומען דער ערשטער בריוו פון פאַרשטאָרבענעם סאָציאַליסטישן פירער, יודזשין דעבס, אין וועלכן ער דריקט אויס זיין גליקס־געפיל דערמיט, וואָס ער האָט זיך באַגעגנט מיט די פאַרטרעטער פון דער יונגער ארץ־ישראל אַרבעטערשאַפט, און גיט איבער דערביי זיינע וואַרימסטע וואונשן צו דער סאָציאַליסטישער אַרבעט פון דער הסתדרות און צו דעם פאַרזוך, וועלכן די ארץ־ישראל אַרבעטערשאַפט מאַכט, „צוריקקערן די אידישע ראַסע צו דער היים פון זייערע אָבות, און געבן איר די געלעגנהייט אויסצואַרבעטן אַלס אומאָפּהענגיקע נאַציע איר אייגענעם גורל“. געפילן פון סאָלידאַריטעט און פאַרשטענדעניש פאַר אונזער ווערק איז אויך אומצייליקע מאָל אַרויסגעוויזן געוואָרן פון די סאָציאַליסטישע פירער נאָרמאַן טאָמאַס, דער פאַרשטאָרבענער וויקטאָר בערגער, און אַ רייע אַנדערע.

אין יאָר 1928 קומט צום אויסדרוק די סימפּאַטיע פון דער אַמעריקאַן פעדעריישאָן אָוו לייבאָר. צו דער קאָנווענשאָן פון 2טן יאַנואַר קומט אָן אַ וואַרימע באַגריסונג פון פּרעזידענט גרין. אין זעלבן יאָר ווערט חבר מערעמינסקי אויפגענומען פון דער

פון סימפאטיעס צו מעשים.

די געווערקשאפטן, און צוזאמען מיט איר אלע סאציאליסטישע און ארבעטער־ארגאניזאציעס, וועלכע האבן פייערלאך אויפגענומען איר באשלוס, זיינען ניט געבליבן בלויז בא ווערטער, נאר זיי האבן גלייך אנגעפאנגען טראכטן ערנסט וועגן א ממשות׳דיקער אקציע, וועלכע זאל אויסדריקן מיט זיך די טיפע געפילן פון פריינטשאפט און פארברידערונג צו דער אידישער ארבעטערשאפט אין ארץ ישראל. אין אקטאבער 1923 קומט פאר אין דער „האיאס״־געביידע דער ערשטער צוזאמענקונפט פון ארבעטער־פירער מיט פארטרעטער פון דער פועלי־ציון פארטיי, צעירי ציון און פון נאציאנאלן ארבעטער פארבאנד, וואו עס ווערט אפיציעל פארמירט דער „געווערקשאפטן קאמיטעט פאר די ארגאניזירטע אידישע ארבעטער אין ארץ־ישראל״. אלס די ערשטע באאמטע ווערן דערוויילט מאקס פיין, פארזיצער; מאקס צוקערמאן, קאסירער, און אייזיק העמלין, סעקרעטאר. באם צוזאמענקונפט ווערט אויך באשטימט ארויסצוטרעטן מיט א געלט־אקציע אף דער סומע פון $150,000 און זאפארט אנפאנגען מאכן דערצו אלע נויטיקע פארבארייטונגען.

1924, דער ערשטער קאמפיין.

דעם 14טן פעברואר, 1924, איז געווען דער ערשטער עפנטלאכער ארויסטריט אין דעם זאל פון קופער יוניאן. דאס איז געווארן א נייע פאסירונג אין דער אידישער ארבעטער־גאס, צו וועלכער פילע האבן זיך באצויגן זייער סקעפטיש, אבער ווער נאר עס איז אנוועזנד געווען אין דעם זאל האט געזען בחוש די גרויסע ענדערונג, וועלכע קומט פאר אין דער אידישער ארבעטער־באוועגונג, און האט געשפירט דאס אנקומען פון א נייער תקופה. דער טשערמאן פון יענער פארזאמלונג איז געווען דער פארשטארבענער ארבעטער־פירער מאקס צוקערמאן, און צווישן די רעדנער זיינען געווען אברהם שיפלאקאף, יוסף שלאסבערג, גענעראל־סעקרעטאר פון דער אמאלגאמייטעד; דזש. גאלדשטיין, נאציאנאלער ארגאנייזער פון די בעקערס; ישראל פיינבערג, דער דאמאלסטיקער מענעדזשער פון די קלאוקמאכער, און מאיר בראון, פרעזידענט פון נאציאנאלן ארבעטער פארבאנד.

אלס זכרון פון דער העכסט וויכטיקער גרינדונגס־פארזאמלונג וועלן דינען די פאלגנדע ווערטער פון דעם פארשטארבענעם מאקס פיין: „. . . דאס איז דאס ערשטע מאל, וואס ארבעטער פארזאמלען זיך צו צעברעכן א געטשקע, צו פארניכטן א־דאגמע, און ארונטערנעמען א חרם פון א טייל פון אונזערע שוועסטער און ברידער.״ ווען אט די ווערטער זיינען ארויסגעזאגט געווארן, האט אין זאל אויסגעבראכן אן אומבאשרייבלאכער שטורם פון אפלאדיסמענטן. דער עולם האט מיטאמאל דערפילט א באנייטן ווילן צו מעשים פון פיאנערטום, א בענקשאפט צו געמיינזאמקייט מיטן חלוץ, וואס קומט פון אלע לענדער אויפצובויען דאס ארבעטנדע ארץ ישראל.

בא דער פארזאמלונג זיינען דאן געשאפן געווארן די ערשטע $8,000. עס איז אפיציעל פראקלאמירט געווארן דער געווערקשאפטן־קאמפיין און עס איז אנגענומען געווארן א פייערלאכע רעזאלוציע, וועלכע שיקט איבער צו די אידישע ארבעטער אין ארץ ישראל איר ברידערלאכן גרוס און פארזיכערונג פון וויטערדיקער ברידערלאכער מיטהילף און הייכער אפשאצונג פון זייער ארבעט.

אזוי שנעל ווי עס איז ארויסגעלאזן געווארן דער ערשטער רוף, אונטערגעשריבן פון אלע אנפירער פון די אידישע טרייד־יוניאנס און פראגרעסיווע ארבעטער־ארגאניזאציעס, האט זיך אנגעפאנגען א באוועגונג איבערן גאנצן לאנד. די ערשטע שטעט, וואס זיינען צוגעשטאנען צו דער ארבעט, זיינען געווען באסטאן, שיקאגא, דעטראיט, נוארק, קליוולאנד, פילאדעלפיע, באלטימאר, פיטסבורג, מאנטרעאל, טאראנטא און א צאל אנדערע שטעט און שטעטלאך פון די פאראייניקטע שטאטן און קאנאדע. פון אומעטום זיינען אנגעקומען באגייסטערטע בריוו פאר דעם וויכטיקן שריט פון די געווערקשאפטן. עס האבן זיך ארגאניזירט לאקאלע קאמיטעטן מיט דער באטייליקונג פון טרייד יוניאנס, ארבעטער־רינג ברענטשעס, פועלי ציון, צעירי ציון, פארבאנד ברענטשעס, און א רייע אנדערע פראגרעסיווע עלעמענטן, און דער פראקלאמירטער געווערקשאפטן־קאמפיין האט זיך אנגעפאנגען.

דער סך־הכל פון ערשטן קאמפיין.

אודאי איז עס ניט געגאנגען אזוי לייכט. די התחלה, דער מאראלישער כח פון קאמפיין האבן אויפגערודערט א באדייטנדע טייל פון דער ארבעטער־באוועגונג, אבער אלטע געגנער האבן ניט גערוט. ניט אזוי לייכט געקענט שלום מאכן מיט דעם נייעם וועג. שטערונגען זיינען געלייגט געווארן אין א גאנץ היבשער מאס, און די ערשטע פיאנערן אף אט דעם געביט איז אויסגעקומען דורכצומאכן גאנץ היבשלאכע ליידן און שוועריקייטן. אבער דאס אלין האט ניט געקאנט אפהאלטן די עקשנות און אנטשלאסנקייט סיי פון די ארגאניזאציעס, ווי אויך פון די טוער, וועלכע האבן זיך ארומגעקליבן ארום דאס ניי־געבוירן קינד. אט די ענערגיע און עקשנות האט ביינגעקומען פילע שוועריקייטן, און די ארבעט האט אנגעהויבן זיך דערשלאגן א וועג צום הארצן פון דער אידישער ארבעטער־באוועגונג פון אמעריקע.

דער ערשטער קאמפיין איז פארענדיקט געווארן דעם 16טן יולי, 1924, מיט דעם סכום פון $51,165.96. דאס איז געווען די ערשטע התחלה, וועלכע האט באוויזן, אז די אידישע מאסן סימפאטיזירן מיט דער נייער באוועגונג, און דאס האט געגעבן מוט און קוראזש אנגיין ווייטער, און פארוואנדלען דעם געווערקשאפטן־קאמפיין אין א פערמאנענטער אינסטיטוציע אף דער אידישער ארבעטער־גאס.

ווייטערדיגע קאמפיינס; נאציאנאלע צוזאמענפארן.

ענדע 1925 פאנגט זיך אן דער צווייטער קאמפיין, וועלכער ווערט דאס מאל פראקלאמירט און געקרעפטיקט בא דער ערשטער נאציאנאלער קאנווענשאן פאר דאס ארבעטנדע ארץ־ישראל, וועלכע קומט פאר דעם 3טן יאנואר, 1926, אין האיאס האל. צו דער קאנווענשאן זיינען געקומען 300 דעלעגאטן פון 150 ארגאניזאציעס. זי האט ארויסגערופן גרויס אנזען אין דער אידישער עפנטלאכקייט דורך איר רעפרעזענטאטיוון און ערנסטן כאראקטער.

פון דאמאלסט אן זיינען די נאציאנאלע קאנווענשאנס געווארן א יערלאכע אינסטיטוציע און זיינען פארוואנדלט געווארן אין א טריבונע פון אויפקלערונג און פון גרויס אינספיראציע פאר די אידישע ארבעטער־מאסן. יעדער צוזאמענקונפט האט זיך מיט עטוואס אויסגעצייכנט. יעדע קאנווענשאן האט געגעבן מוט און קוראזש אלע טוער איבערן לאנד. אלע אנגעשלאסענע ארגאניזאציעס, פארצוזעצן ווייטער זייער ארבעט און דערגרייכן וואס גרעסערע רעזולטאטן.

דער צווייטער צוזאמענפאר, וואס איז פארגעקומען דעם 2טן יאנואר, 1927, אין „פארווערטס״־האל, מיט דער באטייליקונג פון 452 דעלעגאטן, האט געמאכט דעם קאנסעקווענטן אויספיר פון די פארגאנגענע צוויי יאר ארבעט דורך דעם, וואס ער האט זיך דערקלערט אלס פערמאנענטע קערפערשאפט פון די אידישע ארבעטער־מאסן אין אמעריקע פאר דאס ארבעטנדע ארץ ישראל. די קאנווענשאן האט אויסגעדריקט גרויס אפשאצונג פאר דעם היסטארישן פארדינסט פון די געווערקשאפטן אין אויפהויבן אט די באוועגונג, און האט ארגאניזירט דעם נאציאנאלן ארבעטער־קאמיטעט — דעם אויספיר־ארגאן, וועלכער פירט אן די פראקטישע ארבעט ביזן היינטיקן טאג.

צען יאָר געווערקשאַפטן־קאַמפּיין

פון א. העמלין

שוין גאַנצע צען יאָר פאַראיבער! דאַכט זיך, אַט ערשט האָט זיך עס אָנגעהויבן, — און דאָך, וויפיל אַרבעט, מי און אָנשטרענגונג, וויפיל הערלאַכע און ברויזענדע מאָמענטן, וויפיל פיינע דערגרייכונגען פאַר אונזער פאָלק און פאַרן אַרבעטנדן ארץ־ישראל! איצט, בעת מיר שטייען נאָך אין מיטן דער אַרבעט, קען מען ניט שרייבן קיין פולשטענדיקע געשיכטע. פאַר דעם וועט זיכער קומען אַן אַנדערע, מער גינסטיקע צייט. דערווייל זאָל נאָר געמאַכט ווערן אַ קורצער סך הכל, זאָלן פאַרצייכנט ווערן די קאַפּיטלען פון טרייהייט און איבערגעבנקייט, און זאָל עס דינען אַלס דערמוטיקונג, אַלס אָנרעגונג צו ווייטערער אַרבעט און צו נאָך גרעסערע נצחונות.

דער אָנהויב.

פּונקט מיט צען יאָר צוריק, אין 1923, האָט די פאַראייניקטע אידישע געווערקשאַפטן אָנגענומען איר פייערלאַכן באשלוס צו פאַרבינדן זיך מיט דער אָרגאַניזירטער אידישער אַרבעטערשאַפט אין ארץ־ישראל און געבן איר די פולסטע מאָראַלישע און פינאַנציעלע מיטהילף. דאָס יאָר איז אצינד געוואָרן אַ היסטאָרישע דאַטע אין לעבן פון דער אידישער אַרבעטער־באַוועגונג אין אַמעריקע, אַן אָפּווענדונג פון אַלטע, אומזיסטיקע פאָראורטיילן, אַ דערנענטערונג פון ברידער צו ברידער, אַן אָנפאַנג צו פאַראייניקן די אידישע אַרבעטער משפּחה אין דער גאַנצער וועלט, וועלכע מאַכט דורך די זעלביקע לײדן און איז גלייכגילטיק פאַראינטערעסירט אין אַ בעסערן לעבן פאַר אונזער פאָלק און פאַר דער אַרבעטנדער מענטשהייט.

ווי יעדער אָנפאַנג פון גרויסע פּאַסירונגען, איז אויך אַט די התחלה געווען אַ גאַנץ באַשיידענע. נאָך אין יוני 1923 קומט פאָר אַן אינטימער צוזאַמענקונפט אין איינעם פון די איסט־סיידער רעסטאָראַנען, וועלכער איז צוזאַמענגערופן געוואָרן אויף דער איניציאַטיווע פון מאַקס פיין און הערי לאַנג.

עס איז דאָן גערעדט געוואָרן וועגן איניקע פראַגן, אָבער אַבּיסטאַריסטן אָנגערעדט האָבן די מעשים פון די אידישע אַרבעטער אין ארץ־ישראל. אַלע האָבן זיך געאייניקט, אַז וואָס עס זאָל ניט זיין די פּאָליטישע איבערצייגונג פון די פאַרשידענע עלעמענטן אין דער אַרבעטער־באַוועגונג, מוז אָבער געגעבן ווערן די פולסטע מיטהילף צו דער אָרגאַניזירטער אַרבעטערשאַפט פון ארץ־ישראל אין איר פּיאָנערישן פאַרזוך אויפצושטעלן אַן אַרבעטער־געזעלשאַפט און מאַכן דאָרט פּלאַץ פאַר די גרויסע מאַסן פון אידישן פאָלק.

אין צוויי חדשים אַרום קומט אָן די אָפיציעלע ווענדונג פון דער הסתדרות צו די פאַראייניקטע אידישע געווערקשאַפטן. דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון דער הסתדרות גיט איבער שריפטלאַך גענויע ידיעות וועגן דער אידישער אַרבעטערשאַפט אין ארץ־ישראל, אירע צילן און אויפגאַבן, און וועגן דער פאַרצווייגטער אַרבעט, וועלכע זי האָט אַנטוויקלט אויף דעם געביט פון לאַנד־ווירטשאַפטלאַכע און אינדוסטריעלע קאָאָפּעראַטיוון וועגן דער בוי־באַוועגונג אין לאַנד, די אַרבעטער קראַנקן־קאַסע, ועדת התרבות, וועגן די יוניאָנס, — אין קורצן, וועגן אַלע אינסטיטוציעס, וועלכע זיינען פאַראייניקט אונטער דער פאָן פון דער הסתדרות, און פון וועלכע עס דאַרף אויסוואַקסן די אידישע סאָציאַליסטישע געזעלשאַפט.

די ווענדונג פון דער הסתדרות ווערט זייער ערנסט פאַרהאַנדלט בא דער זיצונג פון די פאַראייניקטע אידישע געווערקשאַפטן דעם 24טן יולי, 1923. אַ נייַ לעבן פון פּיאָנערטום ווערט אַנטפּלעקט פאַר אַלע דעלעגאַטן. אַ הערלאַך בילד פון אַ יונגער און מוטיקער אַרבעטער־באַוועגונג די ווענדונג רופט אַרויס גרויס ענטוזיאַזם און די געווערקשאַפטן באַשליסן ענטפערן דער הסתדרות דאָס זי איז גרייט צו העלפן פאַרשטאַרקן אירע פּאָזיציעס און דערמיגלאַכן אַריינצונעמען אין ארץ־ישראל וואָס גרעסערע מאַסן און זיי אָרגאַניזירן אין די אַרבעטער רייען. אין דעם זין ווערט אָפּגעשיקט אַ וואַרימער און געפילפולער בריוו פון די געווערקשאַפטן און איר דאַמאָלדיקן סעקרעטאַר, מאַקס פיין.

שטענדיק אַף דער וואַד.
שטייענדיק: א. העמלין, גאַצ. סעקרעטאַר; צ. א. אריאל, געהילפס־סעקרעטאַר.
זיצנדיק: אב. העמלין און פּנחס קרוזאָ, אונזערע רייזענדע דירעקטאָרן.

צום 10 יאָריגן יובילעאום פון געווערקשאפטן קאמפיין
פאר דער אידישער ארבעטער באוועגונג אין פאַלעסטינא:

איך וויל אייך באגריסן אין דעם נאָמען פון אונזער אינטערנעשאָנאל און אין מיין אייגענעם נאָמען אויף דער גרויסער און נאָבעלער ארבעט וואָס איר זעצט פאָר מיט אזא איבערגעבנהייט און ענטוזיאזם פאר די לעצטע צען יאָר — די גייסטיקע און מאַטעריעלע שטיצע פאר די אידישע טרייד-יוניאָנס אין ארץ ישראל.

דער ארבעטער פאַרבאַנד אין פאלעסטינא — די הסתדרות — האָט דיזע שטיצע כשר פאַרדינט ניט בלויז ווייל ער איז א ברודער פאַרבאַנד אונזערער, א טרייד-יוניאָן, נאָר אויך דאפיר, ווייל ער שטעלט מיט זיך פאָר א גרויסן קאָנסטרוקטיוון פאַקטאָר אין דעם אידישן אויפבויאונגס לעבן אין פאלעסטינא און איז א קוואַל פון ארבעטער קולטורעלע און גייסטיקע איניציאטיווע אויף יעדן געביט פון ארבעטער לעבן דאָרט.

אין די פאַרלאָפענע יאָרן האָט אונזער אינטערנעשאָנאל, און די אָרגאַניזאציעס און לאָקאלן וואָס זיינען מיט אונז פארבונדן, געשטיצט דעם געווערקשאפטן קאמפיין אזוי פיל וויפיל מיר האָבן געקענט. איך וויל האָפן אז מיר וועלן אויך ווייטער לייסטן דיזעלבע הילף, צוזאמען מיט די אנדערע אפטיילונגען פון אונזער באוועגונג, מיט דעם באַוואוסטזיין אז מיר דערפילן דערמיט א חוב פון ארבעטער סאָלידאַריטעט און ארבעטער אייניקייט.

ברידערלאך אייערע,

דוד דובינסקי, פרעזידענט

אינטערנעשאָנאל לײדיס גארמענט וואָרקערס יוניאָן

די טאַט איז די דערלייזונג

פון אנשעל רייס
סעקרעטאר פון וועלט־ראַט פּועלי ציון־צעירי ציון

צען יאָר געווערקשאפטן קאמפיין, איז ניט נאָר א יובל פון דער עקזיסטענץ פון דער אינסטיטוציע — פיל, פיל מער איז עס א יובל פון ארבעט. בעיקר איז עס א יובל פון אונזער ארבעטס־סיסטעם בכלל און דעם צוגאַנג אונזערן צו די פּראָבלעמען פונ׳ם ארץ ישראל אויפבוי. אונטער אלע תנאים, אין אן אומאויפהערלאכן קאמף מיט אלע אויסערלאכע און אינערלאכע שוועריקייטן און מניעות מוז געטאָן ווערן די ארבעט, ווייל נאָר דאן קאָן זי ברייננגען דעם דערוואַרטעטן דערפאָלג.

קיין פאָלק איז עס ניט אָנגעקומען לייכט, זיך אויסצובויען די פרייהייט און צו שאַפן זיין זעלבסטשטענדיקייט. נאָך ווייניקער קאָן דאָס זיין לייכט, פאַר דער אידישער מאַסע, פאַר דער אידישער ארבעטערשאַפט, וואָס געפינט זיך אין אזוי פונדאַמענטאל באזונדערע און אזוי פארשידענע באדינגונגען ווי די אנדערע נאַציאָנאלע קבוצים. דאָס איז א לאַנג־דויערנדער געשיכטלאכער פּראָצעס, וואָס מוז דורכמאכן פון צייט צו צייט אויפשוואונג און צוריקפאַל, אלס רעזולטאט פון די אלע פארשידענע כחות, וואָס האָבן אן אנטייל גענומען אין דער געשטאַלטונג פון דעם אידישן געזעלשאפטלאכן לעבן. די פּאָרויסזעצונג אבער פאַר דעם אנטגילטיקן דערפאָלג, איז די אומאויפהערלאכע, אנשטריינגונג, די ארבעט און טאַט בא אלע תנאים.

דער רעוויזיאָניזם האָט ניט נאָר געוואָלט פארוואנדלען דעם ציוניזם אין א באוועגונג מיט רעאקציאָנערע טענדענצן, אָבער ער האָט געוואָלט אויך אים אראָפּפירן פון דעם היסטאָריש איינציק ריכטיקן וועג פון אומאויפהערלאכער טאַט. זיין „פילאָזאָפיע“, וועלכע ער האָט אויסגעדריקט אין דעם באקאנטן גרונדזאַץ: צוערשט באדינגונגען און דאן דינגע (אויפטוען), האָט אים פאראורטיילט צו אן אבסאָלוטער אומאקטיוויטעט און אויך אים פארלייכטערט פּסיכאָלאָגיש איבערצייגן צו דירעקטער סאבאָטאַזש פון דער שאַפנדער און בויענדער טאָג־טעגלאכער ארץ ישראל ארבעט. מיט ניט געבן „קיין מאַן און קיין סענט“ פאַר ארץ ישראל, ווי עס האָט עס פאַר א צייט באצייכנט א רעוויזיאָניסטישער פירער זייער פּאָליטיק — האָט מען געוואָלט „צווינגען“ די ענגלישע מאנדאטאר מאכט און די אראבישע עקזעקוטיווע צו ענדערן זייער באציאונג צום ציוניזם.

דער ארבעטער ציוניזם, האָט געקעמפט געגן דער טענדענץ מיט דער גאנצער גוואלט פון זיין כוח, און בעיקר מיט א פאַרשטארקטער ארבעט אין ארץ ישראל גופא. די לעצטע יאָרן האָבן אָן ספק באוויזן דער ברייטער ציוניסטישער עפנטלאכקייט, וועלכער פון די צוויי וועגן איז דער וואָס פירט צו דער רעאליזירונג פון דעם ציוניזם. די לעצטע וואלן צום ציוניסטישן קאָנגרעס, וואָס האָבן אונזער באוועגונג געגעבן מער ווי א פערטל מיליאָן שטימען, זיינען דער בעסטער ענטפער וועלכן די ציוניסטישע עפנטלאכקייט האָט געקאָנט געבן.

זעט טאקע אונזער גאנצע וועלט־באוועגונג אין דער אָנשטריינגונג, וואָס באגלייט זייט צען יאָר די לייסטונגען פון דעם געווערקשאפטן קאמפיין, דעם בולטסטן אויסדרוק פון דעם פּרינציפּ: די פּראקטישע טאַט, די שטענדיקע ארבעט אין ארץ ישראל — זיינען דער זיכערסטער פונדאַמענט פאַר׳ן רעאליזירן פון אונזערע באשטרעבונגען. די וועלט־באוועגונג קוקט זיך שטענדיק צו, יעדעס יאָר, מיט א אומגעהויערן אינטערעס צו דער ארבעט און די לייסטונגען פון דעם געווערקשאפטן קאמפיין און באגלייט אים מיט די הארציקסטע ברכות.

מיט נאָך א שטארקערן אינטערעס, וועט די וועלט באוועגונג אויפנעמען דעם קאמפיין אין דעם יאָר, דעם צען יאָריקן יובל קאמפיין. זי וועט אים באגריסן אלס דעם אָנזאָג פון אונזער פארטיי, פון אונזערע חברים און פריינט דאָ, צו נייע אָנשטריינגונגען פאַר דער ארץ ישראל טאַט, אלס דעם אויסדרוק פון א באנייטן קאמפיין צו נייע אויפטוען, און דעם פאַרשטארקטן באוואוסטזיין אז: די טאַט איז די דערלייזונג.

באַגריסונג פון דער פאַראייניקטער פּאַרטיי פּועל ציון - צעירי ציון

אין א אויסעראָרדענטלאכער שעה פאַר דעם אידישן פאָלק און ציוניזם בכלל און פאַר דעם ארבעטנדן ארץ ישראל בפרט קומען זיך צוזאמען די דעלעגירטע צום היי־יאָריקן צוזאמענפאָר.

א זאך וועגן וועלכע די בויער און באגרינדער פון דער ציוניסטיש־סאָציאליסטישער באוועגונג האָבן נאָר געחלומט — איז שוין בא היינטיקן טאָג, דער איינציקער געזונטער צוציאונגס־אָרט פאַר דער אידישער עמיגראציע. ארץ ישראל איז געוואָרן ד ע ר ענטפער, דער איצט, איידער, איינציקער מעגלאכער קאָנסטרוקטיווער ענטפער אף דער אידישער נויט אין מזרח אייראָפּא און אף דער עמיגראציע נויט פאַר דייטשע אידן אף וועלכע ס׳האָט זיך אראָפּגעלאָזט די שווערע ברוטאלע האנט פון פינסטערן היטלעריזם.

מיר האָבן שוין אויך פאַר זיך די נייע דערשיינונג פון חלוצים פון אמעריקע. אויסגעמוטשעטע דורך די לעצטע קריזיס יאָרן, אנטוישטע אין דער אילוזיע פון די גרויסע אמעריקאַנער „גלייכע געלעגנהייטן“, קומען שוין הונדערטע יונגע אָקבעטער אין אמעריקע צום געדאנק פון פארבינדן זייער שיקזאל און זייער צוקונפט מיט דעם ארבעטנדן ארץ ישראל.

עס איז קלאָר, אז די דערשיינונג פון חלוצים פון אמעריקע איז א דירעקטער רעזולטאט פון דער צען יאָריקער טעטיקייט פון געווערקשאפטן קאמפיין. דאָס איז געווען ניט ווי מאנכע האָבן געדענקט בלויז א געלט קאמפיין, נאָר עס איז אויך אומשעצבאר. די ערנסטע און טיפע פּראָפּאגאנדע און דער געשאפענער יערלאכער קאָנטאקט מיט ארץ ישראל דורך די שליחים פון דער הסתדרות.

היינט צו טאָג אנערקענען דאס שוין אלע, אז מער וויפיל מיר האָבן געגעבן ארץ ישראל האָבן מיר גענומען. אונזער ארבעט פאַר דעם ארבעטנדן ארץ ישראל האָט אונז דערמוטיקט פאַר אלע אנדערע אידישע און ארבעטער אקטיוויטעט. די באגייסטערונג וואָס דאָס ארבעטנדע ארץ ישראל האָט אונז געגעבן האָט דערוועקט אין אונז נייע קוואלן פון ענערגיע פאַר אלע אונזערע טעטיקייטן און נייעם מוט פאַר דעם קאמף פאַר אונזער נאַציאָנאלער און סאָציאלער אויפלעבונג.

מיר ווינשן דעם צוזאמענפאָר צו זיין א אמת׳ר ווירדיקער שלום פון די ערשטע צען יאָר און שאַפנדער אָנהויב פון א נייער תקופה פון גרויסע אנשטריינגונגען און גרויסע רעזולטאטן, צוגעפאַסט צו דעם געבאט פון דער שעה, צו דער נויט פון די אידישע ארבעטנדע מאַסן און האָפנונגספולע מעגלאכקייטן פון ארבעטנדן ארץ ישראל.

צענטראל קאָמיטעט פון דער אידישער סאָציאליסטישער ארבעטער פארטיי פּועלי ציון - צעירי ציון

דוד ווערטהיים, סעקרעטאר

א באגריסונג פון דער גענעראל עקזעקוטיווע

פון אידיש־נאציאָנאלן ארבעטער פארבאנד

מיר שיקן אונזער הארציקסטע באגריסונג צו אלע טוער פון געווערקשאפטן קאמפיין לטובת דאָס ארבעטנדע ארץ ישראל צו די דערגרייכונגען פאר די לעצטע צען יאָר.

די ארבעט אין אמעריקע לטובת דאָס ארבעטנדע ארץ ישראל האָט ארייגגע־בראכט יום־טוב אין די רייען פון די אידישע ארבעטער און פאָלקס מאַסן אין לאַנד. הונדערטער טוער אין קאמפיין האָבן אין דער ארבעט געפונען דעם העכסטן אויסדרוק פון אידעאליזם און איבערגעבנהייט צו דעם גרויסן אידעאל פון אויפבויען ארץ ישראל אלס א אידישע נאַציאָנאלע היים אויף גערעכטע ארבעטער יסודות.

זאָלן די ערשטע 10 יאָר דערגרייכונגען פאר דאָס ארבעטנדע ארץ ישראל און די פארצווייגטע ארבעטער אינסטיטוציעס וואָס די הסתדרות האָט אויפגעבויט דינען אלס דערמוטיקונג און אנטשלאָסנקייט די ארבעט אויסצוברייטערן אויף א פיל גרעסערן פארנעם און מעגלאך מאכן די פולשטענדיקע פארווירקלאכונג פון די צילן און אויפגאבן פון דער ארבעטער באוועגונג אין ארץ ישראל.

גענעראל עקזעקוטיווע
פון
אידיש־נאַציאָנאַלן ארבעטער פארבאַנד

ל. סיגאל, סעקרעטאר

א באגריסונג פון די פאראייניקטע אידישע געווערקשאפטן

די פאראייניקטע אידישע געווערקשאפטן שיקט איר הארציקסטע באגריסונג צו דעם נאציאנאלן ארבעטער קאמיטעט לכבוד דעם צען־יאריקן יובילעאום פון געווערקשאפטן קאמפיין פאר די ארגאניזירטע אידישע ארבעטער אין פאלעסטינא

דער צען יאריקער יובילעאום פון געווערקשאפטן קאמפיין פאלט צונויף מיט דעם 45־יאריקן יובילעאום פון די פאראייניקטע אידישע געווערקשאפטן. פינף און פערציק יאר נאכאנאנד האט די געווערקשאפטן ארגאניזירט די אידישע מאסן אין טרייד יוניאנס, האט געקעמפט פאר דער פארבעסערונג פון זייער לאגע און האט זיי געלערנט דעם געפיל פון ברידערלאכע סאלידאריטעט. פאר 45 יאר האט זיך די געווערקשאפטן אימער אפגערופן אף יעדער פראגרעסיווער ערשיינונג אין דער ארבעטער באוועגונג און איז אימער גרייט געווען צו ערפילן איר פליכט. און מיט באזונדערן שטאלץ און צופרידנהייט קוקן מיר אף דער נייסטער שאפונג פון דער אידישער ארבעטער באוועגונג אין אמעריקע, וועלכע איז אנטשטאנען אין די לעצטע צען יאר. מיר זיינען איבערגליקלאך, וואס אונז איז געלונגען צו שאפן אזא ברידערלאכע פארבינדונג צווישן אונז און דער ארגאניזירטער אידישער ארבעטערשאפט אין ארץ ישראל.

האבנדיק הינטער זיך אזא גלענצענדן רעקארד, פארהאפן מיר אז די ארבעט וועט ווייטער פארטגעזעצט ווערן און אונזערע פארבינדונגען מיט די אידישע ארבעטער אין ארץ ישראל וועלן נאך שטארקער ווערן, און די קומענדע קאמפיינס וועלן דורכגעפירט ווערן מיט גלענצענדן ערפאלג. די פאראייניקטע אידישע געווערקשאפטן, אלס די מוטער־ארגאניזאציע און די גרינדערין פון נאציאנאלן ארבעטער־קאמיטעט, וועט אויך אף ווייטער געבן איר פולסטע מיטהילף אין אט דער וויכטיקער ארבעט, וועלכע ווערט אונטערנומען.

גלייכצייטיק שיקן מיר אונזער הארציקן גרוס דער הסתדרות און אונזער ברידערלאכע פארזיכערונג, דאס מיר וועלן ווייטער שטיין אין געשלאסענע רייען פאר דעם ערפאלג פון אייער ארבעט אין פאלעסטינע, און פאר דעם אנטגילטיקן זיג פון סאציאליסטישן אידעאל.

מיט ברידערלאכן גרוס,

מ. פיינסטאן, סעקרעטאר.

צום יובל פון געווערקשאפטן קאמפיין

פון מאיר בראון

ווען דער יובל־צונויפפאר פון די טוער און מיטקעמפער פארן ארבעטנדן ארץ ישראל וועט פארקומען, וועל איך זיין אפן וועג אהין.

אבער מיינע ברכות און חברשן גליקוואונטש צו אייער דערפאלגרייכן צוזאמענפאר וועל איך אין יענע טעג אויסדריקן אפן שיף אין מחשבה און גייסטיקער נאענטקייט צו אייך אלעמען.

צען יאר פון אחריותפולער ארבעט, צען יאר פון פראפאגאנדא, פון זארג, פון פיקן זיך פארפליכטעט צום בויען פון א ניי אידיש ארבעטער לעבן אין ארץ ישראל. שטייען הינטער אונז, — די צען יאר זינען ניט פארלארן געגאנגען.

שטאט נאך שטאט, פאזיציע נאך פאזיציע זיינען געוואונען געווארן.

אבער נאך וויכטיקער זיינען די געוואונענע, די געפונענע נשמות, וועלכע זיינען געראטעוועט געווארן פאר אונזער באפרייאונג־אידעאל, וועלכע האבן אונזערע ארבעטער מחנות געשטארקט, וועלכע האבן דעם גרויסן בנין פון ארץ ישראל העובדת זייער חלק צוגעטראגן.

דער נאציאנאלער ארבעטער קאמיטעט פארן ארבעטנדן ארץ ישראל האט געשיכטע געשאפן, און יעדער פון אייך מאג זיך באטראכטן אלס בייטרעגער צו דעם היסטארישן פראצעס פון באנייאונג און באפרייאונג פון אידישן ארבעטער מענטש.

אמעריקע, אונזער אמעריקע, שאפט ניט בלויז געלט־מיטלען, זי באדארף זיך באטראכטן אלס מיטבויערין צוזאמען מיטן אידישן ארבעטער פון ארץ ישראל.

היי־יאר ווערט באזונדערס וויכטיקער די אויפגאבע, ווייל אין דעם געווערקשאפטן קאמפיין פון היי־יאר איז דא די צענטראלע אויפגאבע, דער מפעל ארלאזאראוו. דער באוואוסטזיין, אז מיטן געלט פון געווערקשאפטן קאמפיין וועט געבויט ווערן א גרויסער אידישער ישוב אפן נאמען פון אונזער טראגיש־פארלארענעם פירער, חיים ארלאזאראוו, וועט געוויס צינדן אין אונזערע חברים דעם באגער צו גרעסערע מעשים, צו גאר גרויסע רעזולטאטן.

איך באגריס אייך אלעמען, חברים - טוער און ארבעטער, צו אונזער צען יאריקן יובילעאום. די אידישע ארבעטערשאפט פון ארץ ישראל וועט אייער יום־טוב באטראכטן אויך אלס איר יום־טוב, ווייל פון איין טויג זיינען מיר געקנאטן, און איין אידעאל וואַרימט אונז אלעמען.

זאל אחריות פאר דער איצטיקער צייט, און פאר די אידישע ארבעטער נויטן באווירקן דעם צוזאמענפאר און פירן אייך צו גרעסערע דערפאלגן.

א ווארט פון חבר ברוך צוקערמאן

(פון זיין נסיעה איבער פוילן)

מיין ליבער העמלין:

איך פרוביר צוזאמענצושטעלן א לייגערן ארטיקל פאר דעם סואוועניר בוך וועגן דער ווירקונג פון דער הסתדרות אף דעם אמעריקאנעם יודענטום. בין אבער אין איצטיקן מאמענט שרעקלאך פארנומען ארומפארנדיק פון באן צום זאל־ און פון זאל צום באן. באנוץ איך זיך מיט דער געלעגנהייט אייבערשיקן מיין הארציקסטן גרוס און פילע ברכות צו אלע טוער פון געווערקשאפטן קאמפיין, צו אלע ארבעטער ארגאניזאציעס און יחידים וועלכע האבן זיך ארומגעקליבן ארום אונזער גרויסן און באפרייענדן ארבעטער ווערק אין ארץ ישראל.

אייער,

ברוך צוקערמאן

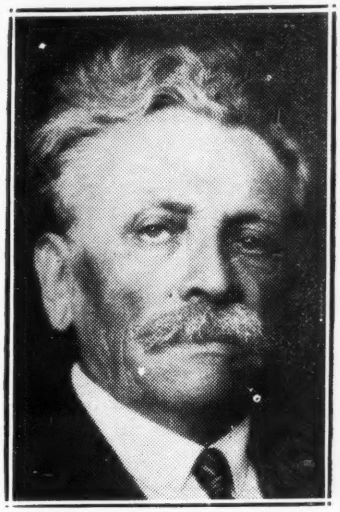

א באַגריסונגס־וואָרט צו דער הסתדרות
פון אב. קאַהאַן, רעדאקטאר פון „פאָרווערטס“

מיין הערציקסטן גרוס און די בעסטע צוּאווינשונגען צו דער סאָציאַליסטישער הסתדרות פון פּאלעסטינע. דאָס וואָס איך האָב געזען אין פּאלעסטינע אף מיינע צוויי באזוכן און, הויפּטזעכליך, דאָס, וואָס איז פאַרבונדן מיט דער טעטיקייט, איינפלוס און אַטאָריטעט פון דעם הסתדרות, וועט אימער בלייבן צווישן די טייערסטע בילדער אין דעם אלבום פון מיין זכרון. א יאָר נאָך א יאָר גייט אוועק, אבער די וואונדערבאַרע איינדרוקן, וואָס איך האָב מיטגענומען מיט זיך פון מיינע באזוכן אין די עבט־סאָציאַליסטישע קאָלאָניעס פון ארץ ישראל און אין די אנדערע אנשטאַלטן, וועלכע געפינען זיך אונטער דעם פליגל פון דער הסתדרות רופן אימער ארויס א תענוג־ציטער אין מיין הארצן.

איך ווינש אייך, גענאָסן, דאָס בעסטע וואָס אונזער לעבן קען געבן. אייער אָרגאַניזאציע איז אן אמת העלדישע אָרגאַניזאציע. אייער וועג איז ניט אויסגעשפּרייט מיט בלומען. איר האָט א סך דערנער, א סך גרויסע געפאַרן געגן זיך. איר באַקעמפט זיי אבער מיט א וואונדערבארן מוט. און אלץ וואָס איך קען צוגעבן צו מיינע צוּאווינשונגען, איז אז דיזער מוט אייערער זאָל אַנהאלטן ווייטער און ווייטער.

מיט סאָציאַליסטישן גרוס

אב. קאַהאַן

באגריס׳נג פון הב׳ מערעמינסקי און מיי בער
פּראג, טשעכאָסלאָוואקיא.

ברכות און גליק־וואונשן צו אייער 9־טן צוזאמענפאר און צו אייער 10־טן קאמפּיין. זאָל אייער סך־הכל פון דער אָפּגעטאָנענער ארבעט און אייער באַנייטע אנשטרענגונג ווערן א אנטשיידנדער פאקטאָר אין אייער קאמף פאר עליה, און אין דער באפעסטיקונג פון ארבעטנדן ארץ־ישראל.

ישראל מעמערינסקי
מיי בער.

אידעאליזם און פּראקטישקייט פאראייניקט!

דער געווערקשאַפטן־קאמפּיין איז איינער פון די וויכטיקסטע זייַלן אין דעם שיינעם סאָציאליסטישן בנין, וואָס די הסתדרות בויט אין פּאלעסטינע. די געלט ווערט ניט באַנוצט פאר צייטוויי׳יקער הילף אָדער רעליף, נאָר פאר פּערמאַנענטע, פעסטע אינסטיטוציעס, אַרבעטער־אינסטיטוציעס. די אידישע ארבעטערשאפט אין פּאלעסטינע איז אָנערקענט אלס דער רוקן־ביין פון גאנצן אידישן ישוב. זיי גיבן דעם טאָן צו דער אויפבויאונג פון לאנד. און דאָס איז מעגלאך געוואָרן ביז א גרויסן גראד דורך דער גרויסער שטיצע, וואָס די פּאלעסטינער ארבעטערשאפט באַקומט פון דער אמעריקאנער ארבעטערשאפט. — דאָס הייסט דורך דעם געווערקשאפטן־קאמפּיין.

דערלויבט מיר דערפאר צו באגריסן די אלע, וואָס באַטייליקן זיך אין דעם קאמפּיין, מיט זייער צען־יאָריקן יובליי. די ארבעט איז אַ ריין־אידעאַליסטישע און א פּראקטישע. — אידעאַליזם און פּראקטישקייט פאראייניקט. איך וויל אויך האָפן, אַז די ארבעט וועט פאָרגעזעצט ווערן אין דעם זעלבן דערהאבענעם גייסט, אין וועלכן זי איז די אלע צען יאָר געפירט געוואָרן.

מיט געגאָסנשאפטלאכן גרוס,

הלל ראַגאָף.

צעוואָרפענע געדאַנקען

פון א. י. שיפּלאקאָף

צום צענטן יאָר פון דעם נאַציאָנאַלן אַרבעטער קאָמיטעט פאַר פּאַלעסטינע.

„ובחרת את הטוב
ומאסת את הרע."

אָט האָסטו דיר צוויי וועגן. קלייב זיך אויס וועלכן דו ווילסט. נאָר פונדעסטוועגן זיי א מענטש, קלייב אויס דעם גוטן און קער זיך אָפּ פון דעם שלעכטן.

וועלכער זשע איז דער גוטער? איבערפלעכלאך באַ דעם דורכשניטלאכן מענטשן, און אָפט אפילו באַ דעם וואָס איז געוואוינט צו דענקען, איז דער גוטער וועג דער קורצער וועג, סיי ווען ער זוכט אַ וועג פאר זיך און סיי פאר דעם כלל, מיט וועלכן זיין שיקזאַל איז פארבונדן.

דער קירצסטער וועג איז דער וועג פון אסימילאַציע. ער פירט אָבער צו פאַרניכטונג. אין דייטשלאַנד האָט ער געבראכט צו אַ לאַגע, וואָס איז, דוכט זיך, ערגער פון פארניכטונג.

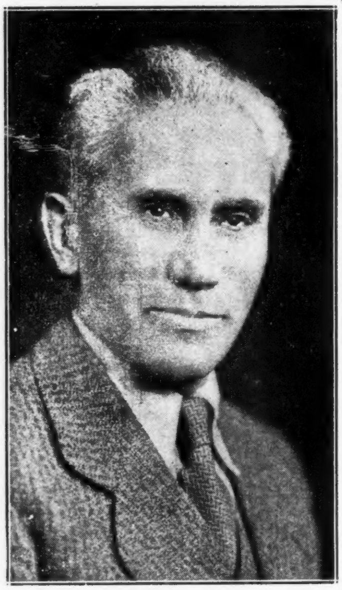

דער וועג פון אונזער־ טאַטעס איז אינגאַנצן קיין וועג ניט. זיי זיינען גע־ שטאַנען אף איין אָרט. ד וועלט באַוועגט זיך אבער און ווער עס שטייט א איין אָרט געפינט, אז ד וועלט האָט זיך אפּגע־ רוקט.

מען מוז גיין פאָר־ ווערטס! מען קען ני גיין אליין. פריער אדע שפּעטער, מיט ווייניקע אימפּעט אדער מער אימ־ פּעט, קומט א טריי קראַפּט, אמאָל א גייסט קע, אמאָל אַן עקאָנאָמי־ שע, דאָס רוב ביידע צ צוזאמען, וואָס טרייבט צ זעלבסט - באַוואוסטזיי און לאָזט ניט רוען.

טאָ וואָס האָט געקענ זיין נאַטירלאכער ווי א הייסער באַגער צו האָבן א א ווינקל אף דער וועלט, צו וועלכן מען זאָל זיין צוגעבונדן?

ניינצן יאָר פון זינט די וועלט־מלחמה האָט זיך אָנגעהויבן. אין די ניינצן יאָר האָט זיך דער קאָרטן־שפּיל פון דער וועלט גוואַלדיק איבערגעטאַשט. גרויסע קעפּ זיינען געפאַלן, נידעריקע זיינען דערהויבן געוואָרן; קליינע פעלקער, וואָס האָבן שוין באַלד אויפגעהערט צו האָפן אף א קיום, זיינען ווי איבערנאַכט אויפגעריכט געוואָרן.

זיין אַן עדות פון די גוואַלדיקע ענדערונגען און ניט וועלן און ניט קענען זען פ א ר ז י ך קיין האָפענונג, — אָף דערויף דאַרף מען זיין עפּעס ערגער ווי אַ דאָגמאַטיקער.

די טענה איז: מיר זיינען אַפן וועג. מיר פאָרן דאָך סיי ווי צו דער וועלט־רעוואָלוציע. טאָ וואָצו זיך אָפּשטעלן אַפן וועג בויען אייגענע נעסטן? אי וואָס, ביז וואַנען וואָס וועט זיין, האָבן זיך אַלע איינגעאָרדנט און מיר זיינען נאָך אַלץ די בעט־ לער? נו, זאָגט דער לייקענער, די וועלט דאַרף דאָך האָבן בעט־ לער אויך. מען קען דאָך ניט אַרויסוואַרפן דעם וואָרט „בעטלער" פון לעקסיקאָן.

און ער איז טאַקע ביז גאָר אַ פייאיקער מענטש, אָט דער לייקענער. האָט ער מיך אָפּגעהאַלטן די בעסטע יאָרן פון מיין לעבן מיט זיינע שאַרפע חשבונות. ער האָט מיר דעם קאָפּ פאַר־ טשמעלעט מיט זיינע קלוגע אַרגומענטן, אַז עס לוינט זיך ניט אָפּשטעלן אַפן וועג. אָט נאָכאַמאָל א טרייב טאָן דעם פערדל פ ר אָ ג ר ע ס, און די וועלט קומט אָן צו דעם גרויסן ציל, און מיר זיינען אַלע דאָרט צוזאמען, — ניטאָ קיין פריער, קיין שפּעטער, ניטאָ קיין יחסנים.

אַזוי שיין האָט ער געמאָלן דעם שפּעטער, אַז ניט ער און ניט איך האָב באַמערקט דעם דערווייל, דעם שווערן, האַרטן, שטעכיקן דערווייל, דעם ווער ווייס ווי לאַנגן דערווייל.

האָב איך זיך אויפגעכאַפּט. איך האָב אויסגעריבן די אויגן. איצט, דוכט זיך, איז די לאַגע קלאָר!

צוזאמען מיט אַלע האַלב־פאַרזאָרגטע פון דער וועלט האָב איך עפּעס געמיינשאַפטלאכס. איך שותּפ'ע זיך מיט די בעסטע מענטשן פון דער וועלט אין אַ גרויסן קאַמף צו ברענגען יענע גרויסע אויסלייזונג פאר דער גאנצער וועלט, אין וועלכער איך גלויב.

אין מיין אייגענעם לעבן איז דאָ נאָך א שטיקל סיבה. איך בין געבאָרן געוואָרן א איד. צוזאמען מיט נאָך זעכצן מיליאָן פון מיין מין מוז איך פאר זיך שאַפן נאַציאָנאַלע זעלבסטשטענ־ דיקייט. ניט גיין פון הויף צו הויף. שאַפן אַ שטענדיקע קוואַר־ טיר, צענטראַליזירן מיינע כחות, טאַקע אום צו ווערן א בע־ סערער שותּף צו דער וועלט־פאַרבריידערונג.

און איך בין פאַרטיק צו עקספּלואַטירן דעם יושר־געפיל פון די בעסערע פעלקער, איך בין פאַרטיק אויסצונוצן דעם ענטוזיאַזם פון מיינע אייגענע יונגע און די ברכה פון מיינע אייגענע אַלטע. איך בין גרייט צו שפּעקולירן מיט די מעגלאַכקייטן, וואָס קענען פאָרקומען אין דער צוקונפט פאַר אונז, ווי זיי זיינען פאָר־ געקומען פאר אנדערע אין דעם עבר. אַלץ וועל איך נוצן און זיך האַלטן גרייט פאר א זעלבסטשטענדיקן לעבן.

שוין דער קאָלעקטיווער שטרעבן מאכט מיך און מיינע פאר לייטן מיט לייטן צו גלייך. איך פאָדער ניט פון מיינע אָדער פאר מיינע מער ווי פון אנדערע אָדער פאר אנדערע, אָבער עס מעג דאָך מיר פארדריסן ווען זיי ווערן פאַרלייקנט, עס מעג דאָך מיר פאַרדריסן ווען זיי פאַרלייקענען זיך אליין.

טראָץ אַלע בלוט־בלבולים, איז מיר בלוט פרעמדער ווי אַלע אנדערע. אפשר ניט ווייל מיר זיינען בעסער, אפשר בלויז דער־ פאַר, וואָס אַז מען צאַפּט פון דיר צוויי טויזנט יאָר נאָכאַנאַנד, האָסטו ניט אנטוויקלט די פייאיקייט צו צאַפּן פון אנדערע. אָבער ווי די זאַך זאָל ניט זיין, בלוט איז מיר פרעמד. איך וויל קיין טראָפּן ניט פארגיסן, אָבער איך פאָדער מען זאָל מיינע אויפ־ הערן פאַרגיסן. א י ך פ אָ ד ע ר, איך בעט ניט.

איך בעט אויך ניט קיין מקום מנוחה פאר מיר און פאר מיינע. א י ך פ אָ ד ע ר ע ס. עס קומט מיר. אויב עס קומט מיר ניט, קומט עס ניט קיינעם. אויב עס קומט אַלעמען, קומט עס מיר און מיינע.

דעם לייקענער'ס וועג איז דער קורצער וועג, דעם גלויביקנ'ס — דער לאַנגער אָבער דער קורצער וועג פירט ניט צום ענד־ ציל. געבענטשט זאָלן זיין די, וואָס ווילן גיין אַפן לאַנגען וועג.

א טייל פון דעם אמסטערדאמער טרייד־יוניאן אינטערנאציאנאל, דאס הייסט, אז זיי זיינען א טייל פון דער אלוועלטלאכער ארבעטער באוועגונג.

אין דעם בריוו בעטן זיי, אז די אידישע ארבעטערשאפט פון אמעריקע זאל צושיקן א דעלעגאציע צו זיי, וועלכע זאל זיך אפן ארט באקענען מיט זייערע אויפטואונגען, מיט זייערע שטאטישע און לאנדווירטשאפטלאכע קאאפעראטיווע אונטערנעמונגען, כדי נאכדעם ווי די דעלעגאציע וועט באקאנט מאכן די אמעריקאנער אידישע ארבעטער מיט אלץ וואס זי האט אויסגעפונען, זאלן די אמעריקאנער אידישע ארבעטער זעען וואס זיי קענען טאן צו פארגרעסערן די מעגלאכקייטן פון אן ארבעטער איינוואנדערונג אין לאנד.

דאס שיקן פון א דעלעגאציע האט ניט געפונען קיין איינשטימיקייט אין דער באוועגונג. עס זיינען אנגעגעבן געווארן א סך גרינדע, מיט וועלכע מיר ווילן דא ניט פארנעמען קיין צייט. אבער איבעראל האט מען אונז פארזיכערט, אז מען איז פארטיק צו העלפן די ארבעטער פון פאלעסטינע. אט אף דעם דאזיקן סמך האבן מיר, די אידישע ארבעטער־פירער, אנגעהויבן דעם קאמפיין, פאר וועלכן מיר האבן געגעבן אונזער ווארט צו מאכן אים פאר דעם גרעסטן דערפאלג.

דארום האבן מיר זיך דאס היינט דא פארזאמלט צו עפענען דעם קאמפיין פאר הונדערט און פופציק טויזנט דאלאר פאר די אידישע ארבעטער פון פאלעסטינע.

ווער זיינען דאס די ארבעטער פון פאלעסטינע?

זיי זיינען רעקרוטירט געווארן פון דער בליענדער יוגנט, וועלכע, באזעלט מיט אידעאלן, באגייסטערט מיט א הייליקער, כמעט א מיסטישער ליבע צו זייער אומגליקלאכן פאלק, האבן זיך אוועקגעלאזן קיין ארץ ישראל, טראגנדיק אין זייערע הערצער א גרויסע און ליכטיקע האפנונג, אז זיי גייען צוגרייטן א היים פאר זייערע שוועסטער און ברידער, וועלכע האבן זיך געטרונקען אין בלוט און אין טרערן און וועלכע קיין אומגליק, קיין קאטאסטראפע איז ניט פארבייגעגאנגען.

די דאזיקע קינדער פון אידישן פאלק, א סך פון זיי וועלכע האבן אין זייער גאנצן לעבן קיין עקאנאמישע נויט ניט געפילט, אנקומענדיק אין א לאנד וועגן וועלכן זיי האבן אזוי געטרוימט, וועלכע די ביבל באשרייבט אזוי שיין, האבן זיך געמוזט באגעגענען מיט דער הארטער, גרויזאמער ווירקלאכקייט. זיי האבן זיך גלייך גענומען צו דער ארבעט. זיי האבן געבראכן שטיינער מיט די פרימיטיווע געצייג, זיי האבן געגראבן א לאנג־פארנאכלעסיקטן באדן, האבן זיך געברענט אונטער דער מזרח־זון, אפטמאל אן וואסער צו שטילן זייער דארשט, א סך מאל ניט האבנדיק גענוג ברויט אויפצוהאלטן זייערע כחות. דערצו נאך האט דער פיבער־מלאך־המות און די אנפאלן פון די אראבער געשטעלט אין שטענדיקער סכנה זייערע לעבנס. ניט אכטנדיק אף דעם אלעם, האבן זיי מיט דער גרעסטער עקשנות פארטגעזעצט זייער ארבעט און האבן זיך פערמאנענט באזעצט אין לאנד.

זיי האבן אויפגעבויט אינסטיטוציעס, וועלכע זיינען ניט נאר א כבוד פאר זיי, נאר פאר די ארבעטער פון דער גאנצער וועלט. זייער טרייד־יוניאן באוועגונג, זייערע פראדוציר־ און קאנסום־קאאפעראטיוון טראגן אף זיך דעם שטעמפל פון אמת׳ער ארבעטער־אחדות און קלאסנקאמף. דאס האט בייגעטראגן דערצו, אז מיר זאלן זיי אנערקענען און באטראכטן אלס אונזערע אייגענע ברידער.

זיי מאכן דארט די גרעסטע אנשטרענגונגען אויסצוברייטערן זייער ארבעט, ניט נאר צוליב דעם אליין, אז זיי און זייערע קינדער זאלן קאנען לעבן, נאר זיי מאכן פלאץ פאר נייע אידישע אימיגראנטן, ווייל זיי ווייסן, אז וואס גרעסער די אידישע באפעלקערונג אין פאלעסטינע, אלץ מער וועט זיך דאס לאנד אנטוויקלען און אלץ לייכטער וועט עס ווערן פאר אלע איינוואוינער פון לאנד. דערפאר טוען די ארבעטער פון פאלעסטינע פאר די נייע אריבערגעקומענע וואס עס איז נאר אין זייערע כחות. זיי טיילן זיך מיט דער ארבעט. זיי ברעכן בוכשטעבלאך אפ א ביסן פון זייער ברויט און גיבן עס צו די אויסגעמאטערטע אריינקומענדיקע אידן.

צוליב דער טרויעריקער לאגע אין אייראפע, צוליב דעם וואס זיי קאנען אזוי ווייניק פראדוקטן ארויספירן פון א״י אין אנדערע לענדער, צוליב פיל אנדערע שווערע עקאנאמישע באדינגונגען לעבן זיי דארטן איבער א קריזיס און מיר מוזן זיי העלפן דעם קריזיס איבערטראגן. מיר מוזן העלפן אויפהאלטן זייערע אינסטיטוציעס און מעגלאך מאכן אריינצוברענגען אין לאנד וואס מער פון יענע טויזנטער ארבעט־זוכנדיקע, וועלכע וואלגערן זיך איצט אין כמעט אלע לענדער פון מזרח־אייראפע און האבן ניט קיין האפנונג צו דערשלאגן זיך צו א רואיקן ווינקל.

לאמיר דאס ניט צוזאמענמישן מיט דער הילף־ארבעט, וואס מיר, די אידישע ארבעטער פון אמעריקע, האבן, דורך דער פיפלס רעליף, געטאן פאר די ארבעטער אין אלע לענדער. ווען עס זיינען געקומען אהער פארטרעטער פון ארבעטער־אנשטאלטן אין ווארשע אדער טשערנאוויץ, האבן מיר דאך זיי ניט געשיקט צו דעם פיפלס רעליף, נאר מיר האבן נאך דורכגעפירט ספעציעלע דרייווס פאר יענע אינסטיטוציעס. אין פאלעסטינע זיינען אזעלכע אינסיטואציעס נאך וויכטיקער ווי אין אלע אנדערע לענדער. פאלעסטינע איז דאך די איינציקע לאנד, וואס קאן אנווייזן אף אזא באדייטנדיקער איינוואנדערונג פון נייע אידישע ארבעט־זוכער. אונזער קאמפיין גייט דאך ניט כדי צו שיקן א נדבה די אידישע ארבעטער וואס געפינען זיך שוין דארטן. מיר באצוועקן דאך צוזאמען מיט זיי העלפן טויזנטער נייע אידן אריינברענגען אין לאנד. עס איז דעריבער אן אומרעכט איבערצוציילן וויפיל אידן עס געפינען זיך אין פאלעסטינע און טיילן זיי גראשנדיקע „שיטערע זופ" הילף, פאר יעדן איינעם א טעלער זופ.

פאראן צווישן אונז אזעלכע, וועלכע האבן מורא טאמער וועט אונזער קאמפיין געבן קוראזש די ציוניסטן. זיי האבן נאך אלץ מורא, אז די אידן מאכן א שלעכטן „בארגיין" מיט ציון. איך פרעג, ווארום זאל איך זיך מער שרעקן דערפאר ווי ראמזי מעקדאנאלד, ווי סנאודען, ווי וועדזשוואוד און די אנדערע? אויב זיי האבן דערפאר קיין מורא ניט, ווארום זאל איך זיך שרעקן?

ניין, די אידישע ארבעטער פון אמעריקע וועלן זיך ניט אפשרעקן פאר אזעלכע טענות! די אידישע ארבעטער פון אמעריקע וועלכע האבן זיך אזוי אויסגעצייכנט מיט זייערע טאטן העלפנדיק אלע גרויסע ארבעטער און געזעלשאפטלאכע אונטערנעמונגען, וועלן אין דעם דאזיקן קאמפיין ארויסווייזן נאך מער ווילן, אינטערעס און ענערגיע, האבנדיק שטענדיק אין גדאנק, אז דאס געלט וואס זיי גיבן וועט ברענגען דעם גרעסטן נוצן, ווייל פאר דעם געלט וועט מען קויפן געצייג און בויען אנשטאלטן, וואס וועלן פארלייכטערן און פארשענערן דאס לעבן פון די ארבעטער אין פאלעסטינע גופא און זיי אויך געבן די מעגלאכקייט צו מאכן פלאץ און שאפן ארבעט פאר נייע אנקומענדיקע אימיגראנטן.

אלץ וואס מיר האבן גוטעס, אלץ וואס מיר פארמאגן מוטיקעס, אלץ וואס מיר האבן ענערגישעס אין אונזער באוועגונג וועט זיך אריינוואפרן אין דעם דאזיקן קאמפיין.

וואס אנבאלאנגט וועגן מיר אליין, ווען עס איז צוגעטיילט געווארן דער כבוד צו זיין טשערמאן פון דעם דאזיקן קאמפיין, הויב איך אויף דא מיין האנט פאר אייך, שוועסטער און ברידער און שווער, אז יעדער טראפן ענערגיע וואס איז אין מיר געבליבן נאך מיין פינף־און־דרייסיק יאריקער טעטיקייט אין דער ארבעטער־באוועגונג, און אזעלכע טראפנס פארמאג איך גאנצע מיליארדן, יעדע פרייע מינוט וואס מיר וועט בלייבן, יעדן ברעקל איינפלוס וואס איך האב, וועט אלץ געווידמעט ווערן צו דעם דאזיקן קאמפיין פאר מיינע שוועסטער און ברידער פון ארץ ישראל.

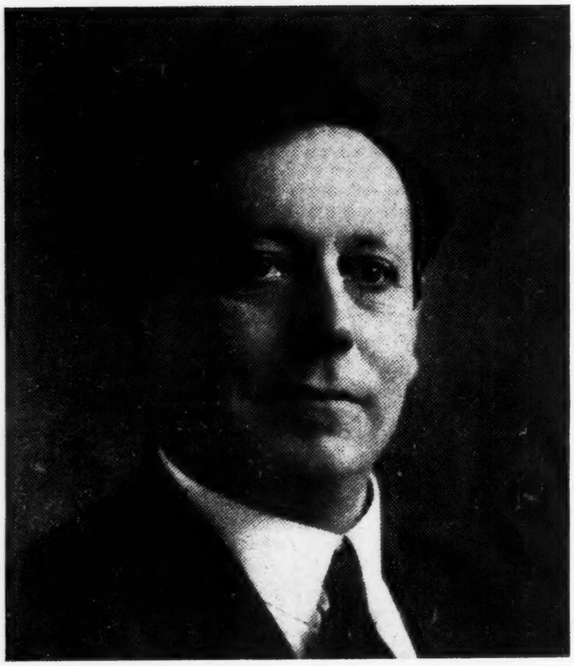

מאַקס פּיין

1866
1928

דער ערשטער רוף!

די רעדע, וואָס איז געהאַלטן געוואָרן פון מאַקס פּיין באַ דער
דערעפענונג פון געווערקשאַפטן־קאַמפּיין, דעם 14טן
פעברואַר, 1924, אין קופּער יוניאָן.

דער מיטינג איז גוואַלדיק וויכטיק, ווייל הײַנט באַנאַכט עפענען מיר דאָ דעם קאַמפּיין פאַר די אידישע אַרבעטער אין פּאַלעסטינע, און מיר וועלן ניט רוען ביז מיר וועלן ניט קומען צו אַ דערפאָלגרייכן רעזולטאַט.

און ווייל דער קאַמפּיין וועט זיין אַ נאַציאָנאַלער, איז זייער וויכטיק, אַז דער איינדרוק און איינפלוס פון דעם דאָזיקן מיטינג זאָל פאַנאַנדערגעטראָגן ווערן ווייט און ברייט אין יעדן ווינקל, אין יעדן שאָפּ און אין יעדן קוואַרטאַל וואו עס וואוינען אידישע אַרבעטער, כדי מיר זאָלן זיי געווינען פאַר דער גרויסער זאַך, וואָס מיר האָבן אונטערנומען.

דיזער מיטינג איז נאָך וויכטיקער צוליב דער גרויסער היסטאָרישער פּאַסירונג, ווייל דאָס איז דאָס ערשטע מאָל, וואָס אַרבעטער פאַרזאַמלען זיך צו צעברעכן אַ געטשקע, צו פאַרניכטן אַ דאָגמע און אַרונטערנעמען אַ חרם פון אַ טייל פון זייערע שוועסטער און ברידער, וועלכע דער שיקזאַל האָט פאַרוואָרפן אין נאָענטן מזרח.

איך בין נאָך ניט פאַרטיק; איך וויל נאָך צוגעבן, אַז דער דאָזיקער מיטינג איז העכסט וויכטיק צוליב דעם מאָראַלישן פּרעסטיזש וואָס די אַרבעטער פון פּאַלעסטינע וועלן קריגן, ווייל דער דאָזיקער מיטינג איז דער ערשטער, וואָס וועט זיי געבן די אָנערקענונג פון די אידישע אַרבעטער פון אַמעריקע.

וואָס האָט אַרויסגערופן דעם דאָזיקן קאַמפּיין און דעם דאָזיקן גרויסן אינטערעס צו די אַרבעטער פון פּאַלעסטינע?

מיט עטלאַכע מאָנאַטן צוריק האָבן די אָרגאַניזירטע אידישע אַרבעטער פון פּאַלעסטינע צוגעשיקט אַ בריוו צו די פאַראייניקטע אידישע געווערקשאַפטן פון ניו יאָרק, אין וועלכן זיי שרייבן פאָלגענדעס:

„זייט 18 יאָר עקזיסטירט אין פּאַלעסטינע אַ אידישע אַרבעטער באַוועגונג. זי איז אויסגעוואַקסן און האָט זיך אַנטוויקלט דורך דער אידישער איינוואַנדערונג, וואָס גייט אָן שוין צענדליקער יאָרן און וואָס האָט זיך באַזונדערס פאַרשטאַרקט נאָך דער מלחמה, טראָץ אַלע שטערונגען. פון 1919 ביז 1923 האָבן איינגעוואַנדערט קיין פּאַלעסטינע פינף און דרייסיק טויזנט אידן."

אין בריוו שרייבן זיי וועגן די גוואַלדיקע שוועריקייטן, וואָס זיי זיינען אויסגעשטאַנען צופּאַסנדיק זיך צו דער אַרבעט אין דער אגריקולטורעל און אינדוסטריעל צוריקגעשטאַנענעם לאַנד, וואו זיי איז אויך אויסגעקומען צו באַגעגענען זיך מיט די שוועריקייטן פון אַ קאָנקורענץ, מיט אומבאַוואוסטזיניקע און ניט־אָרגאַניזירטע אַרבעטער.

ווייטער דערציילן זיי, אַז צו דער אַלגעמיינער אידישער אַרבעטער אָרגאַניזאַציע באַלאַנגען מענשן פון פאַרשיידענע ריכטונגען און פּאַרטייען, און אַזעלכע וואָס געהערן גאָר צו קיין פּאַרטיי ניט. זיי האָבן דאָרטן אויפגעבויט זייערע אינדוסטריעלע, קולטורעלע און אַגריקולטורעלע אינסטיטוציעס אויף גאָר אַ מאָדערנעם אופן, און אַז אין אַרבעטער סאָלידאַריטעט שטייען זיי אפילו העכער פון אונז דאָ אין אַמעריקע, ווייל זייער אָרגאַניזאַציע איז

די פארטיי פועלי ציון אין אמעריקא האט געהאט איר פאלעסטינע ארבעטער פאנד, וועלכער האט געשטיצט די אונטערנעמונגען פון די אידישע ארבעטער אין ארץ ישראל. מיט דעם וואוקס פון דער הסתדרות איז געווארן קלאר, אז די דערגרייכונגען פון דעם פ. א. פ. זיינען צו קנאפ, און אין דעצעמבער 1923 איז אונטער דער פירערשאפט פון דעם פארשטארבענעם ארבעטער פירער מאקס פיין געגרינדעט געווארן דער „געווערקשאפטן קאמפיין פאר די אידישע ארבעטער אין ארץ ישראל": מיטלען און פאנדן פאר די אידישע ארבעטער צוועקן אין ארץ־ישראל זאלן געשאפן ווערן נים דורך די איינגע קרייזן פון דער פארטיי, נאר דורך דער גאנצער ארגאניזירטער אידישער ארבעטערשאפט אין אמעריקע!

פאר די צען יאר פון דעם געווערקשאפטן קאמפיין איז געשאפן געווארן איבער א מיליאן דאלאר,—א סומע, וועלכע האט פיל געהאלפן דער הסתדרות אין אלע אירע אונטערנעמונגען און געשטארקט אירע הענט, אבער איז דאך א קליינע סומע אין פארגלייך מיט די אויפגאבן פון דער הסתדרות.

די אויפגאבן זיינען געוואקסן, די נויטן זיינען גרעסער געווארן. די איינוואנדערונג וואקסט און שטייגט, די נייע פראלעטאריער מאסן מוזן באזארגט ווערן מיט ארבעט און מיט היימען, מוזן איינגעארדנט ווערן אין דעם ארגאניזאציע־לעבן פון דער הסתדרות. געלט, געלט, געלט... די הסתדרות האט דעם ווילן, די ליבע, די ארגאניזאציע, דעם מוט. מיר דא דארפן זי אונטערשטיצן מיט פארשטארקטער אנשטרייגונג צו שאפן וואס מער מיטלען. דאס איז אונזער חלק אין די וואונדערבארע אויפטואונגען פון דער ארגאניזירטער אידישער ארבעטערשאפט אין ארץ ישראל.

און איצט אי זצוגעקומען נאך א גרונד, נאך א וויכטיקע אורזאך וואס איז אונז מתחייב צו פארשטארקערן אונזער ארבעט, צו פארפילפאכן אונזערע ענערגיען, צו פארגרעסערן אונזערע רעזולטאטן.

דעם 16־טן יוני איז געפאלן פון א פארעטער־האנט דר. חיים ארלאזאראוו, איינער פון די גלענצנדסטע און געטרייסטע פירער פון דער אידישער ארבעטערשאפט אין ארץ ישראל. מיר גערדיינקען אים אלע גוט פון דער קורצער צייט, וואס ער האט פארבראכט דא מיט אונז. א ליכטיקער אנדיינק פון א פראכטפולן מענטש און אומדערמידלאכן קעמפער פאר אן ארבעטער ארץ ישראל. די אידישע ארבעטער אין ארץ ישראל האבן באשלאסן צו פאראייביקן זיין נאמען דורך דער גרינדונג פון א קאלאניע, אין וועלכער זיי וועלן באזעצן עטלאכע הונדערט משפחות. זיי זאמלען א פאנד, און די גרויסע סומע, וועלכע זיי האבן שוין צוזאמענגענומען, צייגט, ווי שטארק זייער ליבע איז געוועזן צום פארברעכעריש־דערמארדעטן פירער און ווי גרויס זייער אפפערווויליקייט איז. מיר דא טארן פון זיי נים אפשטיין. דער „מפעל ארלאזאראוו"—דער ארלאזאראוו־אויפטו דארף ארויסרופן אונזער באגייסטערונג, ווי ער איז געווארן די באגייסטערונג פון די אידישע ארבעטער אין ארץ ישראל.

מיר זאלן ארייגפלעכטן אויך אונזער נאמען אין דעם אייביקן מאנומענט פאר אונזער טרייען—יונג געפאלענעם חבר.

די ניינטע קאנווענשאן פון דעם געווערקשאפטן קאמפיין וועט אונטערפירן דעם סך הכל פון דעם, וואס עס איז אויפגעטאן געווארן פאר די צען יאר, נים אום אפצושליסן די ארבעט, נאר אום פארטצוזעצן זי מיט מער ענערגיע, מיט גרעסערן ענטוזיאזם. ווייל די אויפגאבן זיינען אנגעוואקסן, ווייל די נויטן זיינען גרעסער געווארן און ווייל מיט יעדן יאר איז אלץ קלערער געווארן, ווי דאס פאלק קאן געבויט און אויסגעלייזט ווערן אף די יסודות פון באפרייענדיקער ארבעט, ווען עס זאלן נאר זיין די נייטיקע מיטלען.

מיר זיינען שותפים פון דער הסתדרות. מיט איר וואוקס וואקסט אונזער קאמפיין. מיט אירע פארגרעסערטע אויפגאבן ווערן פארגרעסערט אונזערע אויפגאבן, מיט איר שטייגענדיקער ענערגיע שטייגט אויך אן אונזער ענערגיע. דעם פלאן, וועלכן מיר האבן אנגעהויבן צו פארנעמען אין די דערגרייכונגען פון דער ארגאניזירטער אידישער ארבעטערשאפט אין ארץ ישראל, וועט אונזער ניינטע קאנווענשאן באפעסטיקן מיט ווייטער בויענדיקע מעשים.

צו א באנייטער ארבעט חברים און פריינט! צו גרעסערע דערפאלגן אין דעם קומענדן געווערקשאפטן קאמפיין.

מיט ברידערלאכן גרוס

נאציאנאלער ארבעטער קאמיטעט
פאר די אידישע ארבעטער אין ארץ ישראל.

מיר זיינען שותפים

מיט דרייצן יאָר צוריק, אין דעצעמבער 1920, איז אין חיפה געגרינדעט געוואָרן די פאראייניקונג פון אלע אָרגאַניזירטע אידישע ארבעטער אין ארץ ישראל — די הסתדרות. ארום פיר און א האלב טויזנט ארבעטער, צו טיילט און צוריסן אַף פארשיידענע פארטייען, זיינען צוגעקומען צום באשלוס, אז זיי דארפן זיין פאראייניקט. שווערע קאמף־יאָרן האָבן זיי דערפירט דערצו. קאמף־יאָרן, וועלכע האָבן ארויפגעצוואונגען אַף זיי דאס באוואוסט־זיין, אז אין דער ארבעט ליגט די גאולה פון פאָלק און לאנד און אז געאייניקט וועלן די ארבעטער זיין דער גרעסטער אויפבוי־כח. דאָס דאָזיקע באַוואוסטזיין איז געוואָרן די גרעסטע טרייבקראַפט אין דער אָרגאַניזאציע פון די אידישע ארבעטער, מיט דעם דאָזיקן באַוואוסטזיין איז זי געוואַקסן און גרויס און שטארק געוואָרן.

אין דעם יאָר פון דער פאראייניקונג האָבן די אָרגאַניזירטע אידישע ארבעטער אויסגעמאכט ארום זיבן פראָצענט פון דער אידישער באפעלקערונג, וועלכע האָט אָנגעציילט 65 טויזנט נפשות. איצטער איז די אידישע באפעלקערונג מער ווי פארדרייפאכט געוואָרן, און די הסתדרות־מיטגלידער זיינען ארום 20 פראָצענט פון איר.

אָבער ניט אין צאָלן אליין ליגט איר כח און באדייטונג. זי איז אויך פּאָליטיש־עקאָנאָמיש און גייסטיק גע־וואָרן דער גרעסטער אויפבוי־כח אין דער גאולה־באוועגונג פון אידישן פאָלק. ווייל זי האָט געקעמפט פאר אידי־שע ארבעט, האָט זי מעגלאך געמאכט די אימיגראציע פון אידישע פראָלעטארישע מאסן נאָך ארץ ישראל. זי איז די איינציקע ארבעטער אָרגאַניזאציע אין דער וועלט, וועלכע פאָדערט א גרויסע אימיגראציע פון ארבעטער־מאסן און קעמפט פאר איר.

די אָפּשטעלונג פון דער אידישער אימיגראציע אין ארץ ישראל וועט זיין דער באנקראָט פון דער צוריקקער־אידייע. אויב ארץ ישראל זאָל צוריק ווערן דאס לאנד פון דעם אידישן פאָלק, אן ארץ ישראל, מוז זי האָבן פרייע איינוואנדערונג. קעמפנדיק פאר פרייער אימיגראַציע, טוט די הסתדרות א פאָלקס־זאַך. אָרגאַניזירנדיק די ארבעט און שאפנדיק ארבעטס־מעגלאַכקייטן פאר אלין גרעסערע צאָלן פון אידישע ארבעטער, וועלכע דארפן נאָך אנקומען אין לאנד. בויט זי דאָס פאָלק.

אבער אין דער אייגענער צייט פארגעסט זי ניט איר קלאסנכאראקטער און פירט אן דעם קלאסנקאמף. ניט בלויז ארבעט זאָלן האָבן די אידישע ארבעטער, נאָר ארבעט אַף אויסגעקעמפטע בעסערע באדינגונגען פון א קירצערן ארבעטס־טאָג און העכערע שכירות. זי באגריסט די איינוואנדערונג פון קאפיטאל אין לאנד, באגרייפט זיין באדייטונג פאר דעם אויפבוי פון דעם לאנד, אבער זי וועט אים די בכורה פון דער ארבעטערשאפט ניט פארקויפן. דער אידישער קאַפיטאל, וואָס קומט העלפן בויען ארץ ישראל, קאָן עס ניט טאָן אַף דעם חשבון פון די אידישע ארבעטער. און זי באהאלט ניט פון אים, אז איר ענדציל איז דער סאָציאליזם, אז איר הויפט־שטרעבונג איז אויפצובויען די אלטע היים פאר דעם אלטן פאָלק אַף נייע סאָציאליסטישע יסודות, אין צענדליקער ארבעטער־קבוצות ווערט שוין איינגעפירט א סאָציאליסטיש צוזאמענלעבן, וואָס דארף ווערן א מוסטער: אזוי זאָלסטו, אידיש פאָלק, לעבן! דערצו פירט דיך דיין אינערסט וועזן, דער טויזנט־יאָריקער גאנג פון דיין עטיק.

און א מוסטער איז געוואָרן יעדע איינצלנע אונטערנעמונג אירע פאר די אידישע ארבעטער אין ארץ־ישראל. א מוסטער אירע קאָאָפּעראטיוון: תנובה, וואָס פארשפרייט אין לאנד די פראָדוקטן פון די אידישע ארבעטער־דערפער, המשביר, וואָס קויפט אויף פאר די ארבעטער זייערע לעבנס־נויטיקייטן. א מוסטער די ארבעטער־היימען, שפיטאָלן און סאניטאריומס, א מוסטער די קינדערהיימען און פרויען־ווירטשאפטן, די שולן און ביבליאָטעקן, א מוסטער די פינאנץ־ און קרעדיט אנשטאלטן... אין אלין, צו וואָס זי האָט זיך גענומען, ליגט גרינדלאכקייט און געוויסנהאפטיקייט, ווייל צו אלין, וואָס זי נעמט פאָר, ברייננגט זי ליבע און איבערגעבנהייט און באַוואוסטזיין פון פאראנטוואָרטלאכקייט.

אבער די אלע זאכן וואָלט זי ניט געקאָנט שאפן מיט דעם גוטן ווילן אליין, כאָטש איר גוטער ווילן האָט באמת וואונדער אויפגעטאָן. זי האָט געדארפט האָבן מיטלען, פאָנדן... פון וואנען זאָלן זיי קומען? ווער זאָל שאפן די מיטלען פאר ארבעטער־צוועקן, פאר ארבעטער־ אידעאלן?

ארץ ישראל סאָוועניר בוך

מיר זיינען שותפים! — עדיטאָריעל

דער ערשטער רוף!

רעדע געהאַלטן פון מאקס פיין בא
דער דערעפענונג פון ערשטן קאמפיין

צואוואָרפענע געדאנקען —
אברהם שיפּלאקאָף

באגריסונגען:

אב. קאהן — הלל ראָגאָף

ברוך צוקערמאַן-
ישראל מעמערינסקי דר. מעי בער

מאָרים פיינסטאָן, סעקרעטאר פאראייניקטע אידישע געווערקשאַפטן

אנשעל רייס, סעקרעטאר וועלטראט-פּועלי ציון - צעירי-ציון

מאיר בראון — ל. סיגעל,
סעקרעטאר א. נ. א. פּ.

דוד ווערטהיים, סעק. פעראייניקטע פּאר-טיי פּועלי ציון - צעירי ציון

דוד דובינסקי, פּרעזידענט אינט. ליידים גארמענט וואָרקערס יוניאָן

10 יאָר געווערקשאַפטן קאמפּיין —
א. העמלין

אונזער אומפארגעסלאכער ארלאזא-ראָוו — בערל קאצענעלסאָן

א אייביקער מאָנומענט — שלום אש

דער געווערקשאַפטן קאמפּיין און דער מפעל ארלאזאראָוו

באשלוס פון ועד הפּועל פון דער הסתדרות

13 יאָר הסתדרות — ש. גראָדזענסקי

אמעריקא און ארץ ישראל —
דר. דוד רובעלסקי

כנוס הפּועל-דום — ה. עהרנרייך

3 יובילעאומס — מאיר קאסטאָף

דער געווערקשאַפטן קאמפּיין אלס קול-טור פאקטאָר — פּנחס קרוזאָ

באגריסונגען — פיאָנערן פרויען אָרגאָני-זאציע, ש. באָנטשעק, א. ווייננארדען

באריכטן פון איבערן לאנד

באגריסונגען און ברכות פון גאנצן לאנד

פינאנציעלער באריכט פאר די 10 יאָר

ענגלישע אָפּטיילונג

פּראָגראַם

פון 9טן יערלאכן צוזאַמענפאָר פאר דאָס ארבעטנדע ארץ ישראל

אָפּגעהאלטן אין ניו יאָרק

פרייטיק אָוונט, שבת און זונטיק,

דעם 1טן, 2טן און 3טן דעצעמבער

אין פענסילווייניא האָטעל, ניו יאָרק.

פייערלאכע דערעפנונג זיצונג פרייטיק אָוונט:

א) דערווײלונג פון פּרעזידיום.
ב) באגריסונגען פון צענטראלע ארבעטער קערפּער-שאפטן.
ג) איבערבליק פון די פארגאנגענע 10 יאָר טעטיקייט.

צווייטע זיצונג שבת נאָכמיטאג פונקט 2 אזייגער:

א) באריכט פון קרעדענשעל קאָמיטע.
ב) „דער איצטיקער פּאָליטישער און עקאָנאָמישער מצב אין ארץ ישראל" —

רעפעראַט פון חבר יוסף שפּרינצאק, פארטרעטער פון דער הסתדרות אין דער דעלעגאציע פאר'ן יאָר 1933-34.

שבת אָוונט, 8 אזייגער, 10 יאָריקער יובל-פייערונג פון געווערקשאַפטן קאמפּיין

אין טאַון האָל.

באגריסונגען פון הסתדרות פארטרעטער, די חברים און פריינט אב. קאַהאַן, חיים גרינבערג, דוד פינסקי, אנשעל רייס, פארטרעטער פון וועלט-ראַט פּועלי ציון-צעירי ציון א. העמלין און אנדערע.

אין קאָנצערט פּראָגראם:

עמאַ לאַזאראָוו-שייווער, בן-צבי באַראַטאָוו, נחום צמח און יאשע פישבערג.

דריטע זיצונג, זונטיק נאָכמיטאג:

א) אָרגאַניזאציע פון קאמפּיין און ליגעס פארן ארבעטנדן ארץ ישראל.
ב) קאמפּיין קוואָטאָ פארן יאָר 1933-34.
ג) אלגעמיינע רעזאָלוציעס.
ד) וואַלן פאר באַאמטע און נאַציאָנאלן קאָמיטעט.
ה) שלום פון צוזאמענפאָר.

ארץ-ישראל סואווענير-בוך

1923
1933

צען יאָריקער יובל

ניו יאָרק,
דעצעמבער, 1933

זאָלן געבענטשט זיין די אלע, וואָס האָבן אָפּ זיך גענומען די שווערסטע לאַסט. — גליקלאך זייבען זיי, ווען די געשיכטע האָט אויסדערוויילט צו ארויפלייגן אָפּ זיי איר יאָך.—זאָלן זיי אים טראָגן שטיל און געדולדיק, זאָלן זיי ניט דערוואַרטן קיין לוין, — ווייל לוין איז אין זיי, און זייער ווערק איז פאַר זיי — זיי לייזן דאָך אוים זייער אייגענע נשמה.

ח. נ. ביאליק

מיטגלידער פון נאַציאָנאַלן ארבעטער קאָמיטעט

ערוויילט בא דער לעצטער קאָנוועגשאָן אין ניו יאָרק

נאציאָנאלער טשערמאַן: אב. שיפּלאקאָף

וויס־טשערמאַן: מאָריס פיינסטאון

טשערמאַן אדמ קאָמיטעט: יוסף שלאָסבערג

נאציאָנאלער טרעזשורער: מאקס זאריצקי

נאציאָנאלער סעקרעטאר: אייזיק העמלין

דר. י. אפּלעבוים
נ. אײבראַמסאָן
צ. א. אריאל
י. באקסענבוים
י. בערקענבליט
ש. בורשטיין
א. באַראָן
א. בלום
לאה ביסקין
ש. באָרדען
ש. באָנטשעק
ב. באָטווינניק
מאיר ל. בראָון
פּ. בראנד
א. באָימאן
אב. קאהאן
טשארלס קאָווען
פּ. קרוזא
מ. כהן
מ. קאָנאָוואל
ס. דינגאָל
מאקס אוירל
ה. ערענרייך
מ. איווענסקי
יואל ענטין
חיים פיינמאַן
ש. פינקעל
פּ. גינגאָלד
דר. ס. גינזבורג
י. ה. גאָלדבערג

י. גאָלדשטיין
ש. גאָלדשטיין
חיים גרינבערג
ר. גוסקין
ל. גיטלין
ט. גלעס
א. גרינהויז
וו. גרשון
מאקס גאָלדבערג
ש. גורעוויטש
וו. געלבארד
ה. גילדין
לייב גלאַנץ
א. דזשאָזעפסאָן
מ. הלוי
אב. העמלין
א. הויפטמאן
ה. הערינגמאן
א. הערשקאָוויטש
ש. הערשקאָוויטש
י. העסטרין
סידני הילמאן
דזשוליוס האָכמאַן
מ. הדס
דר. וו. האָלצמאַן
ז. הענקין
פּ. הורוויץ
אלעקסאנדער קאהן
מ. קאָסטאָף
דר. א. קאָראלניק
דר. מ. ע. קאליש

פּ. קאָטלער
י. קאָראלסקי
י. קאַץ
דר. מ. קאָמענעץ
א. ליעסין
ה. לאַנג
ב. לעוויצקי
ה. ליבערמאַן
אירמא לינדהיים
י. לאפּסאן
גאָלדע מייערסאָן
דר. א. מרגלית
יעקב מארינאָף
אב. מילער
מ. מכתם
מ. מאשעוויצקי
ל. מייער
ע. נעלסאָן
י. פּאלעווסקי
דוד פינסקי
י. פּאָטאָפּסקי
ש. פּאָלאקאָף
י. פלאמיאק
מ. פּערלמאַן
פּ. פּאָטאש
ר. פלאטראט
דר. נ. ראטנאָף
א. רעוואוצקי
י. ראָבערטס
ה. ראָגאָף
אלעקס ראז

דר. מ. ראזאָף
ל. רובינשטיין
נ. ראבינאָוויטש
ש. פּ. שיינפעלד
א. שפּירער
ש. סיגעל
ל. סיגאל
א. סאסנע
א. סאלאוויאָף
אסקאר סטערמאַן
ה. סמעלאנסקי
דר. ה. זיידעל
ה. זעלצער
ר. סטאר
מ. שטיפּטעל
הנה שלאָסבערג
ס. סטיין
ז. טיגעל
מ. טוביאש
ח. טאקאלסקי
ה. וואנדער
א. וויינבערג
ק. וויטמאן
א. וויינגארטען
ד. ווערטהיים
י. וואטענבערג
ש. ווילענסקי
חיים ווינטרויב
ד. יעלים
י. זאר
מ. זעפּלאָוויטש

 Oriom Press, Inc., 42 West 18th St., N. Y. C.

ארץ ישראל
סאוועניר־בוך

UNIVERSITY
1837
OF LOUISVILLE

לכבוד
דעם

צען יאָריקן יובילעאום
פון געווערקשאַפטן קאַמפּיין
און ניינטע נאַציאָנאַלע
אַרבעטער קאָנווענשאָן
פאַר ארץ ישראל

אָפּגעהאַלטן אין ניו-יאָרק

דעצעמבער 1-2 און 3 טן

1933